ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХӨГЖЛИЙН ТӨВ

World Health Organization
Western Pacific Region

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2018

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ХӨГЖЛИЙН ТӨВ

World Health Organization
Western Pacific Region

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2018

Энэхүү эмхэтгэлийн талаарх саналыг дараах хаягаар ирүүлнэ үү.
Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв

Шуудангийн хаяг: С.Зоригийн гудамж
Улаанбаатар -210648
Факс: 976-11-320633
Утас: 70111485
Э-шуудан: admin@hdc.gov.mn
www.hdc.gov.mn

Эрхэлсэн: Д.Ганцэцэг, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн ерөнхий захирал
Хянасан: Х.Ганцэцэг, ЭММА-ны дарга

Эмхтгэсэн:

С.Даваажаргал	ЭММА-ны ахлах мэргэжилтэн
Ж.Эрдэнэ-Очир	ЭММА-ны ахлах мэргэжилтэн
Х.Нарантуяа	ЭММА-ны мэргэжилтэн
Б.Болдбаатар	ЭММА-ны мэргэжилтэн
Б.Норолхоосүрэн	ЭММА-ны мэргэжилтэн
Х.Дэлгэрмаа	ЭММА-ны мэргэжилтэн
Б.Отгончимэг	ЭММА-ны мэргэжилтэн
Д.Баярхүү	ХНБЗА-ны мэргэжилтэн
Ш.Энхзаяа	ЭЭТТА-ны дарга

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн: Д.Уранчимэг, ЭММА
Д.Алтанцэцэг, ЭММА

ГАРЧИГ

ӨМНӨХ ҮГ 5

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ 6-7

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ 8-9

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ 10

НОМ ЗҮЙ 11

ХУРААНГУЙ 12

БҮЛЭГ 1. Монгол улсын хүн ам 13-20

1.1 Хүн ам 15-16

1.2. Хүн ам зүйн үзүүлэлт 16-17

1.3. Хүн амын дундаж наслалт 17-19

1.4. Хүн амын нас, хүйсийн бүтэц 19-20

БҮЛЭГ 2. Тогтвортой хөгжлийн зорилтын үзүүлэлтүүд 21-35

БҮЛЭГ 3. Эх хүүхдийн эрүүл мэнд 36-50

3.1. Эх, хүүхдийн эрүүл мэнд 37

3.2. Жирэмсний хяналт ба төрөхийн өмнөх үеийн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ 37-39

3.3. Төрөлт, төрөх үеийн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ 39-42

3.4. Төрсний дараах тусламж, үйлчилгээ 42-44

3.5. Эхийн эндэгдэл 44-46

3.6. Хүүхдийн эрүүл мэнд 46-49

3.7. Нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 49

3.8. Үр хөндөлт 50

3.9. Жирэмслэлтээс сэргийлэх орчин үеийн аргын хэрэглээ /ЖСАХ/ 50

БҮЛЭГ 4. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ 51-62

4.1. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тусламж, үйлчилгээ 53-55

4.2. Сумын эрүүл мэндийн төвийн болон сум, сум дундын эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ 55-57

4.3. Нэгдсэн эмнэлэг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ 57-58

4.4. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн тусламж үйлчилгээ 58-59

4.5. Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн тусламж, үйлчилгээ 60-61

4.6. Хувийн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ 62

БҮЛЭГ 5. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөц 63-69

БҮЛЭГ 6. Халдварт өвчин 70-79

6.1. Нийт халдварт өвчин 71

6.2. Гэдэсний халдварт өвчин 72-75

6.3. Амьсгалын замын халдварт өвчин 75-78

6.4. Бэлгийн замаар дамжих халдвар 78-79

6.5. Зоонозын халдварт өвчин 79
6.6. Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт 79

БҮЛЭГ 7. Халдварт бус өвчин 80-94
7.1. Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан 81-83
7.2. Цусны даралт ихсэх өвчин 83
7.3. Чихрийн шижин өвчин 83
7.4. Элэгний өвчин 84
7.5. Хорт хавдрын өвчлөл 85-87
7.6. Осол гэмтэл 88
7.7. Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан 89-90
7.8. Халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгийн талаар 90-91
7.9. Умайн хүзүү, хөхний өмөнгийн илрүүлэг үзлэг 92
7.10. Мэс заслын үйл ажиллагаа 92-94

БҮЛЭГ 8. Хүн амын нас баралт 95-103
8.1. Зүрх-судасны тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт 100
8.2. Хорт хавдрын шалтгаант нас баралт 100-101
8.3. Гэмтэл хордлого, гадны шалтгаант нас баралт 101-103

БҮЛЭГ 9. Монгол улсын эмзүйн салбарын үзүүлэлт 104-111
9.1. Эмийн бүртгэл 105-109
9.2. Эмийн аюулгүй байдал, гаж нөлөө 110
9.3. Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн ашиглалт 110-111

БҮЛЭГ 10. Эрүүл мэндийн зарим үзүүлэлтүүд сүүлийн 10 жилээр /аймгаар/ 112-125

БҮЛЭГ 11. Сумдын эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүд 126-172

БҮЛЭГ 12. Үндэсний хөтөлбөрүүд 173-180

БҮЛЭГ 13. Эрүүл мэндийн зарим үндсэн үзүүлэлтүүд 181-230

ӨМНӨХ ҮГ

Эрүүл мэндийн салбарын албан ёсны статистик мэдээ тайланд тулгуурлан 2018 оны эрүүл мэндийн үндсэн үзүүлэлтүүдийг олон улсын аргачлалын дагуу тооцон, дүгнэлт, үнэлгээ хийж эмхтгэн та бүхэнд толилуулж байна.

Энэхүү эмхэтгэл нь жил бүр эрүүл мэндийн салбарын үндсэн үзүүлэлтүүдийг эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний шатлалаар, хүн амын өвчлөлийн болон нас баралтын тэргүүлэх шалтгаануудыг бүс нутгаар тооцон харуулдаг ба тус онд нийт 131 хүснэгт, 118 зураг, 50 газарзүйн байршлын дүрслэлээр илэрхийлэн та бүхний хүртээл болгож байна.

2018 оны тус эмхэтгэлд Тогтвортой хөгжлийн зорилт, Бүх нийтийн эрүүл мэндийн хамралтын үзүүлэлтүүдийг сүүлийн 5 жилээр тооцон харуулсан, мэдээллийг засаг захиргааны нэгжээр баяжуулан сумын хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүдийг сум тус бүрээр тооцоолон харуулснаараа онцлог юм.

2018 оны байдлаар Монгол улсын хүн амын дундаж наслалт 70.19 болж нэмэгдсэн ба эхийн эндэгдэл 2009 оны түвшингээс 54.3-оор, нялхсын эндэгдэл 8.8-оор буурч, сүүлийн жилүүдийн хамгийн бага үзүүлэлтэд хүрснийг энэхүү эмхэтгэлээс харж болно.

Монгол улсад эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо 127, нэг их эмчид ногдох хүний тоо 283 байгаа ба 10 000 хүн тутмын 2 856 хүн давхардсан тоогоор хэвтүүлэн эмчлэх эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг авч, жилд 1 иргэн 5.5 удаа амбулаторийн тусламж үйлчилгээ авсан байгаа нь жилээс жилд тусламж үйлчилгээний хүртээмж өсөж байгааг харуулж байна.

Энэхүү эмхэтгэлийг хэвлүүлэн салбарын бодлого боловсруулагчид, шийдвэр гаргагчид болон мэдээлэл хэрэглэгчдийн хүртээл болгоход санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажилласан Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын Монгол дахь суурин төлөөлөгчийн газарт гүн талархал илэрхийлье.

Тус төвөөс эрхлэн гаргадаг сар, улирал, жилийн эмхэтгэл болон эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллүүдэд та бүхэн өөрийн санал хүсэлтээ илгээвэл хамтран ажиллахад таатай байх ба Эрүүл мэндийн салбарын бодлого боловсруулагчид, шийдвэр гаргагчид болон мэдээлэл хэрэглэгч нийт хүмүүст нотолгоонд тулгуурласан оновчтой шийдвэр гаргахад бидний энэхүү эмхэтгэл дэмжлэг үзүүлнэ гэдэгт гүнээ итгэлтэй байна.

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ **Д.ГАНЦЭЦЭГ**

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1.2.1.	Хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар
Хүснэгт 1.3.2.	Хүн амын дундаж наслалт бүсээр, хүйсээр, 2018 он
Хүснэгт 2.1.	Тогтвортой хөгжлийн зорилтын эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүд
Хүснэгт 2.2.	Нялхсын болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд), сонгосон онуудаар
Хүснэгт 2.3.	Нярайн эндэгдлийн түвшин
Хүснэгт 2.4.	Эрүүл мэндийн ажилтнуудын нягтрал ба тархац, сонгосон онуудаар
Хүснэгт 3.3.1.	Мэс заслын аргаар төрүүлсэн хувь, бүсээр, 2018 он
Хүснэгт 3.3.2.	Төрөлтийн тоо, эмнэлгийн байгууллагын төрлөөр, 2018 он
Хүснэгт 3.3.3.	Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент, 2018 он
Хүснэгт 3.5.1.	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд, насны ангиллаар, 2018 он
Хүснэгт 3.6.1.	Төрсөн хүүхдийн мэдээ, бүсээр, 2018 он
Хүснэгт 3.6.2.	Нярай хүүхдийн өвчлөл, бодит тоогоор, 2018 он
Хүснэгт 3.6.3.	Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн шалтгаан, хувиар / хот, хөдөө/, 2018 он
Хүснэгт 3.6.4.	Хүүхэд, өсвөр насныхны өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, насны бүлгээр, /тухайн насны 10 000 хүүхдэд/, 2018 он
Хүснэгт 3.7.1.	Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, нас, хүйсээр, 2018 он
Хүснэгт 3.7.2.	Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, хувиар / хот, хөдөө/ 2018 он
Хүснэгт 3.8.1.	Үр хөндөлт, байршлаар, 2018 он
Хүснэгт 3.9.1.	ЖСАХ хэрэглэж байгаа эмэгтэйчүүдийн тоо байршлаар, 2018 он
Хүснэгт 4.1.	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын тоо, 2018 он
Хүснэгт 4.2.	Эмнэлгийн ор, төрлөөр, 2018 он
Хүснэгт 4.1.1.	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлт, 2015-2018 он
Хүснэгт 4.2.1.	Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлгүүдийн их эмчийн хангамжийг стандартын доод хязгаартай харьцуулсан байдал, 2018 он
Хүснэгт 4.2.2.	Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлгүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын болон хүртээмжийн зарим үзүүлэлт, 2015, 2018 он
Хүснэгт 4.3.1.	Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, 2015-2018 он
Хүснэгт 4.4.1.	БОЭТ-ийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, 2015-2018 он
Хүснэгт 4.4.2.	БОЭТ-ийн хүний нөөцийн зарим үзүүлэлт, 2018 он
Хүснэгт 4.4.3.	БОЭТ-ийн үйл ажиллагааны зарим үзүүлэлт, 2018 он
Хүснэгт 4.5.1.	Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын болон хүртээмжийн зарим үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар

Хүснэгт 4.5.2.	Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн үйл ажиллагааны зарим үр дүнгийн үзүүлэлтүүд, 2018 он
Хүснэгт 4.6.1.	Хувийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар
Хүснэгт 4.6.2.	Хувийн ортой эмнэлгүүдийн хэвтэн эмчлүүлэгчдийн хувь, 2018 он
Хүснэгт 5.1.	Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчид мэргэжлийн чиглэлээр, 2000, 2013-2018 он
Хүснэгт 5.2.	Эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтнууд, 1995-2018
Хүснэгт 5.3.	Нэг их эмч, сувилагчид ногдох хүний тоо, 2016-2018 он
Хүснэгт 5.4.	Их эмч, сувилагчийн хүртээмжийн үзүүлэлт, бүс нутгаар, 2016-2018 он
Хүснэгт 5.5.	Эмч, сувилагчийн харьцаа, бүс нутгаар
Хүснэгт 5.6.	Их эмч, бүс нутгаар, бодит тоо, сонгосон онуудаар
Хүснэгт 5.7.	Эмзүйчийн тоо, бүс нутгаар
Хүснэгт 6.2.1.	Гэдэсний халдварт өвчин, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2016-2018 он
Хүснэгт 6.2.3.1.	Вирүст хепатит, 10 000 хүн амд, /улсын дунджаас дээгүүр байгаа аймгуудаар 2016-2018 он/
Хүснэгт 6.3.1.	Амьсгалын замын халдварт өвчин, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2016-2018 он
Хүснэгт 6.3.1.1.	Сүрьеэ өвчин, 10 000 хүн амд /улсын дунджаас дээгүүр байгаа аймгуудаар, 2016-2018 он/
Хүснэгт 6.4.1.	Бэлгийн замаар дамжих халдвар, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2016-2018 он
Хүснэгт 7.1.1.	Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, нас, хүйсээр, 2018 он
Хүснэгт 7.5.1.	Зонхилон тохиолдох хорт хавдар, хүйсээр, /TNM ангилалаар/, 2018 он
Хүснэгт 7.5.3.1.	Хорт хавдрын оношлогдох үеийн үе шат, хувиар, 2018 он
Хүснэгт 7.7.1.	Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, нас, хүйсээр, 2018 он
Хүснэгт 7.7.2.	Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн зонхилон тохиолдох өвчлөл, хувиар, 2008-2018 он
Хүснэгт 7.8.1.	Эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан хүний тоо, аймгаар, 2016-2018 он
Хүснэгт 7.9.1.	Умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2018 он
Хүснэгт 7.10.1.	Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд хийгдсэн мэс заслын хагалгааны тоо, 2018 он
Хүснэгт 7.10.2.	Зонхилон хийгдсэн мэс засал, хагалгааны төрлөөр, 2018 он
Хүснэгт 8.1.	Нас баралтын тэргүүлэх 10 шалтгаан, сонгосон онуудаар
Хүснэгт 8.2.	Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2018 он
Хүснэгт 8.1.1.	Шалтгаанаар тооцсон зүрх-судасны тогтолцооны өвчний нас баралтын түвшин, 10 000 хүн амд, насны бүлгээр, 2018 он
Хүснэгт 8.3.1.	Амиа хорлогчдын нийт нас баралтад эзлэх хувь, насны бүлгээр, 2003-2018 он
Хүснэгт 9.2.1.	Эмийн гаж нөлөөний болон мэдээлсэн эмнэлгийн тоо, 2012-2018 он

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1.1.1. 2018 оны хот, хөдөөгийн хүн амын тоо, аймгаар
Зураг 1.1.2. 2018 оны дундаж хүн амын тоо, аймгаар
Зураг 1.1.3. Монгол улсад оршин суугаа хүн амаас, хот, хөдөөгийн хүн амын эзлэх хувь, 2013-2018 он
Зураг 1.1.4. Хүн амын тоо, жилийн өсөлтийн хувь, сонгосон онуудаар
Зураг 1.2.1. Төрөлт, амьд төрсөн нярайн тоо, сүүлийн 5 жилээр
Зураг 1.2.2. Төрөлтийн нийлбэр коеффициент, сонгосон онуудаар
Зураг 1.3.1. Хүн амын дундаж наслалт, эхний 10 байранд байгаа орнуудын жагсаалтаар
Зураг 1.4.1. Нас, хүйсийн суварга, 2008, 2018 он
Зураг 2.1. Монгол улсын хүн амын тоо, сонгосон онуудаар
Зураг 2.2. Хүн амын дундаж наслалт, 1998-2018 он
Зураг 2.3. Эхийн эндэгдлийн харьцаа /100 000 амьд төрөлтөд/
Зураг 2.4. Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, сүүлийн 10 жилээр
Зураг 2.5. Мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь
Зураг 2.6. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2009-2018 он
Зураг 2.7. Нялхсын эндэгдлийн түвшин (хүйсээр), 2009-2018 он
Зураг 2.8. Өсвөр насныхны охидын төрөлтийн түвшин, /тухайн насны 1000 эмэгтэйд/, 2009-2018
Зураг 2.9. Өсвөр насны охидын төрөлтийн түвшин, 2009-2018
Зураг 2.10. ХДХВ/ДОХ-ын өвчлөл, нас баралтын тоо
Зураг 2.11. Сүрьеэ өвчний өвчлөл, нас баралтын түвшин, /100 000 хүн амд/
Зураг 2.12. В Вирүст хепатит өвчний тохиолдлын түвшин, /100 000 хүн амд/
Зураг 2.13. Зүрх судас, хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчний шалтгаант нас баралт /30-70 насны 10 000 хүн амд/
Зураг 2.14. Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин, /100 000 хүн амд/
Зураг 2.15. Амиа хорлосон нас баралтын түвшин, хүйсээр, /100 000 хүн амд/
Зураг 2.16. Их эмч, сувилагч, эх баригч /10 000 хүн амд/
Зураг 2.17. Шүдний эмч, эм зүйч /10 000 хүн амд/
Зураг 3.1.1. Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, /2009-2018 он/
Зураг 3.2.1. Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн хувь, аймгаар, 2018 он
Зураг 3.2.2. Жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн хувь, 2018 он
Зураг 3.3.1. 1 000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин,аймгаар 2018 он
Зураг 3.3.2. Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн хувь, аймгаар 2018 он
Зураг 3.3.3. Улаанбаатар хотод төрсөн орон нутгийн харъяат эхчүүд, бодит тоо, 2018 он
Зураг 3.4.1. Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэлийн хувь, эрүүл мэндийн байгууллагаар, 2018 он
Зураг 3.4.2. Жирэмсний хүндрэлд манас таталтын эзлэх хувь, аймгаар, 2018 он
Зураг 3.4.3. Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын эзлэх хувь, аймгаар, 2018 он
Зураг 3.4.4. Төрсний дараах хүндрэлд цус алдалтын эзлэх хувь, 2018 он
Зураг 3.5.1. Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд, аймгаар, 2018 он
Зураг 3.5.2. Эхийн эндэгдэл бүсээр, 100 000 амьд төрөлтөд, 2018 он
Зураг 3.6.1. Амьгүй төрөлтийн түвшин, 1 000 нийт төрөлтөд, аймгаар, 2018 он
Зураг 3.6.2. Нярай хүүхдийн өвчлөл, амьд төрсөн хүүхдэд эзлэх хувиар, 2018 он
Зураг 4.1.1. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмчийн үзлэгийн тоо, /сүүлийн 5 жилээр/
Зураг 4.2.1. Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлэгт ногдох эмчийн дундаж тоо, 2018 он

Зураг 4.2.2. Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид, орны эзлэх хувь, 2016-2018 он
Зураг 4.3.1. Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид, орны эзлэх хувь, 2018 он
Зураг 4.5.1. Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд хөдөө орон нутгаас ирж эмчлүүлэгчдийн эзлэх хувь, 2018 он
Зураг 5.1.1. Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчид, сүүлийн 5 жилээр
Зураг 5.1.2. 10 000 хүн амд ногдох их эмч, 2016-2018 он
Зураг 5.1.3. 10 000 хүн амд ногдох сувилагч, 2016-2018 он
Зураг 5.1.4. Эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах мэргэшүүлэх болон мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад суралцаж төгссөн эмнэлгийн мэргэжилтний тоо, 2018 он
Зураг 6.1.1. 2018 онд улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн халдварт өвчний бүтэц, хувиар
Зураг 6.2.1. Гар хөл амны өвчин, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он
Зураг 6.2.3.1. Вирүст хепатит, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он
Зураг 6.3.1.1. Сүрьеэгийн өвчлөл, нас баралт 10 000 хүн амд, 2009-2018 он
Зураг 6.3.2.1. Гахай хавдрын өвчний хөдлөл зүй, 10 000 хүн амд, 1996-2018 он
Зураг 6.4.1. Бэлгийн замаар дамжих халдвар, 10 000 хүн амд, 2014-2018 он
Зураг 7.1.1. Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он
Зураг 7.2.1. Цусны даралт ихсэх өвчин, 10 000 хүн амд, 2018 он
Зураг 7.3.1. Чихрийн шижин өвчин, хүйсээр, бүсээр, 10 000 хүн амд, 2018 он
Зураг 7.4.1 Элэгний циррозын өвчлөл, нас баралт 10 000 хүн амд, 2018 он
Зураг 7.5.4.1. Хорт хавдар оношлогдсоноос хойш амьдарч буй хугацаагаар, 2018 он
Зураг 7.5.4.2. Хорт хавдрын хяналтанд байгаа хүмүүсийн 5-аас дээш жил амьдарч байгаа хувь, 10 байрлалаар
Зураг 7.6.1. Осол гэмтлийн шалтгаанаар эмнэлэгт хандсан байдал, сараар
Зураг 7.10.1. Цочмог мухар олгойн мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2018 он
Зураг 7.10.2. Цөсний замын мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2018 он
Зураг 8.1. Нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он
Зураг 8.2. Нас баралтад эзлэх хувь, хүйсээр, насаар, 2018 он
Зураг 8.3. Насны бүлэгт тооцсон нас баралтын шалтгаан, эзлэх хувиар, 2018 он
Зураг 8.4. Нас барсан хүний тоо, эхний 10 шалтгаан, Өвчний олон улсын 10-р ангилал /ICD10/-аар, 2018 оны байдлаар
Зураг 8.2.1. Зонхилон тохиолдох хорт хавдрын нас баралт, /анх оношлогдсоноос хойшхи амьдарсан хугацаа, хувиар/, 2018 он
Зураг 8.2.2. Зонхилон тохиолдох хорт хавдрын өвчлөл, /анх оношлогдсон I-IV үе шатандаа/, 2018 он
Зураг 8.3.2. Осол гэмтлийн өвчлөл, нас баралт, 10 000 хүн амд, 2008-2018 он
Зураг 9.1.1. Бүртгэсэн эм, эмийн түүхий эд, 1994-2018 он
Зураг 9.1.2. Бүртгэлтэй эм, эмийн түүхий эд, 2012-2018 он
Зураг 9.1.3. Бүртгэлтэй эмийн жорын ангилал, хувиар, 2018 он
Зураг 9.1.4. Эм бүртгүүлсэн улс орон, хувь, 2018 он
Зураг 9.1.5. Эмийн бүртгэлд эх орны эмийн эзлэх хувь, 2012-2018 он
Зураг 9.1.6. АТС ангилал, 2018 он
Зураг 9.1.7. Үндэсний үйлдвэрийн эмийн бүртгэлийг бүртгэгдсэн оноор, 2014-2018 он
Зураг 9.1.8. Уламжлалт эмийн бүртгэл, 2014-2018 он
Зураг 9.1.9. Биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний бүртгэл, 2014-2018 он
Зураг 9.3.1. Шалгалт тохируулгад хамрагдсан эрүүл мэндийн байгууллага, 2018 он
Зураг 9.3.2. Шалгалт тохируулгад хамрагдсан эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн мэдээллийг эрүүл мэндийн байгууллагын ангиллаар харуулсан байдал, 2018 он

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ

АХБ	Азийн хөгжлийн банк
БОЭТ	Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв
ГССҮТ	Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв
ДОХ/БЗДХ	Дархлалын олдмол хомсдол/Бэлгийн замаар дамжих халдвар
ДЭМБ	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
ЖСАХ	Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэгсэл
НБЕК	Нас баралтын ерөнхий коэффициент
НЭМГ	Нийслэлийн эрүүл мэндийн газар
ОХУ	Оросын холбооны улс
ӨОУА	Өвчний олон улсын ангилал
ТЕК	Төрөлтийн ерөнхий коэффициент
ТНК	Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
УБ	Улаанбаатар
УНТЭ	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг
УХТЭ	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг
УГТЭ	Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг
ҮСХ	Үндэсний статистикийн хороо
УАУТХ	Уламжлалт анагаах ухаан технологийн хүрээлэн
ЦССҮТ	Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төв
ХДХВ/ДОХ	Дархлал олдмол хомсдолын вирус, дархлалын олдмол хомсдол
ХӨСҮТ	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв
ХСҮТ	Хавдар судлалын үндэсний төв
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМБ	Эрүүл мэндийн байгууллага
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЭХЭМҮТ	Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв
АТС	Anatomical therapeutic classification/ Хүний анатомын бүтцэд суурилсан эмийн ангилал/

НОМ ЗҮЙ

1. Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага., Өвчний олон улсын ангилал I боть., 2008.
2. Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага., Өвчний олон улсын ангилал II боть., 2008.
3. Монгол улсын үндэсний статистикийн хороо., Монгол улсын статистикийн эмхтгэл., Улаанбаатар., 2013.
4. Монгол улсын үндэсний статистикийн хороо., Монгол улсын статистикийн эмхтгэл., Улаанбаатар., 2014.
5. Монгол улсын үндэсний статистикийн хороо., Монгол улсын статистикийн эмхтгэл., Улаанбаатар., 2015.
6. Монгол улсын үндэсний статистикийн хороо., Монгол улсын статистикийн эмхтгэл., Улаанбаатар., 2016.
7. Монгол улсын үндэсний статистикийн хороо., Монгол улсын статистикийн эмхтгэл., Улаанбаатар., 2017.
8. Монгол улсын үндэсний статистикийн хороо., Монгол улсын статистикийн эмхтгэл., Улаанбаатар., 2018.
9. Нэгдсэн үндэсний байгууллагын, Хүн амын сан, Монгол улсын их сургууль, Хүн амын сургалт судалгааны төв., Эрүүл мэнд, нөхөн үржихүйн үзүүлэлтүүдийг тооцох аргачлал, түүнийг ашиглах гарын авлага, цуврал II., Улаанбаатар., 2013.
10. Хавдар судлалын үндэсний төв ., Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2018 оны тайлан., Улаанбаатар., 2018.
11. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв., Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл I боть., Улаанбаатар., 2018.
12. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв., Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл II боть., Улаанбаатар., 2018.
13. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв., Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл III боть., Улаанбаатар., 2018.
14. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв., Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл IV боть., Улаанбаатар., 2018.
15. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2011.
16. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2012.
17. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2013.
18. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2014.
19. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2015.
20. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2016.
21. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2017.
22. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, ЭМЯ., Эрүүл мэндийн үзүүлэлт., Улаанбаатар., 2018.

ХУРААНГУЙ

2018 оны “Эрүүл мэндийн үзүүлэлт” нь нийт 13 бүлэг, 41 дэд бүлгээс бүрдэж байгаа ба эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүдийг сүүлийн 10 жилийн байдлаар харьцуулан гаргасан. Монгол улсын хүн ам 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 3 сая 238.4 мянга болж, нийт хүн амын 67.8 хувь нь хот суурин газар, үлдсэн 32.2 хувь нь хөдөө амьдарч байна. Дундаж наслалт 2018 онд 70.19 болж, эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 75.78, эрэгтэйчүүдийнх 66.11 байна.

2018 онд улсын хэмжээнд 77 058 эх амаржсан нь 2017 онтой харьцуулахад төрөлт 3 174 тохиолдлоор буюу 4.3 хувиар өссөн байна. Улсын хэмжээнд 77 528 хүүхэд амьд төрсөн ба 1 760 нь хоёр ихэр, 41 нь гурван ихэр хүүхэд байна.

Хүн амын нас баралтын ерөнхий коэффициент 1990 онд 7.9 байсан бол бол 2018 онд уг үзүүлэлт 5.1 болж 1990 онтой харьцуулахад 2.8-аар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Монгол Улсад 1 000 амьд төрөлтөд ногдох тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1990 онд 87.5 байсан бол 2018 онд 16.9 болжээ. Нялхсын эндэгдэл сүүлийн жилүүдэд тогтвортой буурч байгаа ба 1990 онд 4 789 нялхас эндэж байсан бол 2018 онд 1 037 болж буурсан байна.

Монгол Улсад эхийн эндэгдлийн түвшин 1990-ээд онд нэлээд өндөр байсан бөгөөд эхийн эндэгдлийг бууруулах хоёр удаагийн стратегийг 2001-2010 онуудад хэрэгжүүлснээр 2001-2006 онд эхийн эндэгдэл эрчимтэй буурсан. 2018 оны байдлаар 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл 27.1 байна.

2018 оны байдлаар Монгол улсын хэмжээнд нийт 4 343 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байгаа ба төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв 13, бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв 5, аймгийн нэгдсэн эмнэлэг 16, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төв 12, хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг 6, сум дундын эмнэлэг 39, сумын эрүүл мэндийн төв 273, өрхийн эрүүл мэндийн төв 219, хувийн ортой эмнэлэг 243, үүдэн эмнэлэг 1340 ажиллаж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.

Эрүүл мэндийн салбарт 2018 онд өмчийн бүх хэлбэрийн эрүүл мэндийн байгууллагууд болон бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид нийт 52 274 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 3.5 хувиар өссөн байна. Нийт ажиллагчидаас 93.2 хувь нь эрүүл мэндийн салбарын, 6.8 хувь нь бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид эзэлж байна.

Нийт ажиллагчдын 20.1 хувь нь анхдагч шатлалын, 17.3 хувь нь хоёрдогч шатлалын, 15.4 хувь нь гуравдагч шатлалын, 20.5 хувь нь хувийн эмнэлгүүдэд, 26.7 хувь нь амаржих газар болон бусад эрүүл мэндийн байгууллагуудад ажиллаж эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн байна.

Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 2018 онд 283 байгаа нь өмнөх оныхоос 10 хүнээр, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 256 болж, өмнөх оноос 3 хүнээр тус тус буурсан байна.

2018 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын хэмжээнд нас баралтын 17 331 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеэс 1 519 тохиолдлоор буюу 8.7 хувиар нэмэгдсэн байна. Нийт нас барсан хүний 60.2 хувь нь эрэгтэй, 39.8 хувь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 4 721 тохиолдол буюу 27.2 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 22.2 хувь нь хоног болоогүй нас баралт байна.

2018 онд улсын хэмжээнд 27 төрлийн халдварт өвчний 42 074 тохиолдол бүртгэгдсэж 10 000 хүн амд 132.4 байгаа өмнөх онтой харьцуулахад 2 226 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн тутамд 12.5-оор буурсан байна.

Халдварт бус өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд 10 000 хүн ам тутамд амьсгалын тогтолцооны өвчин 1 712.4, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1 548.4, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин 932.4, зүрх-судасны тогтолцооны өвчин 1 149.5, гэмтэл, хордлого ба бусад гадны шалтгаант өвчин 585.2 ногдож байна.

БҮЛЭГ 1

МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМ

БҮЛЭГ 1.

МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын хүн амын өсөлт, нас, хүйсийн бүтэц, төрөлт, нас баралт, дундаж наслалт зэрэг хүн амын ердийн хөдөлгөөний статистикийн үзүүлэлтийг тусгав.

Мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь Үндэсний статистикийн хорооны 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн амын ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ, тайлан болно.

Монгол Улсын хүн амд Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа болон гадаадад 6 ба түүнээс дээш сарын хугацаагаар оршин суугаа Монгол Улсын харъяат хүн амыг хамруулна.

Өрх гэж нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг ойлгоно. Өрхийн гишүүд нь хоорондоо ураг төрлийн болон гэр бүлийн хамааралтай эсвэл хамааралгүй байж болно.

Хотын хүн амд Улаанбаатар хот, аймгийн төв, тосгонд оршин суугаа хүн амыг хамруулна.

Хөдөөгийн хүн амд сумын төв, хөдөө амьдарч байгаа хүн амыг хамруулна.

Төрөлтийн хүйсийн харьцаа нь төрсөн эрэгтэй хүүхдийн тоог төрсөн эмэгтэй хүүхдийн тоонд харьцуулсан харьцаа юм.

Төрөлтийн ерөнхий коэффициент нь 1 000 хүнд ногдох тухайн жилд амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлдэг бөгөөд түүнийг тооцохдоо амьд төрсөн хүүхдийн тоог хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, промилиор илэрхийлнэ.

Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент нь тухайн насны бүлгийн 1 000 эмэгтэйд ногдох амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд тухайн насны бүлэг дэх эмэгтэйчүүдийн амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоог мөн насны бүлгийн эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж, промилиор илэрхийлнэ.

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент нь нэг эмэгтэйн нөхөн үржихүйн нас /15-49/-ныхаа туршид төрүүлэх нийт хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициентүүдийн нийлбэрийг насны бүлгийн интервалын уртаар үржүүлж, 1 000-д хуваж тодорхойлно.

Нас баралтын ерөнхий коэффициент нь 1 000 хүнд ногдох тухайн жилд нас барсан хүний тоог илэрхийлэх бөгөөд тухайн жилд нас барсан хүний тоог хүн амын тухайн жилийн дундаж тоонд харьцуулж, промилиор илэрхийлнэ. Ердийн цэвэр өсөлтийг төрөлт, нас баралтын абсолют зөрүүгээр тодорхойлно.

1.1. ХҮН АМ

Монгол улсын хүн ам 2018 онд 3 сая 238.4 мянга болж, өмнөх оныхоос 60.5 мянган хүн буюу 1.9 хувиар өссөн байна. Нийт хүн амын 67.8 хувь нь хот суурин газар, үлдсэн 32.2 хувь нь хөдөө амьдарч байна. Улаанбаатар хотод 1491.3 мянган хүн буюу нийт хүн амын 46.1 хувь нь оршин сууж байна. Хүн амын 49.2 хувь нь эрэгтэйчүүд, 50.8 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа ба хүйсийн харьцаа буюу 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо 97 байна. Насны бүтцээр авч үзвэл 15 хүртэлх насны хүүхэд 31.2 хувийг, 15- 64 насны хүн ам 64.7 хувийг, 65-аас дээш насны хүн ам 4.1 хувийг тус тус эзэлж байна. Өрхийн тоо 2018 оны байдлаар 894.5 мянга болж, 64.4 хувь нь хотод, 35.6 хувь нь хөдөө байна. Улаанбаатар хотод 387.5 мянган өрх, хангайн бүсэд 176.7, төвийн бүсэд 152.1, баруун бүсэд 107.7, зүүн бүсэд 67.9 мянган өрх байгаа бөгөөд улсын дунджаар нэг өрхөд 3.6 хүн ногдож байна.

Зураг 1.1.1. *2018 оны хот, хөдөөгийн хүн амын тоо, аймгаар*

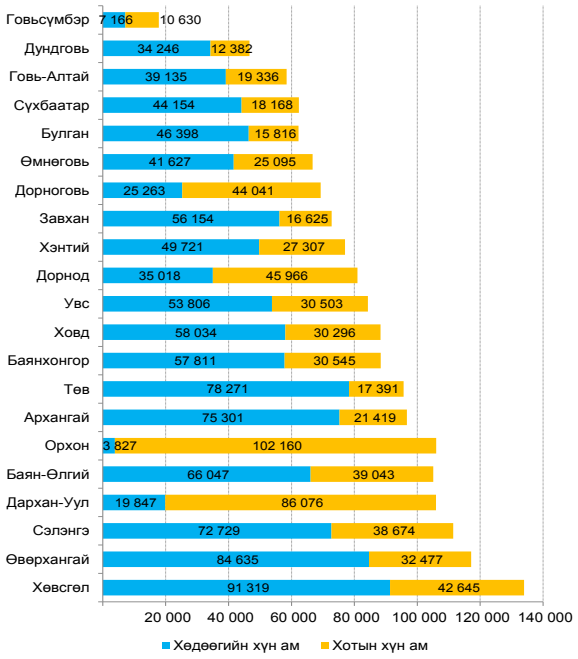

Зураг 1.1.2. *2018 оны дундаж хүн амын тоо, аймгаар*

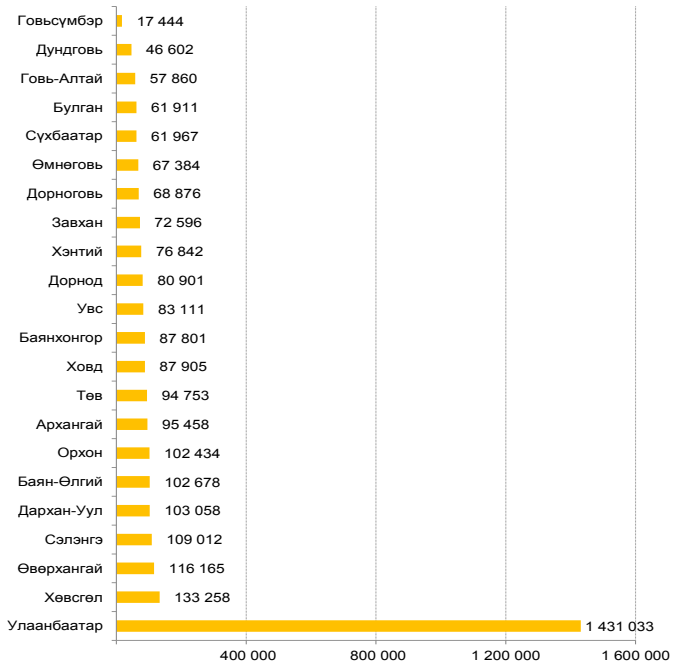

Монгол улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амын 67.8 хувь нь буюу 2 сая 197.9 хот, тосгонд амьдарч байгаагийн дотор Орхон, Дархан-Уул, Говьсүмбэр, Дорноговь аймгийн хүн амын талаас илүү хувь нь хот тосгонд амьдарч байна.

Зураг 1.1.3. *Монгол улсад оршин суугаа хүн амаас хот, хөдөөгийн хүн амын эзлэх хувь, 2013-2018 он*

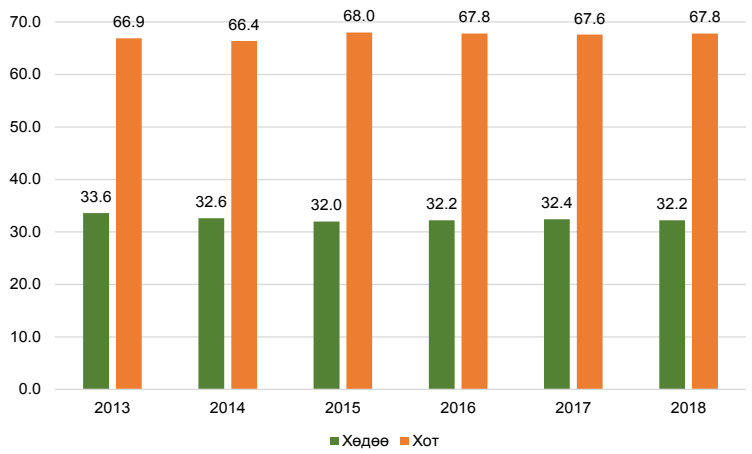

Зураг 1.1.4. *Хүн амын тоо, жилийн өсөлтийн хувь, сонгосон онуудаар*

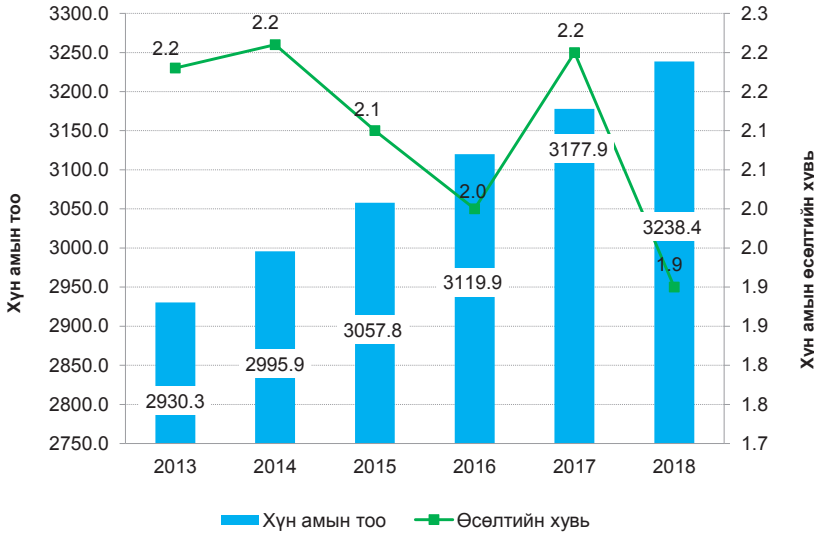

Сүүлийн жилүүдэд хүн амын өсөлтийн хувь нэмэгдэж 2011 онд 1.74 байсан бол 2018 онд 1.9 болж 0.26 пунктээр нэмэгдсэн байна.

1.2 ХҮН АМ ЗҮЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Монгол улсын хүн амын төрөлтийн түвшин 1990-2000 онд тогтвортой буурч байсан боловч сүүлийн 15 жилд нилээд хэлбэлзэлтэй байна.

Төрөлт 2007-2009 онуудад өмнөх жилүүдийнхээс тогтвортой нэмэгдсэн ба 2014 онд 81.7 болж сүүлийн 10 жилийн хамгийн өндөр төрөлт байсан ба 2018 онд 77.5 мянга болсон байна.

Зураг 1.2.1. *Төрөлт, амьд төрсөн нярайн тоо, сүүлийн 5 жилээр*

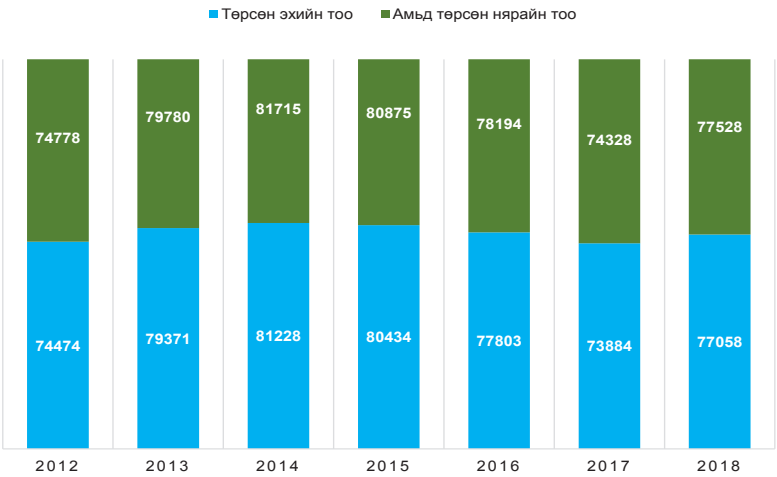

Түүнчлэн 1990 онд 1000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин 35.3 байсан бол 2005 онд 17.8 болж 2 дахин буурч хамгийн бага түвшинд хүрсэн бөгөөд 2006 оноос тогтвортой нэмэгдэн 2018 онд 24.5 болсон нь өмнөх оныхоос 0.6 пунктээр нэмэгдсэн байна.

Төрсөн хүүхдийн тоо 2018 онд 77.5 мянга байгаа нь өмнөх оныхоос 4.3 хувиар өссөн байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 100 охинд 105 хөвгүүн ногдож байна.

Хүснэгт 1.2.1. *Хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар*

Үзүүлэлт	1990	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Нийт хүн (мян)	2 149.2	2 683.5	2 735.5	2 780.7	2 811.6	2 867.7	2 930.3	2 995.9	3 057.7	3 119.9	3177.9	3238.4
Хотын хүн ам (хувиар)	54.6	61.4	62.6	63.3	67.1	67.2	68.1	66.4	68.0	68.9	67.6	67.8
Хөдөөгийн хүн ам (хувиар)	45.4	38.6	37.4	36.7	32.9	32.8	31.9	33.6	32.0	31.1	32.4	32.2
Насны бүлгээр (хувиар)												
0-15	41.5	28.1	27.6	27.3	27.2	27.6	27.4	28.0	29.6	30.0	30.5	31.2
15-64	54.4	67.8	68.4	68.8	68.8	68.4	68.8	68.0	66.6	66.2	65.7	64.7
65 аас дээш	4.1	4.1	4.0	3.9	4.0	4.0	3.8	4.0	3.8	3.8	3.9	4.1
Хүн ам зүйн коэффициентууд												
ТЕК	35.3	23.7	25.3	23.8	25.3	26.3	27.5	27.6	26.7	25.3	24.0	24.5
НБЕК	7.9	5.7	5.7	6.3	6.2	5.9	5.6	5.6	5.4	5.2	5.1	5.1
Цэвэр өсөлт	2.7	1.8	1.9	1.7	1.9	2.0	2.2	2.2	2.1	2.1	2.2	1.9
ТНК	4.3	2.6	2.8	2.4	2.6	2.7	3.0	3.1	3.1	3.0	2.8	2.9

Хүн амын нас баралтын ерөнхий коэффициент 1990 онд 7.9 байсан бол 2018 онд уг үзүүлэлт 5.1 болж 1990 онтой харьцуулахад 2.8-оор буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 1.2.2. *Төрөлтийн нийлбэр коэффициент, сонгосон онуудаар*

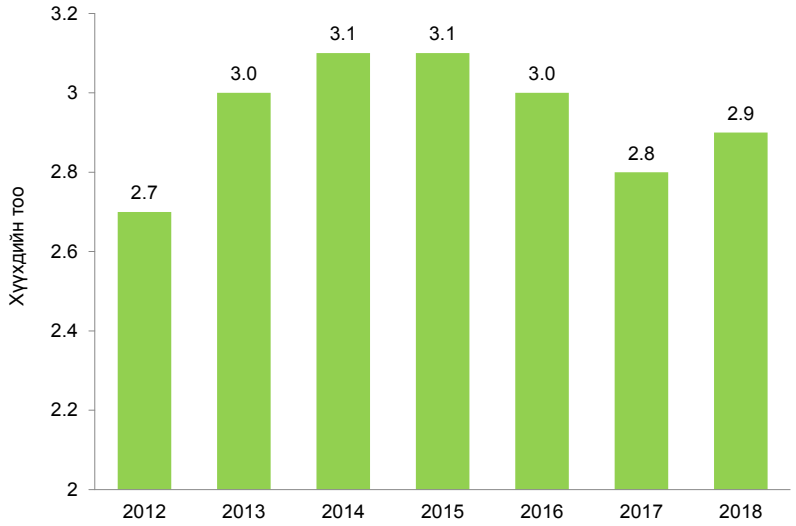

Нэг эмэгтэйн амьдалынхаа туршид төрүүлэх хүүхдийн тоо 1990 онд 4.3 байснаа 1995 онд 2.75, 2000 онд 2.25 болж 1990 оны түвшингээс хоёр дахин буурсан. Хүн ам зүйд төрөлтийн нийлбэр коэффициент хамгийн багадаа 2.1 байвал хүн амын нөхөн үржихүйн эргэн нөхөгдөх түвшин хангагдана гэж үздэг. Харин 2003 онд ТНК нөхөн үржихүйн эргэн нөхөгдөх түвшнээс доогуур 1.99 болж, 2005 онд 1.95 болтлоо буурсан нь Монгол улсын түүхэн дэх хамгийн бага үзүүлэлт байв. Төр засгаас төрөлтийг дэмжих арга хэмжээ авсны үр дүнд 2007-2009 онд ТНК 2.34-2.69 болж өссөн боловч 2010 онд эргээд буурч 2.39 болсон. Харин 2011 оноос хойш тасралтгүй аажмаар өсч 2018 онд 2.9 болсон байна.

1.3 ДУНДАЖ НАСЛАЛТ

Дэлхийн хүн амын дундаж наслалт 1950 оноос хойш 1990-ээд оныг эс тооцвол арван жилд тутамд 3-аас дээш жилээр нэмэгдэж байна.

1990-ээд оны үед Африкийн орнуудад ХДХВ-ийн тархалт өндөр байсан, хуучин ЗХУ-ын задралын

үе, болон Европын орнуудад нас баралтын түвшин өндөр байсантай холбоотой дундаж наслалтын зогсолтын үе байсан байна.

Дэлхийн ихэнх бүс нутгуудад хүн амын дундаж наслалт 2000 оноос нэмэгдэх хандлагатай болсон ба 2000-2015 оны хооронд 5 жилээр нэмэгдсэн бөгөөд ДЭМБ-ын мэдээллээр Африкийн бүс нутагт 9.4 жилээр нэмэгдсэн хандлага ажиглагдсан байна.

Дэлхийн хүн амын төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалтын 2000 оноос хойшхи өсөлт нь өнгөрсөн зууны туршид гарсан үзүүлэлтийн хамгийн сайн буюу дундаж түвшинг давсан үзүүлэлт байсан байна.

Төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалт 2018 онд 70.19 болсон ба өмнөх оныхоос 0.3 пунктээр нэмэгдсэн бөгөөд эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 75.78, эрэгтэйчүүдийнх 66.11 болсон байна. Дундаж наслалтын хувьд хүйсийн ялгаа аль ч улс оронд байдаг ба эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс дунджаар 4 насаар илүү амьдардаг байна. Манай улсын хувьд эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт эрэгтэйчүүдийнхээс 9.67 жилээр илүү байна.

2018 оны байдлаар дэлхийн улс орнуудын хүн амын дундаж наслалтаас харахад Хонконг 84.46, Япон улс 84.17 жил байгаа хамгийн өндөр дундаж наслалттай байна. Монгол улс 129-рт бичигдсэн байна.

Хүснэгт 1.3.1. *Хүн амын дундаж наслалт, сонгосон орнуудын жагсаалтаар*

Жагсаалт	Улс/хот	Дундаж наслалт	Мэдээлэл тавигдсан хугацаа
1	Хонконг/Hong Kong	84.46	2017 он
2	Япон/Japan	83.99	2017 он
3	Итали/Italy	83.68	2017 он
4	Сингапур/Singapore	83.60	2017 он
5	Швейцарь/Switzerland	83.48	2017 он
6	Испани/Spain	83.12	2017 он
7	Исланд/Iceland	83.05	2017 он
8	Австрали/Australia	82.90	2017 он
9	Монгол/Mongolia	70.44	2017 он
10	Орос/Russia	70.44	2017 он

http://worldpopulationreview.com/countries/life-expectancy-by-country/

2018 оны байдлаар дундаж наслалт аймаг, бүсүүдээр ялгаатай байгаа ба Хангайн бүсийн хүн амын дундаж наслалт хамгийн бага буюу 70.65, Төвийн бүсийн хүн амын дундаж наслалт 72.08 байгаа нь хамгийн өндөр байна. Аймгуудаар харуулбал Хөвсгөл /66.71/, Увс /69.26/, Дорнод /69.39/, Дархан-Уул /68.74/, Говь-Алтай /69.95/ зэрэг аймгууд дундаж наслалтаараа улсын дундаж үзүүлэлтээс доогуур байна.

Хүснэгт 1.3.2. *Хүн амын дундаж наслалт бүсээр, хүйсээр, 2018 он*

Аймаг, хот	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	**70.19**	**66.11**	**75.78**
Баруун бүс	**71.11**	**67.37**	**74.34**
Баян-Өлгий	73.11	70.31	75.36
Говь-Алтай	69.95	65.09	74.34
Завхан	70.51	67.92	73.27
Увс	69.26	64.31	73.3
Ховд	**72.70**	**69.2**	**75.42**
Хангайн бүс	**70.65**	**67.75**	**74.82**
Архангай	71.37	68.63	73.08
Баянхонгор	70.01	66.98	71.85
Булган	73.44	68.76	76.41
Орхон	71.91	70.77	82.51
Өвөрхангай	70.46	67.83	73.43
Хөвсгөл	**66.71**	**63.52**	**71.62**
Төвийн бүс	**72.08**	**68.65**	**76.82**
Говьсүмбэр	73.61	72.6	76.29
Дархан-Уул	68.74	64.37	74.59
Дорноговь	71.25	66.55	77.29
Дундговь	73.90	70.82	78.62
Өмнөговь	72.34	68.08	77.23
Сэлэнгэ	72.13	67.67	78.49
Төв	**72.59**	**70.44**	**75.21**
Зүүн бүс	**71.48**	**67.38**	**75.98**
Дорнод	69.39	65.25	73.89
Сүхбаатар	72.66	67.58	77.75
Хэнтий	**72.39**	**69.3**	**76.29**
Улаанбаатар	**71.65**	**66.83**	**75.05**

1.4. ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСИЙН БҮТЭЦ

Хүн амын нас, хүйсийн бүтэц төрөлт, нас баралт, шилжих хөдөлгөөний нөлөөгөөр өөрчлөгдөж байдаг. Өөрөөр хэлбэл хүн амын төрөлт, нас баралт буурч, дундаж наслалт нэмэгдсэнээр залуу насны хүн амын хувийн жин нэмэгдэнэ.

Хүн ам зүйн судалгаанд 0-14 насны хүүхдийн бүх хүн амд эзлэх хувийн жин 35 хувиас дээш бол насны “залуу” бүтэцтэй буюу 25 хувиас бага бол “хөгшин” насны бүтэцтэй гэж үздэг. Манай улсын хувьд 0-14 насны хүүхэд 31.2 хувийг эзэлж байна. Нөгөө талаас 65, түүнээс дээш настай хүн амын бүх хүн амд эзлэх хувь 10, түүнээс дээш бол насны бүтцийн хувьд “хөгшин” бүтэцтэй буюу 5 хувиас бага бол “залуу” насны бүтэцтэй гэж үздэг бол манай улсын хувьд 65, түүнээс дээш насныхны эзлэх хувийн жин 2018 онд 4.1 байна.

Зураг 1.4.1. *Нас, хүйсийн суварга, бодит тоогоор, /2008, 2018 он/*

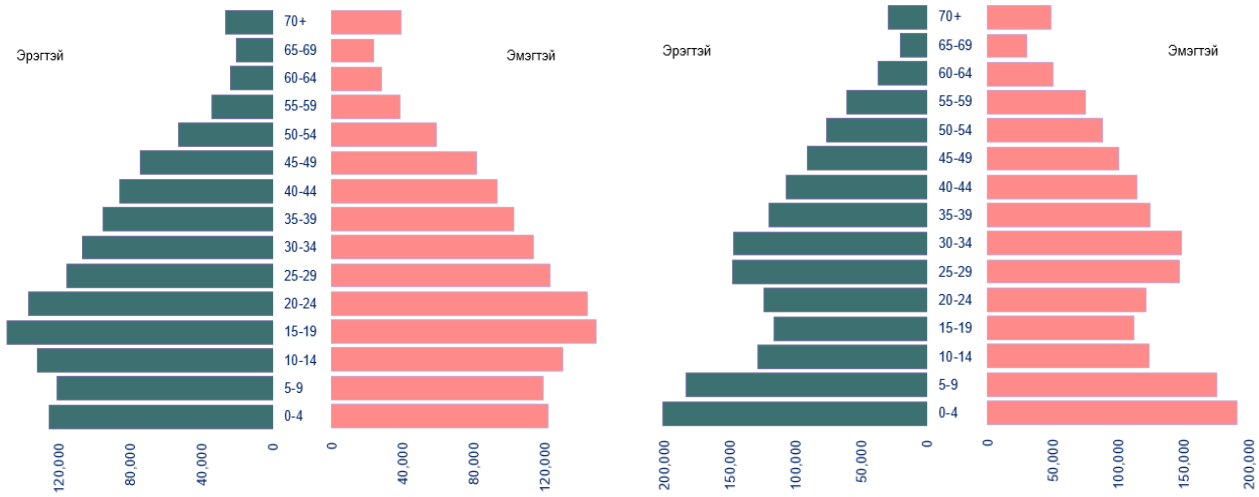

2008 он 2018 он

2008 болон 2018 оны хүн амын нас, хүйсийн суваргыг абсолют тоогоор дүрслэн харуулж байна.

Дээрх хүн амын нас, хүйсийн суваргыг харахад 2008 онд 15-19 насныхны хувь их байхад 2018 оны суваргад 10-19 насныхны эзлэх хувь харьцангуй бага байгаа нь 2001-2005 онд төрөлт хамгийн доод түвшинд байсныг харуулж байна.

Харин 2011 оноос төрөлт аажим нэмэгдэж байгааг суваргын доод хэсэг хамгийн өргөн байгаагаар харж болно.

БҮЛЭГ 2

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

БҮЛЭГ 2.

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Тогтвортой Хөгжлийн Зорилтууд нь олон улсын хөгжлийн талаар ирээдүйд биелүүлэхээр санал болгон дэвшүүлж буй багц зорилтууд юм. 2015 онд хэрэгжилтийн хугацаа нь дуусгавар болж буй Мянганы хөгжлийн зорилтуудын үргэлжлэл бөгөөд 2015 оны 9-р сард НҮБ-ын дээд хэмжээний 70 дугаар чуулганаар 2030 он хүртэлх Тогтвортой хөгжлийн 17 зорилго, 169 зорилтыг баталсан.

Монгол Улсын ИХ Хурлын 2016 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 19 дүгээр тогтоолоор “Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”-ыг батлан гаргасан байна. Монгол Улсын урт хугацааны тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлалыг 2016-2020, 2020-2025, 2025-2030 он гэсэн гурван үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх юм.

Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлалыг хэрэгжүүлснээр 2030 он гэхэд Монгол Улс ядуурлын бүх төрлийг эцэс болгож, монгол хүний эрүүл, урт удаан амьдрах нөхцөлийг ханган дундаж наслалтыг 78-д хүргэнэ, хүний хөгжлийн өндөр үзүүлэлт бүхий улс орнуудын эгнээнд багтаж, эхний 70 орны нэг болно гэж тооцсон байна.

Тогтвортой хөгжлийн 17 зорилгын 3 дахь зорилго нь “Эрүүл амьдралыг хангах” буюу бүх түвшинд эрүүл амьдралыг хангаж, сайн сайхан аж байдлыг хөхүүлэн дэмжих зорилго тавьсан байна.

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН 17 ЗОРИЛГО

ТХЗ-1 (7, 11)	ТХЗ-7 (5, 10)	ТХЗ-13 (5, 8)
Ядуурлын бүх хэлбэрийг эцэс болгох	Тогтвортой, сэргээгдэх, орчин үеийн эрчим хүчээр хангах	Уур амьсгалын өөрчлөлттэй тэмцэх
ТХЗ-2 (8, 12)	ТХЗ-8 (12, 22)	ТХЗ-14 (10, 20)
Өлсгөлөнг эцэс болгож, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах, тогтвортой ХАА-г хөгжүүлэх	Тогтвортой эдийн засгийг дэмжих, ажлын байрыг бий болгох	Далай, тэнгисийг тогтвортой хөгжлийн зорилгоор ашиглах
ТХЗ-3 (13, 26)	ТХЗ-9 (8, 22)	ТХЗ-15 (12, 24)
Эрүүл амьдралыг хангах	Тогтвортой дэд бүтэц, шинэ технологи, үйлдвэржилтийг дэмжих	Экосистемийг хадгалах, цөлжилттэй тэмцэх, бэлчээрийн даацыг зөв зохистой ашиглах
ТХЗ-4 (10, 15)	ТХЗ-10 (10, 17)	ТХЗ-16 (12, 21)
Бүх нийтийн боловсролыг хөгжүүлэх, насан туршийн боловсролыг дэмжих	Улс орнуудын ялгаатай байдлыг бууруулах	Тогтвортой, бүх нийтийн оролцоог хангасан нийгмийг цогцлоох, шударга ёсыг дээдэлсэн нийгмийг хөгжүүлэх
ТХЗ-5 (9, 23)	ТХЗ-11 (10, 20)	ТХЗ-17 (19, 38)
Жендэрийн тэгш байдлыг хангах, охид эмэгтэйчүүдийг чадавхжуулах	Тогтвортой, аюулгүй хот суурин бий болгох	Тогтвортой хөгжлийн төлөөх сайн түншлэлийг хөгжүүлэх
ТХЗ-6 (8, 12)	ТХЗ-12 (11, 21)	*Шар: нийгмийн, Хөх: эдийн засгийн, Ногоон: байгалийн хөрөнгө, Ягаан: институцийн хөгжилд чиглэгдсэн болно*
Ус болон ахуйн ариун цэврийн хэрэглээг хангах	Тогтвортой, зөв хэрэглээг бий болгох	

Зорилт 1. Урьдчилан сэргийлэх үндэсний тогтолцоог бүрдүүлэн, оношилгоо үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, хүн амын дундаж наслалтыг уртасгана.

Эрүүл мэндийн даатгалын тогтолцоог шинэчилж, урьдчилан сэргийлэх, зонхилон тохиолдох өвчнийг эрт илрүүлэх, хариу арга хэмжээг чанартай, хүртээмжтэй зохион байгуулах, тандалт, эрт илрүүлэлтийн тогтолцоо, лавлагаа лабораторийг бэхжүүлж, хүн амын дундаж наслалтыг 2020 он гэхэд 71-д хүргэх, 2025 онд 74, 2030 он гэхэд 78-д хүргэнэ гэж заасан байна.

Зорилт 2. Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дэмжих замаар сэргийлж болох эх, хүүхдийн эндэгдэлд нөлөөлөх хүчин зүйлийг багасгаж, эх, хүүхдийн эндэгдэл, хоол тэжээлийн дутагдлыг тогтвортой бууруулна.

Энэхүү зорилтод 2020 гэхэд Эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд 25, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшинг 1 000 амьд төрөлтөд 15, нялхсын эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 13 болгож бууруулах.

2025 онд Эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд 20, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 12, нялхсын эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 11 болгож бууруулах.

2030 онд сэргийлж болох эх, хүүхдийн эндэгдэлд нөлөөлөх хүчин зүйлийг багасгаж, эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд 15, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 9, нялхсын эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 8 болгож бууруулах зорилтыг дэвшүүлсэн байна.

Зорилт 3. Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчин, тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлийн тархалт болон сэргийлж болох нас баралтыг хувь хүн, гэр бүл, хамт олон, байгууллагын идэвхтэй, оролцоотой нэгдмэл үйл ажиллагаанд тулгуурлан бууруулна.

2020 онд хүн амын хорт дадал, зуршлыг бууруулж, амьдрах орчин нөхцөлийг сайжруулах, хүнсний бүтээгдэхүүнд чанар, стандартыг чанд мөрдүүлэх, 10 000 хүн амд ногдох зүрх, судасны өвчлөлөөс шалтгаалсан нас баралтыг 17.4, хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралтыг 10.5 хүртэл бууруулах.

2025 онд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулж, 10 000 хүн амд ногдох зүрх, судасны өвчлөлөөс шалтгаалсан нас баралтыг 16, хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралтыг 9 хүртэл бууруулах.

2030 онд 10 000 хүн амд ногдох зүрх, судасны өвчлөлөөс шалтгаалсан нас баралтыг 14, хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралтыг 8 хүртэл бууруулах зорилтыг дэвшүүлсэн.

Зорилт 4. Халдварт өвчний тандалт, сэргийлэлт, бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг уян хатан, шуурхай зохион байгуулах чадавхийг тогтвортой бэхжүүлж,нэн шаардлагатай вакцинийг хүн бүрт хүртээмжтэй болгож, зонхилон тохиолдох халдварт өвчний тархалтыг бууруулна.

Энэхүү зорилтод 2020 гэхэд товлолт дархлаажуулалтын хамралтын хувийг 98.5, 10 000 хүн амд вирүст хепатитын өвчлөлийг 3, сүрьеэгийн тохиолдлыг 14.4 болгон бууруулах.

2025 онд товлолт дархлаажуулалтын хамралтын хувийг 99, 10 000 хүн амд вирүст хепатитын өвчлөлийг 2.5, сүрьеэгийн тохиолдлыг 14 болгон бууруулах.

2030 онд Товлолт дархлаажуулалтын хамралтын хувийг 99.8, 10 000 хүн амд вирүст хепатитын өвчлөлийг 2, сүрьеэгийн тохиолдлыг 13 болгон бууруулах зорилтыг дэвшүүлсэн байна.

Хүснэгт 2.1. *Тогтвортой хөгжлийн зорилтын эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүд, 2013-2018*

	Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	**Газар нутгийн хэмжээ ('000)**	**1.567.00**					
2	**Хүн амын тоо**	**2 930.3**	**2 995.9**	**3057.7**	**3 119.9**	**3 177.9**	**3 238.4**
	Эрэгтэй	1 504.5	1 466.4	1 503.6	1 533.9	1 562.4	1 581.8
	Эмэгтэй	1 425.8	1 529.4	1 554.2	1 585.9	1 615.5	1 646.6
3	**Хотын хүн ам**	**1 995.7**	**1 990.3**	**2 096.2**	**2 131.8**	**2 146.7**	**2 146.7**
	Эрэгтэй	954.6	957.2	1 014.8	1 031.2	1 037.5	1 037.5
	Эмэгтэй	1041.1	1033.3	1 081.4	1 100.6	1 109.2	1 109.2
4	**Төрөлтийн нийлбэр коэфициент**	**27.5**	**27.6**	**26.7**	**25.3**	**24.0**	**24.0**
5	**Нас баралтын нийлбэр коэфициент**	**5.6**	**5.6**	**5.4**	**5.2**	**5.1**	**5.1**
6	**Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт /хувь/**	**97.8**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
7	**Төрөлтийн ерөнхий коэфициент**	**3.0**	**3.1**	**3.1**	**3.0**	**2.8**	**2.9**

Хүн амын тоо 3 238 479

1 581 848 **1 646 631**

Дундаж наслалт 70.19 /төрөлтөөс тооцсон/

Эрэгтэй 66.11 **Эмэгтэй 75.78**

Зураг 2.1 *Монгол улсын хүн амын тоо*

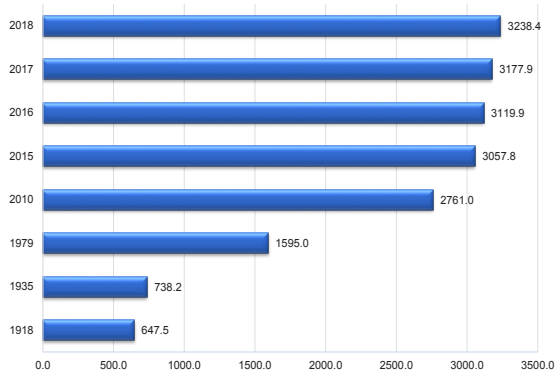

Зураг 2.2. *Хүн амын дундаж наслалт, 1998-2018 он*

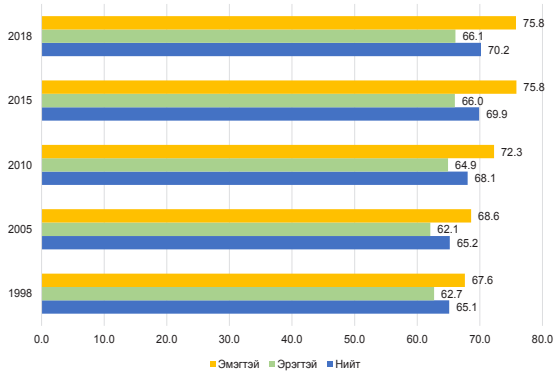

SDG 3.1.1 ЭХИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ХАРЬЦАА /100 000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД/

Зураг 2.3. *Эхийн эндэгдлийн харьцаа /100 000 амьд төрөлтөд/*

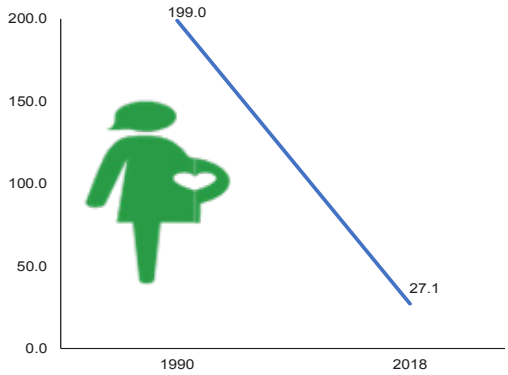

Манай улсад эхийн эндэгдэл 1990 оны түвшингээс 171.9-оор буурч, эхийн эндэгдэл өндөр орноос эхийн эндэгдэл дунд зэрэгтэй орны түвшинд хүрээд байна.

Сүүлийн 10 жилийн хугацаанд эхийн эндэгдлийн түвшин тогтвортой буурч 2008 онд 100 000 амьд төрөлтөд 48.0 байсан бол 2015 онд 26.0 болж хамгийн бага түвшинд хүрсэн. 2018 онд 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл 27.1 болж өмнөх оноос 0.2-оор өссөн үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2.4. *Эхийн эндэгдэл, /100 000 амьд төрөлтөд/, сүүлийн 10 жилээр*

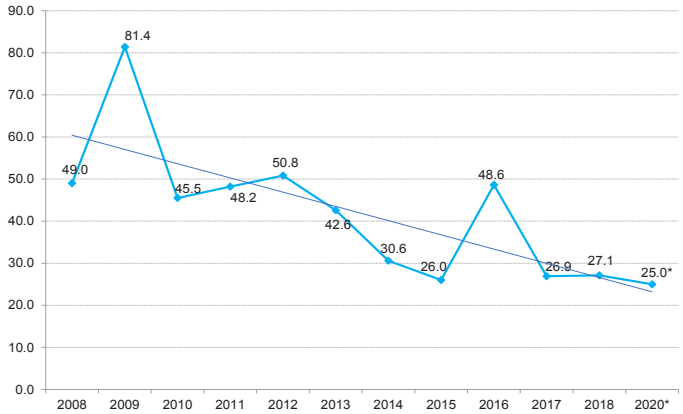

** Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030-д зааснаар 2020 онд хүрэх түвшин*

SDG 3.1.2 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МЭРГЭЖЛИЙН АЖИЛТАН ЭХ БАРЬСАН ТӨРӨЛТИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

2018 онд төрсөн эхчүүдийн 99.6 хувь нь эмнэлэгт, 0.4 хувь нь гэртээ төрсөн байна. Эмнэлгийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь 2018 онд 99.3 байгаа ба энэ үзүүлэлт сүүлийн10 жилийн хугацаанд тогтвортой байна.

Зураг 2.5. *Мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь, 2009-2018*

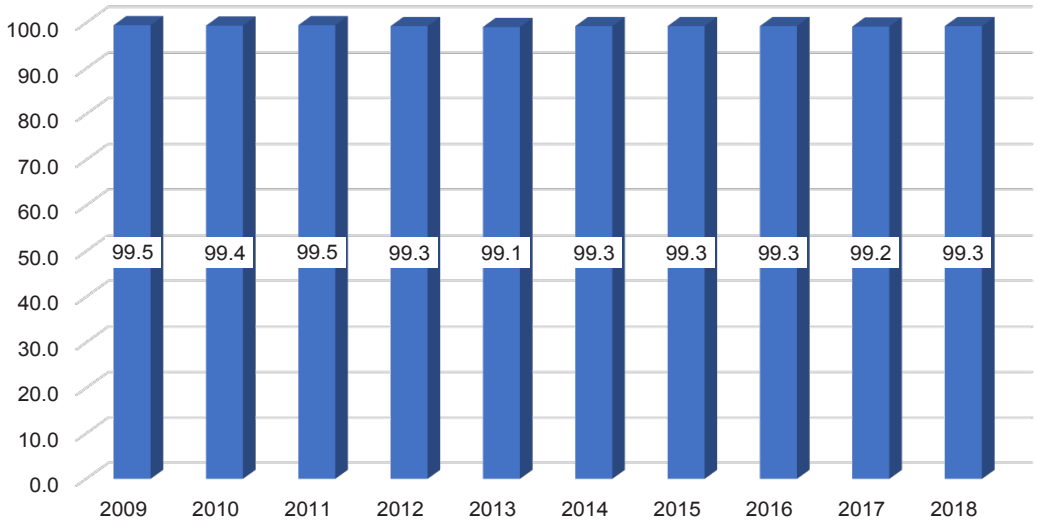

SDG 3.2.1 ТАВ ХҮРТЛЭХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН

Хүснэгт 2.2. *Нялхсын болон тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1 000 амьд төрөлтөд), сонгосон онуудаар*

Үзүүлэлт	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020
Нялхсын эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/												
Хүйс												
Эрэгтэй	-	-	21.3	17.5	17.1	16.0	17.2	17.4	18.6	14.8	15.1	
Эмэгтэй	-	-	17.3	15.1	13.4	13.1	13.3	13.0	14.9	12.2	11.5	
Байршил												
Улсын дундаж	**63.4**	**31.23**	**19.4**	**16.3**	**15.3**	**14.6**	**15.3**	**15.3**	**16.8**	**13.6**	**13.4**	**13.0[a]**
УБ хот	70.3	32.8	16.1	13.3	13.1	13.6	15.0	14.7	15.0	12.7	13.6	-
Аймгийн дундаж	**62.5**	**30.8**	**22.1**	**19.2**	**17.5**	**15.7**	**15.7**	**15.9**	18.8	14.5	13.1	-
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/												
Хүйс												
Эрэгтэй	-	-	26.4	21.9	20.8	22.6	20.3	20.7	23.0	18.0	19.0	
Эмэгтэй	-	-	22.7	18.0	16.5	16.9	16.4	15.7	18.5	15.4	14.7	
Байршил												
Улсын дундаж	**87.5**	**42.4**	**24.6**	**20.0**	**18.7**	**18.0**	**18.4**	**18.3**	**20.8**	**16.7**	**16.9**	**15.0[a]**
УБ хот	99.9	42.4	20.6	16.2	16.0	16.3	17.8	17.3	18.2	15.4	16.1	-
Аймгийн дундаж	**94.4**	**42.5**	**28.0**	**23.5**	**21.3**	**19.7**	**19.0**	**19.2**	**23.7**	**18.1**	**17.7**	**-**

Эх үүсвэр: *а. Монгол Улсын Их Хурлын тогтоол 19, "Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030" батлах тухай, 2016 он*

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1990 оноос хойшхи 20 жилийн хугацаанд тууштай буурч байгаа ба 1 000 амьд төрөлтөд ногдох тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2018 онд 1990 оны түвшинтэй харьцуулахад харьцуулахад 70.6, нялхасын эндэгдэл 50.0-оор тус тус буурсан байна. Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 86.1 хувь нь өвчнөөр, 13.9 хувь нь осол, гэмтлийн улмаас эндсэн бөгөөд 72.8 хувь нь эмнэлэгт, 22.4 хувь нь гэртээ, 4.8 хувь нь бусад газар эндсэн байна.

Зураг 2.6. *Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2009-2018 он*

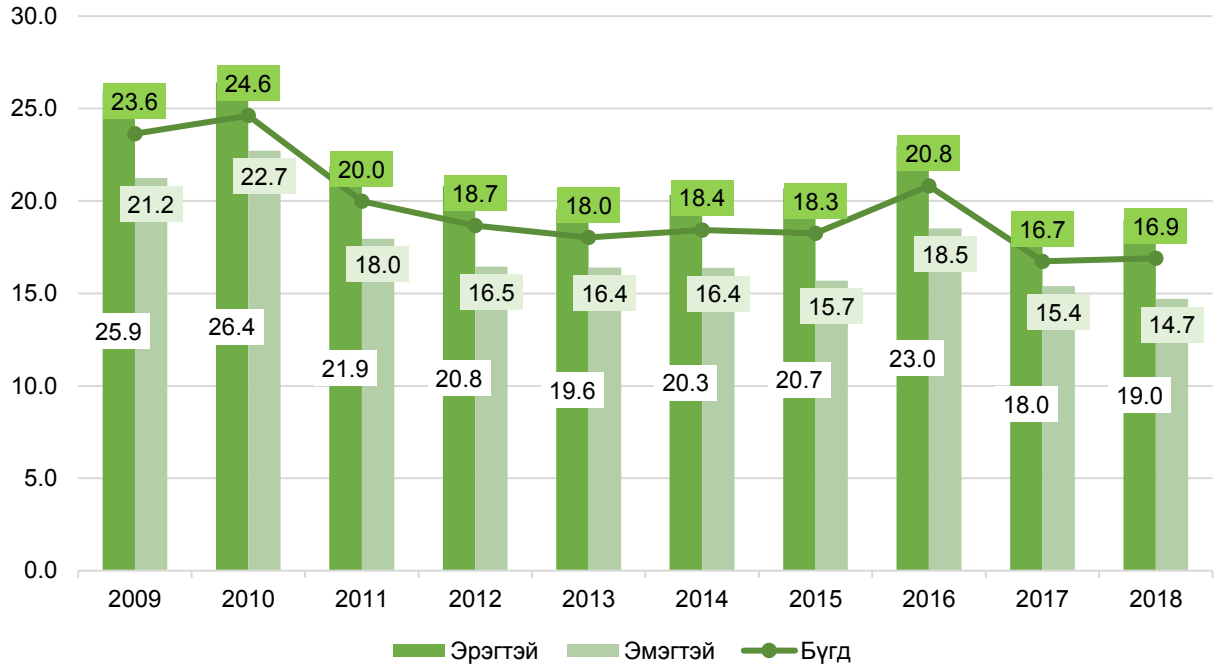

SDG 3.2.2a НЯРАЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН

Хүснэгт 2.3. *Нярайн эндэгдлийн түвшин*

Үзүүлэлт	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Нярайн эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/										
Аймгийн дундаж	9.4	12.2	11.8	10.3	9.6	9.5	9.9	9.1	8.5	8.1
УБ хот	11.7	11.0	8.5	9.9	9.7	10.4	10.4	9.3	8.9	9.2
Улсын дундаж	10.0	11.6	10.2	10.1	9.7	10.0	10.2	9.2	8.7	8.7
Эрэгтэй	-	13.1	10.8	11.3	10.6	11.2	11.6	10.5	9.8	10.8
Эмэгтэй	-	10.1	9.6	8.8	8.6	8.8	8.7	7.8	7.6	6.9
Амьгүй төрөлт (1000 нийт төрөлтөд)										
Аймгийн дундаж	13.3	8.4	8.0	7.0	6.9	6.6	5.8	5.9	5.5	4.7
УБ хот	7.7	6.1	6.0	6.5	6.5	6.2	7.8	6.5	6.6	6.4
Улсын дундаж	11.7	7.3	7.0	6.7	6.7	6.4	6.8	6.2	6.0	5.6
Перинаталь эндэгдэл /1000 нийт төрөлтөд/										
Аймгийн дундаж	20.2	18.2	17.4	14.6	14.4	14.3	13.5	12.6	11.9	10.8
УБ хот	18.1	15.4	13.2	14.3	14.3	14.7	15.6	13.2	12.9	12.8
Улсын дундаж	19.6	16.9	15.4	14.5	14.4	14.5	14.6	12.9	12.4	11.9

SDG 3.2.2б НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН

Нялхсын эндэгдэл сүүлийн сүүлийн 10 жилийн байдлаар харахад тодорхой түвшинд буурч, 2018 оны байдлаар 1000 амьд төрөлтөд ногдох эндэгдэл 13.4 болж хамгийн бага түвшинд хүрсэн байна.

Зураг 2.7. *Нялхсын эндэгдлийн түвшин (хүйсээр), 2009-2018 он*

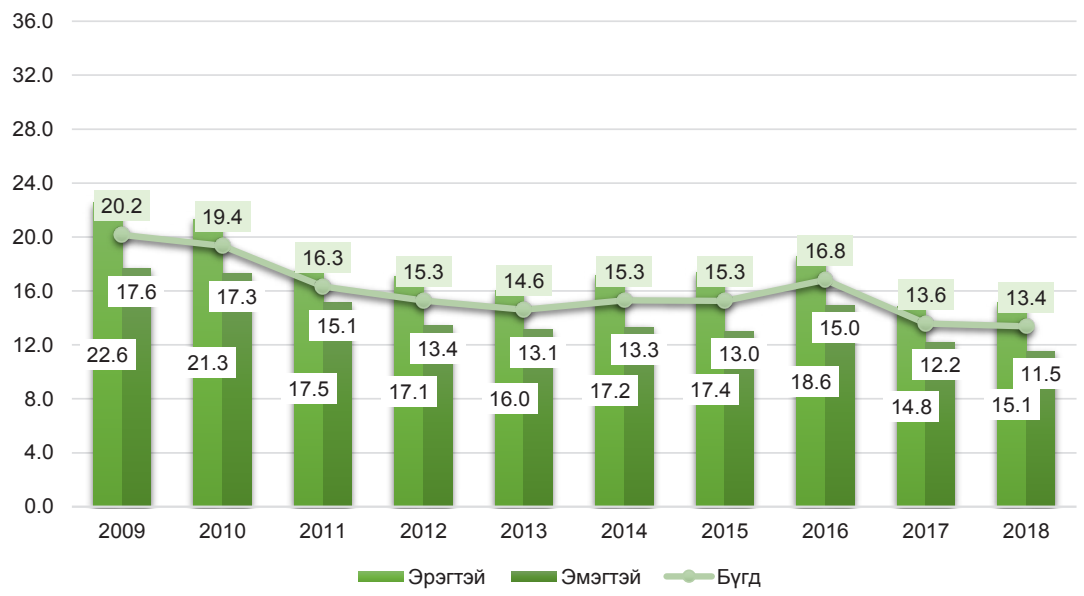

2018 онд нялхсын эндэгдлийн 64.8 хувийг нярайн эндэгдэл эзэлж байгаа ба 1000 амьд төрөлтөд ногдох нярайн эндэгдлийн түвшин 8.7 байна.

Нярайн эндэгдэл дотор эрт нярайн эндэгдлийн эзлэх хувь хамгийн өндөр байгаа ба 2018 онд 72.3 хувийг эзэлж байна.

2018 оны байдлаар нялхсын эндэгдлийн шалтгаанд перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг 55.3 хувь, төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг 16.6 хувь, амьсгалын тогтолцооны өвчин 10.5 хувь, гэмтэл хордлого гадны шалтгаант бусад эмгэг 6.5 хувь, халдварт ба шимэгчт зарим өвчин 2.5 хувийг байгаа нь тэргүүлэх 5 шалтгаан болж байна. Нялхасын эндэгдлийн шалтгааныг өмнөх онтой харьцуулахад перинаталь үеийн эмгэгийн улмаас эндсэн эндэгдэл 0.1 пунктээр, амьсгалын тогтолцооны өвчин 1.6 пунктээр буурч, төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг 1.9 пунктээр нэмэгдсэн байна.

SDG 3.7.2 ӨСВӨР НАСНЫ ОХИДЫН ТӨРӨЛТИЙН ТҮВШИН /15-19 НАСНЫ 1000 ЭМЭГТЭЙД/

2018 онд өсвөр насны охидын төрөлтийн түвшин тухайн насны 1 000 эмэгтэйд харьцуулахад 31.9 байгаа нь 2009 онтой харьцуулахад 2.2-ээр нэмэгдсэн байгаа ба 2015 онтой харьцуулахад 5.2-оор буурсан байна.

1999 оны байдлаар нийт төрсөн эхчүүдийн 7.7 хувийг өсвөр насны охидын төрөлт эзэлж байсан ба сүүлийн 20 жилийн хугацаанд 3.0 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2.8. *Өсвөр насныхны охидын төрөлтийн түвшин, /тухайн насны 1000 эмэгтэйд/, 2009-2018*

Улсын хэмжээнд 2018 оны байдлаар 77 058 эх төрснөөс 20 хүртэлх насны эхчүүд 3 606 буюу 4.7 хувийг эзэлж байна. Нийт жирэмсний хяналтад хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн 3672 буюу 4.7 хувийг өсвөр насны охид эзэлж байгаа ба энэ үзүүлэлт 2007 /6.3%/ онтой харьцуулахад 1.6 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2.9. *Өсвөр насны охидын төрөлтийн түвшин, 2009-2018*

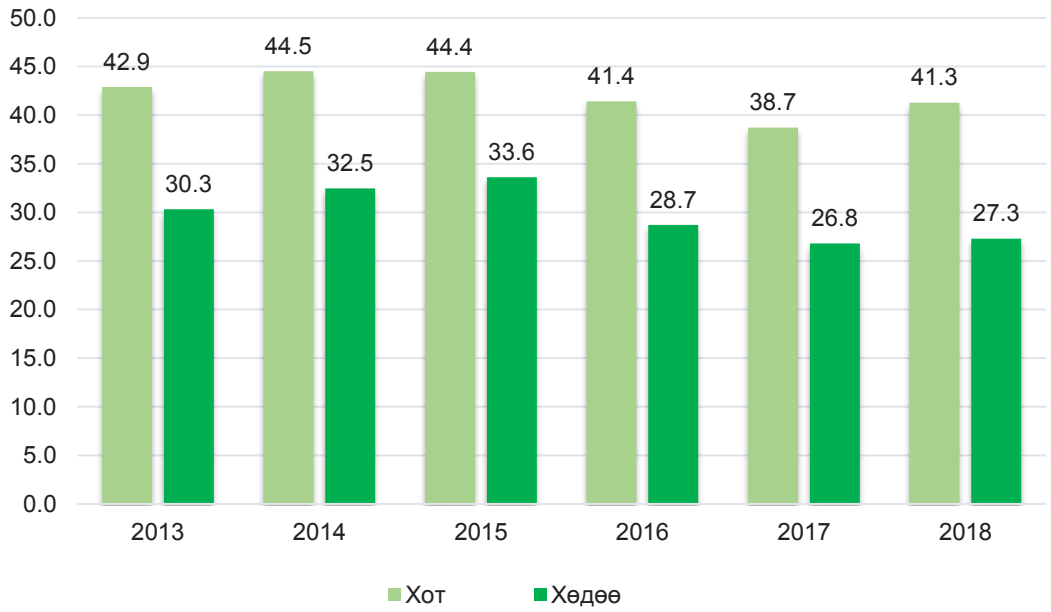

SDG 3.3.1 ХДХВ-ИЙН ХАЛДВАРЛААГҮЙ 1000 ХҮН АМД НОГДОХ ХДХВ-ИЙН ШИНЭ ТОХИОЛДЛЫН ТОО

Монгол улсын нийт хүн амын дунд Хүний дархлал хомсдолын вирусийн халдварын тархалтын түвшин 0.1 хувиас бага, эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд 5.0 хувиас бага байгаа нь нийт хүн амын дунд бага, эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд төвлөрсөн тархалттай орны тоонд орж байна. 1992 онд Монгол улсад ХДХВ/ДОХ-ын анхны тохиолдол бүртгэгдсэнээс хойш 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар ХДХВ/ДОХ-ын нийт 268 тохиолдол бүртгэгдэж, үүнээс 18 тохиолдол нь 2018 онд шинээр бүртгэгдсэн байна. Бүртгэгдсэн 268 тохиолдлын 39 нь нас барсан байна. Нийт тохиолдлын 219 нь (81.7%) эрэгтэйчүүд, 48 нь (17.9%) эмэгтэйчүүд, 1 тохиолдол (0.5%) хүйс тодорхойгүй хүн байна.

Зураг 2.10. *ХДХВ/ДОХ-ын өвчлөл, нас баралтын тоо, сонгосон онуудаар*

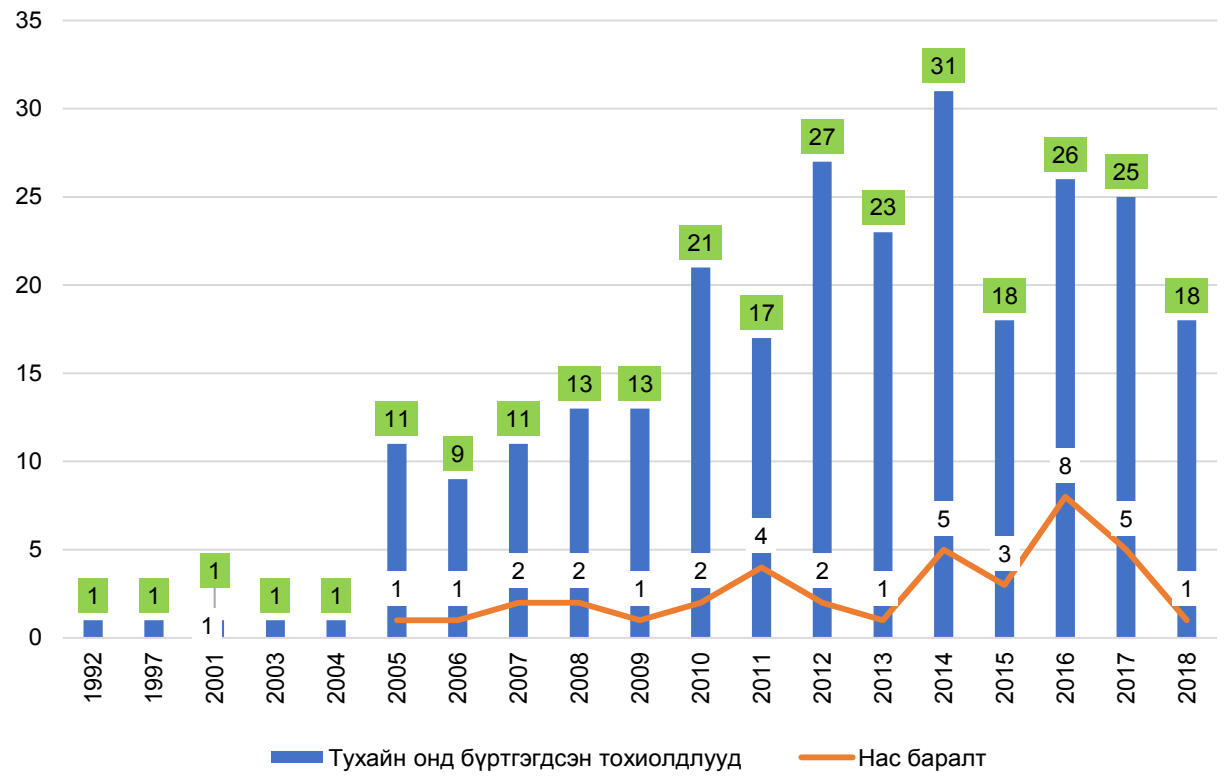

Бүртгэгдсэн тохиолдлуудад ХДХВ-ийн халдвар зонхилон бэлгийн замаар дамжсан байна. Цус цусан бүтээгдэхүүн, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээтэй холбоотой халдварын тохиолдол, мөн эхээс хүүхдэд халдвар дамжсан тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.

SDG 3.3.2 СҮРЬЕЭ ӨВЧНИЙ ТОХИОЛДЛЫН ТҮВШИН /100 000 ХҮН АМД/

Дэлхийн бусад улс орнуудын адил Монгол улс 1996 оноос шууд хяналттай богино хугацааны эмчилгээний стратеги (ДОТС)-ийг нэвтрүүлснээр сүрьеэгийн шинээр илэрсэн тохиолдол 1996 оноос хойш тасралтгүй нэмэгдсэн ба 2007 оноос буурах хандлага ажиглагдаж байна.

“Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030”-д 2020 гэхэд сүрьеэгийн тохиолдлыг 10 000 хүн амд 144 болгон бууруулах зорилтыг дэвшүүлсэн. Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 100 000 хүн амд харьцуулахад 1996 онд 146.0 байсан бол 2006 онд 186 болж 1.3 дахин нэмэгдсэн байна

Зураг 2.11. *Сүрьеэгийн өвчлөл, нас баралтын түвшин (100 000 хүн амд)*

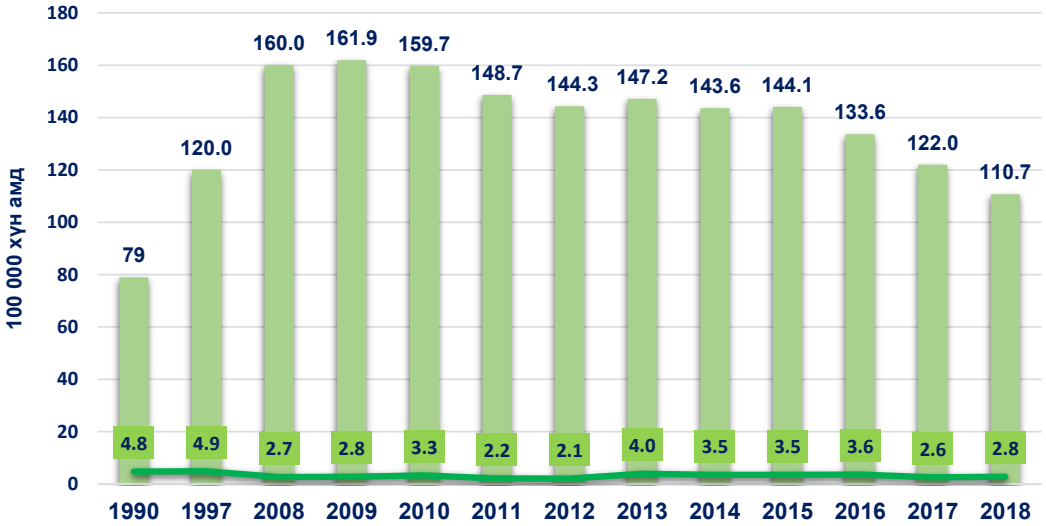

Харин 2007 оноос эхлэн өвчлөл буурч 100 000 хүн амд ногдох түвшин 168 байсан бол 2011 онд 148.7 болж бууран 2018 оны байдлаар 110.7 болсон байна. 2018 онд сүрьеэгийн нас баралтын түвшин 100 000 хүн амд 2.8 байгаа нь 1996 оны түвшинтэй харьцуулахад 2 дахин буурсан байна. 2018 оны байдлаар сүрьеэгийн шинэ тохиолдол 3 498 бүртгэгдсэнээс 60.1 хувийг уушигны сүрьеэ, 39.9 хувийг уушигны бус эрхтний сүрьеэ эзлэж байна. Хүүхдийн сүрьеэгийн 326 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт шинэ тохиолдлын дотор 9.3%-ийг эзэлж байна.

SDG 3.3.4 В ВИРҮСТ ХЕПАТИТ ӨВЧНИЙ ТОХИОЛДЛЫН ТҮВШИН /100 000 ХҮН АМД/

Халдварт өвчний тандалт, сэргийлэлт, бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг уян хатан, шуурхай зохион байгуулах чадавхийг тогтвортой бэхжүүлж, нэн шаардлагатай вакцинийг хүн бүрт хүртээмжтэй болгож, зонхилон тохиолдох халдварт өвчний тархалтыг бууруулах 4-р зорилтын хүрээнд 2020 гэхэд 10000 хүн амд вируст хепатитын өвчлөлийг 3 болгон бууруулахаар заасан.

В вируст хепатитын өвчлөл сүүлийн жилүүдэд тогтмол буурч, 2010 онд 100 000 хүн амд харьцуулахад 28.3 байсан бол 2018 онд 8.5 болж 19.8 промилоор буурсан байна. 2018 онд улсын хэмжээнд вирүст хепатит өвчний 475 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 269 буюу 56.6 хувийг вирүст хепатит В эзэлж байна

Зураг 2.12. *В Вирүст хепатит өвчний тохиолдлын түвшин /100 000 хүн амд/*

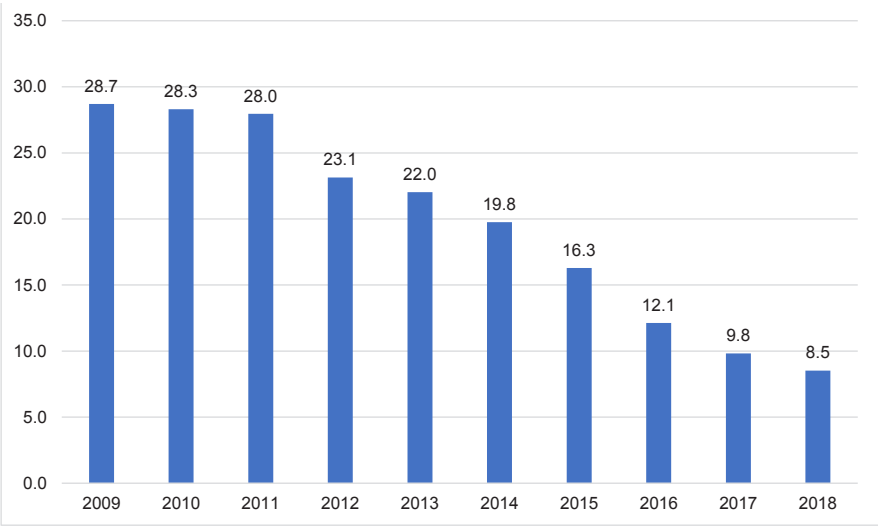

SDG 3.4.1 ЗҮРХ СУДАСНЫ ӨВЧИН, ХАВДАР, ЧИХРИЙН ШИЖИН, АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН АРХАГ ӨВЧНӨӨС ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТЫН ТҮВШИН /30-70 НАСНЫ 10 000 ХҮН АМД/

2018 онд зүрх судасны өвчин, хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчний шалтгаант нас баралтын 10 637 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт нас баралтын 61.4 хувийг эзэлж байгаа ба үүнээс 60.6 хувь нь 30-70 насныхан байна.

Халдварт бус өвчний шалтгаант нас баралтын дийлэнх хувийг эзэлж буй дараах 4 өвчлөл 30-70 насныханд зүрх судасны өвчлөлийн шалтгаант нас баралт 3299 байгаа нь нийт халдварт бус өвчний шалтгаант нас баралтын 23.3 хувийг, хавдар 2829 (20.0%), амьсгалын замын архаг өвчин 187 (1.3%), чихрийн шижин 130 (0.9%) байна.
Эдгээр өвчлөлийн шалтгаант нас баралтын түвшин 30-70 насны эрэгтэйчүүдийн дунд эмэгтэйчүүдээс харьцангуй өндөр байгаа ба тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад 32.0-оор өндөр байна.

Зураг 2.13. *Зүрх судас, хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчний шалтгаант нас баралт /30-70 насны 10 000 хүн амд/*

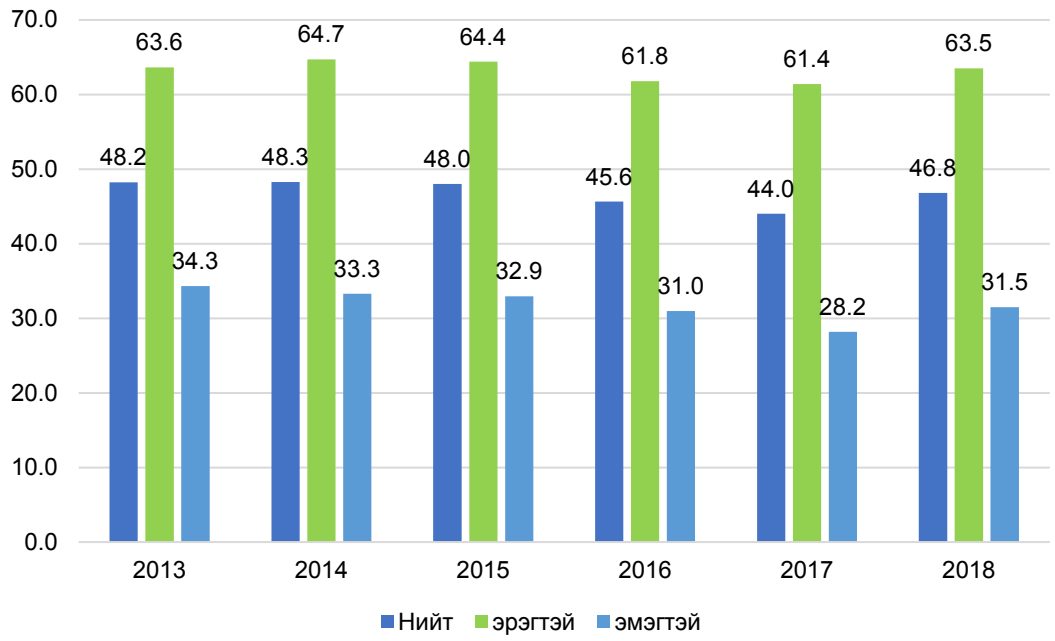

Хүн амын нас баралтын гадны шалтгааныг хэлбэрээр авч үзвэл 17.9 хувь нь зам тээврийн осол, 15.2 хувь нь амиа хорлох, 7.6 хувь нь бусдад хорлогдон нас барсан байна. Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 3.0 хувийг эзэлж байгаа ба 10 000 хүн ам тутамд 16.5 байна.

Зураг 2.14. *Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин, /100 000 хүн амд/*

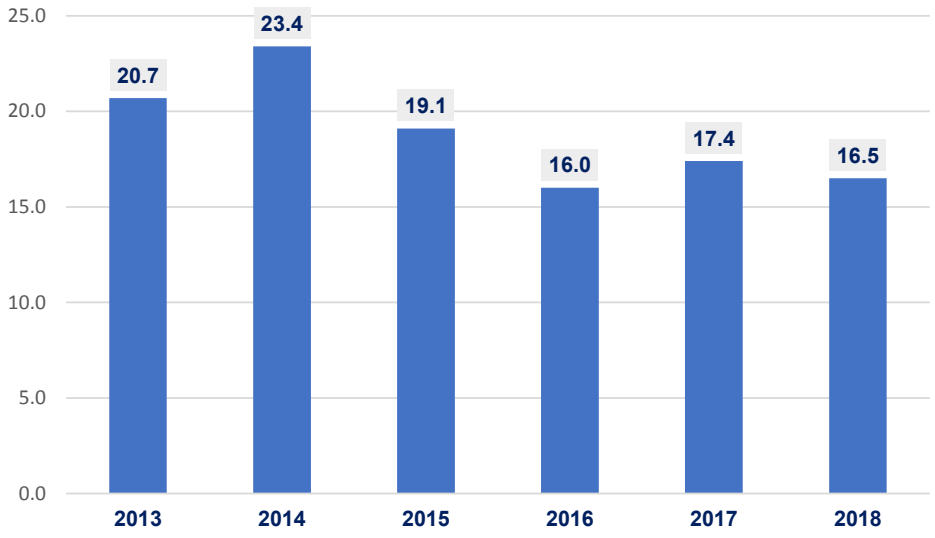

Эрэгтэйчүүдийн амиа хорлох, бусдад хорлогдох, зам тээврийн осолд өртөж амь насаа алдах явдал эмэгтэйчүүдээс их байгаа бөгөөд үзүүлэлтүүдийг 10 000 хүн амд харьцуулан авч үзвэл: амиа хорлосон тохиолдлын тоо 5.8 дахин, хүчирхийлэл, бусдад хорлогдсон тохиолдлын тоо 4.1 дахин, зам тээврийн ослын тохиолдлын тоо 2.8 дахин их байна.

Амиа хорлогчдын тоо 2018 онд 445 байгаа нь нийт нас баралтын 2.6 хувийг эзэлж байна.

Нийт нас барсан хүнд эзлэх амиа хорлогчдын хувь бага хэдий ч насны бүлэгт эзлэх хувийг тооцвол ялгаатай дүр зураг ажиглагдаж байна. Тухайлбал, 2018 онд нас барсан 20-29 насны 5 хүн тутмын 1, 15-24 насны 4 хүн тутмын 1, 10-14 болон 30-34 насны 7 хүн тутмын 1 нь амиа хорлон нас барсан байна.

Зураг 2.15. *Амиа хорлосон нас баралтын түвшин, хүйсээр, /100 000 хүн амд/*

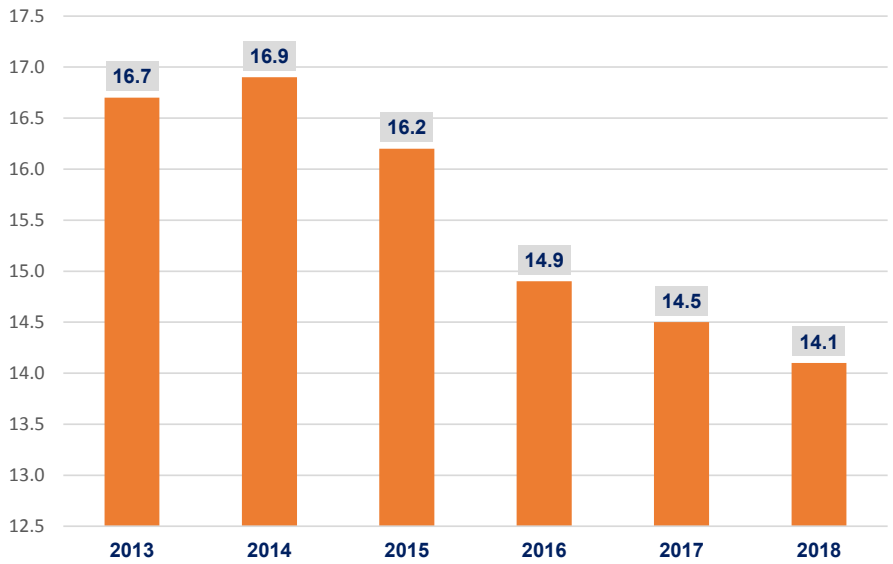

Нас барсан, эрэгтэй хүн амд амиа хорлогчдын эзлэх хувь 20-24 насанд өндөр байгаа хандлага 2018 онд хэвээр байгаа бол эмэгтэйчүүдийн хувьд 2018 онд 15-19 насныхан хамгийн өндөр байна. Түүнчлэн нас барсан хүн амыг насны бүлэг болон шалтгаанаар авч үзвэл ялангуяа өсвөр үе, залуучуудын дунд амиа хорлолт тэргүүлж байгаа төдийгүй тэдгээрийн дийлэнх нь эрэгтэйчүүд

байна. Тухайлбал, амиа хорлон эндсэн 10-14 насныхны 66.7 хувь, 15-19 насныхны 72.1 хувь, 20-24 насныхны 81.8 хувь, 25-29 насныхны 91.2 хувь, 30-34 насныхны 86.8 хувийг эрэгтэйчүүд эзэлж байна.

SDG 3.C.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АЖИЛТНУУДЫН НЯГТРАЛ БА ТАРХАЦ

Монгол улсад 2018 оны байдлаар эрүүл мэндийн ажиллагчид нийт 52 274 байгаа нь 10 000 хүн амд 165.5 байгаа ба 2000 онтой харьцуулахад 10 000 хүн амд ногдох ажиллагчдын тоо 33.1-оор нэмэгдсэн байна.

Зураг 2.16. *Их эмч, сувилагч, эх баригч /10 000 хүн амд/*

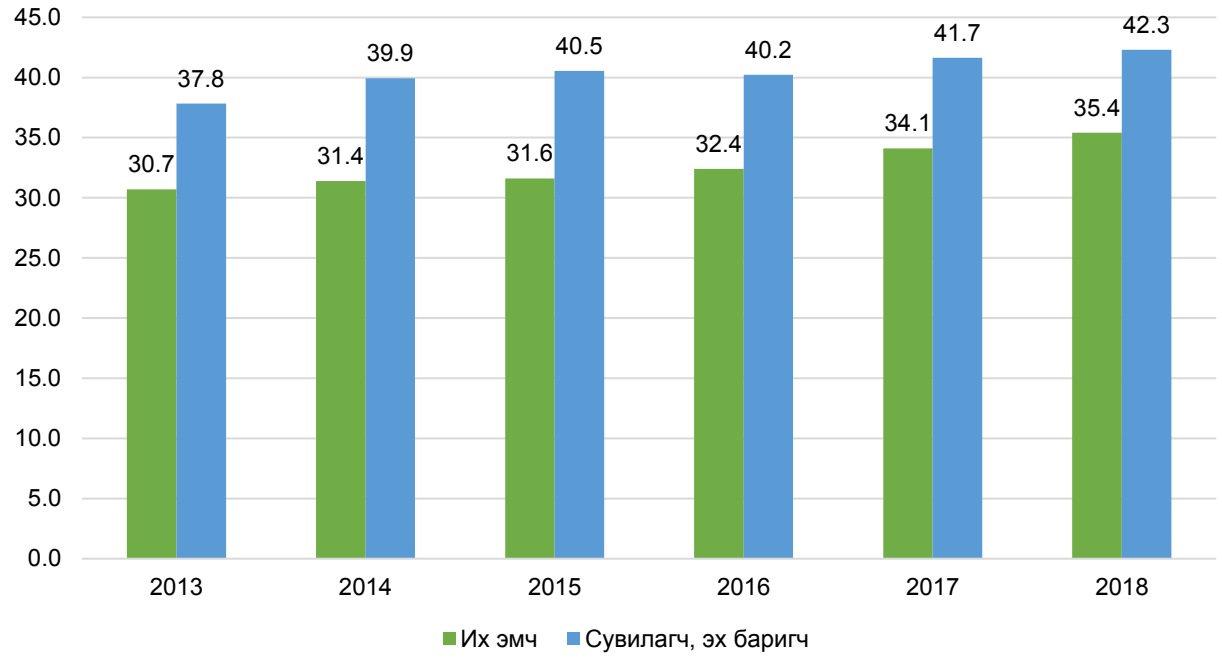

2018 оны байдлаар 10 000 хүн амд ногдох их эмч 35.4, сувилагч 39.1, эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан 24.8 ногдож байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 10 000 хүн амд ногдох эмч 1.3-аар, сувилагч 0.6-аар тус тус нэмэгдсэн байна.

Эмч, сувилагчийн харьцаа улсын түвшинд 1:1.1, Улаанбаатар хотод 1:0.9, аймгийн түвшинд 1:1.4 байна. Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 2018 онд 283 байгаа нь өмнөх оныхоос 10 хүнээр, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 256 болж өмнөх оныхоос 3 хүнээр тус тус буурсан байна. Их эмчийг мэргэжлийн төрлөөр нь харуулбал: 10 000 хүн амд ногдох нүүр амны эмч 4.1, дотрын эмч 3.3, уламжлалт анагаахын эмч 2.7 байна.

2018 онд 2 160 эмч зүйч ажиллаж байгаа ба 10 000 хүн амд ногдох эм зүйчийн тоо хөдөө орон нутагт 3.8, улаанбаатарт 10.5 /улсын дундаж 6.8/ байна.

Зураг 2.17. *Шүдний эмч, эм зүйч /10 000 хүн амд/, 2013-2018*

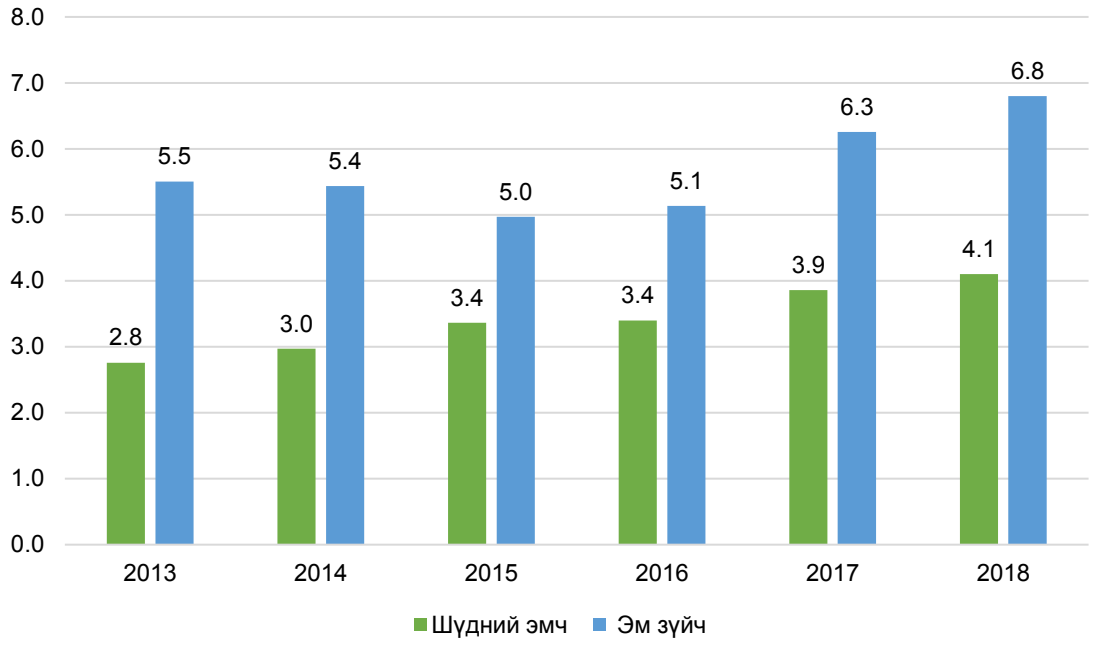

Нийт эм зүйчийн 78.7 хувь нь хувийн эмийн сангуудад 5.0 хувь нь гуравдагч шатлалын, 3.2 хувь нь хоёрдогч шатлалын, 1.4 хувь нь анхдагч шатлалын эмнэлгүүдэд ажиллаж байна. 1 эм зүйчид ногдох хүний тоо хөдөө орон нутагт 2 630, улаанбаатарт 952 /улсын дундаж 1 462/ байна.

Тогтвортой хөгжлийн зорилтын эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүдийг ҮСХ-ны 1212.mn байршуулсан 2009-2018 оны дундаж хүн амын тоогоор тооцоолсон болно.

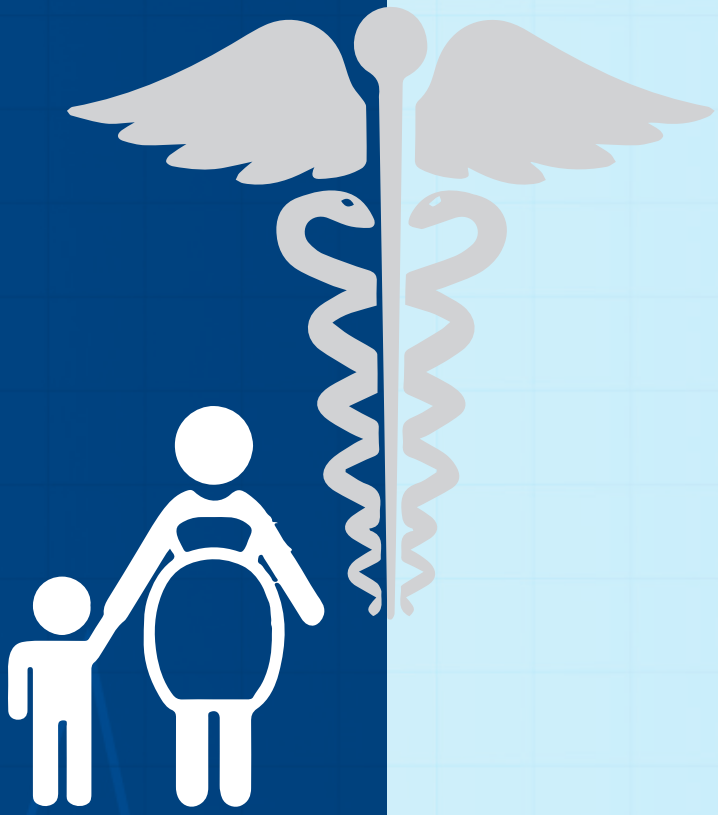

БҮЛЭГ 3

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

БҮЛЭГ 3.

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

3.1. ЭХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Монгол Улсын Засгийн Газраас 2017 оны 3 дугаар сарын 7-ны өдрийн 78 дугаар тогтоолоор “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” Үндэсний хөтөлбөрийг баталсан. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх 2017-2021 онуудад Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг сайжруулах нийгэм, эдийн засгийн таатай орчинг бүрдүүлэн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлж, иргэдийн болон иргэний нийгмийн оролцоог хангах замаар эрүүл мэндийн хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг бүх нийтэд тэгш хүргэснээр эх, хүүхдийн эндэгдлийг тогтвортой бууруулах юм.

Зураг 3.1.1. *Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, /2009-2018 он/*

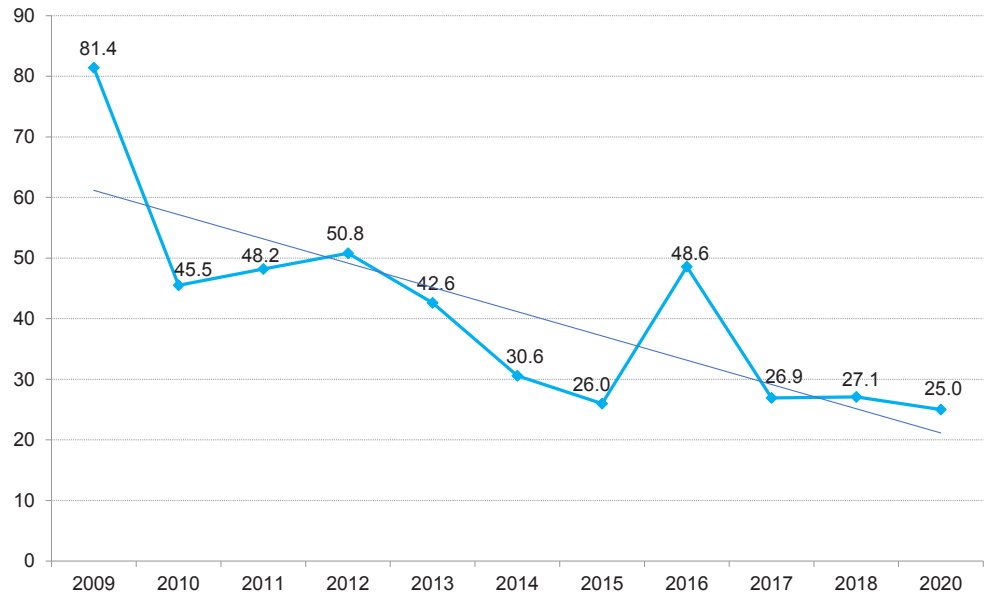

2018 байдлаар 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл 2009 онтой харьцуулахад 27.1 болж 54.3-оор буурсан хэдий ч “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” Үндэсний хөтөлбөрийн 2020 онд хүрэх түвшинтэй харьцуулахад өндөр байна.

3.2. ЖИРЭМСНИЙ ХЯНАЛТ БА ТӨРӨХИЙН ӨМНӨХ ҮЕИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2018 оны байдлаар улсын хэмжээнд 78 199 жирэмсэн эмэгтэйчүүд шинээр хяналтад хамрагдсан бөгөөд 88.1 хувь нь жирэмсний эрт үедээ буюу эхний 3 сартайдаа, 10.8 хувь нь 4-6 сартайдаа, 1.1 хувь нь хожуу буюу 7 ба түүнээс дээш сартайдаа хяналтад хамрагджээ.

Жирэмсний эрт үеийн хяналтыг хот, хөдөөгөөр авч үзвэл хотод жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 88.5 хувь нь, хөдөө орон нутагт 87.7 хувь нь жирэмсний эрт үедээ хяналтад хамрагдсан ба өмнөх онтой харьцуулахад хот 1.5 хувиар, хөдөө орон нутагт 1.2 хувиар өссөн байна.

Шинээр хяналтад орсон нийт жирэмсэн эхчүүдийн 97.8 хувь нь цусны ерөнхий шинжилгээнд хамрагдсанаас 3.4 хувь нь цус багадалттай байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 0.1 хувиар буурсан байна. Архангай, Баян-Өлгий, Дархан-Уул, Дорноговь, Ховд аймагт шинжилгээгээр илэрсэн цус багадалттай жирэмсэн эхчүүдийн эзлэх хувь улсын дүнгээс 4.0-8.3 хувиар их байна.

Зураг 3.2.1. *Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь, 2018 он*

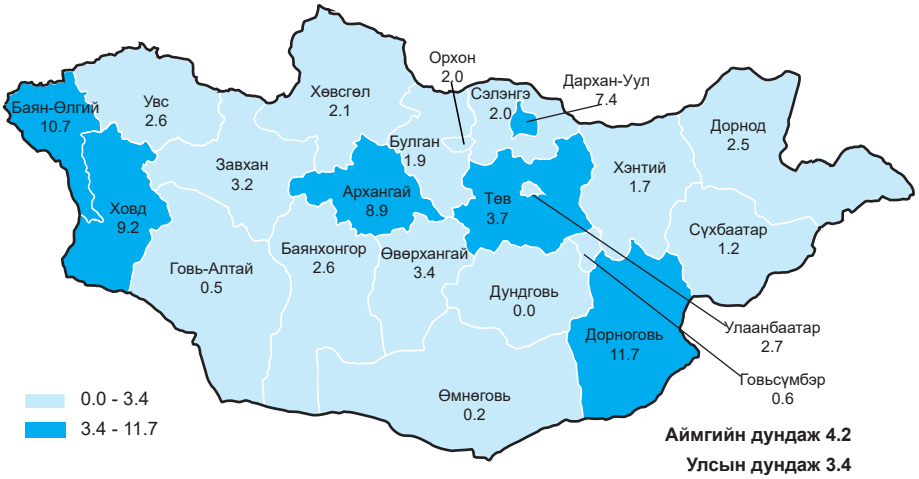

Шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дунд тэмбүү илрүүлэх ийлдэс судлалын шинжилгээнд 97.7 хувь хамрагдсанаас 2.0 хувьд нь тэмбүү өвчин илэрсэн ба энэ үзүүлэлт Говьсүмбэр 2.8, Орхон 3.1, Өвөрхангай 2.8, Увс 3.0, Хөвсгөл 5.8 хувьтай улсын дундаж үзүүлэлтээс 0.8-3.8 хувиар их байна.

Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 91.3 хувь нь хамрагдсан нь өмнөх оноос 0.2 хувиар буурсан байна. Шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 0.4 хувьд нь заг хүйтэн өвчин илэрчээ. Баянхонгор 1.3, Дорнод 1.4, Сүхбаатар 1.4, Хөвсгөл 3.0 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь улсын дүнгээс 0.9-2.6 хувиар их байна.

Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 91.8 хувь нь хамрагдсанаас 1.8 хувьд нь эерэг үзүүлэлттэй байна. Баянхонгор 6.8, Булган 3.1, Дархан 2.5, Дорнод 3.2, Орхон 3.9, Сүхбаатар 2.9, Сэлэнгэ 4.4, Төв 3.1, Увс 2.7, Хөвсгөл 2.6 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь улсын дүнгээс 0.7-5.0 хувиар их байна.

Хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 50.9 хувь нь рентген шинжилгээнд хамрагдаж идэвхтэй сүрьеэгийн 31 тохиолдол буюу 0.07 хувьд эерэг гарсан байна.

2018 онд эхчүүдийн амрах байр улсын хэмжээнд 341 ажиллаж байгаагаас 264 нь сумын эрүүл мэндийн төвд, сум дундын эмнэлэгт 39, аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт 18, тосгоны эрүүл мэндийн төвд 10, хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт 5, БОЭТ-д 4, Улаанбаатар хотын эмнэлэгт-1 тус тус ажилласан байна.

Эхчүүдийн амрах байрны 114 буюу 33.4 хувь нь зориулалтын байранд байгаа ба 226 буюу 66.3 хувь нь эмнэлэг дотор, 0.3 хувь нь гэрт байрлаж нийт 66202 ор хоног ашигласан ба дундаж ор хоног 6.2 байна. 2018 онд 3 байр шинээр баригдаж, 36 байранд засвар үйлчилгээ, 75 байранд

тохижилт хийгдсэн байна. Нийт амарвал зохих эхчүүдийн 68.7 хувь нь амрах байранд амарсан байна.

Зураг 3.2.2. *Жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн хувь, 2018 он*

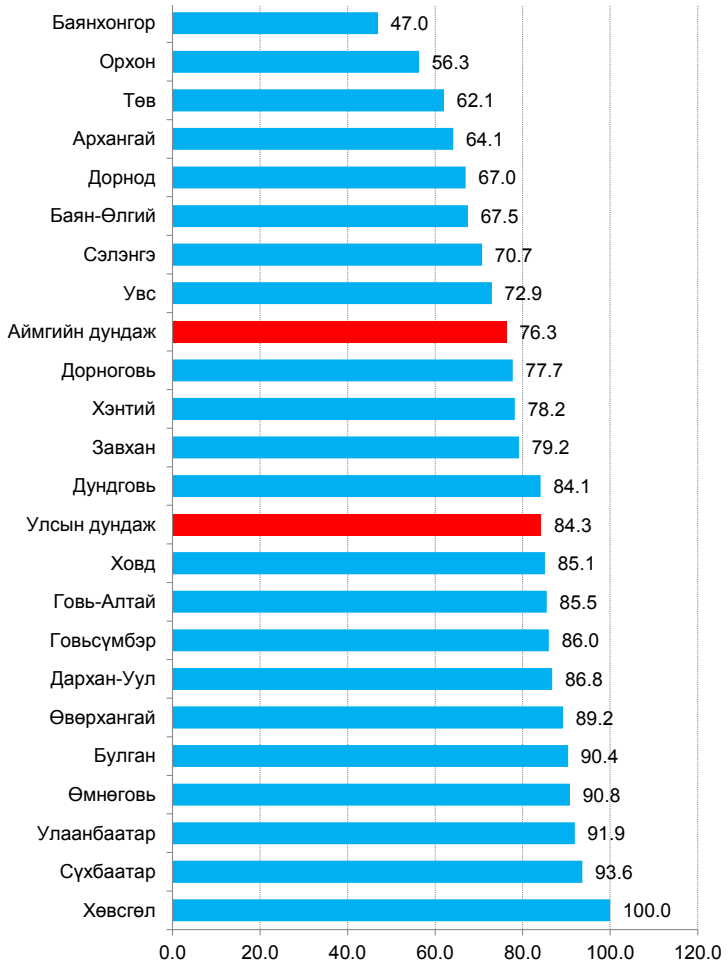

2018 оны байдлаар нийт төрсөн эхчүүдийн 84.3 хувь нь жирэмсний хугацаандаа 6 ба түүнээс дээш удаа үзүүлж хяналтад байж төрсөн нь өмнөх онтой харьцуулахад 1.5 хувиар буурсан байна.

3.3. ТӨРӨЛТ, ТӨРӨХ ҮЕИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2018 онд улсын хэмжээнд 77 058 эх амаржсан нь 2017 онтой харьцуулахад төрөлт 3 174 тохиолдлоор буюу 4.3 хувиар өссөн байна. Төрөлт Архангай, Булган, Өвөрхангай, Сэлэнгэ, Төв, Увс зэрэг аймгуудад буурч бусад аймаг болон Улаанбаатар хотод өссөн байна. 1 000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин улсын дүнгээр 24.5 байгаа бол энэ үзүүлэлт Баян-Өлгий 28.4, Орхон 26.9, Ховд 26.8 зэрэг аймгуудад улсын дунджаас өндөр байна.

Зураг 3.3.1. *1 000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин, аймгаар, 2018 он*

Нийт төрөлтийн 48.0 хувь нь Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв болон Улаанбаатар хотын амаржих газруудад, 29.8 хувь нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт, 12.5 хувь нь Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд, 4.8 хувь нь сум, сум дунд, тосгоны эрүүл мэндийн төвд, 2.3 хувь нь хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт, 2.5 хувь нь хувийн эмнэлэг, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвд, 0.4 хувь нь гэртээ төрсөн байна. Төрсөн эхчүүдийн 26.9 хувь нь анхны төрөлт, 50.8 хувь нь 3 ба түүнээс дээш жилийн зайтай төрсөн байна. Нийт төрөлтийн 99.8 хувийг эмнэлгийн мэргэжилтэн удирдан явуулсан байна. Насны хувьд 4.7 хувь нь 20 хүртэлх насны, 16.7 хувь нь 35-ээс дээш насны төрөлт эзэлж байна. Төрөлтийн тусгай коэффицентийг тооцоход 2018 онд нөхөн үржихүйн насны 1 000 эмэгтэй тутмын 92 нь хүүхэд төрүүлсэн байна.

Зураг 3.3.2. *Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн хувь, аймгаар, 2018 он*

ДЭМБ-ын зөвлөснөөр нийт төрөлтийн 5-15 хувь нь мэс заслын аргаар төрүүлж болно гэж үздэг. Манай улсын хувьд 2018 оны байдлаар харьцангуй өндөр буюу 25.8 хувь нь мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн байна. Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн тоог өмнөх онтой харьцуулахад 974 тохиолдлоор буюу 1.3 хувиар өссөн байна. Мэс заслын аргаар төрлөгийг шийдсэн хувийг аймгийн дундажтай харьцуулахад баруун болон төвийн бүсэд 0.7-2.6 хувиар бага, харин хангай болон зүүн бүсэд 0.9-2.1 хувиар их байна.

Хүснэгт 3.3.1 *Мэс заслын аргаар төрүүлсэн хувь, бүсээр 2018 он*

	Төрсөн эх /бодит тоо/	Мэс заслын аргаар төрүүлсэн	
		Тоо	Хувь
Баруун бүс	9866	1828	18.5
Төвийн бүс	12596	2922	23.2
Хангайн бүс	9519	1945	20.4
Зүүн бүс	4704	1035	22.0
Аймгийн дүн	**36685**	**7730**	**21.1**
Улаанбаатар	40373	12157	30.1
Улсын дүн	**77058**	**19887**	**25.8**

Гэрийн төрөлтийн 307 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд өмнөх онтой харьцуулахад 12 тохиолдлоор буюу 4.0 хувиар өссөн байна. Гэрийн төрөлтийн 57.3 хувь нь Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн ба өмнөх оноос 3.4 хувиар өссөн байна. Эмнэлгийн тусламжгүй төрөлт 108 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 17 тохиолдлоор буюу 13.6 хувиар буурсан байна. Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд хөдөө орон нутгийн харъяат 7423 эх амаржсан нь өмнөх оноос 1458 төрөлтөөр өссөн ба Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн төрөлтийн 18.4 хувийг эзэлж байна.

Зураг 3.3.3 *Улаанбаатар хотод төрсөн хөдөө орон нутгийн харъяат эхчүүд, бодит тоо, 2018 он*

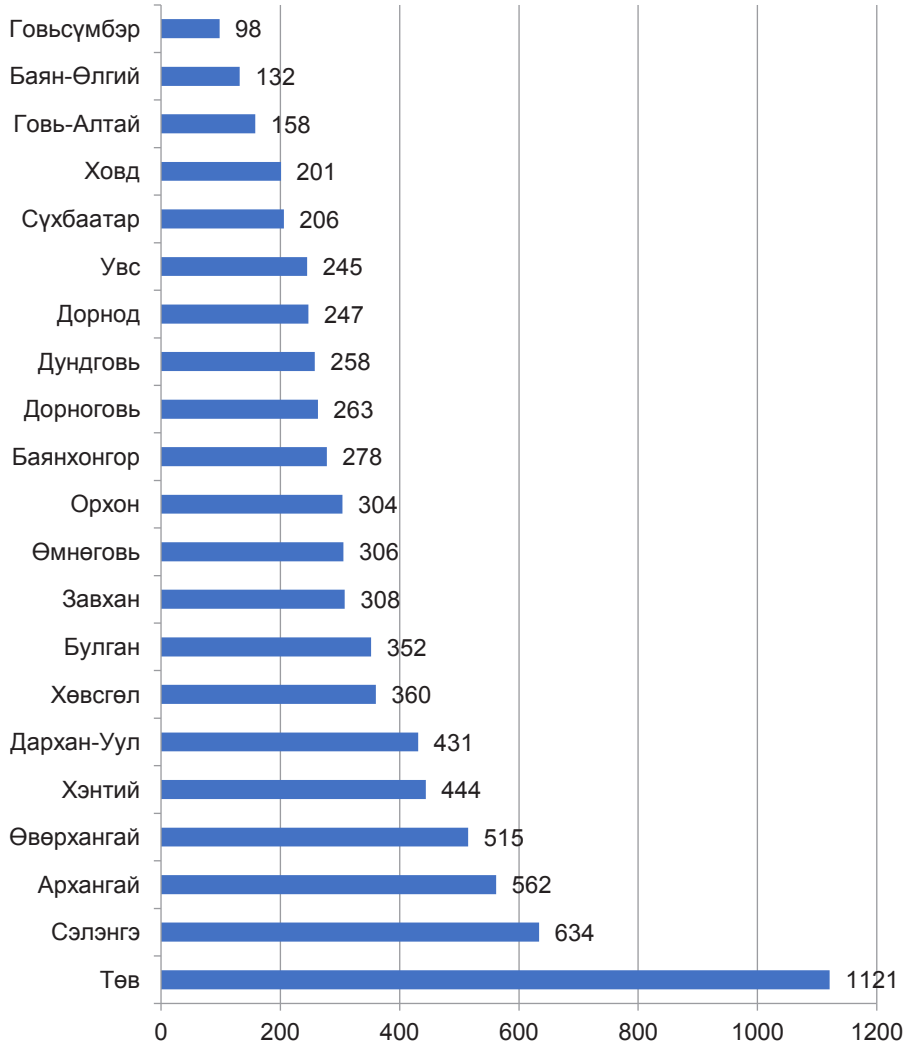

Хүснэгт 3.3.2 Төрөлтийн тоо, эмнэлгийн байгууллагын төрлөөр, 2018 он

Аймгийн нэр	Нийт төрөлт	Үүнээс									
		Гэртээ	БОЭТ-д	Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Сум ЭМТ, сум дундын эмнэлэгт	Тосгоны эрүүл мэндийн төвд	Их эмчийн ортой салбарт	УБ хотын амаржих газар болон ЭХЭМҮТ-д	Хувийн эмнэлэгт	Бусад газарт
Архангай	1737	2	0	1457	0	278	0	0	0	0	0
Баян-Өлгий	2913	4	0	2384	0	525	0	0	0	0	0
Баянхонгор	2066	5	0	1865	0	196	0	0	0	0	0
Булган	778	2	0	627	0	146	3	0	0	0	0
Говь-Алтай	1277	10	0	1176	0	88	3	0	0	0	0
Говьсүмбэр	471	0	0	469	0	2	0	0	0	0	0
Дархан-Уул	2397	15	0	2378	0	4	0	0	0	0	0
Дорноговь	1365	4	0	1100	250	11	0	0	0	0	0
Дорнод	1948	8	1875	0	0	65	0	0	0	0	0
Дундговь	904	2	0	825	0	77	0	0	0	0	0
Завхан	1431	5	0	901	358	167	0	0	0	0	0
Орхон	2731	7	2721	0	0	3	0	0	0	0	0
Өвөрхангай	2404	10	1765	0	254	371	0	1	0	4	0
Өмнөговь	1536	5	1238	0	0	293	0	0	0	0	0
Сүхбаатар	1300	4	0	1233	0	63	0	0	0	0	0
Сэлэнгэ	1705	2	0	887	589	171	56	0	0	0	0
Төв	1141	5	0	886	0	250	0	0	0	0	0
Увс	1896	9	0	1648	0	239	0	0	0	0	0
Ховд	2349	14	1965	0	202	168	0	0	0	0	0
Хөвсгөл	2880	14	0	2334	0	532	0	0	0	0	0
Хэнтий	1456	4	0	1163	119	170	0	0	0	0	0
Аймгийн дүн	**36685**	**131**	**9564**	**21333**	**1772**	**3819**	**62**	**0**	**0**	**4**	**0**
Улаанбаатар	40373	176	0	1401	0	0	2	0	36832	1953	9
Улсын дүн	**77058**	**307**	**9564**	**22734**	**1772**	**3819**	**64**	**0**	**36832**	**1957**	**9**

Хүснэгт 3.3.3. Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент, 2018 он

Насны бүлэг	Тухайн насны эмэгтэйчүүдийн тоо	Тухайн насны бүлгийн эмэгтэйчүүдийн амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоо	Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффицент
20 хүртэлх	152725	3595	23.5
20-24	117899	18160	154.0
25-29	141232	24139	170.9
30-34	143313	18628	130.0
35-39	119642	10312	86.2
40-өөс дээш	207984	2694	13.0

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент 2.9 байгаа ба 20-24 насны 1 000 эмэгтэй тутмын 154 нь, 25-29 насны 1 000 эмэгтэй тутмын 170.9 нь хүүхэд төрүүлж байгаа нь насны бүлэг дотроо өндөр үзүүлэлттэй байна.

3.4. ТӨРСНИЙ ДАРААХ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2018 онд хяналтад байж төрсөн эхчүүдийн 87.5 хувь нь төрсний дараа 42 хоногтойдоо идэвхтэй хяналтад хамрагдсан ба өмнөх онтой харьцуулахад 3.6 хувиар буурсан байна. Энэ үзүүлэлт төрсний дараах хүндрэл болон эхийн эндэгдэл буурахад чухал ач холбогдолтой юм.

2018 оны байдлаар жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэлийн 65 064 тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөд 844 ногдож байна.

Нийт хүндрэл дотор :

- Жирэмсэн үеийн хүндрэл-39.2 хувь
- Төрөх үеийн хүндрэл-49.3 хувь

- Төрсний дараах үеийн хүндрэл-2.3 хувь
- Жирэмсэн, төрөхөөс үл хамаарах өвчний хүндрэл-9.2 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 3.4.1. Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэлийн хувь, эрүүл мэндийн байгууллагаар, 2018 он

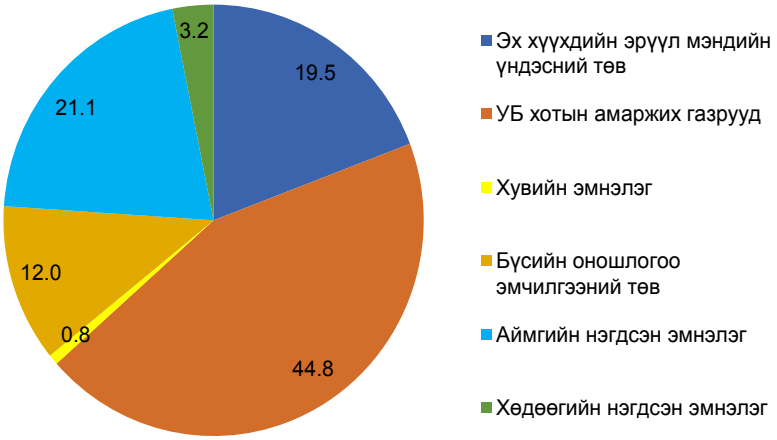

2018 онд төрөлхийн тэмбүүгийн нийт 49 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 10 тохиолдлоор буурсан байна. Улаанбаатар хотод 38, Архангай 1, Дорнод 4, Дундговь 1, Орхон аймагт 2, Өвөрхангай 2, Хэнтий аймагт 1 тохиолдол тус бүр бүртгэгдсэн байна.

Жирэмсэн эмэгтэйчүүдэд БЗДХ өвчин болон төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдол нэмэгдэж байгаа нь жирэмсэн эмэгтэйн тэмбүү өвчнийг эрт оношлох, эмчлэх журмын дагуу тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах хэрэгтэйг харуулж байна.

Зураг 3.4.2. Жирэмсний хүндрэлд манас таталтын эзлэх хувь, 2018 он

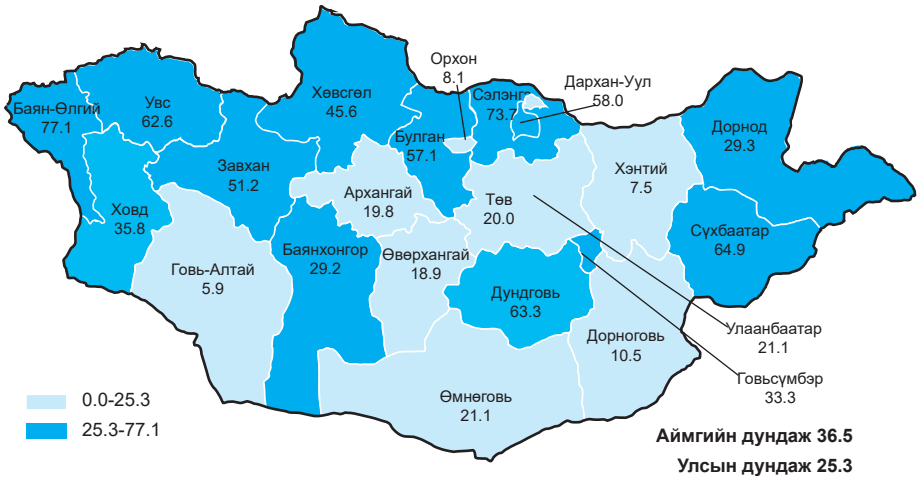

Жирэмсний хүндрэлд манас таталтын эзлэх хувь Баян-Өлгий 77.1, Завхан 51.2, Сүхбаатар 64.9, Увс 62.6, Дархан-Уул 58.0, Сэлэнгэ 73.7, Дундговь 63.3, Булган 57.1, Хөвсгөл 45.6 байгаа нь улсын дунджаас 0.8-2.0 дахин өндөр, Дорноговь 10.5, Говь-Алтай 5.9, Орхон 8.1, Хэнтий 7.5 аймгуудад 2.4-4.2 дахин бага байна.

Жирэмсэн үеийн хүндрэлүүдээс манас таталтын урьтал 25.2 хувь, манас таталт 0.1 хувь, төрөх

үеийн хүндрэлээс төрөх хүчний анхдагч болон хоёрдогч сулралт 31.4 хувь, төрсний дараах хүндрэлээс төрсний дараах үеийн цус алдалт 75.3 хувьтай тэргүүлж байна.

Зураг 3.4.3. Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын эзлэх хувь, 2018 он

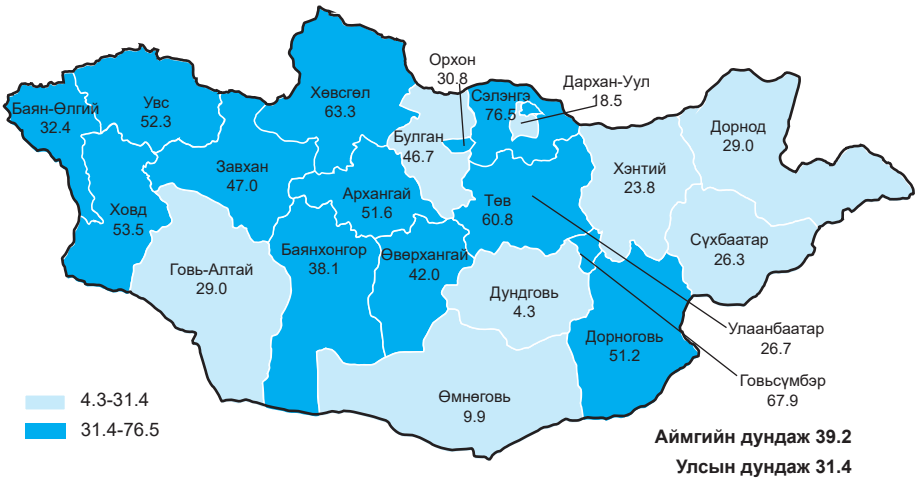

Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын хувь Архангай 51.6, Булган 46.7, Говьсүмбэр 67.9, Дорноговь 51.2, Завхан 47.0, Өвөрхангай 42.0, Сэлэнгэ 76.5, Төв 60.8, Увс 52.3, Ховд 53.5, Хөвсгөл 63.3 байгаа нь улсын дунджаас 1.5-2.4 дахин өндөр байна.

Зураг 3.4.4. Төрсний дараах хүндрэлд цус алдалтын эзлэх хувь, 2018 он

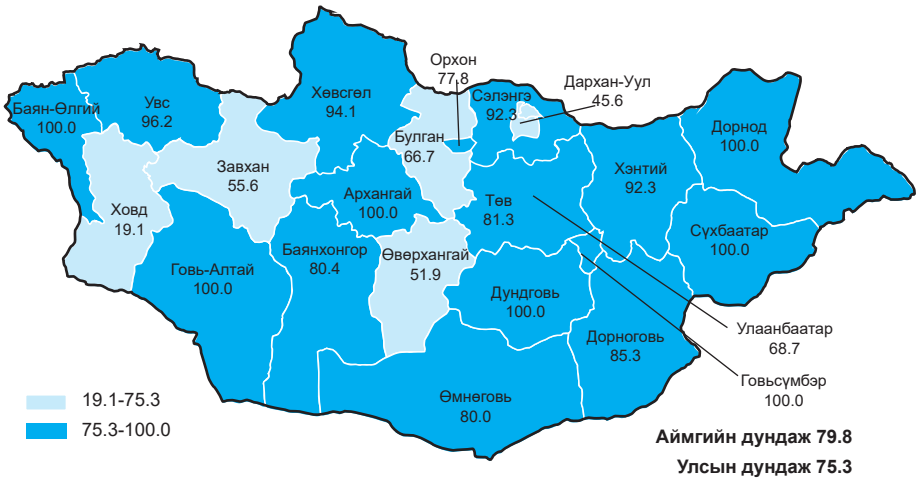

3.5. ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ

Манай улсад эхийн эндэгдэл 1990 оны түвшингээс бараг 4.6 дахин буурч, эхийн эндэгдэл өндөр орноос эхийн эндэгдэл дунд зэрэгтэй орны түвшинд хүрээд байна.

2018 оны байдлаар эхийн эндэгдлийн 21 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд 27.1 байна. 2017 оноос эхийн эндэгдэл 1 тохиолдлоор буюу 4.7 хувиар, 100 000 амьд төрөлт тутамд 0.2 эндэгдлээр өссөн байна. Баян-Өлгий, Баянхонгор, Булган, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дорноговь, Дорнод, Дундговь, Завхан, Орхон, Өвөрхангай, Өмнөговь, Сүхбаатар, Төв, Увс, Хэнтий зэрэг аймгуудад эхийн эндэгдлийн тохиолдол бүртгэгдээгүй байна. Эхийн эндэгдлийн 71.4 хувь нь эмнэлэгт, 28.6 хувь нь гэртээ эндсэн байна.

Эмнэлэгт эндсэн эхчүүдийг эмнэлгийн төрлөөр нь харуулбал: Сум, сум дунд болон хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт 20.0, Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт 13.3, Нийслэлийн амаржих газруудад 13.3, Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвд 6.7, УНТЭ, УГТЭ-т 40.0, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвд 6.7 хувь тус тус байна.

Зураг 3.5.1. Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, аймгаар, 2018 он

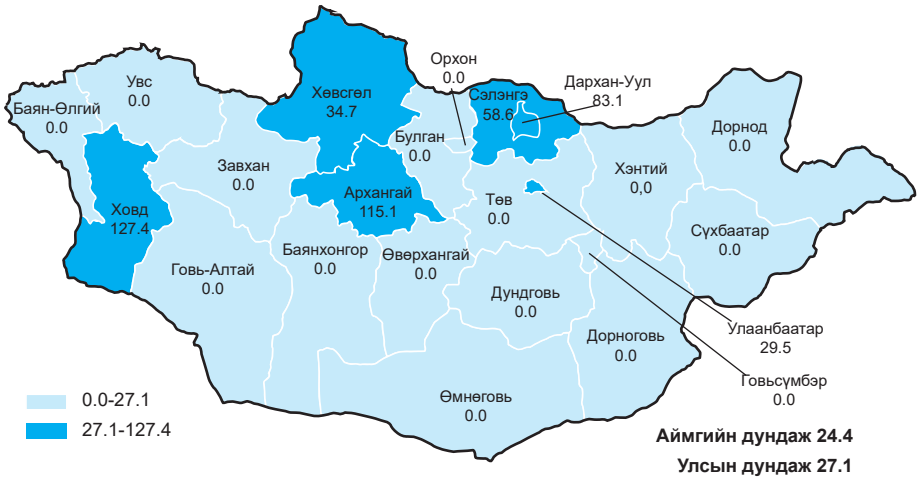

Эндсэн эхчүүдийг боловсролоор нь авч үзвэл: 23.8 хувь нь дээд, 71.4 хувь нь дунд, 4.8 хувь нь боловсролгүй байжээ. Түүнчлэн 33.3 хувь нь ажил эрхэлдэг, 14.3 хувь нь малчин, 52.4 хувь нь ажил эрхэлдэггүй байсан байна.

Эндсэн эхчүүдийн 52.3 хувь нь жирэмсэн үеийн хүндрэл, 4.7 хувь нь төрөх үеийн хүндрэл, 38.0 хувь нь төрсний дараах хүндрэл, 5.0 хувь нь жирэмсэн болон төрөхөөс бусад өвчний улмаас эндсэн байна. Энэ үзүүлэлтээс харахад өмнөх оноос жирэмсэн болон төрөхөөс бусад өвчний хүндрэл 10.0, төрөх үеийн хүндрэл 0.3 хувиар буурч, жирэмсэн үеийн хүндрэл 7.3, төрсний дараах хүндрэл 3.0 хувиар тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 3.5.1. Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд, насны ангиллаар, 2018 он

Насны бүлэг	Эндсэн эхийн тоо	Эзлэх хувь	Амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоо	100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин
20 хүртэлх	0	0	3595	0.0
20-24	3	14	18160	16.5
25-29	9	43	24139	37.3
30-34	4	19	18628	21.5
35-39	1	5	10312	9.7
40-өөс дээш	4	19	2694	148.5

Эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд насны бүлгээр авч үзэхэд 25-29 насанд 37.3, 40-өөс дээш насанд 148.5 байгаа нь улсын дүнгээс 10.2-121.4 тохиолдлоор өндөр байна.

Зураг 3.5.2. Эхийн эндэгдэл, бүсээр, 100 000 амьд төрөлтөд, сүүлийн 3 жилээр

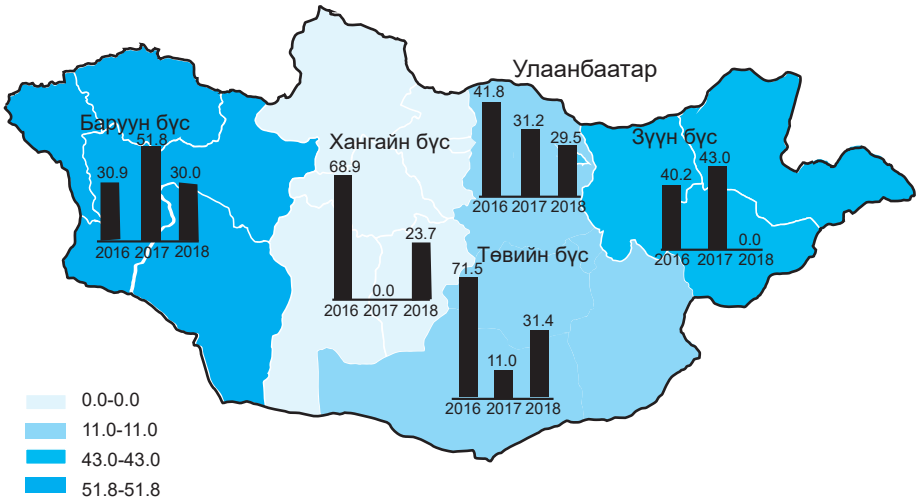

Эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд бүс нутгаар авч үзвэл хангайн бүсэд улсын дунджаас 3.1 тохиолдлоор бага, харин Улаанбаатар болон төв, баруун бүсэд улсын дунджаас 1.9-3.9 тохиолдлоор их байна. 2018 онд төв ба баруун бүсэд эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд 24.0-31.0 болж өмнөх оны түвшнээс 20.0-24.0 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

3.6. ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Шинээр төрсөн хүүхдийг нярай үед нь буюу төрсний дараах нэг сар хүртэлх хугацаанд нь хамрагдвал зохих эрүүл мэнд, нийгмийн үйлчилгээнд хамруулснаар амьдрах боломжийг нэмэгдүүлж, хэвийн өсөлт хөгжилтэй, эрүүл саруул өсөж торних үндэс болдог.

Албан ёсны статистик үзүүлэлтээр төрөөд нэг цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн хувь 96.4 байна. Энэ үзүүлэлт Архангай, Булган, Дархан-Уул, Өвөрхангай, Увс аймагт улсын дунджаас 1.8-6.3 хувиар доогуур үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 3.6.1 Төрсөн хүүхдийн мэдээ, бүсээр, 2018 он

Бүсээр	Төрсөн хүүхэд			Нийт төрөлтөд		
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа /100-д/	Бага жинтэй хүүхдийн эзлэх хувь	Амьгүй төрөлтийн түвшин /1 000 нийт төрөлтөд/
Баруун бүс	9903	5065	4838	104.7	4.3	7.1
Төвийн бүс	9566	4985	4581	108.8	3.1	4.2
Хангайн бүс	12632	6539	6093	107.3	3.8	4.6
Зүүн бүс	4724	2363	2361	100.1	3.2	6.1
Аймгийн дүн	**36825**	**18952**	**17873**	**106.0**	**3.7**	**4.7**
Улаанбаатар	40703	20835	19868	104.9	5.1	6.5
Улсын дүн	**77528**	**39787**	**37741**	**105.4**	**4.4**	**5.6**

Улсын хэмжээнд 77 528 хүүхэд амьд төрсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 3200 хүүхдээр буюу 4.3 хувиар өссөн байна. Нийт амьд төрсөн хүүхдийн 4.4 хувь нь 2500 граммаас доош жинтэй төржээ. Амьд төрсөн хүүхдийн 1760 нь хоёр ихэр, 41 нь гурван ихэр хүүхэд байна.

Амьгүй төрөлтийн 438 тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1 000 нийт төрөлтөд 5.6 байгаа ба өмнөх онтой харьцуулахад 13 тохиолдлоор буюу 2.8 хувиар буурсан байна.

Зураг 3.6.1. Амьгүй төрөлтийн түвшин, 1 000 нийт төрөлтөд, аймгаар, 2018 он

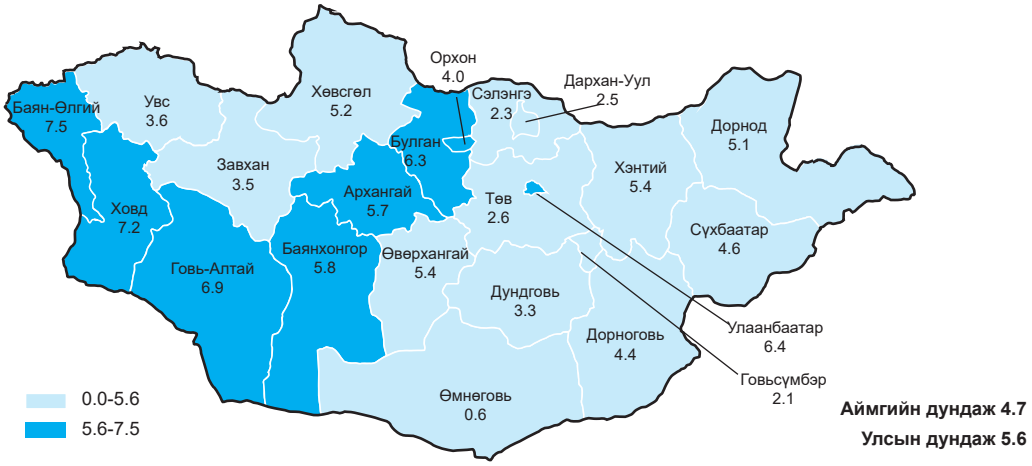

Амьгүй төрөлтийн түвшин Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд аймгуудад 1 000 нийт төрөлтөд 7.0-7.5 байгаа нь улсын дунджаас 1.4-1.9 тохиолдлоор өндөр байна. Хангайн бүсийн аймгуудаас Өвөрхангай аймагт 5.4 байгаа нь бүсийн дунджаас 0.8 тохиолдлоор өндөр үзүүлэлтэй байна. Хангай болон Төвийн бүсийн амьгүй төрөлтийн түвшин улс, аймгийн дунджаас доогуур үзүүлэлттэй байна.

Амьгүй төрөлтөд эрэгтэй хүүхдийн эзлэх хувь 54.3 байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 105.4 байна.

Нийт амьд төрөлтийн 0.7 хувьд нь төрөлхийн гажгийн тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Төрөлхийн гажгийн тохиолдлын түвшин 1 000 нийт төрөлтөд 6.8 ноогдож байна.

2018 онд нэг хүртэлх насны хүүхдийн идэвхитэй хяналтын хувь 84.7, нэгээс тав хүртэлх насны хүүхдийн идэвхитэй хяналтын хувь 69.3 байна.

Нярай хүүхдийн өвчлөлийн 25 874 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд энэ нь амьд төрсөн хүүхдийн 33.3 хувийг эзэлж байна.

Зураг 3.6.2. Нярай хүүхдийн өвчлөл, амьд төрсөн хүүхдэд эзлэх хувиар, 2018 он

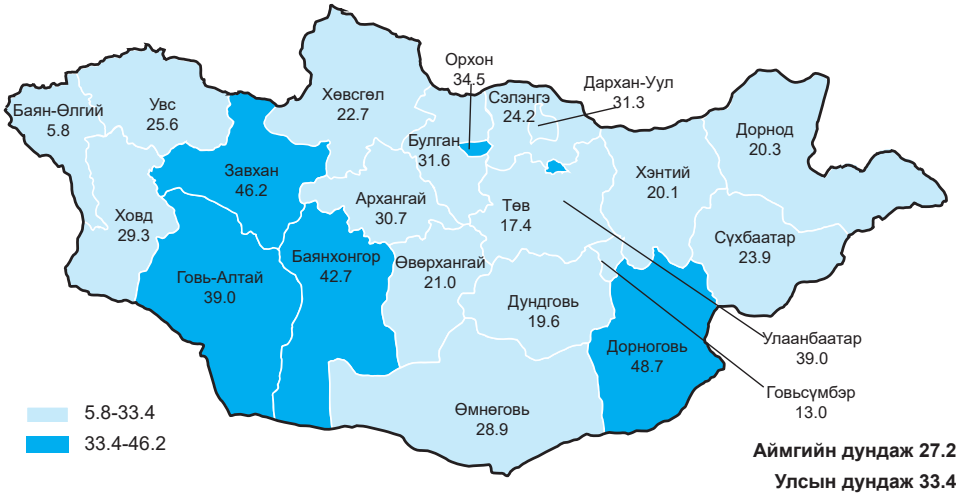

Хүснэгт 3.6.2. *Нярай хүүхдийн өвчлөл, бодит тоогоор, 2018 он*

	Нярай хүүхдийн өвчлөл бүгд	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	Халдварт ба шимэгчит өвчин		Амьсгалын тогтолцооны өвчин		Хоол шингээх эрхтний эмгэг		Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан	Бусад өвчин
			Бүгд	Үүнээс: Төрөлх тэмбүү	Бүгд	Үүнээс: Уушгины хатгаа	Бүгд	Үүнээс: Халдварт бус суулгалт				
Аймгийн дүн	10016	7284	40	12	1145	395	122	77	278	8	2	1123
Улаанбаатар	15858	13412	22	21	678	282	140	12	585	5	0	942
Улсын дүн	25874	20696	62	33	1823	677	262	89	863	13	2	2065

Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг дотор төрөхөд ураг бүтэх 5.6 хувь, нярайн шарлалт 52.2 хувийг эзэлж байна.

Нэг хүртэлх насны хүүхдэд бүртгэгдсэн төрөлхийн гажгийн 3 868 тохиолдлоос зүрх, цусны эргэлтийн тогтолцооны төрөлхийн гажиг 26.4 хувь, шээс ялгаруулах тогтолцооны төрөлхийн гажиг 10.6 хувь, сэтэрхий уруул ба тагнай 9.8 хувь, хоол боловсруулах тогтолцооны төрөлхийн гажиг 4.4 хувь, түнхний төрөлхийн гажиг 6.0 хувьтай тэргүүлэх байрыг эзэлж байна.

Хүснэгт 3.6.3 *Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн шалтгаан, хувиар /хот, хөдөө/, 2018 он*

	1 хүртэлх насны		5 хүртэлх насны	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	34.6	65.7	38.4	65.6
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	10.8	10.0	11.0	12.9
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	11.7	5.0	3.7	1.4
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	2.0	0.7	6.7	1.4
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	4.6	0.9	7.6	2.1
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	7.3	4.6	9.2	5.5

Тэргүүлэх шалтгаан
Хоёрдугаар шалтгаан
Гуравдугаар шалтгаан

Нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөл хот, хөдөөд амьсгалын тогтолцооны өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна. Нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн дунд тохиолдох амьсгалын тогтолцооны өвчлөлөөс уушгины хатгалгаа 27.7 хувь, цочмог амьсгуурстас 19.6 хувь, амьсгалын дээд замын бусад цочмог халдвар 10.5 хувийг тус тус эзэлж байна. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөлийн дийлэнх буюу 46.9 хувийг халдварт бус суулгалт өвчин эзэлж байна.

Хүснэгт 3.6.4. *Хүүхэд, өсвөр насныхны өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, насны бүлгээр, /тухайн насны 10 000 хүүхдэд/, 2018 он*

	5 хүртэлх	5-9 нас	10-14 нас	15-19 нас
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	4754.9	1633.2	1132.7	781.1
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	1146.2	1644.1	1155.0	1104.7
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	535.1	181.2	95.5	196.6
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	499.1	420.5	522.2	583.4
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	323.8	239.6	173.3	133.2
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	732.3	542.5	562.3	662.7

Тэргүүлэх шалтгаан
Хоёрдугаар шалтгаан
Гуравдугаар шалтгаан

Өсвөр насны хүүхдийн өвчлөлд амьсгал, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөл ба гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг , арьс арьсан доорх эслэгийн өвчлөл, чих ба

хөхлөг сэртэнгийн өвчин, халдварт ба шимэгчит зарим өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

2018 оны байдлаар харахад хүүхэд, өсвөр насныхны өвчлөл өмнөх онуудаас нэмэгдэх хандлагатай байна. Жишээ нь хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөл, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант эмгэг, арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин 5 хүртэлх, 5-9, 10-14, 15-19 насны бүлэг тус бүрд нэмэгдсэн байна. Тав хүртэлх 10 000 хүүхдэд ногдох өвчлөлд халдварт бус суулгалт 422.7, шүдний цооролт 305.0, шүд ба дайврын эмгэг 171.6 байгаа нь тэргүүлэх шалтгаан болж байна. Харин 5-9 насны хүүхдийн өвчлөлд тухайн насны 10 000 хүүхдэд шүдний цооролт өвчин 625.1, шүд ба дайврын эмгэгийн өвчин 622.4 байгаа нь тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

3.7. НЯЛХАС БОЛОН ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ

2018 оны байдлаар улсын хэмжээнд нялхсын эндэгдлийн 1 037 тохиолдол бүртгэгдэж, 1 000 амьд төрөлтөд 13.4 ногдож байгаа нь өмнөх оноос 0.2-оор буурсан байна. Нялхсын эндэгдлийн 64.8 хувийг нярайн эндэгдэл эзэлж байгаа бөгөөд 1 000 амьд төрөлтөд ногдох нярайн эндэгдэл 8.7 байна. Нярайн эндэгдлийн нийт 672 тохиолдол бүртгэгдсэний 486 буюу 72.3 хувь нь нярайн эрт үед /амьдралын эхний 0-6 хоногт/, 186 буюу 27.7 хувь нь нярайн хожуу үед /амьдралын эхний 7-28 хоногт/ эндсэн байна. Нэг хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 58.0 хувь нь эрэгтэй, 42.0 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

Тав хүртэлх насны 1 310 хүүхэд эндсэн бөгөөд амьд төрсөн 1 000 хүүхдэд 16.9 байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 66 тохиолдлоор буюу амьд төрсөн 1 000 хүүхдэд 0.2-оор өссөн үзүүлэлттэй байна. 1 000 амьд төрсөн эрэгтэй хүүхдэд 19.0, эмэгтэй хүүхдийн эндэгдэл 14.6 байна.

1 000 амьд төрөлтөд ногдох тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл Архангай /25.3/, Өвөрхангай /19.1/, Завхан /20.3/, Булган /22.9/, Увс /19.9/, Ховд /19.1/, Говь-Алтай /19.4/, Ховд /19.1/, Хөвсгөл /23.6/, Төв /26.2/ аймгуудад улсын дунджаас 2.2-9.3 тохиолдлоор өндөр байна.

Хүснэгт 3.7.1. *Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл нас, хүйсээр, 2018 он*

	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд
Нярайн эрт үеийн эндэгдэл	291	195	486
Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл	104	82	186
Нярайн эндэгдэл	395	277	672
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	757	553	1310
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	39787	37741	77528

Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэлд хот болон хөдөөд перинаталь үед үүссэн эмгэгүүд тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

Хүснэгт 3.7.2. *Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, хувиар /хот, хөдөө/, 2018 он*

	1 хүртэлх насны		5 хүртэлх насны	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	2.9	2.1	3.2	1.5
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	6.7	14.9	7.8	17.3
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	60.7	49.0	51.3	36.1
Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	18.7	14.1	18.3	11.2
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	3.2	10.2	7.8	20.1

Тэргүүлэх шалтгаан
Хоёрдугаар шалтгаан
Гуравдугаар шалтгаан

Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 86.1 хувь нь өвчнөөр, 13.9 хувь нь осол, гэмтлийн улмаас эндсэн бөгөөд 72.8 хувь нь эмнэлэгт, 22.4 хувь нь гэртээ, 4.8 хувь нь бусад газар эндсэн

байна. Энэ нь тав хүртэлх настай хүүхдийн идэвхтэй хяналт болон хараа хяналт, эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх зэрэгт анхаарах хэрэгтэйг харуулж байна.

3.8. ҮР ХӨНДӨЛТ

2018 оны байдлаар үр хөндөлтийн 15 822 тохиолдол бүртгэгдэж, 1 000 амьд төрөлтөд 204.0, нөхөн үржихүйн насны 1 000 эмэгтэйд 18.8 үр хөндөлт ногдож байна. Үр хөндөлт өмнөх оноос 1708 тохиолдлоор буюу 10.7 хувиар, 1 000 амьд төрөлт тутамд 31.8 тохиолдлоор тус тус буурсан байна. 1 000 амьд төрөлтөд ногдох үр хөндөлт Өмнөговь /525.1/, Дархан-Уул /274.5/, Баянхонгор /230.9/, Дорнод /228.4/ зэрэг аймгууд болон Улаанбаатар хотод /272.0/ байгаа нь улсын дунджаас 24.4-321.1 тохиолдлоор өндөр байна. Мөн хувийн эмнэлэгт хийгдсэн үр хөндөлт өмнөх оноос 389 тохиолдлоор буюу 10.6 хувиар өссөн байна. Хожуу үеийн үр хөндөлтийн түвшин 1 000 амьд төрөлтөд 9.9 байна. Үр хөндөлт хийлгэж буй эмэгтэйчүүдийг насны бүлгээр авч үзэхэд 20-иос доош насных 5.5 хувь, 20-34 насных 68.3 хувь, 35-аас дээш насны эмэгтэйчүүд 26.2 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 20-иос доош насны үр хөндөлтийн түвшин 0.3 хувиар өссөн байна. Үр хөндүүлсэн эмэгтэйчүүдийн 11.9 хувь нь төрөөгүй ба анхны удаа үр хөндүүлсэн тоо өмнөх оноос 141 тохиолдлоор буюу 9.3 хувиар өссөн байна. Үр хөндөлтийн хүндрэл 14 тохиолдол бүртгэгдсэн ба нийт хүндрэлийн 35.7 хувийг умайн агшилт суларч цус алдсан, 50.0 хувийг умайн дайврын үрэвсэл, 14.3 хувийг умай цоорсон хүндрэл эзэлж байна.

Хүснэгт 3.8.1. Үр хөндөлт, байршлаар, 2018 он

№	Эрүүл мэндийн байгууллага	Бүртгэгдсэн үр хөндөлтийн тоо	Эзлэх хувь
1	Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	1924	12.2
2	Амаржих газрууд	7012	44.3
3	Дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв	89	0.6
4	Хувийн эмнэлэг	3662	23.1
5	Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	441	2.8
6	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	2608	16.5
7	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	35	0.2
8	Сум дундын эмнэлэг	12	0.1
9	Тосгоны эрүүл мэндийн төв	0	0.0
10	Сумын эрүүл мэндийн төв	39	0.2
11	Бусад эмнэлэг	0	0.0
	Бүгд	**15822**	**100.0**

3.9. ЖИРЭМСЛЭХЭЭС СЭРГИЙЛЭХ ОРЧИН ҮЕИЙН АРГЫН ХЭРЭГЛЭЭ /ЖСАХ/

Нөхөн үржихүйн насны 1 000 эмэгтэйн 550 нь, 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн 55.0 хувь нь ямар нэг жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэглэдэг байна. Жирэмслэлтээс сэргийлэх аргын хэрэглээг төрлөөр нь авч үзэхэд бэлгэвч 27.3, ерөндөг 27.6, бэлдмэл /эм/ 20.4, тариа 9.4, бусад 10.5, суулгац /норплант/ 2.6, стерилизаци 1.9 хувийг тус тус эзэлж байна. 2010 оны “Хүүхэд хөгжил 2010” судалгаагаар 15-49 насны гэрлэсэн болон хамтран амьдрагчтай эмэгтэйчүүд бараг бүгд ЖСАХ-ний талаар мэддэг боловч талаас дөнгөж илүү хувь нь (55 хувь) судалгааны үед жирэмслэлтээс сэргийлэх ямар нэг арга, хэрэгсэл хэрэглэж байгаа гэсэн үр дүн гарсан байна. Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэглэж байсан эмэгтэйчүүдийн 12.0 хувь хэрэглэхээ больж 0.9 хувь нь жирэмсэлсэн байна.

Хүснэгт 3.9.1. ЖСАХ хэрэглэж байгаа эмэгтэйчүүдийн тоо, байршлаар, 2018 он

№	Байршил	ЖСАХ хэрэглэж байгаа эмэгтэйчүүдийн тоо	Эзлэх хувь
1	Улаанбаатар хот	226792	49.0
2	Аймгийн төв	96473	20.8
3	Сумын төв	86768	18.7
4	Баг	52770	11.4
	Бүгд	**462803**	**100**

БҮЛЭГ 4

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БҮЛЭГ 4.

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Монгол улсын эрүүл мэндийн байгууллагын тогтолцоо нь нийгмийн эрүүл мэндийн, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний, эм хангамжийн, анагаах ухааны боловсрол, эрдэм шинжилгээ, сургалтын үйл ажиллагаа хариуцсан төрийн, хувийн хэвшлийн, холимог өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас бүрдэнэ.

Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ нь төрийн онцгой ивээлд нэгдсэн зохицуулалттай байж, тусламж үйлчилгээг үзүүлэхдээ төр, иргэн, хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааг харилцан ашигтай, шудрага, үйлчлүүлэгчээ дээдэлсэн тэгш хүртээмжтэй байхад чиглэнэ.

Энэхүү бүлэгт эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний албан ёсны статистик мэдээллийг Эрүүл мэндийн байгууллагуудын бүтэц үйл ажиллагааны стандарттай харьцуулан дүгнэхийг хичээсэн бөгөөд манай улс нь эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний 3 шатлалт тогтолцоотой бөгөөд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд баримтлах зарчим нь үйлчилгээг хүн бүрт жигд, хүртээмжтэй чанартай үзүүлэх явдал юм.

Монгол улсын хүн амд Өрхийн эрүүл мэндийн төв, Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв, Сум дундын эмнэлэг, Клиник, Амаржих газар, Нийгмийн эрүүл мэндийн төв, Нэгдсэн эмнэлэг, Сувилал, Түргэн тусламжийн төв, Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төв, Төв эмнэлэг, Тусгай мэргэжлийн төвүүд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг үзүүлж байна.

2018 оны байдлаар Монгол улсын хэмжээнд нийт 4 343 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байгаа ба төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв 13, бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв 5, аймгийн нэгдсэн эмнэлэг 16, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төв 12, хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг 6, сум дундын эмнэлэг 39, сумын эрүүл мэндийн төв 273, өрхийн эрүүл мэндийн төв 219, хувийн ортой эмнэлэг 243, үүдэн эмнэлэг 1 340 ажиллаж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.

Хүснэгт 4.1. *Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо, сонгосон онуудаар*

Эрүүл мэндийн байгууллагууд	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018
I. Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллага							
Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв	19	17	16	13	13	13	13
Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төв	0	3	4	5	5	5	5
Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	30	30	35	34	34	28	28
Сум дундын эмнэлэг	13	31	37	39	39	39	39
Сумын эрүүл мэндийн төв	334	287	274	272	273	273	273
Тосгоны эрүүл мэндийн төв	-	-	17	19	19	19	19
II. Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага							
Хувийн эмнэлэг	466	683	1113	1230	1310	1466	1583
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	99	228	218	218	220	218	219
Хувийн эмийн сан	321	514	666	967	1041	1277	1460

2018 оны байдлаар нийт 24 884 ор ажилласан нь 10 000 хүн амд 78.8 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 1.7-оор нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 4.2. *Эмнэлгийн ор, төрлөөр, сонгосон онуудаар*

Төрлөөр	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бүгд	17974	18285	18002	18078	17733	17821	18968	19582	19860	20576	21720	22960	23897	24884
Дотрын	5069	5626	5530	5518	5278	5295	5855	6196	6462	6284	6610	7009	7379	7706
Мэс заслын ба гэмтлийн	1908	1988	2020	2040	2068	2044	2089	2139	1986	2181	2311	2378	2525	1716
Нүдний	169	189	190	201	208	223	220	228	245	236	230	237	238	224
Чих, хамар, хоолойн	240	219	218	240	222	251	245	226	248	254	244	246	250	257
Төрөхийн	1691	1632	1525	1531	1517	1504	1541	1547	1646	1686	1738	1797	1828	1828
Эмэгтэйчүүдийн	812	918	879	852	802	829	847	856	880	1015	1083	1139	1177	1215
Мэдрэлийн	837	894	1015	1029	1023	1021	1236	1262	1249	1443	1522	1587	1704	1786
Сэтгэцийн	607	706	639	621	606	610	601	609	623	630	705	761	764	784
Хүүхдийн	2857	2501	2330	2362	2320	2315	2472	2540	2555	2545	2758	2847	3086	3275

4.1. ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Өрхийн эрүүл мэндийн төв нь хот, суурин газрын хүн амд төрөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг гэрээгээр гүйцэтгэх үндсэн чиг үүрэг бүхий сайн дурын үндсэн дээр бүртгүүлсэн хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага юм.

АХБ-ны зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлсэн “Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил хөтөлбөр-2”-ийн хүрээнд өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийг Улаанбаатар хот болон бүх аймгийн төвүүдэд үе шаттайгаар байгуулж, 2002 он гэхэд өрхийн эмнэлгийн тогтолцоонд шилжсэн билээ.

2018 оны байдлаар 219 өрхийн эрүүл мэндийн төв үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас Улаанбаатар хотын 1 сая 444.6 мянган хүн амд 135 өрхийн эрүүл мэндийн төв, 21 аймгийн төвийн 702.7 мянган хүн амд 84 өрхийн эрүүл мэндийн төв эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.

Хүснэгт 4.1.1 *Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, 2015-2017 он*

Үзүүлэлт	2016			2017			2018		
	УБ хот	Аймаг	Нийт дүн	УБ хот	Аймаг	Нийт дүн	УБ хот	Аймаг	Нийт дүн
Эмнэлгийн тоо	133	87	220	133	85	218	135	84	219
Их эмчийн тоо	633	335	968	647	338	985	652	348	1000
Сувилагчийн тоо	586	306	892	612	297	909	613	327	940
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	4188116	1909237	6097353	4050059	1857754	5907813	3864321	1770170	5634491
Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь	43.7	37.4	41.7	42.7	38.8	41.5	43.0	39.2	41.8
Нэг иргэний жилд үзүүлсэн удаа	3.0	2.7	2.9	2.9	2.7	2.8	3.4	2.5	3.0
Нэг өрхийн эмчид ногдох үзлэгийн тоо	6616.3	5699.2	6298.9	6259.8	5496.3	5997.8	5926.9	5086.7	5634.5
Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь	84.9	81.3	83.1	87.0	83.9	85.5	88.6	85.2	86.9

219 өрхийн эрүүл мэндийн төвд их эмч 1 000, сувилагч 940 болон нийт 2 766 эмч, эмнэлгийн ажиллагчид хүн амд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн бүтэц үйл ажиллагааны стандартад 1 800-2 000 хүн тутамд 1 их эмч ажиллана гэж заасан хэдий ч 2018 оны байдлаар улсын хэмжээнд 1 өрхийн эмчид 2 147 хүн ногдож байна. Баян-Өлгий, Баянхонгор, Говь-сүмбэр, Говь-Алтай, Дорнод, Завхан, Өвөрхангай, Өмнөговь, Төв, Ховд аймагт нэг их эмчид ногдох хүний тоо стандартад заасан хэмжээнд байгаа бусад аймгуудад стандартын хэмжээнээс өндөр байна. 2018 онд өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд жилд дунджаар 5.6 сая үзлэг хийгдэж, нэг иргэн жилд дунджаар 3.0 удаа өрхийн эрүүл мэндийн төвд хандаж эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг авсан байна. Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь 41.8 байгаа ба УБ хотын өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд 43.0 хувь, харин аймгийн өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд 39.2 хувь байна. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь өмнөх оноос 0.3 хувиар нэмэгдсэн байна. “Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагааны стандарт”-д гэрийн идэвхтэй эргэлтийн хувь 30 хувиас доошгүй байна гэж заасан хэдий ч 2018 оны байдлаар 27.4 хувь байгаа ба өмнөх оноос 0.7 хувиар буурсан байна.

Зураг 4.1.1 *Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмчийн үзлэгийн тоо, /сүүлийн 5 жилээр/*

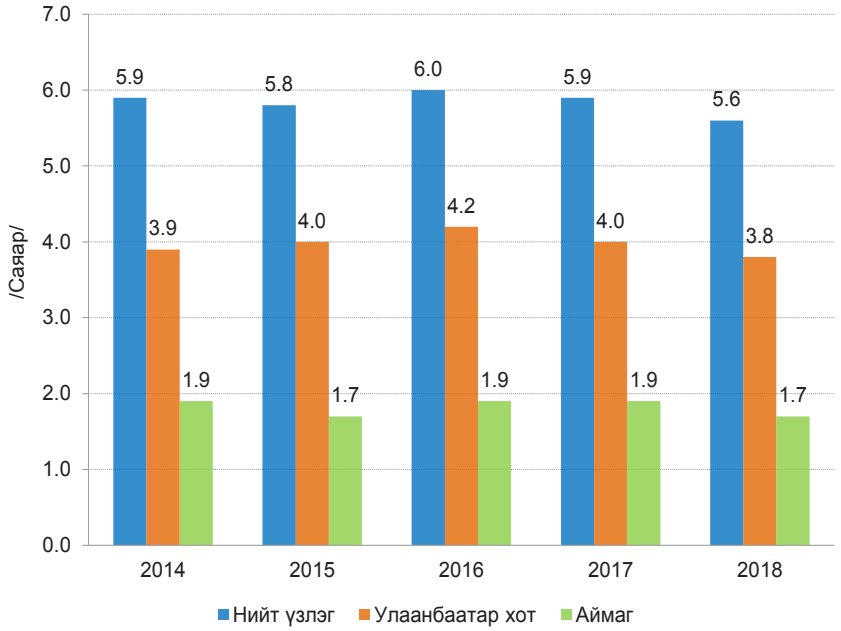

Улаанбаатар хотын өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд 2005 онд 3.0 сая үзлэг хийгдэж байсан бол 2007 онд 4.0 сая, 2018 онд 3.8 сая үзлэг хийгдсэн байна. Жилд нэг өрхийн эмчид ногдох үзлэгийн тоо Улаанбаатар хотод 5 926, аймгийн түвшинд 5 086 байна.

4.2. СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН БОЛОН СУМ ДУНДЫН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв нь харьяа нутаг дэвсгэрийнхээ хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг орчин үеийн болон уламжлалт анагаах ухааны аргаар үзүүлэх бөгөөд сумын эрүүл мэндийн төв нь тухайн сумын хүн амын тоо, байршлаас хамааран багийн эмчийн салбартай байж болно.

Сум дундын эмнэлэг нь хүн амын суурьшил, нягтралаас хамааран харьяалалын болон зэргэлдээ сумын хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг үзүүлнэ. 2013 онд батлагдсан “Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлгийн бүтэц үйл ажиллагааны стандарт”-аар сумын эрүүл мэндийн төвүүд нь аймгийн төвөөс алслагдсан байдал, хүн амын тоо, аймгийн төв хүртэлх зорчих хугацаанаас хамааран 3 зэрэглэлд ангилна.

Нэгдүгээр зэрэглэлийн сумын эрүүл мэндийн төв нь аймгийн төвөөс 50 км-ийн дотор үйлчлэх хүрээний хүн ам 3 000 хүртэл, хоёрдугаар зэрэглэлийн сумын эрүүл мэндийн төв нь аймгийн төвөөс 50-99 км-ийн дотор болон 1-2 цаг хүртэлх хугацаанд зорчих сумын эрүүл мэндийн төв, гуравдугаар зэрэглэлийн сумын эрүүл мэндийн төв нь аймгийн төвөөс 100 км-ээс алс, сумын эрүүл мэндийн төв болон сум дундын эмнэлэг хамаарна гэж заасан.

Гэвч сумын эрүүл мэндийн төв нь аймгийн аймгийн төвөөс 50 км-ээс дотогш боловч үйлчлэх хүрээний хүн амын тоо 3 000-аас дээш, хүн амын 70-аас дээш хувь нь сумын төвөөс алслагдсан бол хоёрдугаар зэрэглэлд, 100 км-ээс дотогш боловч хүн амын тоо 8 000-аас дээш бол гуравдугаар зэрэглэлд хамааруулна гэж заасны дагуу доорх хүснэгтэд сумын эрүүл мэндийн төвийн зэрэглэлийг тогтоосон.

Хүснэгт 4.2.1 *Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлгүүдийн их эмчийн хангамжийг стандартын доод хязгаартай харьцуулсан байдал, 2018 он*

Зэрэглэл	Эмнэлгийн тоо	Эмчийн тоо (дундаж)	Стандартын түвшинд		Стандартаас доогуур	
			тоо	Хувь	Тоо	Хувь
I зэрэглэл	22	2.1	16	72.7	6	27.3
II зэрэглэл	79	2.7	48	60.8	31	39.2
III зэрэглэл	172	2.8	130	75.6	42	24.4
Сум дундын эмнэлэг	39	6.1	6	15.4	33	84.6

Зураг 4.2.1 *Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлэгт ногдох эмчийн дундаж тоо, 2018 он*

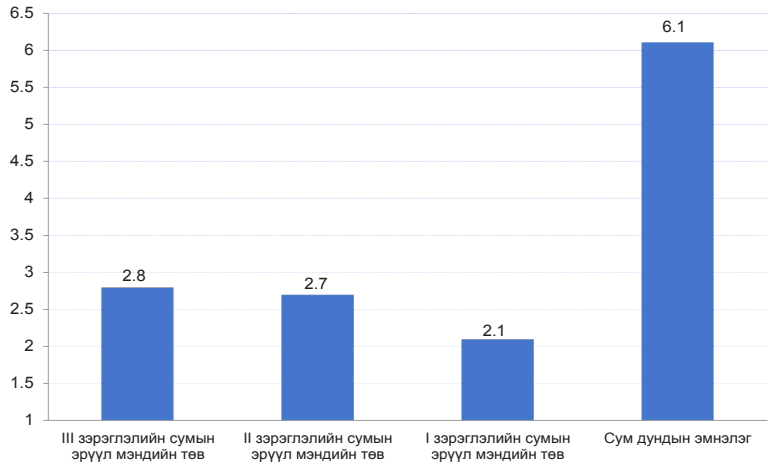

Хүснэгт 4.2.2 *Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлгүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын болон хүртээмжийн зарим үзүүлэлтүүд, 2015, 2017-2018 он*

Үзүүлэлт	2015 он		Нийт дүн	2017 он		Нийт дүн	2018 он		Нийт дүн
	Сумын эмнэлэг	Сум дундын эмнэлэг		Сумын эмнэлэг	Сум дундын эмнэлэг		Сумын эмнэлэг	Сум дундын эмнэлэг	
Эмнэлгийн орны тоо	2546	667	3213	3081	722	3803	3204	776	3980
Их эмчийн тоо	661	224	885	755	235	990	797	237	1034
Сувилагчийн тоо	1446	276	1722	1438	278	1716	1557	285	1842
Дундаж ор хоног	6.9	6.7	6.9	6.9	6.6	6.8	6.7	6.5	6.6
Хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоо	88386	19327	107713	93948	20211	114159	94003	21029	115032
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	1,554,484	428,561	1,983,045	1,731,055	370,403	2,101,458	1,809,987	361,098	2,171,085
Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь	38.1	36.6	37.8	38.9	37.7	38.7	38.7	38.2	38.6
Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь	86.8	87.9	86.9	89.0	88.8	88.9	89.7	87.1	89.3
Эхийн эндэгдэл /100 000 амьд төрөлтөд/	26.2	0.0	18.6	66.8	0.0	47.2	36.3	87.1	51.2
Нялхсын эндэгдэл /1000 амьд төрсөн хүүхдэд/	41.1	23.0	35.9	50.9	29.7	44.8	53.0	25.3	44.8

2018 оны байдлаар эмнэлгийн нийт орны 15.9 хувь нь сумын эрүүл мэндийн төв болон сум дундын эмнэлэгт ногдож байгаа бөгөөд 2015 онтой харьцуулбал 767 ороор буюу 23.8 хувиар нэмэгдсэн байна.

Сумын эрүүл мэндийн төв болон сум дундын эмнэлэгт жилд 115.0 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн байна. 2018 онд хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоог 2015 онтой харьцуулахад сум дундын эмнэлэгт 8.8, сумын эмнэлэгт 6.4 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг 4.2.2 *Сумын эрүүл мэндийн төв, сум дундын эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид, орны эзлэх хувь, 2016-2018 он*

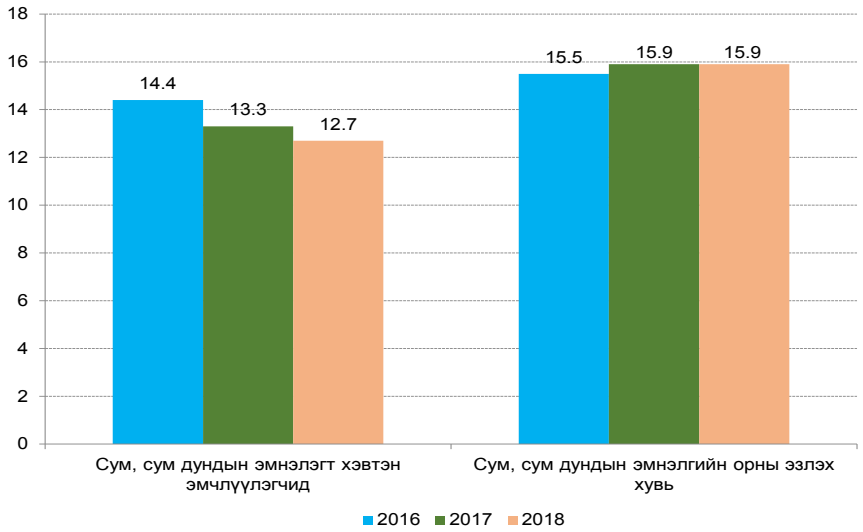

Дундаж ор хоног 2015 онд 6.9 байсан бол 2018 онд 6.6 болж буурсан байна. Сумын эрүүл мэндийн төв болон сум дундын эмнэлэгт нэг иргэний үзүүлсэн дундаж тоо 2015 онд 2.3 байсан бол 2018 онд 2.1 болж буурсан байна.

2018 онд сумын болон сум дундын эмнэлгийн түвшинд жирэмсний эрт үеийн хяналт 89.3 болж 2015 оноос 2.4 хувиар нэмэгдсэн байна. 2018 онд сумын эрүүл мэндийн төв болон сум дундын эмнэлэгт эхийн эндэгдлийн 2 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд 51.2 байна. 2018 онд 1000 амьд төрсөн хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдэл сумын эрүүл мэндийн төвийн түвшинд 53.0, сум дундын эмнэлгийн түвшинд 25.3 байна. Сумын эрүүл мэндийн төв болон сум дундын эмнэлгийн нялхсын эндэгдлийн түвшин 2015 оноос 8.9-оор нэмэгдсэн байна.

4.3 НЭГДСЭН ЭМНЭЛЭГ, ДҮҮРГИЙН НЭГДСЭН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Нэгдсэн эмнэлэг нь хүн амд 7-оос доошгүй чиглэл /дотор, хүүхэд, эх барих, эмэгтэйчүүд, ерөнхий мэс засал, шүд, мэдрэл, халдварт/-ээр эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх хэлбэрээр үзүүлэх бөгөөд хүн амын байршил, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээг үндэслэн салбар амбулаторитой байж болно.

Нийгмийн эрүүл мэндийн төв нь нийгмийн эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, эрүүл мэндийг дэмжих орчин бүрдүүлэх үйл ажиллагааг аймаг, дүүргийн түвшинд зохион байгуулна.

2018 оны байдлаар 16 аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт 1 163 их эмч, 1 783 сувилагч, 662 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан, нийтдээ 5 124 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, Улаанбаатар хотын дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төвүүдэд 869 их эмч, 981 сувилагч, 327 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан, нийтдээ 3274 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд ажиллаж байна.

Аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд эмнэлгийн нийт орны 14.7 хувь нь ногдож байгаа бөгөөд 2018 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн орны тоо 3 646 буюу 2015 онтой харьцуулахад 268 ороор нэмэгдсэн байна.

Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төвүүдэд нийт орны 10.2 нь хувь ногдож байгаа бөгөөд дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо 2015 онд 93.4 мянга байсан бол 2018 онд 125.1 мянга болж, 31.6 мянган хүнээр нэмэгдсэн байна.

Зураг 4.3.1. *Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид, орны эзлэх хувь, 2018 он*

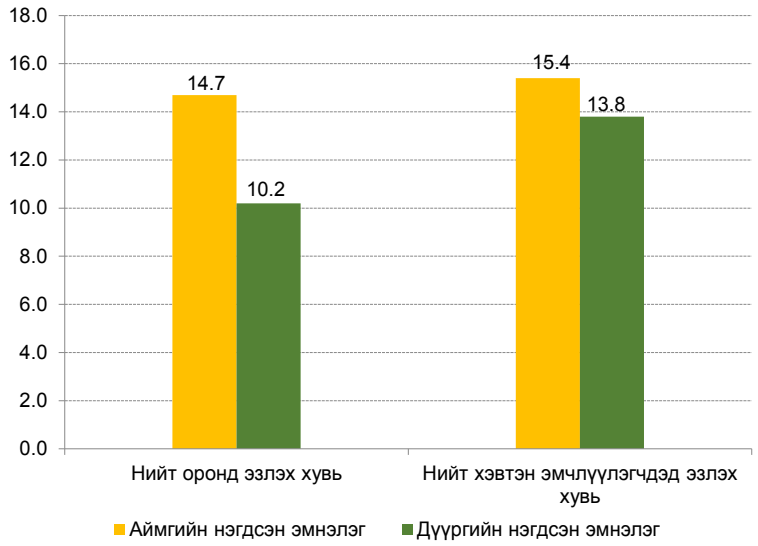

Хүснэгт 4.3.1. *Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлт, 2015-2018 он*

Үзүүлэлт	2016 он		2017 он		2018 он		Сүүлийн 3 жилийн дундаж	
	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг
Эмнэлгийн орны тоо	3613	2168	3588	2386	3646	2528	3616	2361
Их эмчийн тоо	1071	813	1113	840	1163	869	1116	841
Сувилагчийн тоо	1723	889	1755	943	1783	981	1754	938
Дундаж ор хоног	7.3	6.8	7.2	6.7	7.1	6.6	7.2	6.7
Хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоо	142,658	109,579	138,161	112,314	143,144	125,096	141321	115663
Хоног болоогүй нас баралтын хувь	31.3	25.0	35.1	30.9	29.3	26.9	31.9	27.6
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	1568529	2382470	1684014	2384420	1740859	2370864	1664467	2379251
Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь	30.8	36.3	30.3	38.1	28.1	36.6	29.7	37.0
Эхийн эндэгдэл (100 000 амьд төрөлтөнд)	42.5		19.3		17.5		26.8	
Нялхсын эндэгдэл (1000 амьд төрсөн хүүхдэд)	14.1	-	9.5	-	8.2	-	10.3	
Доод шатлалаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчдийн хувь	17.1	-	15.4	-	16.1	-	16.8	

2018 оны байдлаар дундаж ор хоног аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд 2016 онтой харьцуулахад 0.2-аар тус тус буурсан байна. 2018 онд эмнэлгийн хоног болоогүй нас баралтын эзлэх хувь аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 2016 оноос 2.0 хувиар буурсан байгаа ба сүүлийн 3 жилийн дунджаас 2.6 хувиар бага байна.

Амбулаториор үйлчлүүлсэн хүний тоо 2018 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 1.7 сая, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 2.4 сая байна. Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд сүүлийн 3 жилийн дунджаас 1.6 хувиар, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 0.4 хувиар тус тус бага байна. Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн нялхсын эндэгдлийн түвшин 2016 онд 14.1 байсан бол 2018 онд 8.2 болж сүүлийн 3 жилийн дунджаас 2.1-оор бага байна. Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 2018 онд 17.5 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 1.8-оор буурсан ба сүүлийн 3 жилийн дунджаас 9.3-оор бага байна.

Сүүлийн 3 жилийн дунджаар аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 15.3 хувийг хөдөөнөөс буюу сум, сум дундын эмнэлгээс илгээсэн өвчтнүүд эзэлж байна. 2018 онд хөдөөнөөс аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт ирж хэвтэн эмчлүүлэгчид өмнөх онтой харьцуулахад 0.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

4.4 БҮСИЙН ОНОШИЛГОО ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв нь бүс нутгийн хүн амд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, эрүүл мэндийн бусад байгууллагад мэргэжлийн аргачилсан зөвлөгөө өгөх, сургалт зохион байгуулах чиг үүрэг бүхий эрүүл мэндийн байгууллага юм. 2018 оны байдлаар улсын хэмжээнд Орхон, Дорнод, Өвөрхангай, Ховд, Өмнөговь аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүд БОЭТ-ийн статусаар үйл ажиллагаа явуулж байгаа ба 481 их эмч, 730 сувилагч, 279 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой ажилтан, нийтдээ 2050 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд ажиллаж байна.

Хүснэгт 4.4.1. *Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, 2015-2018 он*

Үзүүлэлт	Онууд			Сүүлийн 3 жилийн дундаж
	2016	2017	2018	
Эмнэлгийн орны тоо	1539	1681	1682	1634
Дундаж ор хоног	7.5	7.2	7.2	7.3
Хоног болоогүй нас баралтын хувь	30.0	30.3	30.9	30.4
Хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоо	57050	54794	56252	56032
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	544285	611328	644990	600201
Эхийн эндэгдэл (100 000 амьд төрөлтөнд)	62.7	21.9	10.4	31.3
Нялхсын эндэгдэл (1000 амьд төрсөн хүүхдэд)	11.3	8.4	7.4	9.2
Доод шатлалаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчдийн хувь	26.0	26.5	26.1	26.2

2018 онд Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвүүдэд 56.2 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн бөгөөд, жилд 14695 хүн сумын болон сум дундын эмнэлэг, бүсийн аймгуудаас ирж хэвтэн эмчлүүлсэн нь нийт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 26.1 хувийг эзэлж байна. БОЭТ-ийн дундаж ор хоног 2018 онд 7.2 байгаа ба сүүлийн 3 жилийн дунджаас 0.1-аар бага байна. Хоног болоогүй нас баралтын хувь 2018 онд 30.9 байгаа нь сүүлийн 3 жилийн дунджаас 0.5-аар их байна.

Сүүлийн жилүүдэд улсын хэмжээнд нялхсын эндэгдэл тогтвортой бага түвшинд байгаа хандлагын дагуу БОЭТ-ийн 1 000 амьд төрсөн хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийн түвшин сүүлийн 3 жилийн дунджаар 1 000 амьд төрөлтөд 9.2 байгаа нь аймгийн дунджаас доогуур байна.

2018 онд Бүсийн оношилгоо эмчилгээ төвүүдэд эхийн эндэгдлийн 1 тохиолдол бүртгэгдэж, 100 000 амьд төрөлтөд 10.4 байна. Ховд аймгийн БОЭТ-д 1тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Хүснэгт 4.4.2. *Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн хүний нөөцийн зарим үзүүлэлт, 2018 он*

№	Аймаг	Нийт ажиллагчид	Их эмч	Сувилагч	Эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой ажилтан	Орны тоо
1	Дорнод	506	103	169	76	336
2	Орхон	502	115	194	60	434
3	Өвөрхангай	382	94	132	58	305
4	Өмнөговь	242	65	78	37	349
5	Ховд	418	104	157	48	258
Дүн		**2050**	**481**	**730**	**279**	**1682**

Хүснэгт 4.4.3. *Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн үйл ажиллагааны зарим үзүүлэлт, 2018 он*

Аймаг	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	Ор хоног	Дундаж ор хоног	Хоног болоогүй нас баралт	Амбулаторийн үзлэг	Эхийн эндэгдэл /100 000 амьд төрөлтөд/	Нялхсын эндэгдэл /1000 амьд төрсөн хүүхдэд/	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1000 амьд төрсөн хүүхдэд/	Амьгүй төрөлт
Дорнод	11864	90199	7.6	30.0	145145	0.0	2.6	2.6	4.7
Орхон	15362	102148	6.6	39.6	157316	0.0	4.7	5.1	4.0
Өвөрхангай	9788	70882	7.2	17.6	110951	0.0	11.3	11.3	4.5
Өмнөговь	7462	50218	6.7	32.6	106439	0.0	9.6	10.4	0.8
Ховд	11776	89339	7.6	31.5	125139	50.5	10.6	11.1	7.5
Дүн	**56252**	**402786**	**7.2**	**30.9**	**644990**	**10.4**	**7.4**	**7.7**	4.5

4.5 ТӨВ ЭМНЭЛЭГ, ТУСГАЙ МЭРГЭЖЛИЙН ТӨВҮҮДИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Төв эмнэлэг нь улсын хэмжээнд төрөлжсөн мэргэжлээр эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх хэлбэрээр үзүүлэх, сургалт, судалгааны ажил эрхлэх, эрүүл мэндийн бусад байгууллагыг лавлагаа мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажиллаж байна.

Тусгай мэргэжлийн төв нь улсын хэмжээнд тухайн мэргэжлээр эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх хэлбэрээр үзүүлэх, лавлагаа, сургалт, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил эрхлэн эрүүл мэндийн бусад байгууллагыг мэргэжил, арга зүйгээр хангаж ажиллаж байна.

2018 оны байдлаар 13 Төв эмнэлэг, Тусгай мэргэжлийн төвүүдэд 1258 их эмч, 2035 сувилагч, 492 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан, нийтдээ 5988 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд ажиллаж байна.

Нийт эмнэлгийн орны 16.0 хувь нь, мөн хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 17.6 хувь нь Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд ногдож байна.

Дундаж ор хоног 2016 онд 8.7 байсан бол 2018 онд 8.3 болж буурсан байна. Түүнчлэн эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралтын хувь 2016 онд 20.3 байсан бол 2018 онд 20.2 хувь болж буурсан бөгөөд сүүлийн 3 жилийн дундаж 19.6 хувь байна.

Хүснэгт 4.5.1. *Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын болон хүртээмжийн зарим үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар*

Үзүүлэлт	Оноор			Сүүлийн 3 жилийн дундаж
	2016	2017	2018	
Эмнэлгийн орны тоо	3937	3941	3990	3956
Их эмчийн тоо	1217	1225	1258	1233
Сувилагчийн тоо	1917	1943	2035	1965
Дундаж ор хоног	8.7	8.6	8.3	8.5
Хоног болоогүй нас баралтын хувь	20.3	18.1	20.2	19.6
Хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоо	146033	149647.5	159491	151724
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	1285282	1398742	1395449	1359824
Доод шатлалаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо /хөдөөнөөс/	44040	30283	36434	36919

Сүүлийн 3 жилд дунджаар Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд 151.7 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлж байгаагийн 24.3 хувийг хөдөөнөөс ирж хэвтэн эмчлүүлэгчид эзэлж байна. 2016 онтой харьцуулбал 2018 онд нийт хэвтэн эмчлүүлэгчид 13.5 -аар нэмэгдсэн байна.

Зураг 4.5.1. *Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд хөдөө орон нутгаас ирж эмчлүүлэгчдийн эзлэх хувь, 2018 он*

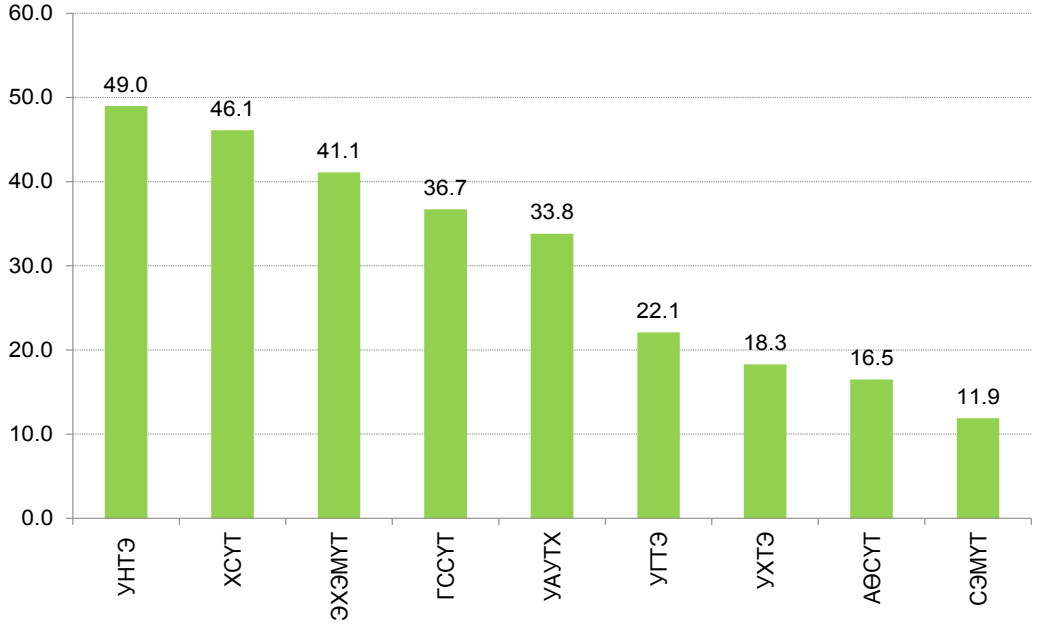

Хүснэгт 4.5.2. *Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн үйл ажиллагааны зарим үр дүнгийн үзүүлэлтүүд, 2018 он*

Эмнэлгүүдийн нэр	Амбулаторийн үзлэгийн тоо	Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид	Дундаж ор хоног	Хоног болоогүй нас баралт /хувь/
Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг	304758	21053	7.3	18.8
Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	91906	8189	8.1	8.0
Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг	161810	17536	7.8	15.2
Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	145153	39236	6.4	4.4
Хавдар судлалын үндэсний төв	72513	15315	10.0	7.0
Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв	55343	9885	7.4	19.8
Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв	114466	13797	10.4	24.1
Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв	72966	5058	9.4	0.0
Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	11658	5637	31.0	0.0
Хүүхдийн төв сувилал	0	795	27.7	0.0
Уламжлалт анагаах ухаан технологийн хүрээлэн	15876	5393	7.5	0.0
Шүүхийн шинжилгээний үндэсний хүрээлэн	17818	0	0.0	0.0
Геронтологийн үндэсний төв	16443	0	0.0	0.0

4.6 ХУВИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2018 оны байдлаар 243 ортой, 1 340 үүдэн хувийн эмнэлэг үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд хөдөө орон нутагт 32.3 хувь нь, улаанбаатар хотод 67.7 хувь нь ажиллаж байна.

Хувийн эмнэлгийн орны тоо 2009 онд 2 422 байсан бол 2018 онд 5 985 болж нэмэгдсэн бөгөөд нийт эмнэлгийн орны 24.1 хувийг эзэлж байна. 2005 оноос хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдийг ялангуяа ортой эмнэлгийг шинээр байгуулахыг хязгаарлах, харин үйл ажиллагааны чиглэл нь улсын эмнэлгийн үзүүлж байгаа зарим эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдээр гүйцэтгүүлэх, үйл ажиллагааны чиглэлийг өргөжүүлэх, төрөлжүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлж ирсэн билээ.

Хүснэгт 4.6.1 *Хувийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар*

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ортой эмнэлгийн тоо	466	160	166	171	179	197	202	224	234	240	243
Үүдэн эмнэлгийн тоо		523	947	1 013	851	822	969	1 006	1 076	1226	1340
Эмнэлгийн орны тоо	964	1 982	2 527	3 069	3 606	3 829	4 542	5 262	5 611	5756	5985
Нийт оронд эзлэх хувь	5.4	10.8	14.2	16.2	18.4	19.3	22.1	24.2	24.4	24.1	24.1
Эмчийн тоо	736	1 145	1 549	1 677	1 904	1 965	2 368	2 698	2 935	3298	3694
Сувилагч	296	682	1 007	1 135	1 275	1 326	1 742	1 941	2 046	2322	2480
Амбулаторийн үзлэгийн тоо	-	1 016 705	1 036 934	1 986 901	1 320 932	1 756 769	1 786 670	1 912 718	2 063 450	2,269,110	2,485,979
Эмнэлэгт хэвтсэн хүний тоо	23 592	63 267	86 117	97 821	111 338	121 452	124 610	142 052	159 194	167,957	177,492
Дундаж ор хоног	11.3	9,0	7.9	8.2	7.7	7.4	7.3	7.0	7.2	7.0	7.0

Хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдээр 2010 онд 1 036 934 хүн амбулаториор үйлчлүүлж, 86 117 хүн хэвтэн эмчлүүлж байсан бол 2018 онд амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо 2 485 979, хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо 177 492 болж нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 4.6.2. *Хувийн ортой эмнэлгүүдийн хэвтэн эмчлүүлэгчдийн хувь, 2018 он*

Үзүүлэлт	Эмнэлгийн тоо		Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо	
	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
5-8 ортой	12	4.9	1231.5	0.7
10-12 ортой	45	18.5	15827.5	8.9
15 ортой	48	19.8	22284	12.6
20-25 ортой	71	29.2	47612.5	26.8
30 ортой	27	11.1	22726	12.8
40-50 ортой	23	9.5	27109.5	15.3
50 ба түүнээс дээш ортой	17	7.0	40700.5	22.9
Нийт дүн	**243**	**100.0**	**177491.5**	**100.0**

Хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдийг орны хүчин чадлаар ангилж авч үзвэл 5-8 ортой эмнэлэг 4.9 хувийг, 10-12 ортой эмнэлэг 18.5 хувийг, 15 ортой эмнэлэг 19.8 хувийг тус тус эзэлж байгаа бөгөөд хувийн эмнэлгийн 43.2 хувь нь 15 хүртэлх ортой эмнэлгүүд байна.

БҮЛЭГ 5

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦ

БҮЛЭГ 5.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦ

Эрүүл мэндийн салбарт 2018 онд өмчийн бүх хэлбэрийн эрүүл мэндийн байгууллагууд болон бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид нийт 52 274 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 3.5 хувиар өссөн байна. Нийт ажиллагчидаас 93.2 хувь нь эрүүл мэндийн салбарын, 6.8 хувь нь бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид эзэлж байна.

Хүснэгт 5.1. *Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчид, /бодит тоо/ мэргэжлийн чиглэлээр, 2000, 2013-2018 он*

Мэргэжил	2000	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Нийт ажиллагчид	31507	45090	46057	47429	48173	50519	52274
Үүнээс: Эмэгтэй	25284	36271	37495	38737	39415	41481	42815
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	0	791	799	871	863	1008	1105
Эм зүйчид	648	1596	1611	1504	1586	1938	2160
Их эмч-Бүгд	6498	8911	8645	9563	10000	10576	11169
Үүнээс: Эмэгтэй	4999	6893	7183	7376	7677	8127	8563
Ерөнхий мэргэжлийн	858	983	1898	2012	2131	2174	2413
Үндсэн ба төрөлжсөн мэргэжлийн:	5094	6664	5313	5833	6040	6366	6595
Дотрын	971	883	899	951	939	1024	1040
Хүүхдийн	716	597	624	706	705	741	709
Мэс заслын ба гэмтэл, согог заслын	361	575	556	632	668	714	759
Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	146	296	224	252	278	292	321
Эх барих, эмэгтэйчүүд	475	682	661	721	759	783	795
Хавдарын	29	75	55	58	60	60	67
Мэдрэлийн	139	270	269	290	294	327	317
Сэтгэцийн	98	128	125	127	139	145	143
Нүдний	84	150	133	147	157	179	170
Чих, хамар, хоолойн	105	135	126	138	154	163	172
Арьс, харшлын	152	89	137	145	130	153	180
Халдвартын:	171	142	122	285	307	329	315
БЗДХ/ДОХ	0	78	72	82	86	89	75
Сүрьеэгийн	93	105	102	97	104	101	100
Сэргээн засахын	128	130	115	127	143	140	140
Эмгэг судлалын	91	97	61	91	98	90	75
Дүрс оношилгооны	89	344	347	416	429	448	521
Лабораторийн	192	322	291	308	318	334	362
Бусад мэргэжлийн	1054	1566	394	439	462	444	346
Уламжлалт анагаахын	178	464	554	700	780	841	867
Нүүр амны	368	800	880	1018	1049	1195	1294

Зураг 5.1.1. *Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчид, сүүлийн 5 жилээр*

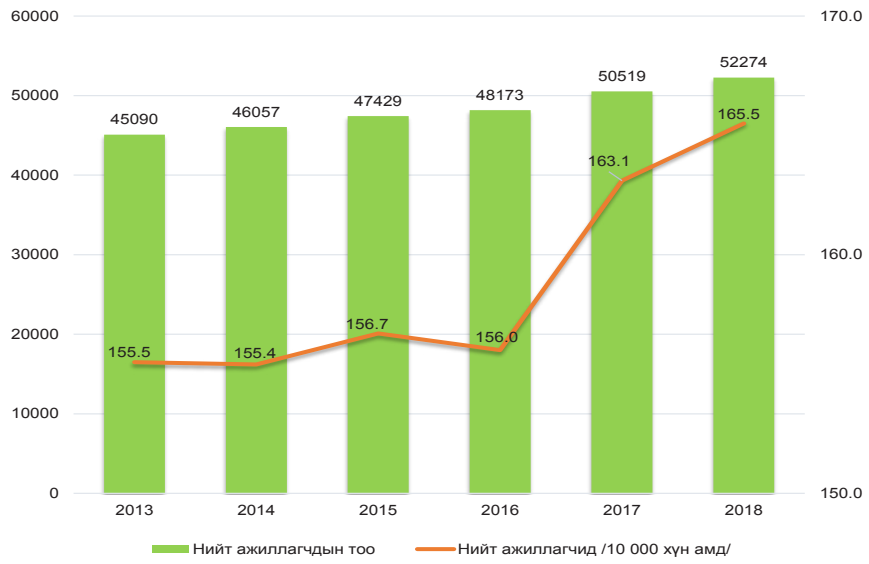

Нийт ажиллагчдын 20.1 хувь нь анхдагч шатлалын, 17.3 хувь нь хоёрдогч шатлалын, 15.4 хувь нь гуравдагч шатлалын, 20.5 хувь нь хувийн эмнэлгүүдэд, 26.7 хувь нь амаржих газар болон бусад эрүүл мэндийн байгууллагуудад ажиллаж эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн байна.

Эрүүл мэндийн нийт ажиллагчдаас 11.2 мянга нь их эмч, 2.1 мянга нь эм зүйч, 12.3 мянга нь сувилагч, 7.8 мянга нь эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан байна. Тусламж үйлчилгээ үзүүлж буй ажиллагчдын 21.4 хувийг эмч, 23.6 хувийг сувилагч, 15.0 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан хувийг эзэлж байгаа бөгөөд нийт ажиллагсдын 81.9 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Хүнэгт 5.2. *Эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтнууд, 1995-2018*

Мэргэжил	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018
Бүгд	**13245**	**13481**	**14450**	**15828**	**18779**	**18913**	**19709**	**20170**
Бага эмч	3154	2473	2393	2589	2611	2550	2526	2410
Лаборант	774	722	712	900	1107	1151	1129	1162
Эм найруулагч	690	1293	1588	2030	1819	1790	1982	1934
Сувилагч	7777	7389	8048	9179	11357	11486	11939	12344
Техникч	241	244	280	349	510	519	613	625
Эх баригч	0	557	615	697	916	940	963	1014
Бусад	609	803	814	84	459	477	557	681

2018 оны байдлаар улсын хэмжээнд нийт 11 169 их эмч байгаа ба нийт эмч нарын дийлэнх буюу 76.7 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байна. Үүнээс хүний их 9008 байгаагаас 73.2 хувь нь үндсэн ба төрөлжсөн мэргэжлийн чиглэлээр ажиллаж байна. Уламжлалт анагаахын эмч 867, Нүүр амны эмч 1294 байна. Нийт эмч нарын 61.7 хувь нь Улаанбаатар хотод, 38.3 хувь нь аймаг, орон нутагт ажиллаж байна. Насны бүлгээр авч үзвэл 29.1 хувийг 20-29 насны, 32.8 хувийг 30-39 насны, 17.0 хувийг 40-49 насны, 9.3 хувийг 50-54 насны, 7.4 хувийг 55-60 насны, 4.4 хувийг 60-аас дээш насны эмч нар эзэлж байна. Нийт их эмч/сувилагчийн 18.3/22.8 хувь нь анхдагч шатлалд, 19.7/23.7 хувь нь хоёрдогч шатлалд, 15.6/22.4 хувь нь гуравдагч шатлалын эмнэлгүүдэд ажиллаж байна.

Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 2018 онд 283 байгаа нь өмнөх оныхоос 10 хүнээр, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 256 болж, өмнөх оныхоос 3 хүнээр тус тус буурсан байна. Нэг их эмчид ногдох хүний тоо Хангайн бүсэд хамгийн өндөр буюу 437 хүн ногдож байгаа ба баруун бүсэд 403, зүүн бүсэд 418, төвийн бүсэд 368 хүн ногдож байна.

Улаанбаатар хотод нэг их эмчид ногдох хүний тоо 208, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 218 байна. Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо төвийн бүсийн аймгуудад хамгийн өндөр буюу 309 байна.

Хүснэгт 5.3. *Нэг их эмч, сувилагчид ногдох хүний тоо, 2016-2018 он*

Аймаг, нийслэл	Нэг их эмчид ногдох хүний тоо			Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Улсын дундаж	**309**	**293**	**283**	**269**	**259**	**256**
Баруун бүс	**425**	**409**	**403**	**279**	**284**	**279**
Баян-Өлгий	539	495	482	325	318	313
Говь-Алтай	319	305	300	223	225	227
Завхан	386	395	408	251	263	258
Увс	477	485	459	289	317	293
Ховд	404	374	368	297	289	292
Хангайн бүс	**447**	**449**	**437**	**311**	**314**	**308**
Архангай	503	548	516	335	345	334
Баянхонгор	485	461	435	289	294	295
Булган	503	505	558	311	317	324
Орхон	312	313	298	242	242	235
Өвөрхангай	442	445	438	344	350	350
Хөвсгөл	539	526	513	359	355	336
Төвийн бүс	**375**	**369**	**368**	**309**	**305**	**309**
Говьсүмбэр	322	301	277	270	256	268
Дархан - Уул	357	368	380	273	281	282
Дорноговь	295	304	285	291	265	276
Дундговь	348	326	340	293	308	303
Өмнөговь	343	342	342	345	369	358
Сэлэнгэ	455	438	434	361	326	334
Төв	457	430	437	309	317	326
Зүүн бүс	**427**	**415**	**418**	**289**	**296**	**296**
Дорнод	443	430	430	281	284	290
Сүхбаатар	391	397	395	278	282	279
Хэнтий	443	416	427	309	322	319
Улаанбаатар	**237**	**218**	**208**	**240**	**222**	**218**

Монгол улсад 2018 оны байдлаар 10 000 хүн амд ногдох их эмч 35.4, сувилагч 39.1, эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан 24.8 ногдож байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 10 000 хүн амд ногдох эмч 1.3-аар, сувилагч 0.6-аар тус тус нэмэгдсэн байна.

Их эмчийг мэргэжлийн төрлөөр нь харуулбал: 10 000 хүн амд ногдох нүүр амны эмч 4.1, дотрын эмч 3.3, уламжлалт анагаахын эмч 2.7 байна.

2018 оны байдлаар хүүхдийн эмч 709 ажиллаж байгаа нь 10 000 хүүхдэд 7.1 хүүхдийн эмч, эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч 795 байгаа 10 000 эмэгтэйд 4.9 эмч ногдож байна.

Хүснэгт 5.4. *Их эмч, сувилагчийн хүртээмжийн үзүүлэлт, бүс нутгаар, 2016-2018 он*

Аймаг, нийслэл	10 000 хүн амд ногдох их эмч			10 000 хүн амд ногдох сувилагч		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Улсын дундаж	**32.4**	**34.1**	**35.4**	**37.2**	**38.5**	**39.1**
Баруун бүс	**23.6**	**24.4**	**24.8**	**35.8**	**35.2**	**35.9**
Баян-Өлгий	18.6	20.2	20.7	30.7	31.5	31.9
Говь-Алтай	31.4	32.8	33.4	44.9	44.5	44.1
Завхан	25.9	25.3	24.5	39.9	38.1	38.7
Увс	21.0	20.6	21.8	34.6	31.6	34.2
Ховд	24.8	26.8	27.2	33.7	34.6	34.2
Хангайн бүс	**22.4**	**22.3**	**22.9**	**32.2**	**31.8**	**32.5**
Архангай	19.9	18.3	19.4	29.8	29.0	30.0
Баянхонгор	20.6	21.7	23.0	34.6	34.0	33.9
Булган	19.9	19.8	17.9	32.2	31.5	30.9
Орхон	32.1	31.9	33.6	41.3	41.3	42.6
Өвөрхангай	22.6	22.5	22.8	29.1	28.6	28.6
Хөвсгөл	18.6	19.0	19.5	27.9	28.2	29.8
Төвийн бүс	**26.6**	**27.1**	**27.2**	**32.4**	**32.8**	**32.3**
Говьсүмбэр	31.1	33.2	36.1	37.1	39.0	37.3
Дархан - Уул	28.0	27.2	26.3	36.6	35.6	35.5
Дорноговь	33.9	32.9	35.1	34.3	37.7	36.3
Дундговь	28.7	30.7	29.4	34.1	32.4	33.0
Өмнөговь	29.1	29.2	29.2	29.0	27.1	27.9
Сэлэнгэ	22.0	22.8	23.0	27.7	30.6	29.9
Төв	21.9	23.3	22.9	32.4	31.5	30.7
Зүүн бүс	**23.4**	**24.1**	**23.9**	**34.6**	**33.8**	**33.8**
Дорнод	22.6	23.3	23.2	35.6	35.2	34.5
Сүхбаатар	25.6	25.2	25.3	36.0	35.4	35.8
Хэнтий	22.6	24.1	23.4	32.4	31.0	31.4
Улаанбаатар	**42.2**	**46.0**	**48.2**	**41.6**	**45.1**	**45.9**

Эмч, сувилагчийн харьцаа улсын түвшинд 1:1.1, Улаанбаатар хотод 1:0.9, аймгийн түвшинд 1:1.4 байна.

Хүснэгт 5.5 Эмч, сувилагчийн харьцаа, бүс нутгаар

Аймаг, нийслэл	2016	2017	2018
Улсын дундаж	1.15	1.13	1.11
Баруун бүс	**1.52**	**1.44**	**1.44**
Баян-Өлгий	1.66	1.56	1.54
Говь-Алтай	1.43	1.36	1.32
Завхан	1.54	1.50	1.58
Увс	1.65	1.53	1.57
Ховд	1.36	1.29	1.26
Хангайн бүс	**1.44**	**1.43**	**1.42**
Архангай	1.50	1.59	1.55
Баянхонгор	1.68	1.57	1.48
Булган	1.62	1.59	1.72
Орхон	1.29	1.29	1.27
Өвөрхангай	1.29	1.27	1.25
Хөвсгөл	1.50	1.48	1.53
Төвийн бүс	**1.21**	**1.21**	**1.19**
Говьсүмбэр	1.19	1.18	1.03
Дархан-Уул	1.31	1.31	1.35
Дорноговь	1.01	1.14	1.03
Дундговь	1.19	1.06	1.12
Өмнөговь	0.99	0.93	0.95
Сэлэнгэ	1.26	1.34	1.30
Төв	1.48	1.35	1.34
Зүүн бүс	**1.48**	**1.40**	**1.41**
Дорнод	1.57	1.51	1.48
Сүхбаатар	1.41	1.41	1.41
Хэнтий	1.44	1.29	1.34
Улаанбаатар	**0.99**	**0.98**	**0.95**

Эмч, сувилагчийг байршлаар авч үзэхэд хөдөө орон нутагт 10 000 хүн амд ногдох их эмч 24.7, сувилагч 33.4 байхад Улаанбаатар хотод эмч 48.2, сувилагч 45.9 байгаа нь хот суурин газар эмчийн нягтрал ихтэй байгаа нь харагдаж байна. Ялангуяа аймагт Улаанбаатар хоттой харьцуулахад мэс заслын эмч 2.2 дахин, гэмтэл, согог заслын эмч 2.3 дахин, дүрс оношилгоо, нүүр амны эмч 3.2-3.8 дахин тус тус бага байна.

Зураг 5.1.2 *10 000 хүн амд ногдох их эмч*

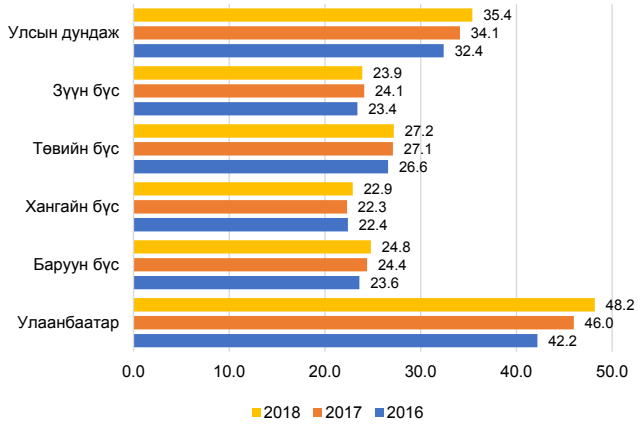

Зураг 5.1.3 *10 000 хүн амд ногдох сувилагч*

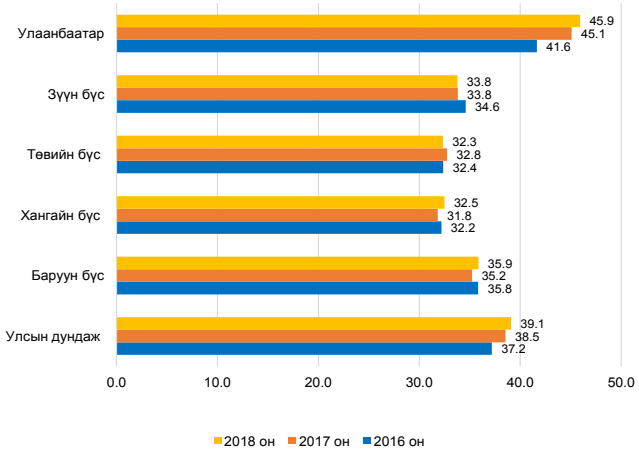

Хүснэгт 5.6. *Их эмч, бүс нутгаар, бодит тоо*

Аймаг, нийслэл	1990	1995	2000	2005	2015	2016	2017	2018
Улсын дүн	**5875**	**5500**	**6498**	**6788**	**9563**	**10000**	**10576**	**11169**
Баруун бүс	**680**	**644**	**651**	**606**	**862**	**923**	**971**	**1004**
Баян-Өлгий	146	121	132	141	166	186	203	213
Говь-Алтай	126	114	132	112	172	177	187	193
Завхан	153	139	115	103	161	182	181	178
Увс	133	147	145	129	169	170	169	181
Ховд	122	123	127	121	194	208	231	239
Хангайн бүс	**848**	**886**	**919**	**901**	**1183**	**1297**	**1313**	**1367**
Архангай	152	144	140	121	167	184	172	185
Баянхонгор	112	114	122	107	159	174	187	202
Булган	111	103	101	103	111	120	122	111
Орхон	147	178	232	232	267	325	325	344
Өвөрхангай	163	170	161	171	248	255	258	265
Хөвсгөл	163	177	163	167	231	239	249	260
Төвийн бүс	**863**	**788**	**893**	**878**	**1220**	**1303**	**1347**	**1378**
Говьсүмбэр	0	24	37	33	56	52	57	63
Дархан-Уул	229	244	249	228	263	284	274	271
Дорноговь	104	90	125	144	210	223	222	242
Дундговь	110	93	101	81	123	128	141	137
Өмнөговь	90	75	88	79	170	182	189	197
Сэлэнгэ	135	132	165	187	209	235	246	251
Төв	195	130	128	126	189	199	218	217
Зүүн бүс	**359**	**332**	**355**	**330**	**464**	**491**	**516**	**525**
Дорнод	129	133	139	123	169	174	183	188
Сүхбаатар	101	90	100	96	140	152	153	157
Хэнтий	129	109	116	111	155	165	180	180
Улаанбаатар	**3125**	**2850**	**3680**	**4073**	**5834**	**5986**	**6429**	**6895**

2018 оны байдлаар 2 160 эмч зүйч ажиллаж байгаа ба 10 000 хүн амд ногдох эм зүйчийн тоо хөдөө орон нутагт 3.8, улаанбаатарт 10.5 /улсын дундаж 6.8/ байна. Нийт эм зүйчийн 78.7 хувь нь хувийн эмийн сангуудад 5.0 хувь нь гуравдагч шатлалын, 3.2 хувь нь хоёрдогч шатлалын, 1.4 хувь нь анхдагч шатлалын эмнэлгүүдэд ажиллаж байна. 1 эм зүйчид ногдох хүний тоо хөдөө орон нутагт 2 630, улаанбаатарт 952 /улсын дундаж 1 462/ байна.

Хүснэгт 5.7. *Эм зүйчийн тоо, бүс нутгаар*

Аймаг, нийслэл	1990	1995	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бүгд	**195**	**311**	**1596**	**1611**	**1504**	**1586**	**1938**	**2160**
Баруун бүс	**43**	**42**	**77**	**96**	**117**	**143**	**154**	**164**
Баян-Өлгий	8	8	13	19	26	27	28	35
Говь-Алтай	6	4	15	16	20	24	23	21
Завхан	11	14	14	21	19	25	33	27
Увс	9	8	15	20	28	31	29	37
Ховд	9	8	20	20	24	36	41	44
Хангайн бүс	**54**	**48**	**108**	**134**	**159**	**183**	**201**	**227**
Архангай	6	5	12	18	24	18	21	31
Баянхонгор	7	6	13	18	18	19	19	34
Булган	9	9	10	11	12	13	14	15
Орхон	10	12	42	42	51	74	75	79
Өвөрхангай	12	8	16	23	27	31	33	30
Хөвсгөл	10	8	15	22	27	28	39	38
Төвийн бүс	**67**	**42**	**131**	**139**	**163**	**180**	**194**	**200**
Говьсүмбэр	0	2	7	6	8	6	6	8
Дархан-Уул	13	8	50	54	61	60	62	61
Дорноговь	7	4	19	22	26	30	28	31
Дундговь	8	6	8	8	12	16	14	14
Өмнөговь	14	10	17	21	25	29	35	41
Сэлэнгэ	14	4	16	15	18	24	27	32
Төв	11	8	14	13	13	15	22	13
Зүүн бүс	**26**	**20**	**32**	**34**	**40**	**43**	**55**	**66**
Дорнод	11	7	10	13	16	18	23	26
Сүхбаатар	5	7	10	9	9	9	10	16
Хэнтий	10	6	12	12	15	16	22	24
Улаанбаатар	**5**	**159**	**1248**	**1208**	**1025**	**1037**	**1334**	**1503**

Эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах сургалт

2018 онд эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах үндсэн мэргэшлийн сургалтад 396 их эмч, төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтад 199 их эмч, 361 сувилагч тусгай мэргэжилтэн, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад 304 их эмч, 133 сувилагч тусгай мэргэжилтэн суралцаж төгссөн байна.

Зураг 5.1.4. *Эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах мэргэшүүлэх болон мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад суралцаж төгссөн эмнэлгийн мэргэжилтний тоо, 2018 он*

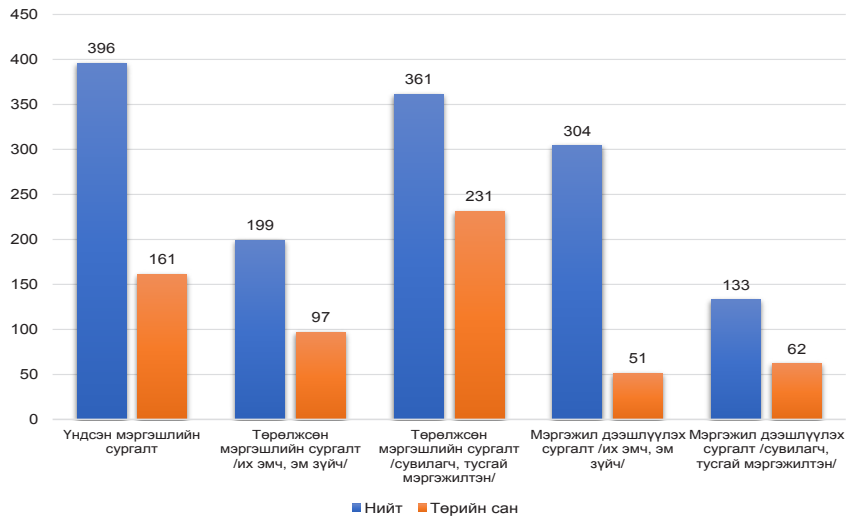

2018 онд үндсэн болон төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтад 464, гадаад сургалтад 169, зайн сургалтад 1231, багц цагийн сургалтад 2709 нийт 4594 эмч, сувилагч, эмнэлгийн мэргэжилтэн улсын төсвийн санхүүжилтээр суралцаж төгссөн байна.

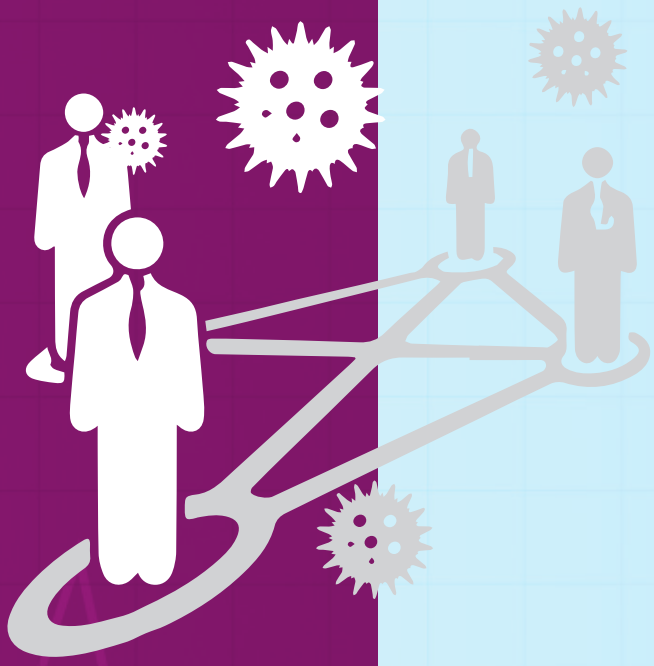

БҮЛЭГ 6

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ 6.

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

6.1. НИЙТ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

2018 онд улсын хэмжээнд 27 төрлийн халдварт өвчний 42 074 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 2 226 тохиолдлоор буурсан буюу 10000 хүн амд 132.4 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 12.5-р буурсан байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн халдварт өвчлөлийн түвшинг өмнөх онтой харьцуулахад цусан суулга , гоноккокт халдвар, бактерийн гаралтай бусад хоолны ходлого, мөөгөнцөртөх, трихомониаз, халдварын гаралтай гастроэнтерит ба суулгалт, нярайн бактерт үжил, денге чичрэг зэрэг өвчлөл 10 000 хүн амд 0.1-6.5-оор өссөн үзүүлэлттэй байна.

2018 онд бүртгэгдсэн халдварт өвчин Дорнод, Хөвсгөл, Баянхонгор, Говьсүмбэр аймгууд болон Улаанбаатар хотод улсын дундажаас /10 000 хүн амд 132.4/ өндөр байна. Улсын хэмжээнд бүртэгдсэн нийт өвчлөлийн 57.2 хувь нь Улаанбаатар хотод бүртгэгджээ.

2018 онд улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчнүүдийн 31.2 хувийг амьсгалын замын халдварт өвчин, 38.3 хувийг бэлгийн замаар дамжих халдвар, 24.3 хувийг гэдэсний халдвар, 0.9 хувийг цусаар дамжих халдвар, 0.9 хувийг зоонозын халдвар, 4.4 хувийг бусад халдвар тус тус эзэлж байна.

Зураг 6.1.1. *2018 онд улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн халдварт өвчний бүтэц, хувиар*

6.2. ГЭДЭСНИЙ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Улсын хэмжээнд 2018 онд гэдэсний халдварын 6 төрлийн (цусан суулга, хүнсний гаралтай бактерт хордлого, сальмонеллёзын халдвар, суулгалт халдвар, гар, хөл, амны өвчин, цочмог гепатит А) халдварт өвчний нийт 10 240 тохиолдол бүртгэгдэж өмнөх онтой харьцуулахад 258 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна. Гэдэсний халдварт өвчин нийт халдварт өвчний дотор 24.3 хувийг эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэдэсний халдварын 61.2 хувийг цусан суулга, 5.4 хувийг бактерийн гаралтай хоолны хордлого, 3.2 хувийг сальмонеллёз, 1.9 хувийг, суулгалт халдвар, 28.1 хувийг гар хөл амны өвчин, вирүст хепатит А 0.2 хувийг тус тус эзэлж байна. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэдэсний халдварын өвчлөлийг өмнөх онтой харьцуулахад сальмонеллёз, цусан суулга, суулгалт халдвар, хүнсний гаралтай бактерт хордлого өвчлөлийн түвшин нэмэгдсэн ба гар хөл, амны өвчний өвчлөлийн түвшин буурсан байна.

Хүснэгт 6.2.1. *Гэдэсний халдварт өвчин, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2017-2018 он*

Халдварт өвчин /ӨОУА-10 нэршлээр/	2017		2018		Өсөлт /бууралт/
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	10 000 хүн амд
Балнад	0	0	0	0	0
Сальмонеллёз	185	0.6	329	1.0	0.4
Цусан суулга	4026	13.2	6265	19.7	6.6
Хүнсний гаралтай бактерт хордлого	133	0.4	554	1.7	1.3
Суулгалт халдвар	103	0.3	190	0.6	0.3
Цочмог А хепатит	51	0.2	26	0.1	-0.1
Гар-хөл-амны өвчин	6051	19.8	2876	9.1	-10.7

6.2.1. ХҮНСНИЙ ГАРАЛТАЙ БАКТЕРТ ХОРДЛОГО

2018 онд улсын хэмжээнд бактерийн гаралтай бусад хоолны хордлогот халдварын нийт 554 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 1.7 бүртгэгдсэн нь нийт гэдэсний халдварт өвчний дотор 5.4 хувь эзэлж байна. Үүнээс Улаанбаатар хотод 328 (59 хувь) тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 2.2 бүртгэгдсэн байна.

2018 оны Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн бактерийн гаралтай бусад хоолны хордлогот халдварын өвчлөлийг өмнөх онтой харьцуулахад 239 тохиолдол, 10 000 хүн амд 1.3-оор өссөн үзүүлэлтэй харагдаж байна. Сүүлийн 10 жилийн байдлаар бүртгэгдсэн бактерийн гаралтай бусад хоолны хордлогот халдварыг авч харьцуулахад 2008, 2012 онуудад хамгийн их тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

2018 онд хоолны хордлогот халдварын өвчлөл 10 000 хүн амд Говьсүмбэр 17.3, Баян-Өлгий 7.1, Орхон 3.5, Өвөрхангай 2.9, Өмнөговь 1.8, Улаанбаатар хот 2.2 бүртгэгдсэн байна. Хоолны хордлогот халдварыг сараар авч үзвэл 6 дугаар сард хамгийн олон тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Өвчлөл бүх насныханд бүртгэгдсэн боловч 18 хүртэлх насны хүүхдүүдэд өвчлөл хамгийн өндөр байна. Хүйсийн хувьд эмэгтэйчүүд 58.6 хувь, эрэгтэйчүүд 41.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

6.2.2. ГАР ХӨЛ, АМНЫ ӨВЧИН

2018 онд улсын хэмжээнд гар хөл, амны өвчний нийт 2 876 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 9.1 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 10.7-оор буурсан байна. Гар хөл амны өвчин нь нийт халдварт өвчний 6.8 хувь, гэдэсний халдварын 28.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 6.2.1. *Гар, хөл амны өвчин, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он*

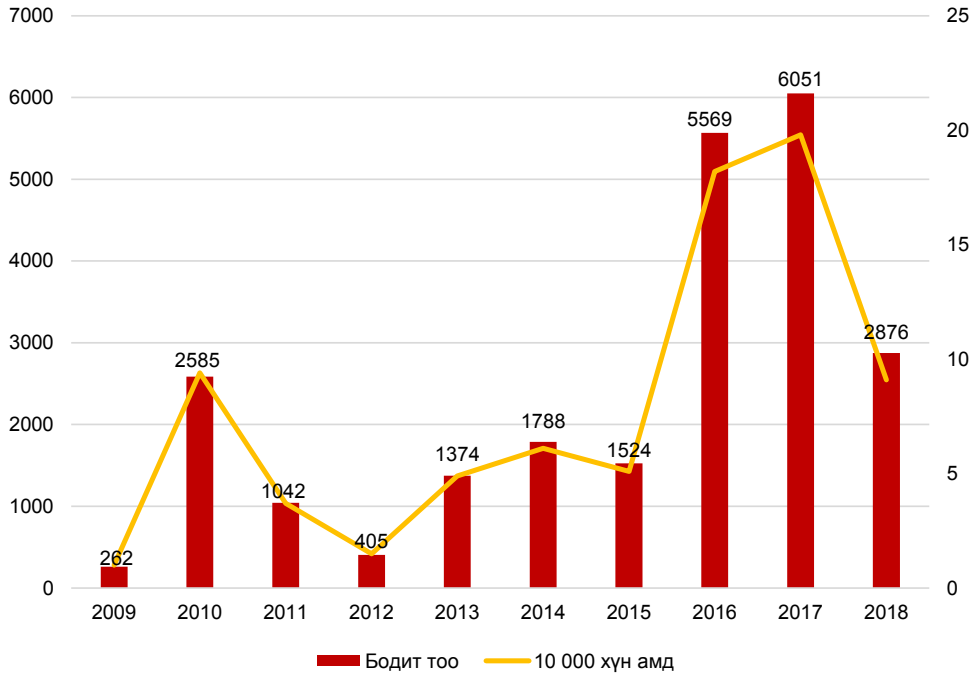

Өвчлөл 2016, 2017 онуудад дэгдэлт хэлбэрээр бүртгэгдсэн ба 2018 онд өвчлөл буурсан үзүүлэлтэй байна.

2018 онд 10 000 хүн амд Дархан-Уул аймаг 30.3, Дорнод 26.3, Дундговь 18.4, Говьсүмбэр 15.0, Өвөрхангай 10.4, Өмнөговь 10.1 Улаанбаатар хотод 11.5 байгаа нь улсын дундаж /9.1/-аас дээгүүр байна. Өнгөрсөн жилийн мөн үетэй харьцуулахад Архангай, Говь-Алтай, Сүхбаатар, Дорноговь, Дорнод, Увс, Ховд, Хэнтий аймгууд 0.1-41.5-оор буурсан байна. Улаанбаатар хотод гар хөл амны өвчин 10 000 хүн амд 11.5 /1 679 тохиолдол/ байгаа нь өнгөрсөн жилийн мөн үетэй харьцуулахад 19.1-оор буурсан үзүүлэлтэй байна.

Нийт өвчлөлийн 80.4 хувийг 5 хүртэлх насны хүүхдүүд эзэлж байгаа ба 29.2 хувь нь цэцэрлэгт, 64.5 хувь нь гэртээ байдаг хүүхдүүд байна. Хүйсийн хувьд 57.1 хувийг эрэгтэй, 42.9 хувийг эмэгтэй тус тус эзэлж байна.

6.2.3. ВИРҮСТ ХЕПАТИТ

Улсын хэмжээнд вирүст хепатит өвчний 475 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний дотор 1.1 хувийг эзэлж, өмнөх онтой харьцуулахад 59 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 0.2-оор буурсан байна. Нийт вирүст хепатитийн өвчлөлийн 5.5 хувийг вирүст хепатит А, 56.6 хувийг вирүст хепатит В, 19.6 хувийг вирүст хепатит С, 18.3 хувийг бусад вирүст хепатит тус тус эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн вирүст хепатитын хөдлөл зүй нь 2010 оны 12 дугаар сар, 2011 оны 11 дүгээр саруудад өвчлөл хамгийн их, оргил үедээ хүрч, 2012 оны 12 сараас өвчлөл тууштай буурч байна.

10 000 хүн амд ногдох нийт вирүст хепатитийн өвчлөл Дундговь /2.4/, Баян-Өлгий /2.2/, Баянхонгор /2.1/, Говьсүмбэр /1.7/, Улаанбаатар /2.0/ аймгуудад улсын дундажаас /1.5/ дээгүүр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 6.2.3.1 *Вирүст хепатит, 10 000 хүн амд /улсын дунджаас дээгүүр байгаа аймгуудаар, 2017-2018 он*

Аймаг	2017		2018		Өсөлт /бууралт/
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	10 000 хүн амд
Дундговь	8	1.8	11	2.4	0.6
Баян-Өлгий	11	1.1	23	2.2	1.1
Баянхонгор	19	2.3	18	2.1	-0.2
Улаанбаатар	327	2.3	299	2.0	-0.3
Говьсүмбэр	0	0	3	1.7	1.7
Өмнөговь	17	2.8	10	1.5	-1.3
Увс	21	2.6	12	1.5	-1.1
Улсын дүн	**534**	**1.7**	**475**	**1.5**	**-0.2**

6.2.3.1. Вирүст хепатит А

Улсын хэмжээнд 2018 оны байдлаар А вирүст хепатитийн 26 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 0.1 ногдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 26 тохиолдлоор буурсан байна.

2018 онд 10 000 хүн амд Баян-Өлгий /0.8/, Завхан /0.4/, Архангай /0.2/, Говь-Алтай /0.2/, Өмнөговь/0.2/, Сэлэнгэ /0.2/, Хөвсгөл /0.2/ зэрэг аймгуудад улсын дундаж /0.1/-ээр дээгүүр үзүүлэлттэй байна. А Вирүст хепатит өвчлөлийг нийгмийн байдлаар авч үзэхэд сургуулийн сурагч 38.5, малчин 23.1, оюутануудын дунд 15.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

6.2.3.2. Вирүст хепатит В

Улсын хэмжээнд 2018 оны байдлаар В вирүст хепатитийн 269 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 0.8 ногдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.2-оор буурсан бөгөөд сүүлийн 10 жилд бүртгэгдсэн өвчлөлийн байдлыг авч үзвэл 2011 оноос буурах хандлагатай байна.

2018 онд 10 000 хүн амд Дундговь /2.2/, Баянхонгор /1.5/, Баян-Өлгий /1.4/, Сүхбаатар /1.3/, Говьсүмбэр /1.2/, Өмнөговь /1.2/, Дорноговь /1.2/, Улаанбаатар /1.0/, Ховд /0.9/, аймгууд улсын дундаж /0.8/-аас дээгүүр үзүүлэлттэй байна.

2018 онд бүртгэгдсэн В вирүст хепатитын өвчлөлийг нас, хүйсийн байдлаар авч үзэхэд 15-39 насанд зонхилж байгаа ба 88.5 хувь, эрэгтэйчүүд 58.0 хувийг эзэлж байна. В вирүст хепатитийн өвчлөлийг нийгмийн байдлаар авч үзэхэд ажилчин 30.1, албан хаагчдын дунд 12.6 хувь нь бүртгэгдсэн байна.

6.2.3.3. Вирүст хепатит С

Улсын хэмжээнд 2018 оны байдлаар С вирүст хепатитийн 93 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 0.3 ногдож байгаа нь өмнөх оны түвшинд байна. 2018 онд 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Булган /0.7/, Баянхонгор /0.6/, Дархан-Уул /0.5/, Увс /0.5/, Улаанбаатар /0.4/ улсын дундаж /0.3/-аас дээгүүр байна. 2018 онд бүртгэгдсэн С вирүст хепатитын өвчлөлийг насны байдлаар авч үзэхэд 17-29 насанд 25.8, 30-39 насанд 30.1, 40-өөс дээш насанд 44.1 хувь тус тус бүртгэгдсэн байна.

Зураг 6.2.3.1. *Вируст хепатит, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он*

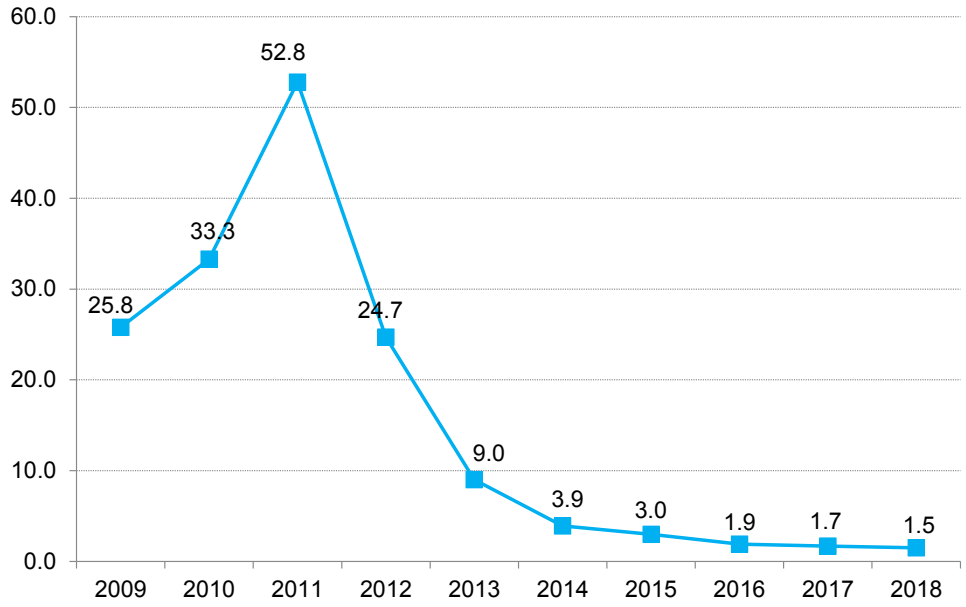

6.3. АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

2018 онд амьсгалын замын 9 төрлийн халдварт өвчний 13 122 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчний 31.2 хувийг эзэлж байна.

Амьсгалын замын халдварт өвчний 62.0 хувийг салхинцэцэг, 26.7 хувийг сүрьеэ, 7.0 хувийг улаан эсэргэнэ эзэлж байгаа нь зонхилох шалтгаан болж байна. 2017 онтой харьцуулахад 10 000 хүн амд сүрьеэ 1.4-оор, улаан эсэргэнэ 3.0-оор, салхин цэцэг 5.9-оор буурч, гахай хавдар 0.3-оор нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 6.3.1. *Амьсгалын замын халдварт өвчин, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2017-2018 он*

Халдварт өвчин /ӨОУА-10 нэршлээр/	2017		2018		Өсөлт /бууралт/
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	10 000 хүн амд
Сүрьеэ\A15-19\	3779	12.4	3498	11.0	-1.4
Салхинцэцэг\B01\	9643	31.5	8130	25.6	-5.9
Улаан эсэргэнэ\A38\	1797	5.9	922	2.9	-3.0
Гахай хавдар\B26\	219	0.7	319	1.0	0.3
Ёлом	236	0.8	188	0.6	-0.2
Эритема\B08.3\	90	0.3	48	0.2	-0.1
Улаан бурхан\B05\	17	0.1	1	0.0	-0.1
Менингококк\A39\	13	0	12	0.0	0.0
улаануд\B06	11	0	4	0.0	0.0
Хийт ужил\A48\	0	0	0	0.0	0.0

6.3.1. СҮРЬЕЭ

2018 онд сүрьеэ өвчний нийт 3 498 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний дотор 8.3 хувийг эзэлж байна. Улаанбаатар хотод сүрьеэгийн 2 069 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт тохиолдлын 59.1 хувийг эзэлж байна. 2018 онд 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Говьсүмбэр 21.3, Дорнод 15.7, Дорноговь 14.7, Сэлэнгэ 13.7, Дархан-Уул 13.6, Хэнтий 13.6, Улаанбаатар хот 14.1 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

2018 онд бүртгэгдсэн сүрьеэгийн шинэ тохиолдлын түвшинг өмнөх онтой харьцуулахад 1.4-оор буурсан байна. 2018 онд шинэ тохиолдлын дотор уушгины сүрьеэ 2 104 (60.1 хувь), уушгины бус эрхтний сүрьеэ 1 394 (39.9 хувь) бүртгэгдсэн нь 2017 онтой харьцуулбал уушгины сүрьеэ 24 тохиолдлоор нэмэгдэж, уушгины бус эрхтний сүрьеэ 305 тохиолдлоор буурсан ба уушгины сүрьеэгийн эзлэх хувь 5.1 хувиар нэмэгдэж, Уушгины бус эрхтэний сүрьеэгийн эзлэх хувь 5.2 хувиар буурсан байна. Шинээр илэрсэн сүрьеэгийн тохиолдлыг насны ангиллаар нь авч үзвэл 15-24 нас, 65-с дээш насанд өндөр байна. Хүйсийн хувьд эрэгтэйчүүд 55.1 хувь, эмэгтэйчүүд 44.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 6.3.1.1. *Сүрьеэ өвчин, 10 000 хүн амд /улсын дунджаас дээгүүр байгаа аймгуудаар, /2017-2018 он/*

Аймаг	2017		2018		Өсөлт /бууралт/
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	10 000 хүн амд
Говьсүмбэр	27	16.3	37	21.3	5
Дорнод	123	16.1	125	15.7	-0.4
Дорноговь	93	14.2	100	14.7	0.5
Дархан-Уул	192	19	142	13.6	-5.4
Сэлэнгэ	197	18.5	150	13.7	-4.8
Улаанбаатар	2261	16.2	2069	14.1	-2.1
Улсын дүн	**3779**	**12.4**	**3495**	**11.0**	**-1.4**

2018 онд 0-15 насны 326 хүүхэд сүрьеэгээр өвчилсөн байна. Үүнээс: Уушгины 73 (22.4 хувь), Уушигны бус эрхтэний 253 (77.6 хувь) тохиолдол бүртгэгдсэн. Хүүхдийн сүрьеэгийн хүнд хэлбэрээс хурц тархмал 4 , сүрьеэгийн менингит 1 тохиолдол бүртгэгдсэн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хурц тархмал сүрьеэ 1 сүрьеэгийн менингит 2 тохиолдлоор тус тус буурсан байна.

Зураг 6.3.1.1. *Сүрьеэгийн өвчлөл, нас баралт 10 000 хүн амд, 2009-2018 он*

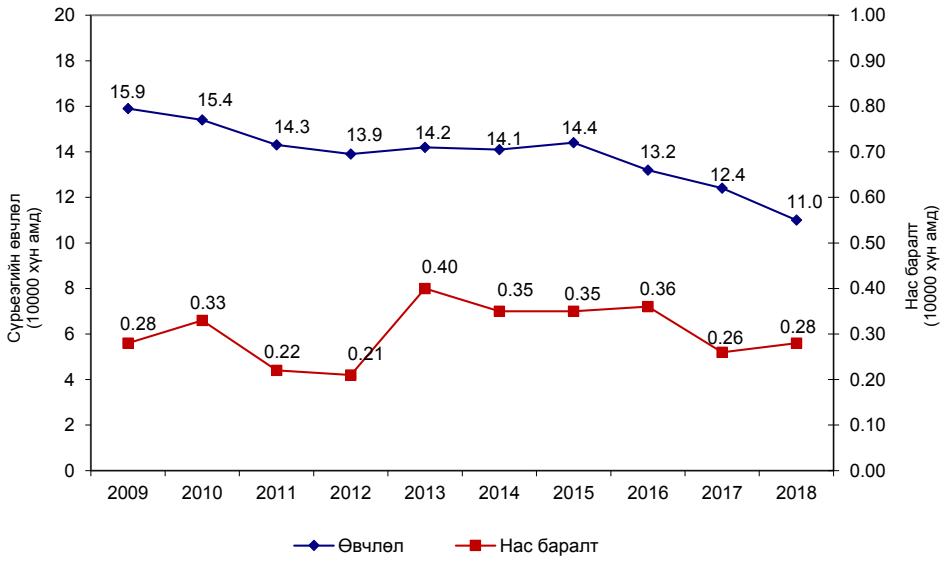

6.3.2. ГАХАЙ ХАВДАР ӨВЧИН

Улсын хэмжээнд гахай хавдар өвчний 319 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 1.0 бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 100 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн амд 0.3-аар нэмэгдсэн байна.

Нийт халдварт өвчний дотор гахай хавдар өвчний эзлэх хувь 0.7 байна. 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Дорнод /5.0/, Дархан-уул /2.1/, Говьсүмбэр /1.7/ аймгууд болон Улаанбаатар хотод /1.5/ улсын дундажаас өндөр байна. Өмнөх онтой харьцуулахад Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дорнод, Дундговь, Өмнөговь, Хөвсгөл аймгуудад /0.6-1.1/-оор ихсэж бусад аймгуудад буурсан байна. Нийт өвчлөлийн 69.9 хувь нь Улаанбаатар хотод, 30.1 хувь нь орон нутагт бүртгэгдсэн байна.

Зураг 6.3.2.1. *Гахай хавдрын өвчний хөдлөл зүй, 10 000 хүн амд, 1996-2018 он*

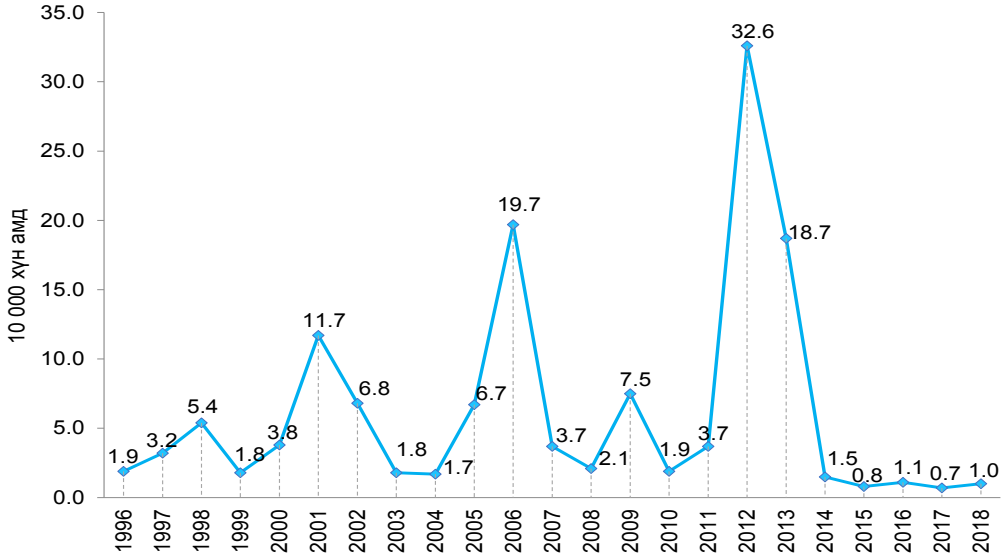

Гахай хавдрын өвчлөл бүх насныханд бүртгэгдсэний 63.6 хувь-ийг 1-9 насны хүүхдийн өвчлөл эзэлж байна. Нийт өвчлөлийн 44.5 хувь нь сургуульд явдаг, 21.9 хувь нь цэцэрлэгт явдаг, 14.7 хувь нь гэртээ байдаг, оюутан 8.2 хувь, ажилчин 2.8 хувь, албан хаагч 1.9 хувь, ажилгүй 1.9 хувь, тэтгэвэрт 0.6 хувь, бусад 2.8 хувь тус тус байна. Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдийн өвчлөл өмнөх онтой харьцуулахад 2.5-3.2 хувиар буурч, оюутнуудын дунд өвчлөл 5.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

6.3.3. САЛХИНЦЭЦЭГ ӨВЧИН

Улсын хэмжээнд салхинцэцэг өвчний 8 130 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 25.6 бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 1 513 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн амд 5.9-оор буурсан байна. Нийт халдварт өвчний дотор салхинцэцэг өвчний эзлэх хувь 19.3 байна. 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Дорнод /73.5/, Өмнөговь /36.4/, Дархан-Уул /29.7/, Говь-Алтай /28.0/, Хөвсгөл /26.9/ Улаанбаатар /32.0/ улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

Өвчлөлийг өмнөх онтой харьцуулахад Баян-Өлгий, Баянхонгор, Булган, Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Орхон, Өвөрхангай, Сүхбаатар, Сэлэнгэ, Төв аймгуудад 0.5-33.9-оор буурч, бусад аймгуудад 3.1-15.6-оор нэмэгдсэн үзүүлэлтэй байна.

Нийт өвчлөлийн 57.6 хувь нь Улаанбаатар хотод бүртгэгдэж 10 000 хүн амд өнгөрсөн оны мөн үеэс 10.2-оор буурсан үзүүлэлтэй байна.

Бүх насны хүмүүсийн дунд өвчлөл бүртгэгдэж байгаа ба өвчлөгсдийн 78.6 хувь нь 0-9 нас, үүнээс 54 хувь нь 2-4 насны хүүхдийн өвчлөл эзэлж байна. Нийт өвчлөлийн 68.3 хувь нь сургууль, цэцэрлэгт хүмүүждэг хүүхдийн өвчлөл эзэлж байна.

6.3.4. УЛААНЭСЭРГЭНЭ

2018 онд улаанэсэргэнэ өвчний нийт 992 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 2.9 тохиолдол байгаа нь өмнөх оноос 3.0-оор, сүүлийн 5 жилийн дундажаас 0.4-оор буурсан байна.

2018 онд 10 000 хүн амд ногдох улаан эсэргэнэ өвчин Улаанбаатар хотод 2.9-оор өндөр байгаа ба өмнөх онтой харьцуулахад Архангай, Дархан-Уул аймгуудад 0.1-0.9-оор өссөн бол бусад аймгуудад 0.1-1.2-оор буурсан үзүүлэлттэй байна

Бүртгэгдсэн халдварын 91.5 хувь нь Улаанбаатар хотод, 8.5 хувь нь хөдөө орон нутагт байна. Улаанбаатар хотод нийт 844 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 5.8 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 6.2-оор буурсан байна.

2018 онд өвчлөл 30 хүртэлх насныхан дунд бүртгэгдсэн ба 0-9 насны хүүхдүүд 87.2 хувийг эзэлж байна. Нийт өвчлөгсдийн 41.7 хувь нь цэцэрлэгт, 23.6 хувь сургуульд, 31.1 хувь нь гэртээ байдаг хүүхдүүд эзэлж байна.

6.3.5. МЕНИНГОКОККТ ХАЛДВАР

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн менингококкт халдварын өвчлөлийн хөдлөлзүйгээс харахад 1 974, 1994 онд хүн амыг олноор хамарсан тахалт тархалт гарч 10,000 хүн амд 14-өөс 19 тохиолдол бүртгэгдэж, 1995 оноос өвчлөл тууштай буурсан хэдий ч 2007 онд бага зэрэг нэмэгдэж 10,000 хүн амд 0.6 тохиолдол бүртгэгдэж байсан байна.

2018 онд менингококкт халдварын 12 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оноос 1 тохиолдлоор бага байгаа ба 7 (58.3 хувь) нь Улаанбаатар хотод, 5 (41.7 хувь) тохиолдол нь аймгуудад бүртгэгдсэн байна.

6.4 БЭЛГИЙН ЗАМААР ДАМЖИХ ХАЛДВАР

Бэлгийн замаар дамжих халдварын 16 130 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 38.3 хувийг эзэлж, өнгөрсөн онтой харьцуулахад 766 тохиолдол буюу 4.7 хувиар өссөн байна. Нийт бүртгэгдсэн өвчлөлийн 33,9 хувийг заг хүйтэн, 38.2 хувийг тэмбүү, 27.8 хувийг трихомониаз, 0.1 хувийг ХДХВ/ДОХ өвчин тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 6.4.1. *Бэлгийн замаар дамжих халдвар, бодит тоо, 10 000 хүн амд, 2017-2018 он*

Халдварт өвчин /ӨОУА-10 нэршлээр/	2017		2018		Өсөлт /бууралт/
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	10 000 хүн амд
Тэмбүү	6670	21.8	6163	19.4	-2.4
Заг хүйтэн	4422	14.5	5461	17.2	2.7
Трихомониаз	4247	13.9	4488	14.1	0.2
ХДХВ/ДОХ	25	0.1	18	0.1	0

10 000 хүн амд ногдох тэмбүүгийн өвчлөл Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Баянхонгор, Дорнод, Сүхбаатар, Сэлэнгэ Хөвсгөл, Хэнтий, аймгуудад, заг хүйтэн Дорнод, Хөвсгөл, Говьсүмбэр, Дорноговь, Баянхонгор, Сүхбаатар, аймгуудад, трихомониазын өвчлөл Дорнод, Баянхонгор, Сэлэнгэ аймгууд болон Улаанбаатар хотод улс болон аймгийн дундажаас өндөр байна.

2018 онд төрөлхийн тэмбүүгийн 49 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оноос 10 тохиолдлоор буурсан байна. Төрөлхийн тэмбүүгийн өвчлөл Дорнод 4, Орхон 2, Өвөрхангай 2, Архангай 1, Дундговь 1, Хэнтий 1, Улаанбаатар хотод 38 тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна.

Зураг 6.4.1. *Бэлгийн замаар дамжих халдвар, 10 000 хүн амд, 2014-2018 он*

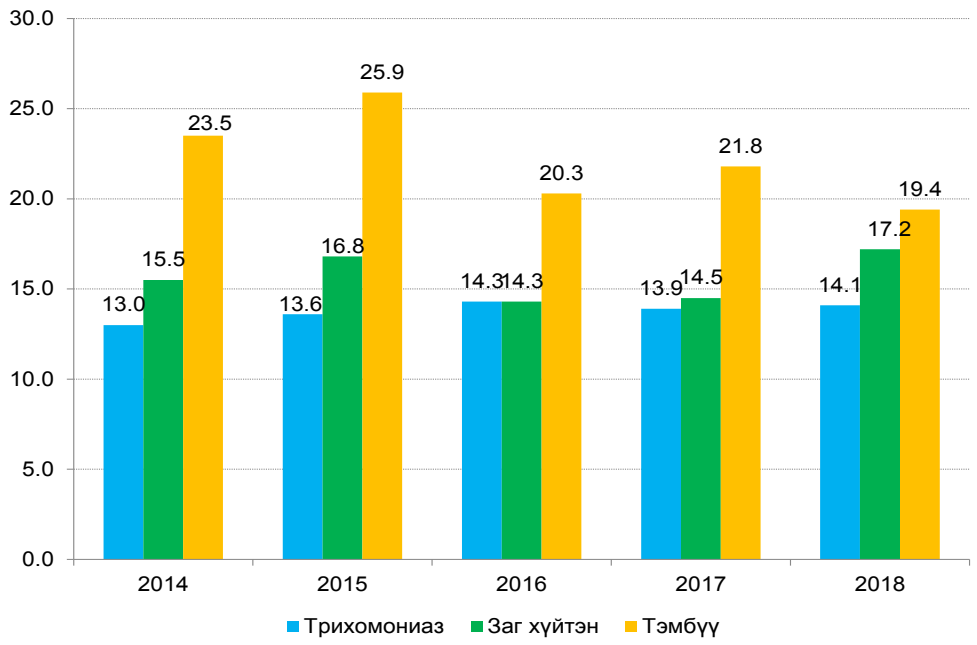

2018 онд бүртгэгдсэн БЗДХ-ын нийт тохиолдлын 57.4 хувь нь эмэгтэй, 42.6 хувь нь эрэгтэйчүүд байна. Насны бүлгийн хувьд 12.5 хувь нь 15-19 нас, 26.7 хувь нь 20-24 нас, 23.3 хувь нь 25-29 нас, 15.3 хувь нь 30-34 нас, 9.2 хувь нь 35-39 нас, бусад насныхан 13 хувийг тус тус эзэлж байна.

1991 оноос хойш Монгол улсын хэмжээнд ХДХВ/ДОХ-ын нийт 268 тохиолдол бүртгэгдснээс 2018 онд 18 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 7 тохиолдлоор бага байна.

6.5 ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Зоонозын халдварын 367 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 0.9 хувийг эзэлж, өнгөрсөн онтой харьцуулахад 242 тохиолдол буюу 39.7 хувиар буурсан байна. Нийт зоонозын халдварт өвчний 55.3 хувийг хачигт рикеттиоз, 29.2 хувийг бруцеллёз, 8.7 хувийг хачигт энцеофалит, 6.5 хувийг хачигт боррелиоз, 0.3 хувийг денги чичрэг тус тус эзэлж байна. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн зоонозын халдварт өвчний 312 (91.2 хувь) нь аймгуудад бүртгэгдсэн байна.

6.5.1. ХАЧИГТ РИКЕТТИОЗИЙН ӨВЧЛӨЛ

Улсын хэмжээнд хачигт рикеттиозийн 203 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 0.6 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 154 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн амд 0.6-аар буурсан байна. Нийт халдварт өвчний дотор хачигт рикеттиозийн эзлэх хувь 0.5 байна. 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Говь-Алтай /6.1/, Хөвсгөл /4.6/, Архангай /1.5/, Баянхонгор /1.6/, Увс /1.0/, Дундговь /0.9/, Өвөрхангай /0.9/, Завхан /0.8/, аймгуудад улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

6.6 ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Халдварт өвчний шалтгаант нас баралтын 111 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Нийт нас баралтын тохиолдлыг шалтгаанаар авч үзвэл сүрьеэ 88, төрөлхийн тэмбүү 11, нярайн бактерт үжил 3, менингококкт халдвар 2, вирүст хепатит 2, цусан суулга 2, хачигт энцеофалит 1, хачигт рикеттиоз 1, ХДХВ/ДОХ 1 тус тус бүртгэгдсэн байна.

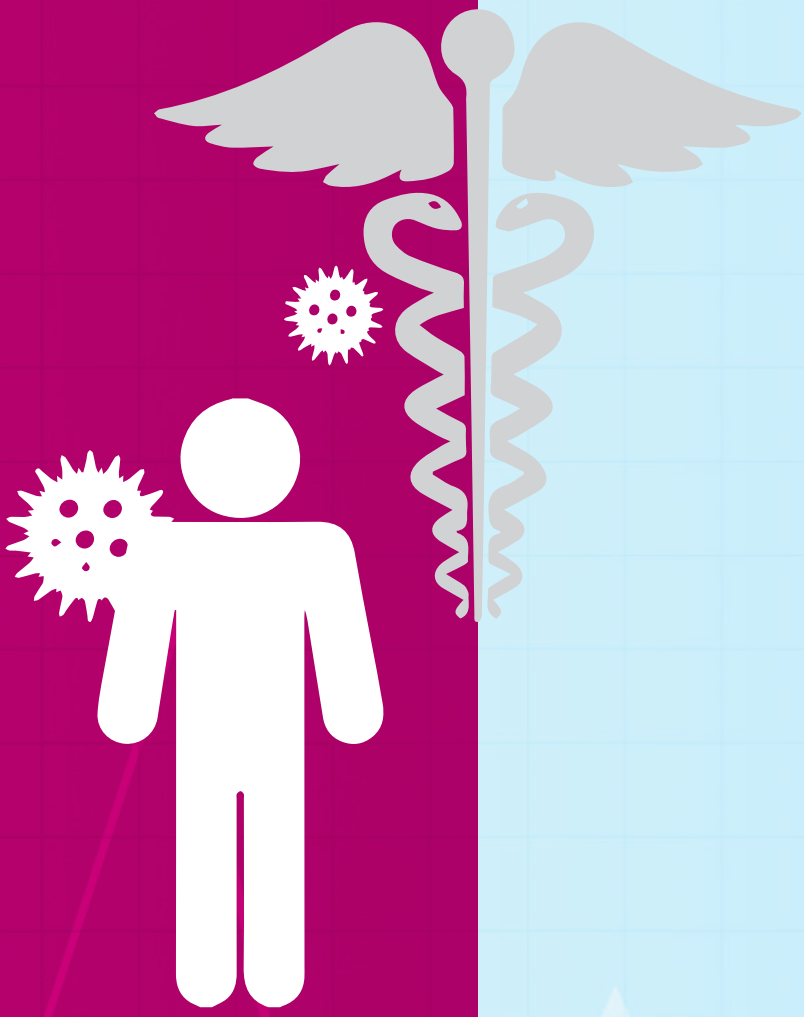

БҮЛЭГ 7

ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ 7.

ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

7.1. ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

Халдварт бус өвчнөөр дэлхий дээр жил бүр 41 сая хүн амиа алдаж, нийт нас баралтын 74%-ийг эзэлж байна. Зүрх судасны өвчлөлийн шалтгаанаар жилд дунджаар 17.9 сая хүн, хавдар өвчний улмаас 9.0 сая, амьсгалын замын өвчний улмаас 3.9 сая, чихрийн шижин өвчний улмаас 1.6 сая тус тус нас барж байна.

Эдгээр 4 бүлгийн өвчлөл нь нийт халдварт бус өвчний 80 гаруй хувийг эзэлж байгаа ба архи, тамхины хэрэглээ, биеийн идэвхигүй байдал, эрүүл бус хооллолт зэрэг нь халдварт бус өвчнөөр нас барах эрсдэлийг нэмэгдүүлдэг.

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас эрүүл аюулгүй орчинд амьдарснаар нийт нас баралтыг 23” хувиар бууруулж чадна гэж тооцоолжээ.

“WHO methods and data sources for global burden of disease estimates 2000-2015”

Зураг 7.1.1. *Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд /2009-2018 он/*

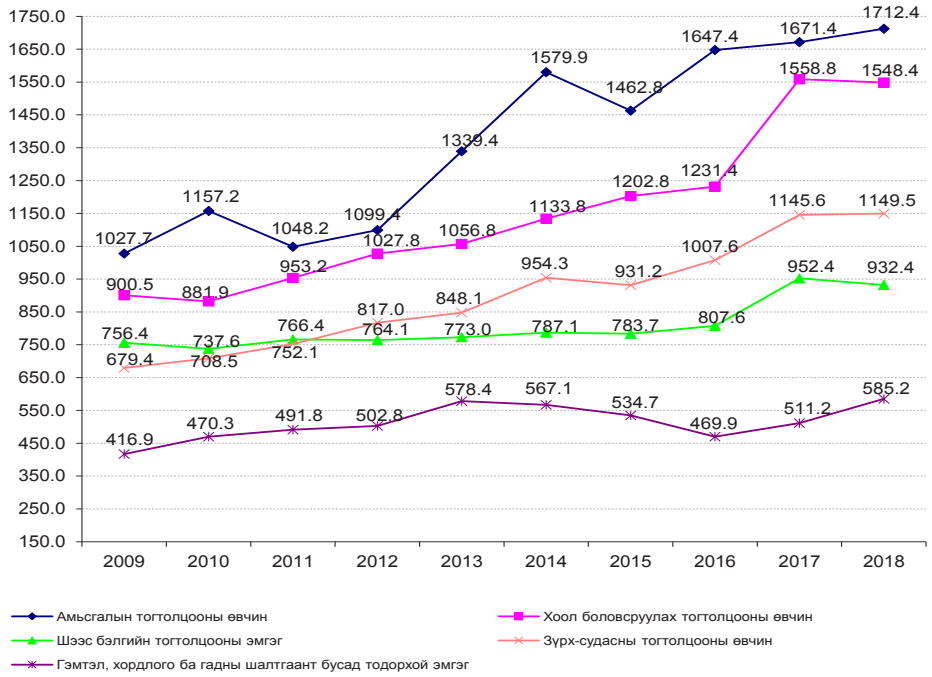

2018 оны байдлаар 10 000 хүн амд амьсгалын тогтолцооны өвчин 1 712.4, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1548.4, зүрх-судасны тогтолцооны өвчин 1 149.5, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин 932.4, гэмтэл, хордлого ба бусад гадны шалтгаант өвчин 585.2 ногдож байгаа бөгөөд 2017 онтой харьцуулахад хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэгээс бусад өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаанууд өссөн үзүүлэлтэй байна. (Зураг 7.1.1)

2018 оны байдлаар хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 1 712.4/
- Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 1 548.4/

- Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 1 149.5/
- Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 932.4/
- Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг /10 000 хүн амд 585.2/

2018 онд хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааныг байршлаар авч үзвэл хот, хөдөөд амьсгалын тогтолцооны өвчин, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, зүрх судасны тогтолцооны өвчин тэргүүлэх 3 шалтгаанд орж байна. Тухайлбал 10 000 хүн амд ногдох амьсгалын тогтолцооны өвчин хотод 1 571.0, хөдөөд 1 829.4, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин хотод 1 576.5, хөдөөд 1 525.2, зүрх судасны тогтолцооны өвчин хотод 1 095.1, хөдөөд 1 194.5, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин хотод 947.9, хөдөөд 919.5, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг хотод 1 026.5, хөдөөд 219.7 ногдож байна.

Хүснэгт 7.1.1. *Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, нас, хүйсээр, 2018 он*

	Нийт өвчлөл	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Гэмтэл, хордлого ба бусад гадны шалтгаант тодорхой эмгэг
Хүйс						
Эрэгтэй	7714.8	1693.1	1256.7	890.0	461.5	741.8
Эмэгтэй	11457.0	1731.0	1830.8	1400.6	1388.3	433.5
Насны бүлэг						
Эрэгтэй						
20 хүртэл	8150.5	3259.2	1421.1	38.1	267.1	640.9
20-44	4779.3	480.2	806.4	407.7	409.2	856.3
45-65	10472.7	773.2	1607.2	2695.4	745.5	683.8
65 ба түүнээс дээш	21559.4	1773.1	2544.5	7490.0	1837.8	618.8
Эмэгтэй						
20 хүртэл	8009.4	3083.7	1488.1	42.0	310.3	390.7
20-44	10262.6	759.3	1483.7	642.9	1983.6	405.6
45-65	16735.6	1090.6	2731.8	3772.9	2037.7	506.6
65 ба түүнээс дээш	25103.1	1571.0	3462.8	8354.2	2052.9	642.0
Байршил						
Хот	10953.7	1571.0	1576.5	1095.1	947.9	1026.5
Хөдөө	8508.6	1829.4	1525.2	1194.5	919.5	219.7
Бүсээр						
Баруун	8275.2	1506.0	1504.5	1145.6	1032.8	180.7
Хангайн	8364.0	1774.6	1383.9	1232.4	991.2	205.9
Төв	9245.0	2175.1	1718.9	1312.6	876.9	255.3
Зүүн	7631.1	1775.2	1500.6	908.8	614.8	246.4
Улсын дүн	**9616.2**	**1712.4**	**1548.4**	**1149.5**	**932.4**	**585.2**

10 000 эмэгтэй хүн амд ногдох амбулаторит бүртгэгдсэн өвчлөлийн түвшин эрэгтэй хүн амтай харьцуулахад 1.5 дахин их байна. Өвчлөлийн шалтгаанаар авч үзвэл эрэгтэйчүүд гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэгийн улмаас амбулаторит үзүүлж, эмчлүүлсэн өвчлөлийн түвшин эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад 1.7 дахин их, бусад өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааны хувьд өвчлөлийн түвшин 1.0-3.3 дахин бага байна.

Хүн амын өвчлөлийг бүс нутгаар авч үзвэл баруун бүсэд хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1 504.5, амьсгалын тогтолцооны өвчин 1 506.0, зүрх судасны тогтолцооны өвчин 1145.6, хангайн бүсэд амьсгалын тогтолцооны өвчин 1 774.6, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1383.9, зүрх судасны тогтолцооны өвчин 1 232.4, төвийн болон зүүн бүсэд амьсгалын тогтолцооны өвчин 2 175.1 ба 1 775.2, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1 718.9 ба 1 500.6, зүрх судасны тогтолцооны өвчин 1 312.6 ба 908.8 тэргүүлэх 3 шалтгаанд орж байна. Мөн амьсгалын тогтолцооны өвчин төвийн болон зүүн бүсэд, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин төвийн болон баруун бүсэд, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин баруун бүс, хангайн бүсэд, зүрх судасны тогтолцооны өвчин төвийн болон хангайн бүсэд, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад

тодорхой эмгэг төвийн болон зүүн бүсэд бусад бүсүүдтэй харьцуулахад өндөр байна.

7.2. ЦУСНЫ ДАРАЛТ ИХСЭХ ӨВЧИН

Цусны даралт ихсэх өвчин нь хүн амын дунд тохиолдож буй зүрх-судасны тогтолцооны өвчлөлийн 50.3 хувийг эзэлж, 10 000 хүн амд 578.3 байна. Хүйсийн хувьд эмэгтэйчүүд 10 000 хүн амд 747.8, эрэгтэйчүүд 10 000 хүн амд 403.3 тохиолдож байна. Байршлаар нь үзэхэд Төвийн болон Хангайн бүсийн хүн ам илүүтэй энэ өвчлөлөөр өвдөж байна. Төвийн болон Хангайн бүсийн аймгууд дотроос Төв /1341.5/, Дархан-Уул /1130.4/, Архангай /1172.8/, Булган /902.6/, Баянхонгор /777.9/ аймгуудад өндөр байна.

Зураг 7.2.1. *Цусны даралт ихсэх өвчин, 10 000 хүн амд, 2018 он*

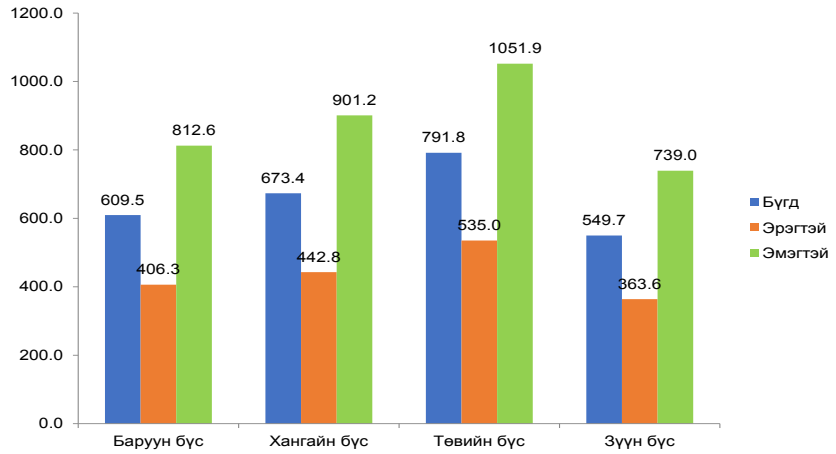

7.3. ЧИХРИЙН ШИЖИН ӨВЧИН

Чихрийн шижин өвчин нь дотоод шүүрэл, тэжээлийн бодисын солилцооны өвчлөлийн 41.5 хувийг эзэлж, 10 000 хүн амд 82.9 байгаа нь өнгөрсөн он /2017 онд 100.8/-оос 17.9-өөр буурсан байна. Хүйсийн хувьд эрэгтэйчүүд 10 000 хүн амд 77.8, эмэгтэйчүүд 10 000 хүн амд 87.8 байна. Насны бүлгээр нь авч үзэхэд 45-65 насныханд хамгийн өндөр 16 160 буюу 10 000 хүн амд 524.8 тохиолдож байна. Байршилаар нь үзэхэд Төвийн бүсэд 10 000 хүн амд 69.0 буюу хамгийн өндөр тохиолдож байна. Төвийн бүсийн аймгууд дотроос Дархан-Уул /111.3/, Өмнөговь /69.3/, Төв /66.9/, Сэлэнгэ /63.3/ аймгуудад өндөр байна.

Зураг 7.3.1. *Чихрийн шижин өвчин, хүйсээр, бүсээр, 10 000 хүн амд, 2018 он*

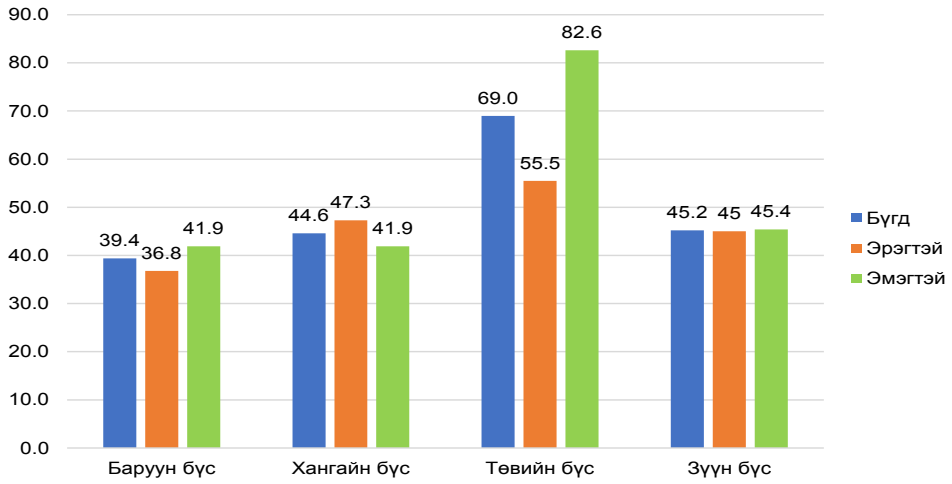

7.4. ЭЛЭГНИЙ ӨВЧИН

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөлийн 11.9 хувийг элэгний өвчлөл эзэлж байгаа ба 10 000 хүн амд 184.0 байна. Бүртгэгдсэн элэгний өвчнүүдээс хорт хавдрын үндсэн шалтгаан болдог архаг хепатит элэгний өвчлөлийн дотор 41.7 хувь эзэлж байна.

2009 оны байдлаар 10 000 хүн амд элэгний өвчин эрэгтэй хүн амд 131, эмэгтэй хүн амд 158 байсан бол 2018 онд эрэгтэй хүн амд 152, эмэгтэй хүн амд 212 болж нэмэгдсэн байна.

Өөр бүлэгт ангилаагүй архаг хепатит өвчин 10 000 хүн амд 2009 онд 49.9 байсан бол 2018 онд 76.7 буюу 26.8 - аар өссөн байна. Элэгний фиброз ба цирроз өвчин 2009 онд 10 000 хүн амд 52.2 байсан бол 2018 онд 56.3 буюу 4.1-ээр өссөн байна. Элэгний бусад өвчин 2009 онд 10 000 хүн амд 29.0 байсан бол 2018 онд 45.8 буюу 16.8-аар өссөн үзүүлэлтэй харагдаж байна.

10 000 хүн амд архины шалтгаант элэгний өвчин 2009 онд 13.7-тай, 2017 онд 7.1-тэй байсан бол 2018 онд 5.3 болж 1.8-аар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 7.4.1 *Элэгний циррозын өвчлөл, нас баралт 10 000 хүн амд, 2018 он*

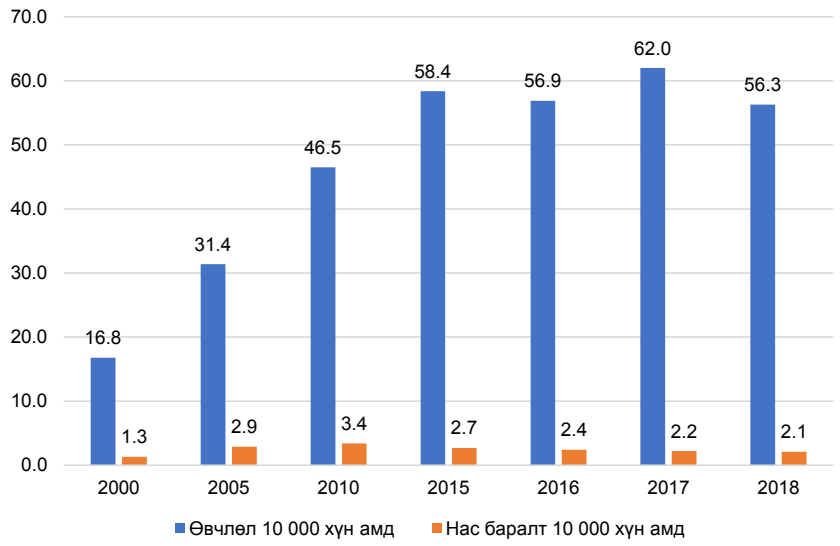

Элэгний фиброз ба цирроз өвчин 2009 онд 10 000 эмэгтэй хүн амд 58.0 байсан бол 2018 онд 65.6 буюу 7.6-аар өссөн байна. Насны ангиллаар харахад 45-65 насны хүн амд 2009 онд 10 000 хүн амд 184.0 байсан бол 2018 онд 201.9 буюу 17.9-өөр өссөн байна. 2009 онд 10 000 эрэгтэй хүн амд 46.2 байсан бол 2018 онд 46.3 байна.

7.5. ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛ

7.5.1 Хорт хавдрын өвчлөлийн бүтэц

Монгол улсад 2018 онд 6073 хорт хавдрын шинэ тохиолдол оношлогдсоны 3070 (51%) эрэгтэй, 3003 (49%) эмэгтэй байгаа бөгөөд хамгийн өндөр өвчлөлттэй элэгний хорт хавдраар 2195 хүн шинээр өвчилсөн нь нийт хорт хавдрын 36.1 хувийг эзэлж байна. Шинэ тохиолдлын 67.3 хувийг орон нутаг, 32.7 хувийг Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн өвчлөл эзэлж байна.

Хүснэгт 7.5.1. *Зонхилон тохиолдох хорт хавдар, хүйсээр, 2018 он*

Нийт		Хувь	Эрэгтэй	Хувь	Эмэгтэй	Хувь
1	Элэг	36.1	Элэг	38.9	Элэг	33.0
2	Ходоод	14.8	Ходоод	19.3	Умайн хүзүү	12.4
3	Уушги, гуурсан хоолойн	8.5	Уушги, гуурсан хоолойн	12.6	Ходоод	10.3
4	Улаан хоолой	6.4	Улаан хоолой	7.0	Хөх	8.1
5	Умайн хүзүү	6.1	Бүдүүн шулуун гэдэс	3.5	Улаан хоолой	5.9
6	Хөх	4.0	Бөөр	2.7	Өндгөвчний	3.8
7	Бүдүүн, шулуун гэдэс	3.6	Нойр булчирхай	2.7	Бүдүүн шулуун гэдэс	3.5
8	Бөөр	2.6	Лимфоид лейкеми	1.9	Уушги, гуурсан хоолойн	3.4
9	Нойр булчирхай	2.5	Тархи мэдрэл	1.5	Бөөр	2.5
10	Лимф лейкеми	1.7	Түрүү булчирхай	1.0	Нойр булчирхай	2.5

Хорт хавдрын өвчлөлийн бүтцийг хүйсээр нь авч үзэхэд эрэгтэйчүүдэд элэг, ходоод, уушги, гуурсан хоолой, улаанхоолой, бүдүүн шулуун гэдэсний хорт хавдар тэргүүлэх 5 шалтгаан, эмэгтэйчүүдэд элэг, умайн хүзүү, ходоод, хөх, улаанхоолойн хорт хавдар тэргүүлэх 5 шалтгаанд орж өмнөх онтой харьцуулахад бүтцийн хувьд аль ч хүйсэнд өөрчлөлтгүй байна.

7.5.2 Зонхилон тохиолдох хорт хавдар

2018 онд шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдрын 36.1 хувийг элэг, 14.8 хувийг ходоод, 8.5 хувийг уушги, гуурсан хоолойн, 6.4 хувийг улаанхоолой, 6.1 хувийг умайн хүзүү, 4.0 хувийг хөх, 3.6 хувийг бүдүүн, шулуун гэдэсний хорт хавдар тус тус эзэлж байна.

7.5.2.1. Элэгний хорт хавдар

Элэгний хорт хавдрын 2 195 тохиолдол шинээр бүртгэгдсэний 1 194 (54.4%) эрэгтэй, 1 001 (45.6%) эмэгтэйчүүд байна. Элэгний хорт хавдрын өвчлөл 100 000 хүн амд 69.5 тохиолдол, эрэгтэйд 76.8, эмэгтэйд 62.4 тохиолдол байна. Элэгний хорт хавдрын тархалтыг бүс нутгаар харьцуулан үзэхэд зүүн бүсийн аймгуудад улсын дунджаас өндөр байгаа ба эрэгтэйд 118.0, эмэгтэйд 101.0 тохиолдол байна. Хэнтий 111.9, Дорнод 111.2, Завхан 108.8, Сүхбаатар 103.3, Орхон 100.6, Говь-Алтай 95.1, Төв 90.8, Увс 89.0, Хөвсгөл 87.8, Сэлэнгэ 78.9, Архангай 78.6, Дархан-Уул 78.6, Өвөрхангай 77.5, Ховд 75.1, Дундговь 73.0 тохиолдол тус тус байгаа ба улсын дундаж /69.5/-аас өндөр байна.

7.5.2.2 Ходоодны хорт хавдар

Ходоодны хорт хавдрын 901 шинэ тохиолдол бүртгэгдснээс 64.8% эрэгтэй, 34.2% эмэгтэйчүүд байна. Ходоодны хорт хавдар 100 000 хүн амд 28.5 тохиолдол байгаа ба эрэгтэйд 38.2, эмэгтэйд 19.2 тохиолдол байна. 100 000 хүн амд Говь-Алтай 48.4, Увс 46.9, Орхон 43.0, Завхан 42.7, Сэлэнгэ 40.4, Булган 37.2, Хөвсгөл 34.5, Дархан-Уул 34.0, Ховд 33.0, Төв 29.6 тус тус бүртгэгдэж улсын дундаж /28.5/-аас өндөр байна.

7.5.2.3. Уушгины хорт хавдар

Уушигны хорт хавдрын 517 шинэ тохиолдол бүртгэгдснээс 74.9% нь эрэгтэй, 25.1% нь эмэгтэйчүүд байна. 100 000 хүн амд 16.4 тохиолдол байгаа ба эрэгтэйд 24.9, эмэгтэйд 8.1 байна. 100 000 хүн амд Дархан-Уул 30.1, Төв 26.4, Дорнод 24.7, Сэлэнгэ 22.9, Говь-Алтай 22.5, Дундговь 21.5, Булган 21.0, Увс 20.5, Дорноговь 20.3, Сүхбаатар 19.4, Ховд 18.2, Хөвсгөл 18.0, Өвөрхангай 17.2, Хэнтий 16.9, Архангай 16.8 тохиолдол бүртгэгдэж улсын дундаж /16.4/-аас өндөр байна.

7.5.2.4. Улаанхоолойн хорт хавдар

Улаанхоолойн хорт хавдрын 390 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэний 54.9% эрэгтэй, 45.1% эмэгтэйчүүд байна. 100 000 хүн амд 12.3 тохиолдол байгаа ба эрэгтэйд 13.8, эмэгтэйд 11.0 тохиолдол байна. 100 000 хүн амд Баян-Өлгий 36.0, Увс 33.7, Өвөрхангай 19.8, Архангай 18.9, Сүхбаатар 17.8, Дархан-Уул 17.5, Ховд 17.1, Говьсүмбэр 17.2, Баянхонгор 15.9, Завхан 15.2, Дорнод 14.8, Говь-Алтай 13.8, Орхон 13.7 тохиолдол бүртгэгдэж улсын дундаж /12.3/-аас өндөр байна.

7.5.2.5. Умайн хүзүүний хорт хавдар

Умайн хүзүүний хорт хавдрын 372 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн нь 100 000 эмэгтэй хүн амд 23.2 байна. 100 000 эмэгтэй хүн амд Дархан-Уул 62.9, Сэлэнгэ 55.8, Дорнод 37.4, Говьсүмбэр 34.5, Говь-Алтай 31.0, Баянхонгор 29.2, Хэнтий 28.9, Өмнөговь 27.1, Дундговь 25.9 тохиолдол бүртгэгдэж улсын дундаж /23.2/-аас өндөр байна.

7.5.3. Хорт хавдар оношлогдох үеийн үе шат (TNM classification)

Хорт хавдрын оношлогдох үеийг (TNM ангилал)-аас харахад умайн хүзүүний өмөнгийн нийт тохиолдлын 49.0% нь байран буюу 2-р үе шатандаа оношлогдсон нь өмнөх онтой харьцуулахад буураагүй байна. Элэгний өмөнгийн 81.2% нь хожуу буюу 3-4 үе шатандаа оношлогдсон байна.

Хүснэгт 7.53.1 *Хорт хавдрын оношлогдох үеийн үе шат, хувиар 2018 он*

№	Хавдрын байрлал	Байран	I үе	II үе	III үе	IV үе
1	Умайн хүзүү	26.7	10.8	12.1	39.5	10.8
2	Бөөр	0.0	22.3	20.1	33.1	24.5
3	Өндгөвчний	0.0	10.2	11.1	45.4	33.3
4	Нойр булчирхай	0.0	1.3	9.3	36.0	53.3
5	Улаан хоолой	0.6	2.5	6.4	55.8	34.7
6	Хөх	2.0	6.8	33.7	43.4	14.1
7	Уушги	0.0	0.9	8.2	46.0	44.9
8	Ходоод	0.2	3.3	9.0	39.8	47.7
9	Элэг	0.0	4.4	14.4	40.5	40.7
10	Бүдүүн, шулуун гэдэс	0.5	1.0	10.1	50.0	38.5
	Бүгд	**2.1**	**5.2**	**13.8**	**41.1**	**37.7**

7.5.4. Хорт хавдрын хяналтын байдал

2018 онд хорт хавдрын улмаас аймаг дүүргийн хавдар судлаач эмчийн хяналтад 19 427 хүн байгаагийн 35.7 /6 936/ хувь нь эрэгтэй, 64.3 /112 491/ хувь нь эмэгтэйчүүд байна.
Хяналтын өвчлөлийг бүтцээр нь авч үзвэл элэгний хорт хавдар 24 хувь, умайн хүзүүний хорт хавдар 19 хувь, ходоодны хорт хавдар 12 хувь, хөхний хорт хавдар 8 хувь, бөөрний хорт хавдар 4 хувь, улаанхоолойн хорт хавдар 3 хувь, бүдүүн гэдэс 3 хувь, уушги 3 хувь, өндгөвчний 2 хувь, бусад байран хорт хавдар 22 хувийг тус тус эзэлж байна.

Харин хорт хавдар анх оношлогдон хяналтад орсон хугацаагаар амьдарч буй жилүүдийг тооцон үзвэл 1 хүртэл жил 28 хувь, 1-2 жил 12 хувь, 2-5 жил 25 хувь, 5-аас дээш жил 35 хувь байна.

Зураг 7.5.4.1. *Хорт хавдар оношлогдсоноос хойш амьдарч буй хугацаагаар 2018 он*

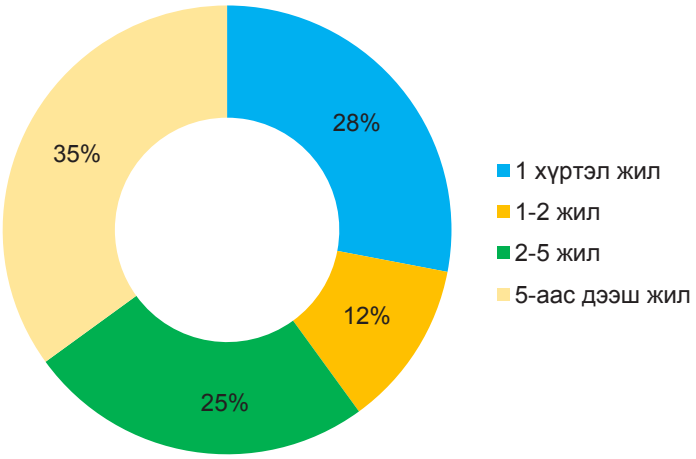

Хяналтад 5-аас дээш жил амьдарсан хувийг авч үзэхэд умайн хүзүүний хорт хавдар 51.7 хувь байгаа нь зонхилох байрлалын хорт хавдруудаас хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

Зураг 7.5.4.2. *Хорт хавдрын хяналтанд байгаа хүмүүсийн 5-аас дээш жил амьдарч байгаа хувь, 10 байрлалаар*

7.5.5. Хүүхдийн хорт хавдрын өвчлөл, нас баралт

2018 онд улсын хэмжээнд 109 хүүхэд хорт хавдраар өвчилсөний 55.9/61/ хувь нь хөвгүүд, 44.1/48/ хувь нь охид байгаа бөгөөд өмнөх онтой харьцуулахад 13 тохиолдлоор буурсан байна. Тухайн насны 100 000 хүүхдэд харьцуулахад 5 хүртэлх насны хүүхдэд 11, 5-9 насанд 6, 10-14 насанд 10, 15-19 насанд 8 тохиолдол тус тус ногдож байна. Хүүхдүүдийн дунд лимфойд лейкеми болон тархи, мэдрэлийн хорт хавдрууд тэргүүлж байна.

Хорт хавдрын улмаас нийт 59 хүүхэд нас барснаас 0-4 насны 28.8 хувь, 5-9 насны 28.8 хувь, 10-14 насны 23.7 хувь, 15-19 насны хүүхдүүд 18.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

7.6. ОСОЛ ГЭМТЭЛ

Осол гэмтлийн шинэ тохиолдлын тэргүүлэх 5 шалтгаан:

- Уналт W00-W19 /39.2%/
- Амьгүй механик хүчинд өртөх W20-W49 /16.5%/
- Зам тээврийн осол V00-V99 /14.3%/
- Хүчирхийлэл X85-Y09 /12.5%/
- Амьтай механик хүчинд өртөх W50-W64 /6%/

Түүнчлэн насны бүлгээс хамааран осол гэмтлийн тэргүүлэх шалтгаан өөр өөр байдаг. **Жишээ нь:** Бүх насанд уналт 1-р шалтгаан болж байгаа боловч 5 хүртэлх насанд түлэгдэлт, 10-14 болон 45-аас дээш насанд зам тээврийн осол 2-р шалтгаан, 5-9 нас болон 15-24 насанд амьгүй механик хүчинд өртөх, 25-44 насанд хүчирхийлэл 2-р шалтгаан болж байна. Түүнчлэн 5 хүртэлх нас болон 70-аас дээш насанд шалтгаан тодорхойгүй осол гэмтэл 4-рт орж байна. 2018 онд өдөрт дунджаар 391 хүн осол гэмтлийн шалтгаанаар эмнэлгийн тусламж авсан байна. Энэ нь 1 сард хамгийн бага буюу 295 хүн байгаа ба нэмэгдсээр 6 сард хамгийн их буюу өдөрт дунджаар 483 хүн осол гэмтлийн шалтгаанаар эмнэлэгт хандсан байна. Харин тохиолдлын тоо сард дунджаар 11 900 орчим байдаг бол 7 сард 14 567 хүн осол гэмтлийн шалтгаанаар эмнэлэгт хандсан байна.

Зураг 7.6.1. *Осол гэмтлийн шалтгаанаар эмнэлэгт хандсан байдал, сараар*

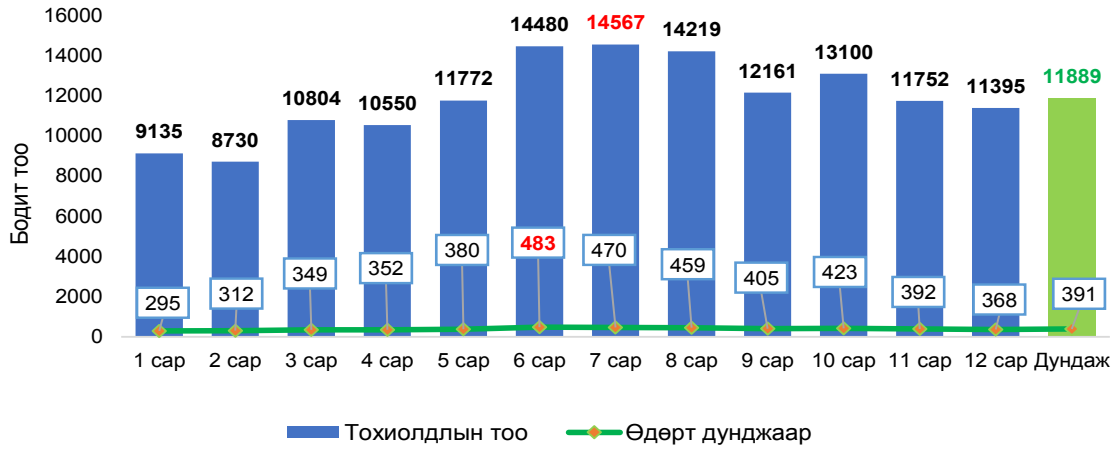

2018 онд бүртгэгдсэн нийт ослын 83 хувь нь буюу 117 885 тохиолдол нь нийслэлд, 17 хувь нь орон нутагт бүртгэгджээ. Нийслэлийн 10 000 хүн тутамд 823.7 хүн гэмтэж байгаа бол орон нутагт 143.4 хүн гэмтэж байна.

7.7. ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

2018 оны байдлаар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 465.7/
- Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 421.9/
- Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 341.4/
- Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 320.4/
- Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 215.5/

Хүснэгт 7.7.1. *Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, нас, хүйсээр, 2018 он*

	Нийт өвчлөл	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин
Хүйс						
Эрэгтэй	2179.1	494.5	317.4	162.8	358.4	173.4
Эмэгтэй	3512.6	437.9	364.7	472.9	483.4	256.2
Насны бүлэг /Эрэгтэй/						
20 хүртэл	1787.2	954.3	243.2	56.2	12.2	72.2
20-44	1418.7	117.5	263.5	167.1	156.7	176.2
45-65	3618.2	231.3	511.1	292.3	1069.3	325.7
65 ба түүнээс дээш	8075.3	739.6	765.7	680.0	3230.1	520.0
Насны бүлэг /Эмэгтэй/						
20 хүртэл	1715.6	830.8	217.4	91.7	13.3	66.1
20-44	3770.6	133.7	257.3	630.8	178.3	232.2
45-65	4844.2	250.3	667.2	741.5	1226.8	541.6
65 ба түүнээс дээш	9416.0	582.9	1116.5	981.7	3540.0	741.6
Байршил						
Хот	3479.6	540.3	455.0	339.3	478.1	254.4
Хөдөө	2340.8	404.0	247.3	304.7	375.4	183.2
Бүсээр						
Баруун	2557.7	384.5	301.2	316.8	406.3	241.0
Хангайн	2239.3	346.8	233.7	340.4	401.4	153.4
Төв	2329.3	470.1	229.6	290.6	356.0	174.0
Зүүн	2244.1	442.6	226.1	218.2	292.6	179.3
Улсын дүн	**2856.7**	**465.7**	**341.4**	**320.4**	**421.9**	**215.5**

Эмнэлэгт хэвтэлтийн түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 2 179.1, 10 000 эмэгтэй хүн амд 3 512.6 ногдож, ойролцоогоор эмнэлэгт хэвтэж байгаа 2 хүний нэг нь эрэгтэйчүүд байна. 10 000 эрэгтэй хүн амд ногдох хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн түвшин 10 000 эмэгтэй хүн амд ногдох стационарын өвчлөлийн түвшингээс 1.6 дахин бага байна.

2018 оны байдлаар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгааны дотор зонхилж буй өвчнүүдийг авч үзвэл: шээс бэлгийн тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 62.9 хувийг бөөрний сувганцрын үрэвсэлт өвчин, амьсгалын тогтолцооны өвчний дотор уушигны хатгалгааны улмаас хэвтэн эмчүүлэгчид 51.8 хувийг, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний дотор элэгний эмгэг 23.2 хувийг, зүрх судасны тогтолцооны өвчний дотор даралт ихсэх өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчид 40.2 хувийг, зүрхний ишеми өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчид 23.3 хувийг тус тус эзэлж эдгээр өвчнүүд хүн амын дунд зонхилон тохиолдож байна. Бөөрний сувганцрын үрэвсэлт өвчнийг хөдлөл зүйгээр нь авч үзэхэд 2009 оноос хойш тогтвортой буурсан байна.

Хүснэгт 7.7.2. *Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн зонхилон тохиолдох өвчлөл, хувиар 2009-2018 он*

Өвчний ангилал (ӨОУА-10)	Зонхилох шалтгаан	Өвчлөлийн тухайн бүлэгт эзлэх хувь									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Бөөрний сувганцрын үрэвсэл (N10-N16)	66.6	68.3	67.4	67.1	66.1	64.1	63.6	63.0	63.1	62.9
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хатгалгаа (J12-J18)	38.8	44.8	46.2	46.9	46.1	51.3	44	52.4	49.1	51.8
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Элэгний эмгэг (K70-K77)	25.7	25.2	26.1	26.6	27	27.8	26.9	26.0	25.5	23.2
	Мухар олгойн өвчин (K35-K38)	16.9	16.7	15.4	14.6	14.1	13.5	13.1	12.6	12.2	11.3
	Цөсний хүүдийн өвчнүүд (K80-K81)	14.2	13.8	14.2	14.3	14.6	13.6	13.2	13.4	13.5	14.3
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Даралт ихсэх өвчнүүд (I10-I15)	34.4	36.6	36.8	37.7	37.6	38.5	40.2	39.7	40.1	40.2
	Зүрхний ишеми өвчнүүд (I20,I23-I25)	29.5	26.6	26	26.1	26.7	24.6	23.6	24.3	24.1	23.3
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Мэдрэлийн ёзоор ба сүлжээний эмгэг (G50-59)	26	26.7	28.8	30.9	33.8	27.7	34.8	36.4	37.2	38.9
	Эпилепси (G40-G41)	10.9	13.3	12.6	12.1	11.4	11.4	11.1	10.6	9.5	9.5

Уушгины хатгаа өвчин 2009 онд амьсгалын тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 38.8 хувийг эзэлж байсан бол 2013 онд 46.1 хувь болж нэмэгдэн, 2018 онд 51.8 хувь болж нэмэгдсэн байна.

2009 онд хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний дотор 25.7 хувийг элэгний эмгэг, 14.2 хувийг цөсний өвчнүүд эзэлж байсан бол 2018 онд элэгний эмгэг 23.2 хувь, цөсний хүүдийн өвчнүүд 14.3 болж элэгний эмгэг буурч, цөсний хүүдийн өвчнүүд тогтвортой нэг түвшинд байна.

Даралт ихсэх өвчин нь 2009 онд зүрх-судасны тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 34.4 хувийг эзэлж байсан бол 2018 онд 40.2 болж нэмэгдсэн байна.

7.8. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ ЭРТ ИЛРҮҮЛГИЙН ҮЗЛЭГИЙН ТАЛААР

2018 оны байдлаар артерийн даралт ихсэх эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 550 979 хүн хамрагдсан нь хамрагдвал зохих хүн амын 71.7 хувийг эзэлж байна. Хамрагдалтыг өмнөх онтой харьцуулахад 4.4 хувиар нэмэгдсэн байна. Нийт үзлэгт хамрагдсан хүн амын 42.3 хувь нь эрэгтэй, 57.7 хувь

нь эмэгтэй байна. Эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан хүмүүсийн биеийн жингийн индексийн үзүүлэлтээр авч үзвэл 5.9 хувь туранхай, 50.1 хувь нь хэвийн, 31.9 хувь нь илүүдэл жинтэй, 11.9 хувь нь тарган буюу 30кг/м^2-аас дээш гарсан байна. Мөн үзлэгт хамрагдагсдын 57.3 хувь нь эрүүл мэндийн мэргэжилтний зохион байгуулсан тусгай дуудлагаар хамрагдсан бол 19.3 хувь нь өөрийн хүсэлтээр, 9.7 хувь нь зар сурталчилгаагаар ирсэн байна.

Эрт илрүүлгийн үзлэгийн үр дүнгийн үзүүлэлтээр 86.3 хувь нь хэвийн, 13.7 хувь нь артерийн даралттай байж болох гэж давтан үзлэгт ирүүлэхээр уригдсан байна. Эрт илрүүлгийн давтан үзлэгт нийт 74 220 хүн хамрагдаж 9 869 буюу нийт үзлэгээс 1.8% нь Артерийн даралт ихсэх өвчний онош батлагдсан байна. Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 520 446 хүн хамрагдаж, хамрагдвал зохих хүн амын 69.5 хувийг эзэлж байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр хэвийн 95.5%, өлөн үеийн глюкозын өөрчлөлттэй 4.4% илэрч хоёрдогч шатлалын эмнэлэгт онош батлуулахаар илгээсэн байна.

Чихрийн шижин хэв шинж 2 эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдалтын хувийг хүйсээр авч үзэхэд эрэгтэй 42.2 хувь, эмэгтэй 57.8 хувийг эзэлж байна. Чихрийн шижин эрт илрүүлгийн үзлэгээс онош батлуулахаар хоёрдогч шатлалын эмнэлэгт 30 110 хүн ирснээс 1 158 хүн буюу нийт үзлэгт хамрагдсан хүмүүсийн 0.2 хувь нь чихрийн шижин хэв шинж 2 өвчний тохиолдол батлагдсан байна.

Хүснэгт 7.8.1. *Эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан хүний тоо, аймгаар, 2017-2018 оны байдлаар*

Аймаг/хот	Артерийн гипертензи эрт илрүүлэг үзлэг				Чихрийн шижин хам шинж 2 эрт илрүүлэг үзлэг			
	Хамрагдсан хувь		Онош батлагдсан хувь		Хамрагдсан хувь		Онош батлагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Архангай	66.4	57.9	6.5	5.7	73.4	64.0	0.2	0.2
Баян-Өлгий	52.8	68.0	8.5	8.4	43.4	57.1	0.8	0.7
Баянхонгор	76.2	70.4	2.0	2.0	71.6	69.2	0.1	0.1
Булган	70.9	72.0	1.1	1.2	71.5	71.7	0.1	0.1
Говь-Алтай	53.9	55.3	3.9	3.8	55.5	58.3	0.2	0.2
Говь-Сүмбэр	41.9	98.2	1.2	0.6	37.2	98.2	0.5	0.1
Дархан-Уул	78.6	85.4	1.2	1.0	79.4	89.4	0.3	0.1
Дорноговь	97.6	87.0	1.3	1.3	91.0	86.7	0.3	0.2
Дорнод	96.9	90.2	1.1	0.6	96.4	89.7	0.2	0.1
Дундговь	70.4	66.3	1.2	1.5	69.5	66.4	0.1	0.2
Завхан	69.5	52.1	3.1	2.6	60.3	47.9	0.8	0.6
Орхон	53.4	59.6	0.9	0.7	50.3	57.9	0.4	0.1
Өвөрхангай	76.1	88.7	1.6	1.1	76.9	89.2	0.1	0.1
Өмнөговь	50.4	49.3	1.9	1.0	54.4	51.8	0.3	0.1
Сүхбаатар	84.2	82.8	1.3	2.0	84.2	82.8	0.1	0.0
Сэлэнгэ	64.3	87.2	3.7	2.8	57.0	83.0	0.6	0.4
Төв	73.8	67.3	1.5	4.6	71.8	65.6	0.2	0.2
Увс	75.5	75.8	2.5	1.2	81.0	80.8	0.1	0.1
Ховд	54.5	52.8	6.6	8.2	52.5	48.2	0.9	0.5
Хөвсгөл	79.6	75.5	3.7	2.3	80.3	76.1	0.0	0.1
Хэнтий	76.1	79.4	0.6	0.5	73.4	74.0	0.2	0.2
Аймгийн дундаж	**70.9**	**72.4**	**2.6**	**2.4**	**69.5**	**71.8**	**0.3**	**0.2**
Улаанбаатар	67.0	70.8	1.1	1.4	60.6	62.8	0.3	0.3
Улсын дундаж	**69.1**	**71.7**	**1.9**	**2.0**	**65.5**	**67.8**	**0.3**	**0.2**

7.9. УМАЙН ХҮЗҮҮ, ХӨХНИЙ ӨМӨНГИЙН ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГ

2018 оны байдлаар умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлгийн үзлэгт зорилтот насны нийт 85 278 эмэгтэй хамрагдсан нь хамрагдвал зохих эмэгтэйчүүдийн 37.4 хувийг эзэлж байна. Эдгээр хамрагдсан үйлчлүүлэгчдийн 5.0 хувь нь пап эерэг буюу умайн хүзүүний эсийн түвшинд өөрчлөлттэй гарсан байна.

Хөхний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгт 388 528 эмэгтэйчүүд хамрагдсан байна. Эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан нийт эмэгтэйчүүдийн 187 нь маммографи аргаар шинжлүүлж, хөхний өмөнгийн өндөр эрсдэлт бүлгийн 450 эмэгтэй, эсийн шинжилгээ 34 эмэгтэйгээс авчээ. Хөхний хорт хавдрын 18 шинэ тохиолдол илэрснээс 33.3 хувь нь эрт үедээ оношлогдсон байна.

Хүснэгт 7.9.1. *Умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2018*

№	Аймгийн нэр	Хамрагдвал зохих эмэгтэйчүүдийн тоо	Умайн хүзүүний эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан зорилтот насны эмэгтэйчүүдийн тоо	Зорилтот насны эмэгтэйчүүдийн хамрагдалтын хувь	Хөхний хорт хавдрын боломжит илрүүлэгт хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн тоо
1	Архангай	6252	3104	49.6	13342
2	Баян-Өлгий	6026	1950	32.4	9868
3	Баянхонгор	5819	3598	61.8	3668
4	Булган	4303	2170	50.4	2828
5	Говь-Алтай	3949	1663	42.1	9332
6	Говьсүмбэр	1183	604	51.1	5233
7	Дархан-Уул	7645	3903	51.1	28579
8	Дорноговь	4861	3232	66.5	16107
9	Дорнод	5739	3282	57.2	15754
10	Дундговь	3109	2064	66.4	5666
11	Завхан	5026	1677	33.4	2876
12	Орхон	7740	2431	31.4	16955
13	Өвөрхангай	7846	4663	59.4	25106
14	Өмнөговь	4664	1587	34.0	9871
15	Сүхбаатар	4249	3355	79.0	14381
16	Сэлэнгэ	7560	3300	43.7	3931
17	Төв	6382	3432	53.8	18578
18	Увс	5161	2988	57.9	15783
19	Ховд	5369	3148	58.6	5721
20	Хөвсгөл	9097	5453	59.9	26416
21	Хэнтий	5185	2848	54.9	15718
22	Аймгийн дүн	117165	60452	51.6	265713
23	Улаанбаатар	110774	24826	22.4	122815
24	Улсын дүн	227939	85278	37.4	388528

Эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь аймаг бүрд харилцан адилгүй байгаа бөгөөд 2018 онд хамгийн өндөр хамрагдалттай аймаг Сүхбаатар аймаг байгаа бол, хамгийн бага хамрагдалттай нь Орхон аймаг байна.Улаанбаатар хотод хамрагдалтын хувь аймаг, улсын дунджаас бага байна.

7.10. МЭС ЗАСЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Улсын хэмжээнд 2018 онд 237 970 өвчтөнд мэс заслын эмчилгээ хийгдсэн бөгөөд 82.7 хувь нь Улаанбаатар хотод, 17.3 хувь нь хөдөө орон нутагт хийгджээ. Улаанбаатар хотод хийгдсэн нийт мэс заслын эмчилгээний 20.9 хувь буюу 41 170 тохиолдолд 15 хүртэлх насны хүүхдэд хийгдсэн байна.

Хүснэгт 7.10.1. *Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд хийгдсэн мэс заслын хагалгааны тоо, 2018 он*

Мэс заслын нэр	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо		Үүнээс		Мэс заслын дараах хүндрэл		Нас барсан	
	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх насны хүүхэд	Дурангийн мэс засал	Давтан хагалгаа	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх насны хүүхэд	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх насны хүүхэд
Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг	11967	37	2001	23	23	0	13	0
Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	2723	0	1201	7	6	0	13	0
Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг	6729	148	905	17	27	2	26	3
Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	16632	9225	251	61	61	35	0	0
Хавдар судлалын үндэсний төв	2646	7	179	2	82	0	23	0
Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв	618	56	0	6	0	0	0	0
Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв	10998	1981	0	5	5	0	146	14
НЭМГ-ын харъяа улсын болон хувийн эмнэлгүүд	133841	29260	1685	56	283	3	16	0
ЭМЯ-ны харьяа хувийн эмнэлгүүд	10685	456	2137	21	2	0	0	0
Бүгд	**196839**	**41170**	**8359**	**198**	**489**	**40**	**237**	**17**

Нийт мэс засал дотор дурангийн мэс засал 9 719 өвчтөнд хийгдсэн бөгөөд 64.5 хувь нь хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөл, 9.7 хувь нь шээс бэлгийн тогтолцооны өвчлөл, 13.7 хувь нь эмэгтэйчүүдийн өвчлөл, 12.1 хувь нь бусад эрхтэн тогтолцооны өвчлөлд хийгдсэн байна.

Хүснэгт 7.10.2. Зонхилон хийгдсэн мэс засал, хагалгааны төрлөөр, 2018 он

	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо		Дурангийн мэс засал	Давтан хагалгаа	Мэс заслын дараах хүндрэл		Нас баралт	
	Бодит тоо	Эзлэх хувь			Бодит тоо	Эзлэх хувь	Бодит тоо	Эзлэх хувь
Мэдрэлийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	2323	1.0	0	12	9	1.6	87	33.3
Дотоод шүүрлийн булчирхайн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	558	0.2	3	0	5	0.9	1	0.4
Нүдэнд хийгдэх мэс заслууд	8599	3.6	0	41	2	0.4	0	0.0
Чихэнд хийгдэх мэс заслууд	1646	0.7	45	2	0	0.0	0	0.0
Хамар, ам, залгиурт хийгдэх мэс заслууд	116373	48.9	574	2	283	50.9	1	0.4
Амьсгалын эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	1019	0.4	51	6	5	0.9	13	5.0
Зүрх судасны тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	3297	1.4	83	2	13	2.3	6	2.3
Цус болон тунгалгийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	229	0.1	3	1	2	0.4	2	0.8
Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	31490	13.2	6271	119	148	26.6	95	36.4
Шээсний замд хийгдэх хагалгаануд	2213	0.9	942	15	17	3.1	4	1.5
Эр бэлэг эрхтэнд хийгдэх мэс заслууд	2466	1.0	256	2	1	0.2	2	0.8
Эм бэлэг эрхтэнд хийгдэх мэс заслууд	21003	8.8	1332	16	13	2.3	2	0.8
Эх барихын ажилбарууд	20702	8.7	4	28	37	6.7	1	0.4
Яс, булчингийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	15513	6.5	141	7	10	1.8	25	9.6
Гадна эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	10539	4.4	14	4	11	2.0	22	8.4
Дүн	**237970**	**100.0**	**9719**	**257**	**556**	**100.0**	**261**	**100.0**

Зураг 7.10.1. *Цочмог мухар олгойн мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2018*

Улсын хэмжээгээр цочмог мухар олгойн үрэвслийн улмаас 11 490 хүнд мэс заслын хагалгаа хийгдсэн бөгөөд харьяаллаар авч үзвэл 4 540 тохиолдол буюу 39.5 хувь нь Улаанбаатар хотод хийгджээ.

Зураг 7.10.2. *Цөсний замын мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2018 он*

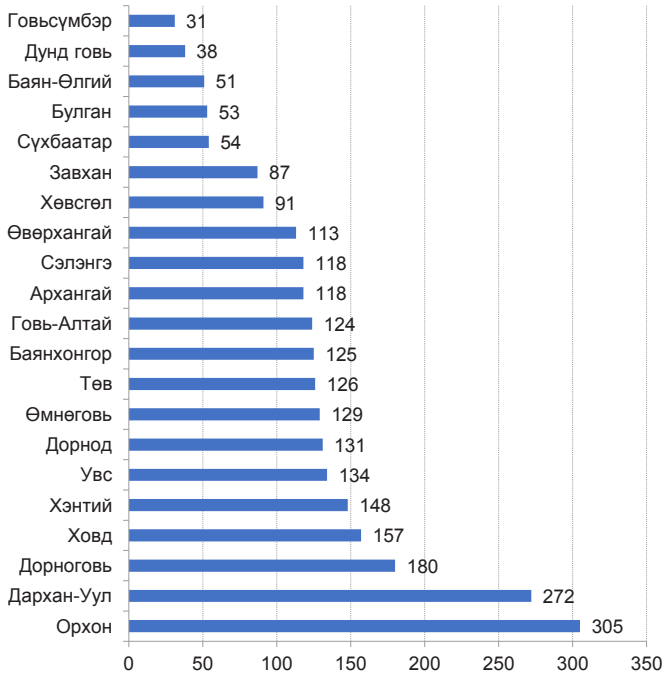

Улсын хэмжээгээр цөсний замын 9 009 мэс заслын хагалгаа хийгдсэн бөгөөд 6 424 тохиолдол буюу 71.3 хувь нь Улаанбаатар хотод хийгджээ.

БҮЛЭГ 8

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ 8.

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

1990 онд Монгол улсад хүн амын нас баралтын шалтгаанд амьсгалын тогтолцооны өвчин, хавдар, зүрх судасны тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт тэргүүлж байсан бол 1995 оноос одоог хүртэл зүрх судасны тогтолцооны өвчин, хавдар, өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаант нас баралт тэргүүлсээр байна.

Хүснэгт 8.1. *Нас баралтын тэргүүлэх 10 шалтгаан, сонгосон онуудаар*

Өвчний бүлэг	1990		1995		2005		2015		2016		2017		2018	
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
Бүгд	**16401**	**7554**	**16184**	**7164**	**15469**	**6003**	**16374**	**6552**	**16181**	**6519**	**15812**	**6204**	**17331**	**6894**
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	2568	1273	4992	2505	5923	2566	5591	2374	5390	2270	5405	2204	5963	2507
Хавдар	2685	1137	2997	1303	2918	1309	4028	1807	4142	1837	4037	1748	4308	1933
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант нас баралт	792	199	1406	301	2824	517	2563	493	2431	498	2630	544	2923	601
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	2148	1164	1284	592	1249	535	1311	630	1205	559	1155	539	1187	528
Перинаталь үед үүсэх зарим эмгэг	859	322	413	166	452	188	735	310	583	242	559	233	573	227
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	4796	2197	2553	1119	699	287	613	244	699	295	605	253	752	297
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	695	324	897	363	474	156	328	105	462	177	276	82	276	90
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	614	305	288	138	233	94	306	111	330	140	267	121	347	180
Шээс, бэлгийн тогтолцооны эмгэг	361	180	429	207	310	133	267	128	246	117	245	126	295	144
Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромсомын эмгэг	138	54	137	68	145	74	163	72	220	102	197	93	212	98

2018 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын хэмжээнд нас баралтын 17 331 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеэс 1519 тохиолдлоор буюу 8.7 хувиар нэмэгдсэн байна. Нийт нас барсан хүний 60.2 хувь нь эрэгтэй, 39.8 хувь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 4 721 тохиолдол буюу 27.2 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 22.2 хувь нь хоног болоогүй нас баралт байна.

Зураг 8.1. *Нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он*

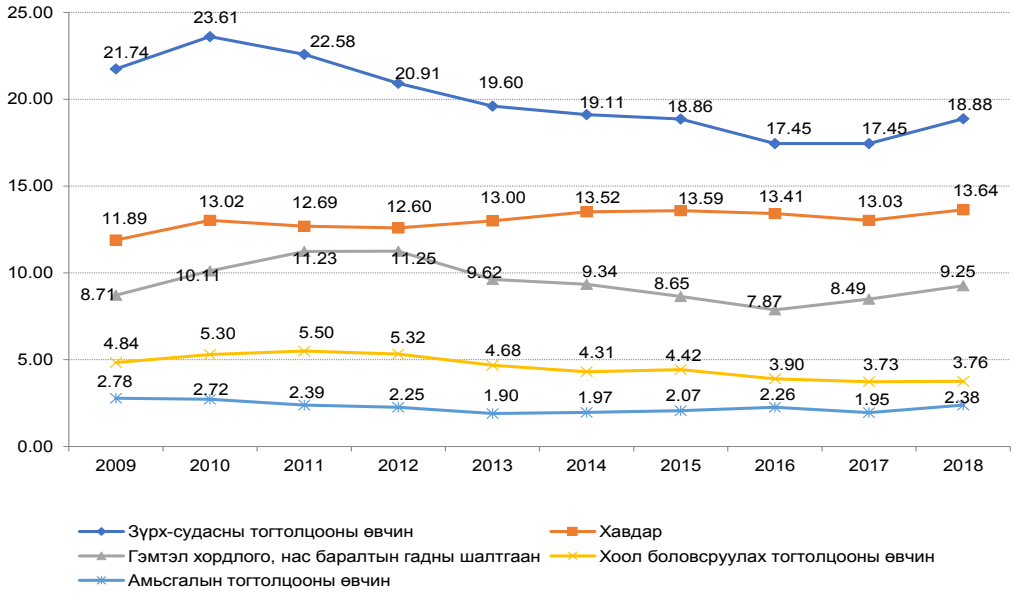

2018 онд хүн амын нас баралтын шалтгааны 34.4 хувийг зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, 24.6 хувийг хавдар, 16.8 хувийг өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан, 6.8 хувийг хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, 4.3 хувийг амьсгалын тогтолцооны өвчин эзэлж байгаа бөгөөд нийт нас баралтын шалтгааны 87.1 хувь ногдож байна.

2018 оны нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаанаас авч үзвэл жилд дунджаар 5 000-5 500 гаруй хүн буюу нас барсан 3 хүний нэг нь зүрх-судасны тогтолцооны өвчин, 4 000 гаруй хүн хавдраар, 2500 гаруй хүн буюу нас барсан 6 хүний нэг нь өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаант өвчний улмаас нас барж байна.

2018 оны байдлаар хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 18.88)
- Хавдар (10 000 хүн амд 13.64)
- Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан (10 000 хүн амд 9.25)
- Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 3.76)
- Амьсгалын тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 2.38) орж байна.

Хүн амын нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 67.17, 10 000 эмэгтэй хүн амд 42.95 ногдож байна. Нийт нас баралтад эрэгтэйчүүдийн нас баралтын эзлэх хувь эмэгтэйчүүдээс 1.5 дахин их байна. Нийт нас баралтын 6.0 хувь нь 1 хүртлэх насандаа, 7.6 хувь нь 5 хүртлэх насандаа, 1.2 хувийг 5-14 насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж байна.

2018 оны байдлаар нас баралтын эхний 10 шалтгаанд элэг, цөсний сувгийн өмөн, зүрх судасны өвчлөл, тархины цус харвалт, архины хордлого, амиа хорлолт зэрэг гадны шалтгаант 9 440 тохиолдол нь нас баралтын 54.5 хувийг эзэлж байна. Сэргийлж болох нас баралтын шалтгаанд архины хордлого нийт нас баралтын 5 дахь, амиа хорлолт 8 дахь шалтгаан болж анхаарал татаж байна.

Зураг 8.2. *Нас баралтад эзлэх хувь, хүйсээр, насаар, 2018*

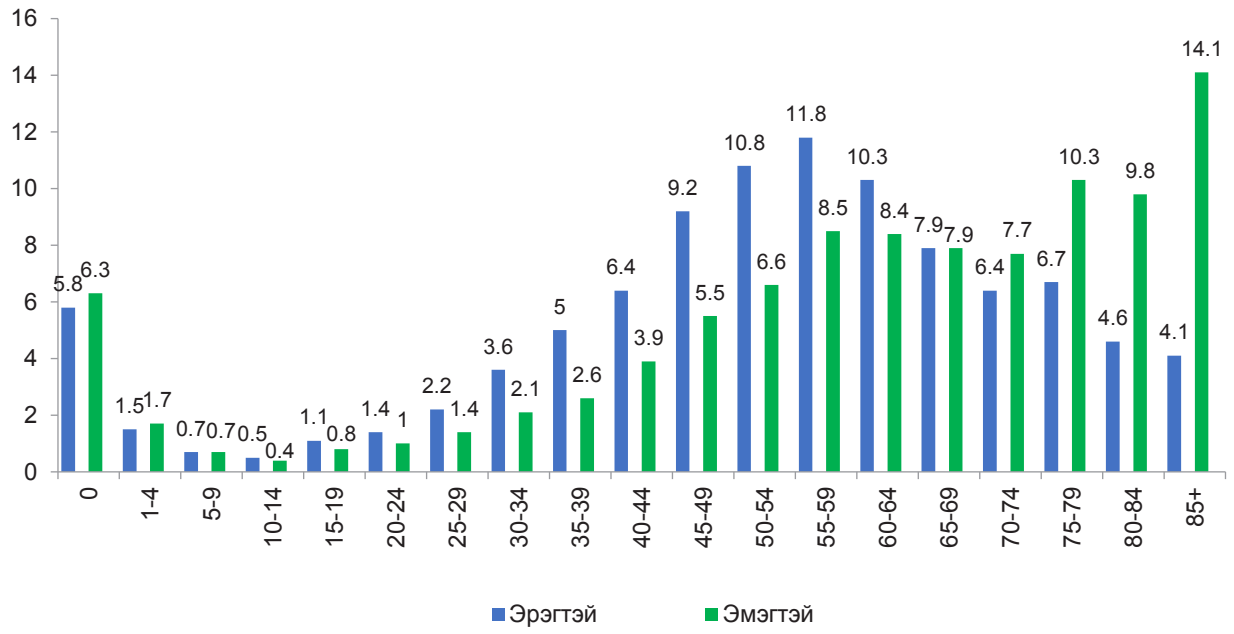

2018 оны нийт нас баралтын тохиолдлыг шалтгаанаар тооцвол халдварт бус өвчин 79.3, осол гэмтэл, гадны шалтгаан 16.9, халдварт өвчин 3.9 хувийг тус тус эзэлж байна. Нас баралтын шалтгааныг насны бүлгээр тооцон харуулбал: Нялхсын эндэгдлийн 59.5 хувийг халдварт бус өвчин, 34.0 хувийг халдварт өвчин, 6.5 хувийг гадны шалтгаант нас баралт эзэлж байна. Халдварт өвчинд амьсгалын замын халдварт өвчнүүд, перинаталь үеийн өвөрмөц халдварууд орж тооцогдсон. 10-35 насныханд 50-аас дээш хувийг гадны шалтгаант нас баралт эзэлж байгаа бол 50-аас дээш насныханд халдварт бус өвчлөл зонхилж байна.

Зураг 8.3. *Насны бүлэгт тооцсон нас баралтын шалтгаан, эзлэх хувиар, 2018*

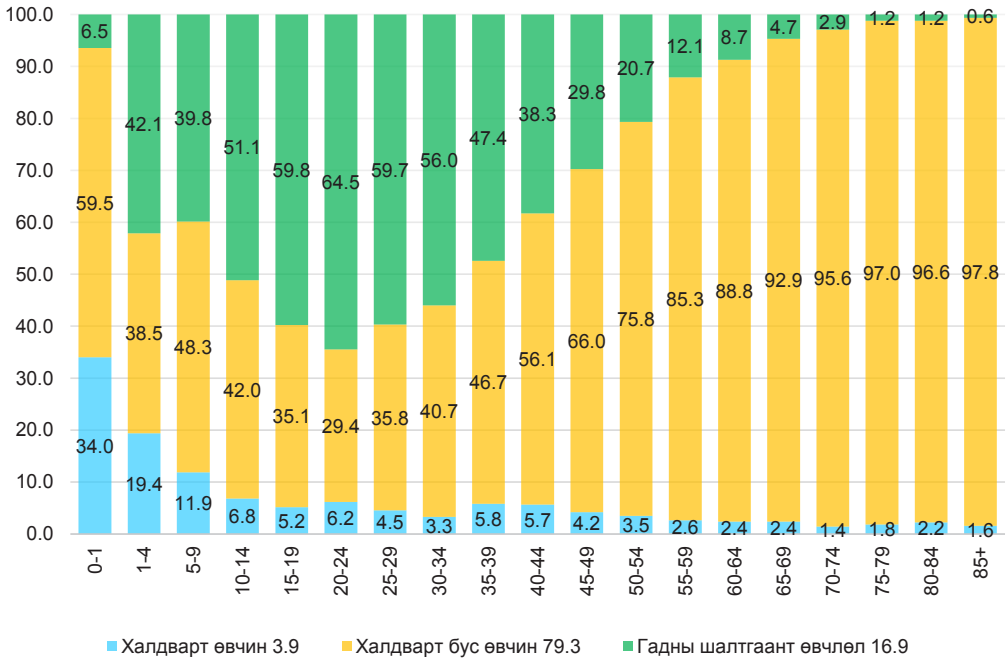

2018 оны байдлаар нас баралтын эхний 10 шалтгаанд элэг, цөсний сувгийн өмөн, зүрх судасны өвчлөл, тархины цус харвалт зэрэг өвчлөл, архины хордлого, амиа хорлолт зэрэг гадны шалтгаант 9440 тохиолдол нь нас баралтын 54.5 хувийг эзэлж байна. Сэргийлж болох нас баралтын шалтгаан болох архины хордлого нийт нас баралтын 5 дахь, амиа хорлолт 8 дахь шалтгаан болж анхаарал татах асуудал болж байна.

Зураг 8.4. *Нас барсан хүний тоо, эхний 10 шалтгаан, Өвчний олон улсын 10-р ангилал /ICD10/-аар, 2018 оны байдлаар*

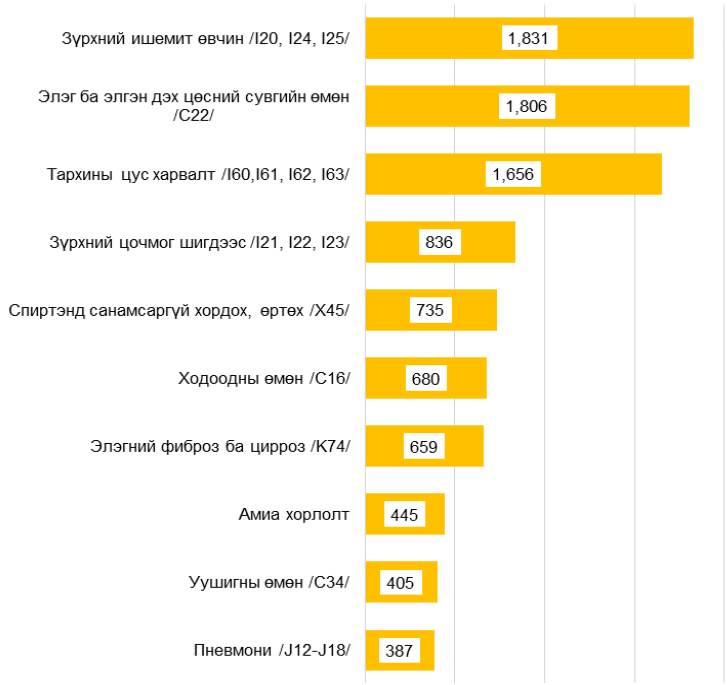

Хүснэгт 8.2. *Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2018 он*

	Нийт өвчлөл	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Хавдар	Гэмтэл хордлого, нас баралтын гадны шалтгаан	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин
Хүйс						
Эрэгтэй	67.17	22.24	15.28	14.94	4.24	2.93
Эмэгтэй	42.95	15.62	12.04	3.75	3.29	1.85
Насны бүлэг						
20 хүртэл	13.85	0.30	0.53	3.10	0.30	1.55
20-44	21.37	3.65	2.35	10.41	1.78	0.66
45-65	111.30	39.04	34.24	18.98	8.76	3.27
65 ба түүнээс дээш	505.59	248.93	152.76	10.75	32.55	22.57
Байршил						
Хот	57.16	16.46	14.08	11.46	4.28	2.60
Хөдөө	52.95	20.88	13.27	7.42	3.32	2.20
Бүсээр						
Баруун	51.13	21.14	13.66	5.48	2.38	2.08
Хангайн	55.22	23.36	12.89	7.85	3.44	1.92
Төв	50.47	18.03	12.65	8.28	4.07	2.28
Зүүн	**52.76**	**16.82**	**15.43**	**7.68**	**3.43**	**2.83**
Улсын дүн	**54.86**	**18.88**	**13.64**	**9.25**	**3.76**	**2.38**

8.1. ЗҮРХ-СУДАСНЫ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчний улмаас жил бүр 5 000-5 500 хүн буюу 3 хүний нэг нь нас барж байгаа бөгөөд хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болсон хэвээр байна.

2018 онд зүрх-судасны тогтолцооны шалтгаант нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 22.24, 10 000 эмэгтэй хүн амд 15.62 ногдож байна.

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралтын түвшин хангай, баруун болон төвийн бүсэд улсын дундажаас өндөр, зүүн бүсийн аймгуудад бага байна.

Шалтгаанаар тооцсон зүрх-судасны өвчний шалтгаант нас баралтын түвшинг насны бүлэг, хүйсээр харьцуулбал 45-64 насны бүлгийн эрэгтэйчүүдийн дунд 10 000 хүн амд ногдох зүрхний ишемийн өвчин 25.8, тархинд цус харвалт 20.4, цусны даралт ихсэх өвчин 0.8 ногдож байгаа бөгөөд тухайн насны эмэгтэйчүүдийн нас баралтын түвшинтэй харьцуулбал зүрхний ишемийн өвчний нас баралт 4.2 дахин, тархинд цус харвалтын өвчний шалтгаант нас баралт 2.0 дахин өндөр байна. (Хүснэгт 8.1.1)

Тархинд цус харвах өвчин Монгол эрэгтэйчүүдийн нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болж байгаа бөгөөд 2018 оны байдлаар 10 000 хүн амд 6.06 ногдож байгаа нь өмнөх оноос 0.2 промиллиор буурсан байна.

Хүснэгт 8.1.1. *Шалтгаанаар тооцсон зүрх- судасны тогтолцооны өвчний нас баралтын түвшин, 10 000 хүн амд, /насны бүлгээр/, 2018 он*

	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Тархинд цус харвалт	Даралт ихсэх өвчин	Зүрхний ишеми өвчин
Нийт нас баралт	**18.88**	**5.24**	**0.59**	**8.44**
20 хүртэл	0.3	0.1	0.0	0.0
20-44	3.7	1.2	0.0	1.4
45-64	39.0	15.0	0.7	15.3
65-аас дээш	248.9	48.9	10.7	124.2
Эрэгтэй	**22.24**	**6.06**	**0.55**	**10.30**
20 хүртэл	0.3	0.0	0.0	0.1
20-44	4.9	1.4	0.0	2.0
45-64	59.0	20.4	0.8	25.8
65-аас дээш	304.1	60.2	12.2	152.5
Эмэгтэй	**15.62**	**4.45**	**0.63**	**6.64**
20 хүртэл	0.3	0.1	0.0	0.0
20-44	2.4	1.0	0.0	0.7
45-64	21.7	10.4	0.7	6.2
65-аас дээш	213.0	41.6	9.8	105.7

8.2. ХОРТ ХАВДРЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Хорт хавдар өвчний шалтгаант нас баралт нь 1990 оноос хойш хүн амын нас баралтын 2 дахь тэргүүлэх шалтгаан болсоор байна.

2018 оны байдлаар хорт хавдрын шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 24.6 хувийг эзэлж байгаа ба нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 15.28, 10 000 эмэгтэй хүн амд 12.04 ногдож байна. Эрэгтэйчүүдийн дунд элэг, ходоод, уушиг, гуурсан хоолой, улаан хоолой, бүдүүн шулуун гэдэс, эмэгтэйчүүдийн дунд элэг, ходоод, умайн хүзүү, улаан хоолой, уушиг, гуурсан хоолойн хорт хавдрын нас баралт тэргүүлэх 5 шалтгаан болж байна.

2018 оны байдлаар хорт хавдартай хэмээн оношлогдсон хүн амын 76.1 хувь нь өвчнийхөө III, IV үе

шатанд орсон үедээ оношлогдож, нас барсан нийт хүн амын 65.3 хувь нь анх оношлогдсоноосоо хойш 1 жил хүртлэх хугацаанд амьдарсан байна. 2009 онтой харьцуулахад хожуу оношлолтын хувь 0.8-аар буурч, анх оношлогдсоноосоо хойш 1 жил хүртэлх хугацаанд амьдарсан хувь 21.5

Зураг 8.2.1. *Зонхилон тохиолдох хорт хавдрын нас баралт /анх оношлогдсоноос хойшхи амьдарсан хугацаа хувиар/, 2018 он*

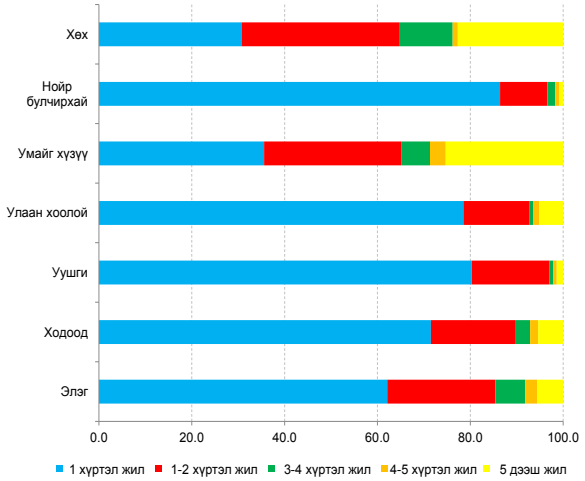

Зураг 8.2.2. *Зонхилон тохиолдох хорт хавдрын өвчлөл /анх оношлогдсон I-IV үе шатандаа/, 2018 он*

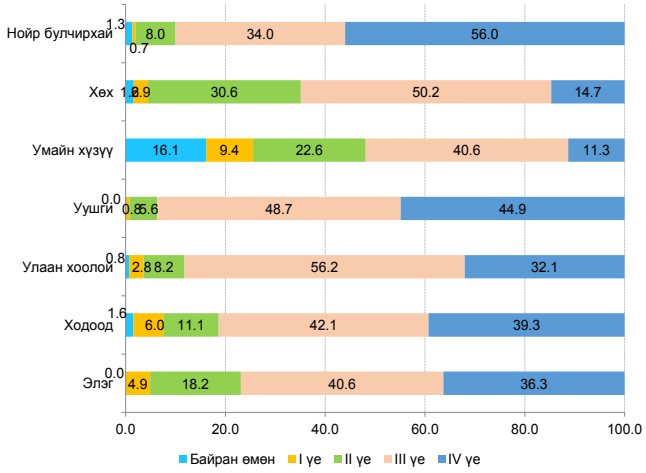

8.3 ГЭМТЭЛ ХОРДЛОГО, ГАДНЫ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Өвчлөл нас баралтын гадны шалтгааны улмаас нас барах тохиолдол сүүлийн жилүүдэд эрс нэмэгдэж, 1990 онд хүн амын нас баралтын 5 дахь, 2000 оноос хойш 3 дахь тэргүүлэх шалтгаан болсоор байна. 10 000 хүн амд ногдох гэмтэл хордлого, гадны шалтгаант нас баралт нь 1995 онд 6.0, 2000 онд 7.6, 2007 онд 11.7 болж, бараг 2 дахин нэмэгдсэн байна. Харин 2008 оноос сүүлийн 10 гаруй жилийн хугацаанд гэмтэл хордлого, гадны шалтгаант нас баралт буурч, 10 000 хүн амд 9.3, 2009 онд 8.7 болж байсан байна. Харин 2011 онд 11.2 байсан бол 2018 онд 9.25 болж 2.0 промилиор буурсан байна. 2018 онд Өвчлөл нас баралтын гадны шалтгаанаар 2 923 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 9.25 байгаа нь өмнөх оноос 0.76-оор нэмэгдсэн байна. Хүйсээр авч үзэхэд 79.4 хувь нь эрэгтэйчүүд, 20.6 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. 10 000 эрэгтэй хүн амд ногдох нас баралтын түвшин 14.94 байгаа нь эмэгтэйчүүдээс 4.0 дахин их байна.

Зураг 8.3.1. *Осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын хэлбэр, хүйсээр,10 000 хүн амд, 2018 он*

Өвчлөл нас баралтын гадны шалтгааныг хэлбэрээр авч үзвэл 17.9 хувь нь зам тээврийн осол, 15.2 хувь нь амиа хорлох, 7.6 хувь нь бусдад хорлогдсон, 59.3 хувь нь бусад ослын шалтгаанаар нас барсан байна.

Эрэгтэйчүүдийн амиа хорлох, бусдад хорлогдох, зам тээврийн осолд өртөж амь насаа алдах явдал эмэгтэйчүүдээс их байгаа бөгөөд үзүүлэлтүүдийг 10 000 хүн амд харьцуулан авч үзвэл: амиа хорлосон тохиолдлын тоо 5.8 дахин, хүчирхийлэл, бусдад хорлогдсон тохиолдлын тоо 4.1 дахин, зам тээврийн ослын тохиолдлын тоо 2.8 дахин их байна.

Бусад ослын шалтгаант нас баралтаас архины хордлогын шалтгаант нас баралт 45.2 хувийг эзэлж байгаа ба ус, гал, байгалийн хүчинд өртсөн осол 24.5 хувийг эзэлж байна.

Сүүлийн 15 жилийн статистик мэдээгээр амиа хорлож нас барсан тохиолдолд Өөрийгөө санаатайгаар дүүжлэх, боймлох, амьсгал боох /X70/ хэлбэр хамгийн өндөр хувийг эзэлж байгаа ба 2018 оны байдлаар 92.1 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 5.3 хувиар нэмэгдсэн байна.

Сүүлийн 15 жилийн хугацаанд жилд дунджаар 16 орчим мянган хүн нас барснаас 2.7% орчим хувь нь амиа хорлон нас баржээ. 2003 оны байдлаар амиа хорлосон нас баралт 10000 хүн тутамд 0.9 байсан бол 2018 онд 1.4 хүн болж нэмэгдсэн байна.

Хүйсээр авч үзвэл, 2003-2017 оны дунджаар нийт нас барсан хүн амын 60.3 хувь, харин амиа хорлогчдын 84.7 хувь нь эрэгтэйчүүд байна. Амиа хорлогчдын тоо 2018 онд 445 байгаа нь нийт нас баралтын 2.6 хувийг эзэлж байна.

Нийт нас барсан хүнд эзлэх амиа хорлогчдын хувь бага хэдий ч насны бүлэгт эзлэх хувийг тооцвол ялгаатай дүр зураг ажиглагдаж байна. Тухайлбал, 2018 онд нас барсан 20-29 насны 5 хүн тутмын 1, 15-24 насны 4 хүн тутмын 1, 10-14 болон 30-34 насны 7 хүн тутмын 1 нь амиа хорлон нас барсан байна.

Хүснэгт 8.3.1. *Амиа хорлогчдын нийт нас баралтад эзлэх хувь, насны бүлгээр, 2003-2018 он*

Он	2003	2008	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бүгд	1.47	2.70	2.87	2.99	2.93	2.78	2.84	2.57
0-4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5-9	2.0	0.8	2.2	0.0	0.9	2.8	0.8	2.5
10-14	3.3	13.0	13.3	21.4	15.0	21.2	18.0	13.6
15-19	9.4	17.7	20.8	25.3	24.5	23.5	25.8	24.7
20-24	9.1	17.2	21.7	19.4	25.6	23.3	28.48	20.8
25-29	8.5	14.9	20.4	19.4	23.3	19.2	18.94	17.6
30-34	6.7	9.8	11.5	16.9	13.9	15.3	15.5	13.4
35-39	3.1	7.4	8.3	7.9	9.2	8.3	6.8	8.0
40-44	2.9	4.4	4.7	4.9	5.0	4.5	5.2	4.9
45-49	1.8	2.7	3.1	2.5	2.8	3.1	2.9	3.7
50-54	0.7	1.7	2.0	1.8	1.9	1.2	2.2	2.0
55-59	0.3	0.7	1.2	0.9	0.6	1.3	1.1	0.8
60-64	0.3	0.3	0.2	0.4	0.3	0.4	0.6	0.6
65+	0.0	0.1	0.2	0.3	0.1	0.1	0.2	0.2

Дээрх хүснэгтээс харахад, 2003 онд 10-14 насныхны амиа хорлолт энэ насны хүүхдүүдийн нийт нас баралтын 3.3 хувийг эзлэж байсан бол 2018 онд 13.6 хувь болж, 4 дахин өссөн нь бусад насны бүлэгтэй харьцуулбал хамгийн их өөрчлөлттэй бүлэг байна.

Нас барсан, эрэгтэй хүн амд амиа хорлогчдын эзлэх хувь 20-24 насанд өндөр байгаа хандлага 2018 онд хэвээр байгаа бол эмэгтэйчүүдийн хувьд 2018 онд 15-19 насныхан хамгийн өндөр байна.

Түүнчлэн нас барсан хүн амыг насны бүлэг болон шалтгаанаар авч үзвэл ялангуяа өсвөр үе, залуучуудын дунд амиа хорлолт тэргүүлж байгаа төдийгүй тэдгээрийн дийлэнх нь эрэгтэйчүүд байна. Тухайлбал, амиа хорлон эндсэн 10-14 насныхны 66.7 хувь, 15-19 насныхны 72.1 хувь, 20-24 насныхны 81.8 хувь, 25-29 насныхны 91.2 хувь, 30-34 насныхны 86.8 хувийг эрэгтэйчүүд эзэлж байна

Зураг 8.3.2. *Осол гэмтлийн өвчлөл, нас баралт, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он*

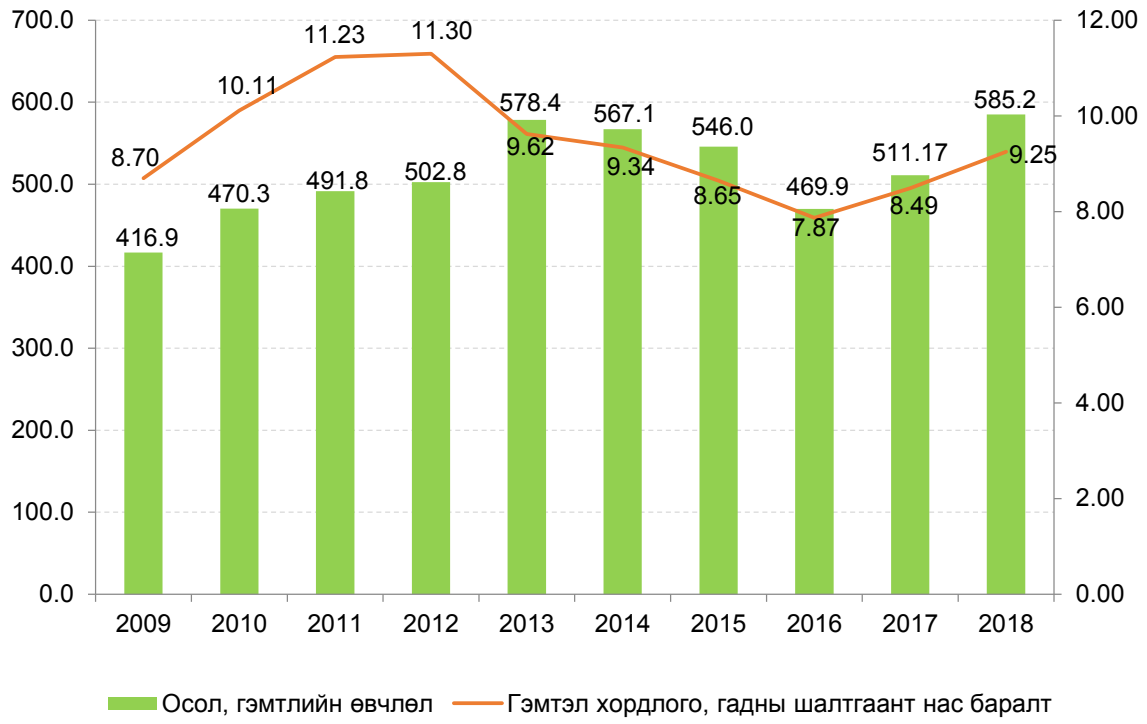

БҮЛЭГ 9

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМЗҮЙН САЛБАРЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

БҮЛЭГ 9.

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМЗҮЙН САЛБАРЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

9.1. ЭМИЙН БҮРТГЭЛ

Төрөөс эмийн талаар баримтлах бодлогын хэрэгжилтийн хүрээнд Эмзүйн салбарын үйл ажиллагааг нэг урсгалаар тайлагнах механизмийг бүрдүүлэн, мэдээллийг нээлттэй болгож, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, эмзүйн сайн засаглалыг бэхжүүлэх зорилгоор Эмзүйн салбарын үзүүлэлтийн мэдээллийг нэгтгэдэг.

Хүн ам, эрүүл мэндийн байгууллагыг чанартай, аюулгүй эмчилгээний идэвхитэй эмээр хангах зорилгоор эмийн бүртгэлийн үйл ажиллагааг Монгол улсад 1994 оноос хэрэгжүүлж эхэлсэн. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлд үндэслэн Эрүүл мэнд, спортын сайдын 2015 оны 13 дугаар “Эм, эмийн түүхий эдийг бүртгэх журам шинэчлэн батлах тухай” тушаалын дагуу эм, эмийн түүхий эд, биологийн идэвхит бүтээгдэхүүний бүртгэлийн үйл ажиллагааг явуулж байна.

Зураг 9.1.1. *Бүртгэсэн эм, эмийн түүхий эд /1994-2018 он/*

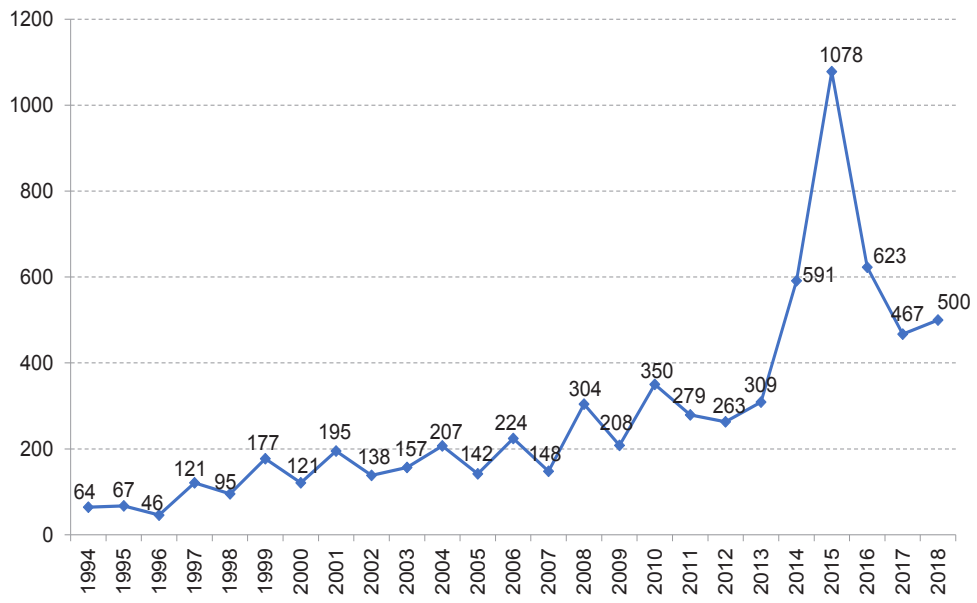

2018 онд улсын бүртгэлд 500 нэрийн эм шинээр нэмж бүртгэснээс импортын 419, үндэсний үйлдвэрийн 31 эм, уламжлалт 38, эмийн түүхий эд 12 бүртгэгдсэн байна. 2018 онд 682 эм, 19 эмийн түүхий эдийн бүртгэлийн хугацааг сунгаж 473 эмийн бүртгэлд өөрчлөлт оруулж, 24 нэрийн эм бүртгэлээс хассан.

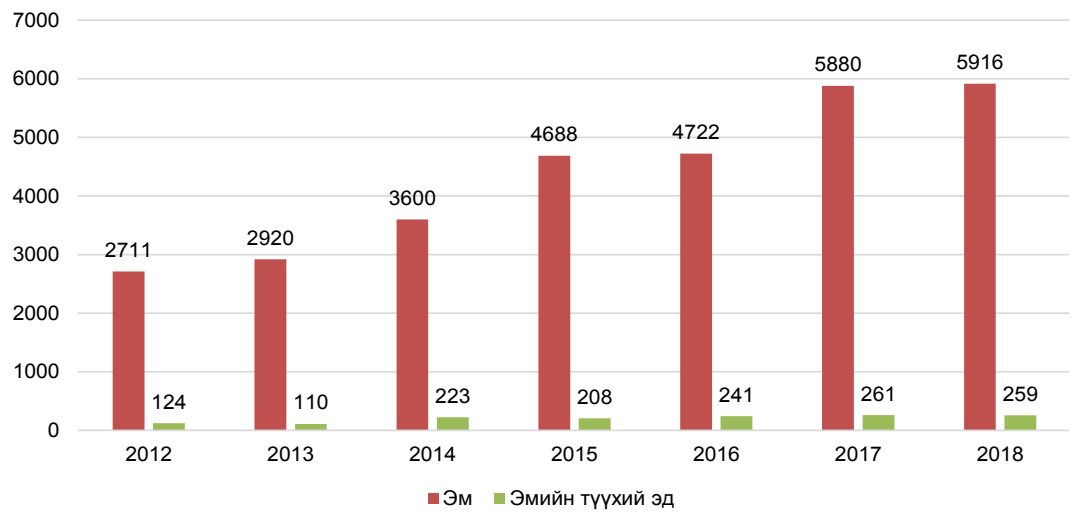

Зураг 9.1.2. *Бүртгэлтэй эм, эмийн түүхий эд /2012-2018 он/*

2018 онд Монгол улсын эмийн бүртгэлд нийт 5916 эм, 259 нэрийн түүхий бүртгэлтэй байна.

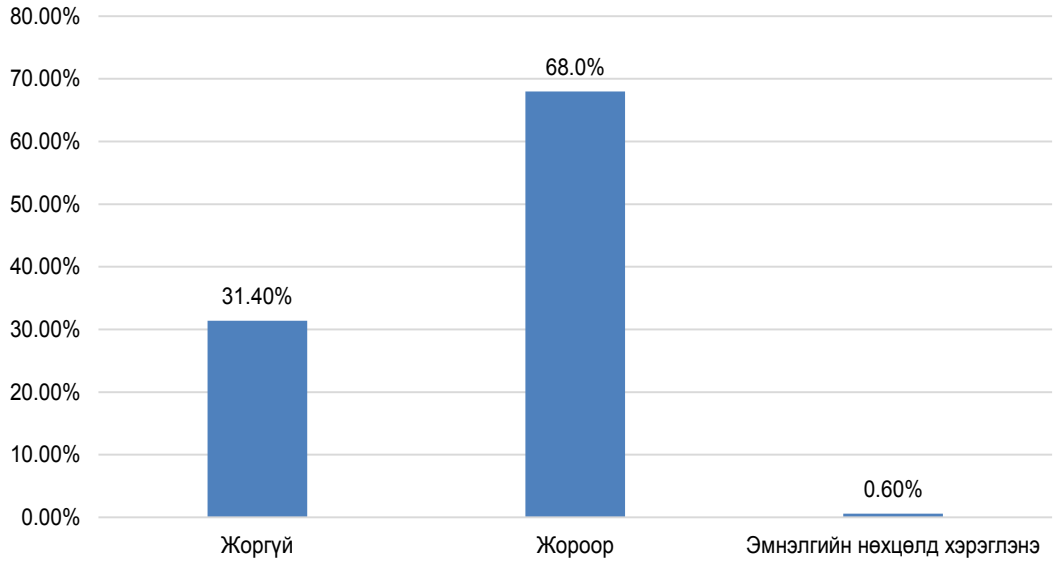

Зураг 9.1.3. *Бүртгэлтэй эмийн жорын ангилал /%/, /2018 он/*

2018 оны байдлаар Монгол улсад нийт бүртгэлтэй 5916 эмийн 31.4% жоргүй, 68% жороор, 0.6% эмнэлгийн нөхцөлд хэрэглэх гэсэн үзүүлэлттэй байна.

Нийт 59 улсын 5 916 нэрийн эм бүртгэгдсэн ба Монгол Улсад үйлдвэрлэсэн эм нийт бүртгэлийн 29.8%-ийг эзэлж байна.

Зураг 9.1.4. *Эм бүртгүүлсэн улс орон, хувь, 2018 он*

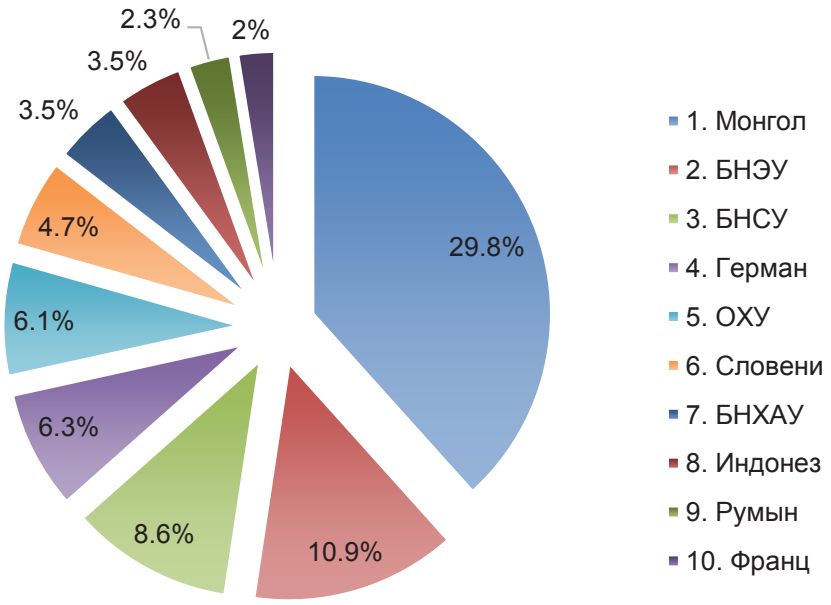

Зураг 9.1.5. *Эмийн бүртгэлд үндэсний үйлдвэрийн эмийн эзлэх хувь /2012-2018 он/*

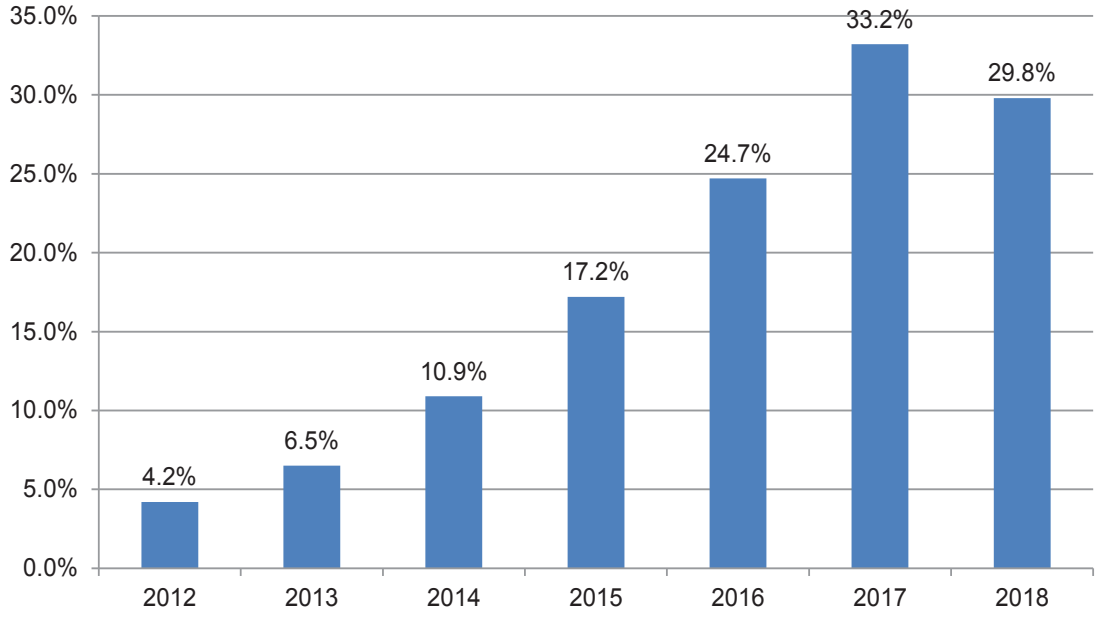

2018 онд бүртгэгдсэн нийт 5 916 эмийг АТС кодын ангиллаар авч үзвэл:

Зураг 9.1.6. *АТС ангилал /2018 он/*

Үндэсний үйлдвэрийн эмийн бүртгэлийг бүртгэгдсэн оноор харуулвал:

Зураг 9.1.7. *Үндэсний үйлдвэрийн эмийн бүртгэлийг бүртгэгдсэн оноор, /2014-2018 он/*

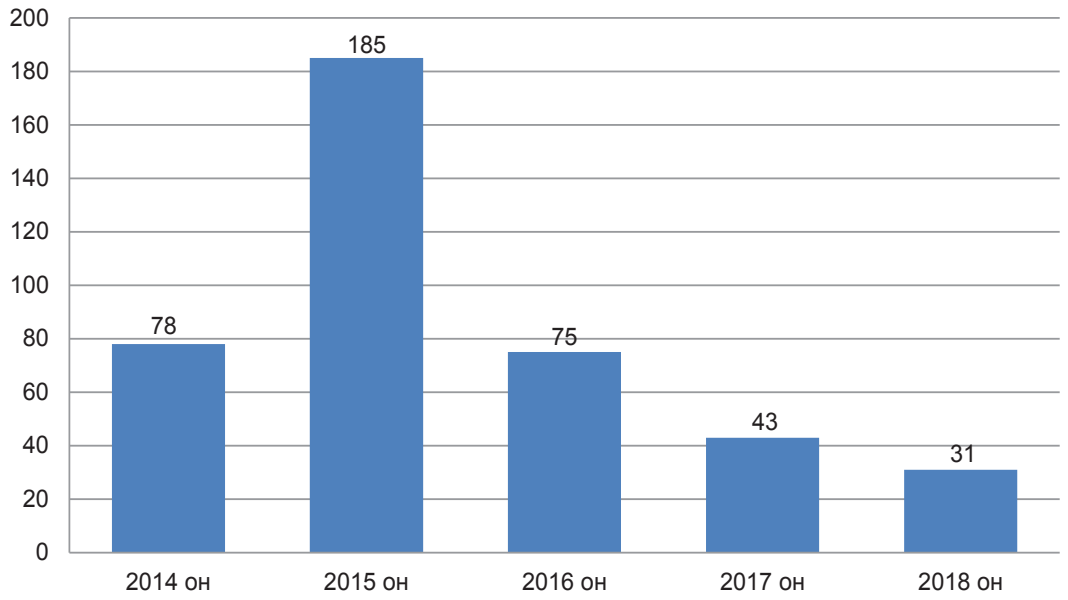

Зураг 9.1.8. *Үндэсний үйлдвэрийн уламжлалт эмийн бүртгэл /2014-2018 он/*

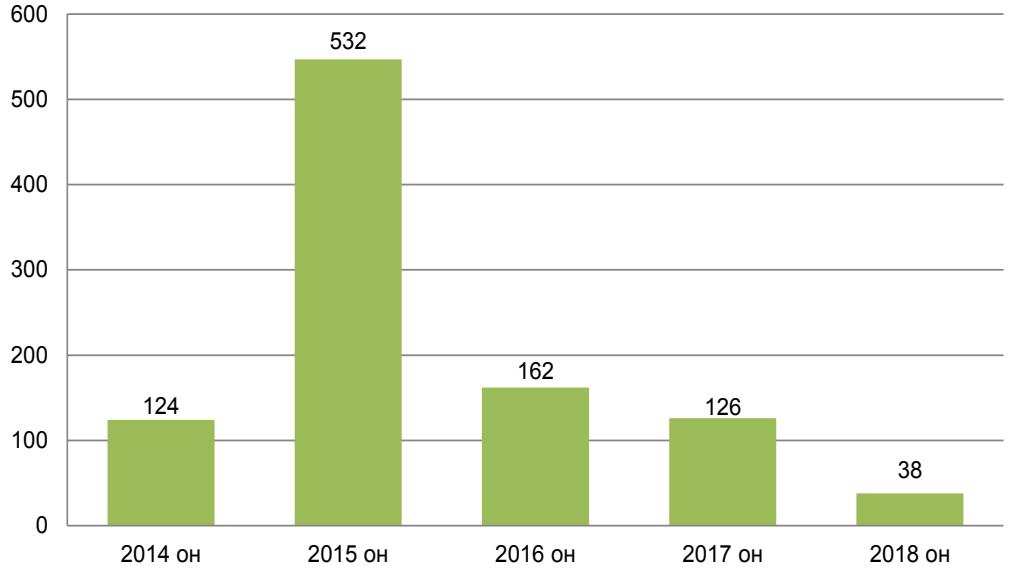

Улсын бүртгэлд нийт 1015 уламжлалт эм бүртгэгдсэнээс 2018 онд 38 нэрийн уламжлалт эм шинээр бүртгэгдсэн байна.

Зураг 9.1.9. *Биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний бүртгэл, /2014-2018 он/*

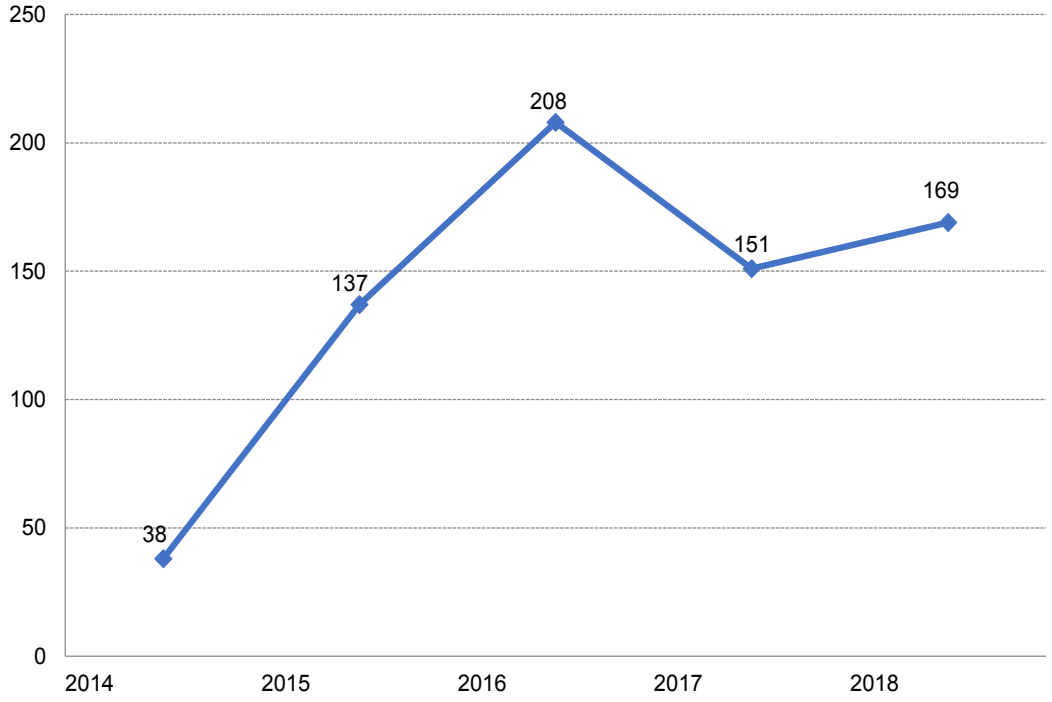

2018 онд 169 нэрийн биологийн идэвхит бүтээгдэхүүн шинээр бүртгэсэн байна.

9.2. ЭМИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, ГАЖ НӨЛӨӨ

Эрүүл мэндийн сайдын 2013 оны 415 дугаар тушаалаар батлагдсан “Эмийн гаж нөлөө болон аюулгүй байдлын мэдээллийг бүртгэн мэдээлэх журам”-ын дагуу эмийн гаж нөлөөг мэдээлэх, бүртгэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж байна.

2012-2018 онд Эрүүл мэндийн 115 байгууллагаас эмийн гаж нөлөөний 879 тохиолдол бүртгэгдэж ирснийг Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсэн байна.

Хүснэгт 9.2.1. *Эмийн гаж нөлөөний болон мэдээлсэн эмнэлгийн тоо, 2012-2018 он*

Үзүүлэлт		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Улаанбаатар хотын эмнэлэг, эмийн сан	Мэдээлсэн эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	8	14	11	5	16	9	15
	Гаж нөлөөний тоо	57	111	98	44	117	59	95
Хөдөө орон нутгийн эмнэлэг, эмийн сан	Мэдээлсэн эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	2	7	7	8	6	7	2
	Гаж нөлөөний тоо	8	66	60	24	106	27	7
Нийт	Мэдээлсэн эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	10	21	18	13	22	15	16
	Гаж нөлөөний тоо	65	177	158	68	223	86	102

Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар эрүүл мэндийн байгуулагуудаас ирүүлсэн эмийн эмийн гаж нөлөөг “Наранжогийн горим”- ын дагуу үнэлж баталгаажуулдаг.

9.3. ЭМНЭЛГИЙН ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН ШАЛГАЛТ ТОХИРУУЛГА

Монгол Улсын Шадар сайдын 2015 оны 117 дугаар “Хэмжил зүйн ажил, үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн батлах тухай” тушаал, Эрүүл мэнд, спортын сайдын 2015 оны 249 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид шалгалт тохируулга хийх журам”, Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны 01 дүгээр “Эмнэлгийн тоног тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, хэвийн үйл ажиллагааг хангах тухай” албан даалгаврын хэрэгжилтийг ханган ажиллах зорилгоор эрүүл мэндийн байгууллагад ашиглагдаж байгаа 14 нэр төрлийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид олон улсын жишигт нийцсэн симулятор, анализатораар шалгалт баталгаажуулалт хийх, эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн үнэн, зөв байдлыг үнэлэн хэвийн, найдвартай ажиллагааг ханган ажиллаж байна.

2018 онд төр болон хувийн хэвшлийн нийт 58 эрүүл мэндийн байгууллагад ашиглагдаж байгаа 877 эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид шалгалт баталгаажуулалт хамрагдсанаас 77.4% нь тэнцсэн байна.

Зураг 9.3.1. *Шалгалт тохируулгад хамрагдсан эрүүл мэндийн байгууллага, 2018 он*

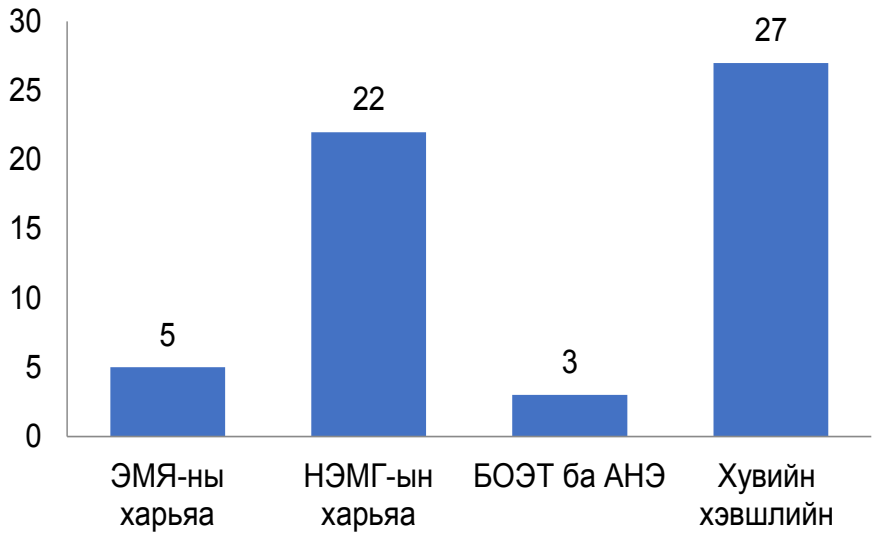

Зураг 9.3.2. *Шалгалт тохируулгад хамрагдсан эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн мэдээллийг эрүүл мэндийн байгууллагын ангиллаар харуулсан байдал, 2018 он*

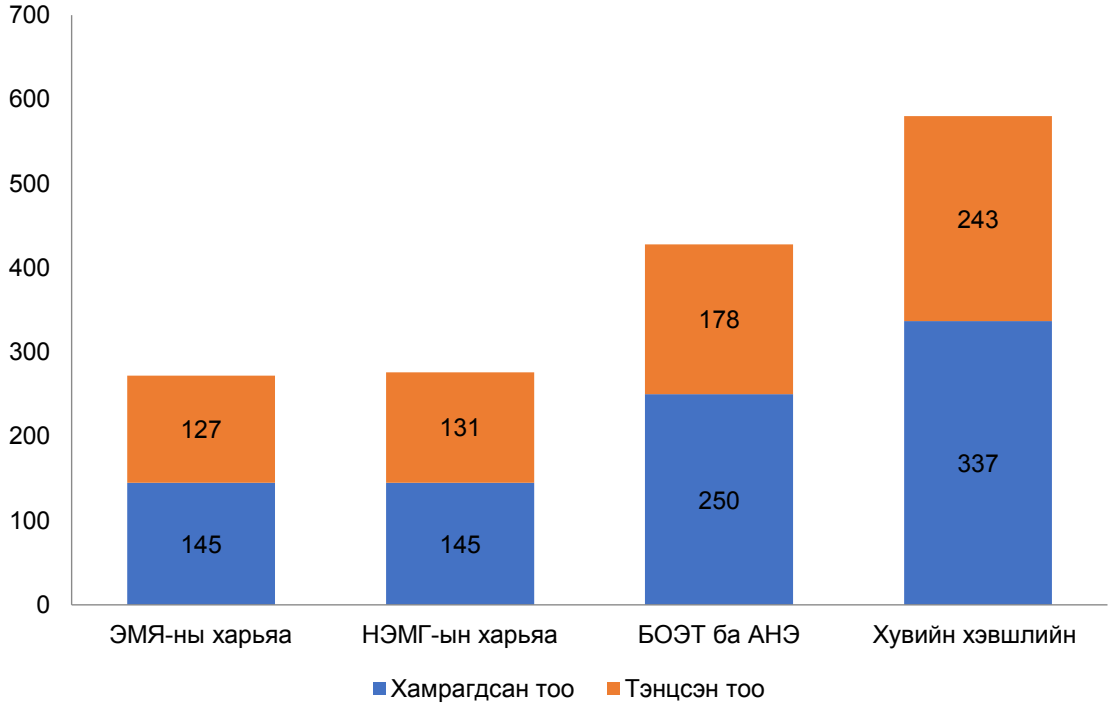

БҮЛЭГ 10

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, СҮҮЛИЙН 10 ЖИЛЭЭР, АЙМГААР

ТӨРСӨН ЭХ /БОДИТ ТОО/

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	1742	1989	2045	1946	2005	1973	2101	2170	2037	1951	1890	1737
2	Баян-Өлгий	2520	2647	2558	2459	2569	2568	2783	2801	2761	2838	2844	2913
3	Баянхонгор	1725	2046	2047	1874	2098	2119	2308	2174	2125	1960	1997	2066
4	Булган	814	942	1060	975	962	953	1023	999	985	868	825	778
5	Говь-Алтай	1209	1365	1374	1303	1310	1373	1376	1265	1284	1176	1216	1277
6	Говьсүмбэр	286	304	361	379	352	443	478	488	442	446	416	471
7	Дархан-Уул	1951	2163	2592	2469	2496	2609	2680	2843	2628	2476	2249	2397
8	Дорноговь	1119	1239	1337	1288	1348	1405	1502	1483	1534	1426	1318	1365
9	Дорнод	1481	1796	1927	1842	1993	1923	1972	1982	1958	2067	1922	1948
10	Дундговь	894	978	1085	864	766	811	890	947	996	955	878	904
11	Завхан	1553	1811	1878	1656	1383	1448	1501	1612	1628	1413	1321	1431
12	Орхон	1875	2232	2489	2294	2570	2581	2891	2826	2680	2598	2566	2731
13	Өвөрхангай	2424	2734	2942	2752	2511	2582	2779	2742	2741	2664	2417	2404
14	Өмнөговь	908	1176	1280	1167	1213	1293	1536	1439	1509	1401	1297	1536
15	Сүхбаатар	945	1038	1192	1149	1288	1248	1217	1329	1395	1251	1275	1300
16	Сэлэнгэ	1518	1713	1848	1896	1859	1932	1924	2024	1945	1826	1712	1705
17	Төв	765	911	934	922	923	1126	1238	1325	1279	1226	1192	1141
18	Увс	1792	2253	2379	1953	1964	2041	1994	2110	1996	2027	2029	1896
19	Ховд	2012	2240	2227	2076	2396	2346	2364	2306	2312	2208	2196	2349
20	Хөвсгөл	2513	3043	3149	2933	3108	3186	3297	3306	3119	2963	2767	2880
21	Хэнтий	1304	1441	1560	1388	1483	1490	1611	1630	1633	1638	1442	1456
22	**Аймгийн дүн**	**31350**	**36061**	**38264**	**35585**	**36597**	**37450**	**39465**	**39801**	**38987**	**37378**	**35769**	**36685**
23	Улаанбаатар	24284	27026	30280	30075	33731	37024	39906	41427	41447	40425	38115	40373
24	**Улсын дүн**	**55634**	**63087**	**68544**	**65660**	**70328**	**74474**	**79371**	**81228**	**80434**	**77803**	**73884**	**77058**

АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД / БОДИТ ТОО /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	1741	1990	2049	1950	2013	1985	2115	2180	2051	1957	1902	1738
2	Баян-Өлгий	2486	2609	2518	2415	2546	2546	2762	2789	2770	2831	2849	2919
3	Баянхонгор	1725	2043	2058	1884	2107	2124	2316	2183	2133	1966	2001	2074
4	Булган	819	946	1068	978	964	962	1024	1008	991	871	835	785
5	Говь-Алтай	1214	1358	1379	1303	1315	1370	1387	1265	1293	1176	1221	1286
6	Говьсүмбэр	285	304	360	377	354	443	479	491	446	450	418	470
7	Дархан-Уул	1963	2173	2612	2477	2500	2634	2698	2855	2644	2486	2260	2408
8	Дорноговь	1131	1243	1332	1296	1355	1414	1509	1488	1549	1436	1325	1371
9	Дорнод	1485	1797	1930	1847	1999	1922	1984	1984	1970	2076	1934	1957
10	Дундговь	897	985	1093	867	764	817	890	948	1001	953	881	912
11	Завхан	1547	1804	1877	1651	1377	1452	1512	1615	1631	1421	1329	1431
12	Орхон	1867	2243	2506	2306	2585	2589	2911	2831	2696	2621	2579	2751
13	Өвөрхангай	2432	2734	2946	2752	2510	2590	2783	2757	2755	2675	2428	2403
14	Өмнөговь	911	1180	1282	1178	1221	1301	1544	1441	1505	1409	1301	1552
15	Сүхбаатар	951	1039	1190	1160	1297	1259	1224	1330	1395	1262	1275	1307
16	Сэлэнгэ	1519	1711	1845	1909	1858	1940	1934	2029	1956	1836	1720	1706
17	Төв	766	919	932	927	923	1127	1240	1334	1274	1218	1197	1147
18	Увс	1794	2262	2386	1946	1964	2045	1999	2127	2009	2040	2036	1912
19	Ховд	2020	2240	2227	2075	2391	2351	2372	2320	2313	2220	2212	2355
20	Хөвсгөл	2506	3054	3160	2932	3114	3197	3295	3317	3128	2965	2775	2881
21	Хэнтий	1304	1445	1575	1386	1495	1496	1615	1637	1634	1638	1446	1460
22	**Аймгийн дүн**	**31363**	**36079**	**38325**	**35616**	**36652**	**37564**	**39593**	**39929**	**39144**	**37507**	**35924**	**36825**
23	Улаанбаатар	24411	27183	30437	30273	33924	37214	40187	41786	41731	40687	38404	40703
24	**Улсын дүн**	**55774**	**63262**	**68762**	**65889**	**70576**	**74778**	**79780**	**81715**	**80875**	**78194**	**74328**	**77528**

ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ /100 000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД/

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	57.4	0.0	48.8	51.3	49.7	50.4	0.0	45.9	0.0	102.2	0.0	115.1
2	Баян-Өлгий	241.4	76.7	198.6	41.4	78.6	117.8	144.8	35.9	72.2	35.3	35.1	0.0
3	Баянхонгор	173.9	48.9	97.2	0.0	0.0	188.3	0.0	137.4	46.9	101.7	0.0	0.0
4	Булган	0.0	0.0	187.3	0.0	103.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5	Говь-Алтай	411.9	0.0	72.5	76.7	76.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
6	Говьсүмбэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7	Дархан-Уул	50.9	46.0	0.0	0.0	0.0	38.0	37.1	0.0	0.0	40.2	0.0	83.1
8	Дорноговь	0.0	80.5	0.0	0.0	0.0	0.0	66.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
9	Дорнод	67.3	55.6	0.0	0.0	50.0	52.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
10	Дундговь	111.5	101.5	91.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
11	Завхан	64.6	110.9	159.8	60.6	72.6	206.6	66.1	0.0	0.0	0.0	150.5	0.0
12	Орхон	107.1	0.0	39.9	86.7	38.7	38.6	0.0	35.3	0.0	0.0	0.0	0.0
13	Өвөрхангай	123.4	36.6	67.9	0.0	159.4	38.6	35.9	0.0	36.3	74.8	0.0	0.0
14	Өмнөговь	329.3	0.0	78.0	169.8	0.0	0.0	0.0	69.4	66.4	212.9	76.9	0.0
15	Сүхбаатар	0.0	0.0	168.1	0.0	77.1	79.4	0.0	0.0	0.0	158.5	78.4	0.0
16	Сэлэнгэ	0.0	58.4	54.2	52.4	107.6	51.5	0.0	0.0	51.1	108.9	0.0	58.6
17	Төв	0.0	0.0	321.9	0.0	0.0	177.5	0.0	0.0	78.5	82.1	0.0	0.0
18	Увс	55.7	44.2	0.0	205.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	49.1	0.0
19	Ховд	99.0	44.6	89.8	96.4	83.6	0.0	84.3	86.2	0.0	90.1	45.2	127.4
20	Хөвсгөл	39.9	32.7	94.9	34.1	64.2	31.3	91.0	30.1	32.0	101.2	0.0	34.7
21	Хэнтий	76.7	138.4	127.0	0.0	0.0	133.7	0.0	0.0	61.2	0.0	69.2	0.0
22	**Аймгийн дундаж**	**102.0**	**44.3**	**83.5**	**44.9**	**51.8**	**58.6**	**32.8**	**25.0**	**23.0**	**56.0**	**22.3**	**24.4**
23	Улаанбаатар	73.7	55.2	78.9	46.2	44.2	43.0	52.3	35.9	28.8	41.8	31.2	29.5
24	**Улсын дундаж**	**89.6**	**49.0**	**81.4**	**45.5**	**48.2**	**50.8**	**42.6**	**30.6**	**26.0**	**48.6**	**26.9**	**27.1**

НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ / 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	17.8	28.6	25.9	26.2	16.4	19.6	18.4	13.3	14.1	18.9	16.8	19.6
2	Баян-Өлгий	18.5	17.6	27.0	22.8	24.7	23.2	17.4	23.7	24.9	27.9	13.3	17.8
3	Баянхонгор	20.9	26.9	22.8	26.5	19.5	14.1	18.1	15.1	14.1	23.9	15.5	11.6
4	Булган	22.0	13.7	18.7	20.4	11.4	18.7	17.6	20.8	17.2	13.8	10.8	16.6
5	Говь-Алтай	30.5	25.8	26.8	20.7	24.3	20.4	25.2	24.5	13.1	16.2	16.4	16.3
6	Говьсүмбэр	3.5	29.6	22.2	2.7	8.5	11.3	14.6	6.1	13.5	15.6	7.2	2.1
7	Дархан-Уул	8.2	10.6	9.6	8.1	9.2	8.0	8.2	7.0	10.2	12.5	10.6	10.8
8	Дорноговь	23.0	30.6	21.8	24.7	13.3	16.3	15.2	13.4	12.3	14.6	12.8	11.7
9	Дорнод	18.9	16.7	17.1	20.0	20.0	14.6	13.1	9.6	7.6	11.1	13.4	4.1
10	Дундговь	14.5	14.2	20.1	21.9	13.1	11.0	10.1	16.9	7.0	16.8	9.1	7.7
11	Завхан	19.4	20.5	22.9	26.7	22.5	22.7	17.9	23.5	25.8	15.5	16.6	13.3
12	Орхон	16.1	17.8	15.6	14.7	13.5	14.7	11.3	14.5	12.2	12.6	5.0	6.5
13	Өвөрхангай	28.4	31.5	23.1	28.3	27.1	23.2	14.7	12.7	14.2	20.6	16.1	15.0
14	Өмнөговь	22.0	23.7	21.1	22.1	19.7	16.9	16.8	20.1	16.6	19.2	16.1	14.8
15	Сүхбаатар	20.0	23.1	18.5	21.6	18.5	22.2	15.5	20.3	18.6	22.2	17.3	10.7
16	Сэлэнгэ	9.2	7.6	14.1	8.4	5.4	6.7	7.8	6.4	8.2	14.7	11.0	10.6
17	Төв	5.2	7.6	18.2	25.9	27.1	19.5	13.7	16.5	13.3	20.5	10.0	18.3
18	Увс	35.1	22.1	30.6	33.4	23.4	15.2	17.0	18.8	20.4	21.6	18.7	14.1
19	Ховд	18.8	16.1	18.9	24.1	18.4	18.3	14.3	19.4	20.8	18.9	16.7	14.9
20	Хөвсгөл	29.5	27.2	29.4	29.7	29.9	26.0	23.1	16.0	22.4	28.3	22.0	18.0
21	Хэнтий	17.6	27.7	29.2	19.5	18.7	16.0	18.0	15.3	17.1	15.3	19.4	11.6
22	**Аймгийн дундаж**	**20.3**	**21.2**	**21.9**	**22.1**	**19.2**	**17.5**	**15.7**	**15.7**	**15.9**	**18.8**	**14.5**	**13.1**
23	Улаанбаатар	14.7	17.5	18.0	16.1	13.3	13.1	13.6	15.0	14.7	15.0	12.7	13.6
24	**Улсын дундаж**	**17.8**	**19.6**	**20.2**	**19.4**	**16.3**	**15.3**	**14.6**	**15.3**	**15.3**	**16.8**	**13.6**	**13.4**

ПЕРИНАТАЛЬ ЭНДЭГДЭЛ / 1000 НИЙТ ТӨРӨЛТӨД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	15.9	18.5	17.0	20.4	13.8	12.5	15.1	13.2	9.7	12.7	10.5	13.2
2	Баян-Өлгий	36.0	29.6	28.3	30.7	33.9	23.5	22.8	18.5	16.9	16.8	13.2	12.2
3	Баянхонгор	18.4	24.7	16.9	20.0	16.0	13.1	15.8	17.7	14.0	10.6	11.4	9.1
4	Булган	20.6	7.4	12.1	8.2	16.4	14.5	12.6	13.8	16.1	12.5	7.2	16.5
5	Говь-Алтай	20.5	27.6	16.5	18.3	21.1	18.8	18.0	22.7	9.2	15.2	14.7	13.1
6	Говьсүмбэр	7.0	19.5	11.1	7.9	5.6	6.8	12.5	8.1	8.9	6.6	4.8	2.1
7	Дархан-Уул	3.1	6.9	8.8	8.4	9.5	7.2	9.6	7.7	9.4	8.4	9.3	9.9
8	Дорноговь	20.2	28.7	25.3	20.7	11.0	8.5	15.2	10.7	9.7	11.1	14.3	11.6
9	Дорнод	15.4	18.2	17.5	15.6	14.9	16.5	12.0	13.5	8.6	10.1	13.3	6.6
10	Дундговь	11.1	7.1	12.8	13.8	16.9	12.2	8.9	13.6	4.0	16.7	9.0	5.5
11	Завхан	19.2	19.7	16.9	22.2	28.0	23.2	12.5	14.8	17.6	10.5	16.5	9.1
12	Орхон	21.2	16.8	13.1	16.4	16.5	14.2	14.0	14.4	13.3	11.4	8.9	8.3
13	Өвөрхангай	22.9	21.4	17.2	19.4	21.7	19.6	12.9	12.6	11.6	10.8	11.1	12.8
14	Өмнөговь	12.0	16.0	15.5	19.4	13.1	14.6	16.1	18.6	17.1	13.4	14.5	12.2
15	Сүхбаатар	13.6	18.1	20.0	12.0	16.8	13.5	10.6	13.4	16.4	13.4	11.7	9.1
16	Сэлэнгэ	11.8	8.1	11.3	9.4	8.6	9.8	7.2	9.3	8.1	7.1	7.0	7.6
17	Төв	10.4	14.0	18.1	17.2	21.5	14.1	16.0	9.7	18.6	21.1	9.2	10.4
18	Увс	24.2	17.5	18.3	25.9	18.2	17.9	16.4	15.9	14.9	14.1	15.6	9.4
19	Ховд	13.3	17.3	18.2	22.5	18.6	16.8	16.7	15.5	19.3	15.2	15.7	14.3
20	Хөвсгөл	20.9	17.6	18.5	18.6	17.2	19.3	17.1	17.3	18.1	16.8	12.9	14.2
21	Хэнтий	13.7	19.2	17.1	17.2	12.7	12.6	12.3	15.8	12.8	8.5	11.0	10.9
22	**Аймгийн дундаж**	**18.2**	**18.3**	**17.0**	**18.2**	**17.4**	**15.4**	**14.4**	**14.3**	**13.4**	**12.6**	**11.9**	**10.8**
23	Улаанбаатар	14.1	16.2	16.8	15.4	13.2	14.4	14.3	14.7	15.6	13.2	12.9	12.8
24	**Улсын дундаж**	**16.4**	**17.4**	**16.9**	**16.9**	**15.4**	**14.9**	**14.4**	**14.5**	**14.6**	**12.9**	**12.4**	**11.9**

ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ / 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	20.1	31.7	28.8	31.3	20.9	23.7	22.7	18.3	18.0	27.6	20.5	25.3
2	Баян-Өлгий	26.1	23.8	36.9	33.1	29.1	27.9	23.9	26.5	31.4	32.1	17.9	25.0
3	Баянхонгор	23.8	28.9	26.7	32.9	25.6	17.9	20.7	19.7	18.3	30.0	18.0	18.8
4	Булган	28.1	13.7	21.5	24.5	13.5	19.8	20.5	23.8	19.2	16.1	13.2	22.9
5	Говь-Алтай	36.2	33.1	35.5	26.9	25.9	22.6	30.3	26.9	15.5	20.4	19.7	19.4
6	Говьсүмбэр	17.5	32.9	27.8	5.3	8.5	11.3	14.6	6.1	15.7	20.0	14.4	6.4
7	Дархан-Уул	10.7	14.3	11.9	11.7	12.8	11.0	10.7	8.4	12.1	15.3	12.8	13.7
8	Дорноговь	25.6	33.8	24.0	28.5	19.2	18.4	21.9	19.5	12.3	16.7	13.6	16.0
9	Дорнод	26.9	22.3	20.2	23.8	25.5	16.6	19.2	13.1	10.2	15.4	18.1	6.6
10	Дундговь	15.6	16.2	22.9	30.0	15.7	12.2	14.6	20.0	10.0	21.0	15.9	13.2
11	Завхан	23.9	25.5	24.5	32.7	26.1	28.2	21.2	26.6	28.2	19.0	17.3	20.3
12	Орхон	17.7	18.3	16.8	18.2	15.9	16.6	13.4	16.2	15.2	14.5	5.4	9.5
13	Өвөрхангай	31.3	35.1	25.8	33.1	33.1	27.0	19.4	16.0	18.9	28.4	20.2	19.1
14	Өмнөговь	27.4	28.8	23.4	26.3	22.9	23.1	19.4	26.4	19.9	24.1	20.0	16.1
15	Сүхбаатар	27.3	26.0	22.7	25.9	24.7	26.2	21.2	24.8	22.9	27.7	20.4	16.1
16	Сэлэнгэ	14.5	12.9	16.3	13.1	9.7	10.3	11.4	8.9	11.8	19.1	15.1	12.3
17	Төв	7.8	9.8	20.4	30.2	32.5	29.3	14.5	17.2	17.3	30.4	17.5	26.2
18	Увс	40.1	26.5	36.5	43.2	27.5	19.6	20.0	23.0	23.4	27.0	22.1	19.9
19	Ховд	23.3	21.0	25.1	29.9	22.6	22.5	17.7	24.1	23.3	23.4	22.2	19.1
20	Хөвсгөл	33.9	31.8	33.9	37.9	32.8	29.1	28.8	19.3	27.5	32.4	26.3	23.6
21	Хэнтий	20.7	37.4	31.7	28.1	27.4	23.4	23.5	18.3	18.4	23.2	24.9	15.1
22	**Аймгийн дундаж**	**24.6**	**25.3**	**25.7**	**28.0**	**23.5**	**21.3**	**19.7**	**19.0**	**19.2**	**23.7**	**18.1**	**17.7**
23	Улаанбаатар	18.8	20.8	21.0	20.6	16.2	16.0	16.3	17.8	17.3	18.2	15.4	16.1
24	**Улсын дундаж**	**22.1**	**23.4**	**23.6**	**24.6**	**20.0**	**18.7**	**18.0**	**18.4**	**18.3**	**20.8**	**16.7**	**16.9**

НИЙТ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	104.8	89.0	61.0	68.1	127.4	89.7	82.0	62.6	64.1	159.7	53.3	61.2
2	Баян-Өлгий	48.0	112.5	86.1	72.1	53.0	33.4	45.5	40.7	65.5	61.8	33.1	30.5
3	Баянхонгор	183.2	207.0	266.4	339.6	272.0	161.0	126.4	142.5	183.1	268.8	134.3	167.2
4	Булган	149.9	226.6	191.0	135.2	207.4	161.6	90.9	73.4	68.5	125.5	80.0	56.6
5	Говь-Алтай	159.8	174.8	72.3	161.4	125.0	80.8	49.2	88.1	75.8	171.7	140.0	83.8
6	Говьсүмбэр	244.4	225.0	113.9	206.2	213.4	140.6	137.2	106.1	74.5	176.7	141.6	150.7
7	Дархан-Уул	199.6	206.7	176.8	144.8	153.9	114.1	96.2	101.0	77.3	313.8	93.0	114.2
8	Дорноговь	271.5	205.0	190.7	238.6	209.3	166.9	172.5	134.6	139.8	266.9	105.3	108.1
9	Дорнод	226.4	298.1	281.4	257.9	332.8	315.8	421.7	334.5	337.8	337.1	381.2	354.5
10	Дундговь	103.9	54.2	44.4	75.8	171.3	116.0	80.7	91.0	125.3	144.7	110.5	89.0
11	Завхан	92.0	96.4	81.3	96.9	143.1	108.0	107.9	66.7	75.2	112.8	65.4	63.6
12	Орхон	171.2	174.7	148.4	132.4	147.9	107.2	74.0	68.5	104.2	138.6	66.8	84.9
13	Өвөрхангай	224.2	178.1	140.1	103.0	128.7	94.6	105.5	57.7	81.2	196.0	99.2	88.0
14	Өмнөговь	184.8	119.4	64.5	60.6	166.7	84.3	91.8	82.7	155.9	158.6	115.8	96.8
15	Сүхбаатар	101.9	237.0	164.5	145.1	155.8	146.9	182.2	102.4	142.5	218.3	216.1	110.9
16	Сэлэнгэ	138.7	127.8	123.2	99.7	115.2	92.9	83.7	81.7	84.9	174.0	72.9	73.5
17	Төв	77.4	98.4	53.6	70.7	116.6	100.9	81.0	57.0	136.6	133.5	88.9	70.4
18	Увс	91.0	113.2	107.9	108.8	167.3	86.9	63.7	64.8	109.8	88.3	88.0	74.3
19	Ховд	45.9	124.6	88.0	72.4	114.0	175.2	93.3	71.8	102.7	146.0	61.8	72.8
20	Хөвсгөл	124.6	229.2	220.5	192.1	150.3	115.4	144.9	120.1	151.2	172.8	119.5	184.4
21	Хэнтий	307.7	200.7	134.8	169.5	193.8	148.3	132.1	98.8	142.0	157.4	95.0	84.3
22	**Аймгийн дундаж**	**147.3**	**164.0**	**137.3**	**136.9**	**158.3**	**121.7**	**114.3**	**95.4**	**118.7**	**177.5**	**106.8**	**105.1**
23	Улаанбаатар	228.1	228.1	205.5	216.1	179.7	204.2	158.0	136.0	295.9	287.7	190.2	164.4
24	**Улсын дундаж**	**178.7**	**239.6**	**164.8**	**169.4**	**168.0**	**159.5**	**132.7**	**114.4**	**200.5**	**227.8**	**144.9**	**132.4**

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	107.4	111.7	114.0	121.6	135.1	134.8	137.3	134.3	135.6	134.7	129.9	132.4
2	Баян-Өлгий	102.8	98.0	99.2	103.3	118.4	118.4	124.1	123.9	122.1	121.5	125.1	128.4
3	Баянхонгор	120.4	122.8	120.9	120.5	140.9	146.2	151.9	146.5	139.8	138.2	135.7	136.7
4	Булган	129.0	129.1	126.7	123.9	145.6	147.4	141.4	138.1	127.5	126.8	125.3	123.1
5	Говь-Алтай	148.3	162.7	167.6	174.5	194.5	196.1	203.5	195.9	190.5	195.9	192.8	189.4
6	Говьсүмбэр	154.8	167.6	168.1	167.0	172.9	169.7	175.2	168.5	160.2	148.3	152.6	159.9
7	Дархан-Уул	128.0	131.1	129.9	126.3	128.0	133.2	131.5	131.8	136.7	138.6	137.8	135.1
8	Дорноговь	139.8	147.1	141.9	145.3	145.8	152.3	157.0	149.9	150.6	158.2	165.4	167.0
9	Дорнод	118.2	124.1	129.6	128.8	136.8	142.3	142.4	139.6	136.3	132.7	131.0	129.9
10	Дундговь	121.3	129.9	139.1	140.2	165.6	182.8	185.3	169.9	157.9	156.7	154.3	152.8
11	Завхан	127.7	131.6	136.0	138.9	169.0	176.3	182.8	177.4	168.1	158.3	155.7	154.1
12	Орхон	114.9	130.2	121.6	138.0	126.2	134.1	137.5	135.3	133.0	150.3	148.7	155.3
13	Өвөрхангай	98.0	98.2	101.5	104.1	121.9	123.3	126.4	125.0	123.6	123.6	125.4	124.7
14	Өмнөговь	112.1	123.3	124.5	125.4	106.2	108.7	110.2	118.7	128.1	132.0	126.5	136.8
15	Сүхбаатар	124.6	128.7	136.3	138.8	148.8	150.0	151.2	136.7	136.2	133.6	128.9	129.7
16	Сэлэнгэ	108.7	109.1	108.6	107.7	110.2	107.5	116.7	112.6	112.6	116.9	121.8	119.2
17	Төв	110.9	120.5	120.0	118.6	132.5	135.4	141.6	145.3	135.2	139.5	143.4	139.4
18	Увс	118.2	118.7	121.8	124.6	134.3	138.4	146.0	148.5	146.4	141.2	133.8	137.8
19	Ховд	101.7	107.4	109.4	113.3	130.0	135.9	136.4	134.9	134.1	138.8	141.5	141.5
20	Хөвсгөл	98.6	110.8	110.9	111.9	120.8	125.8	125.3	122.6	119.7	117.0	115.7	118.9
21	Хэнтий	137.8	138.0	135.2	134.9	146.2	147.1	147.5	146.2	140.6	139.2	135.7	133.8
22	**Аймгийн дундаж**	**116.4**	**121.2**	**122.1**	**124.4**	**134.7**	**138.1**	**141.1**	**138.7**	**136.2**	**137.2**	**136.6**	**137.3**
23	Улаанбаатар	167.3	175.6	173.5	171.2	163.1	172.0	172.2	174.9	181.2	178.0	195.3	199.5
24	**Улсын дундаж**	**136.1**	**142.7**	**142.8**	**143.6**	**147.6**	**153.6**	**155.5**	**155.4**	**156.7**	**156.0**	**163.1**	**165.5**

ИХ ЭМЧ / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	14.7	15.8	13.5	14.8	16.9	17.3	17.7	17.9	18.0	19.9	18.3	19.4
2	Баян-Өлгий	15.0	14.0	13.0	14.2	16.4	16.2	16.3	16.6	17.0	18.6	20.2	20.7
3	Баянхонгор	13.5	14.5	12.2	13.0	16.4	17.3	18.7	20.4	19.0	20.6	21.7	23.0
4	Булган	17.8	18.0	15.2	14.6	18.7	19.9	18.5	18.4	18.4	19.9	19.8	17.9
5	Говь-Алтай	17.9	18.8	19.3	21.1	25.9	27.9	29.3	29.3	30.5	31.4	32.8	33.4
6	Говьсүмбэр	31.9	33.8	31.3	28.8	33.1	34.1	38.5	37.6	34.4	31.1	33.2	36.1
7	Дархан-Уул	24.7	27.0	25.9	25.4	25.3	25.6	25.4	25.3	26.2	28.0	27.2	26.3
8	Дорноговь	28.4	33.7	30.8	31.2	30.1	30.1	33.1	31.0	32.5	33.9	32.9	35.1
9	Дорнод	18.0	18.2	18.7	18.2	19.7	22.5	24.1	23.2	22.3	22.6	23.3	23.2
10	Дундговь	17.9	19.2	19.0	18.7	22.0	26.2	28.2	27.2	27.7	28.7	30.7	29.4
11	Завхан	14.3	15.7	14.8	15.4	19.8	22.2	23.2	22.8	23.1	25.9	25.3	24.5
12	Орхон	28.8	31.1	27.1	29.1	27.6	27.9	28.7	27.5	27.4	32.1	31.9	33.6
13	Өвөрхангай	16.6	16.0	14.8	15.0	17.8	19.1	20.9	20.3	22.0	22.6	22.5	22.8
14	Өмнөговь	20.3	23.0	21.8	23.3	19.0	21.0	22.2	25.1	28.0	29.1	29.2	29.2
15	Сүхбаатар	20.0	20.0	18.4	19.3	21.7	22.0	22.9	21.9	24.0	25.6	25.2	25.3
16	Сэлэнгэ	19.0	18.5	16.1	15.3	16.8	15.8	17.6	18.1	19.7	22.0	22.8	23.0
17	Төв	14.9	16.0	14.9	15.4	18.0	18.4	20.8	20.9	20.9	21.9	23.3	22.9
18	Увс	17.1	17.2	14.6	15.5	16.4	18.5	18.7	19.1	21.6	21.0	20.6	21.8
19	Ховд	14.1	14.0	13.9	16.7	19.3	21.7	21.2	22.2	23.5	24.8	26.8	27.2
20	Хөвсгөл	13.9	14.1	12.9	14.1	14.9	17.0	17.3	17.7	18.2	18.6	19.0	19.5
21	Хэнтий	20.6	21.1	20.5	19.7	21.8	22.7	22.7	21.8	21.6	22.6	24.1	23.4
22	**Аймгийн дундаж**	**18.1**	**18.8**	**17.4**	**18.0**	**20.0**	**21.1**	**22.0**	**22.0**	**22.6**	**24.0**	**24.4**	**24.7**
23	Улаанбаатар	44.4	43.4	39.6	40.3	38.8	41.1	40.9	42.4	42.3	42.2	46.0	48.2
24	**Улсын дундаж**	**28.3**	**28.5**	**26.4**	**27.2**	**28.5**	**30.3**	**30.7**	**31.4**	**31.6**	**32.4**	**34.1**	**35.4**

СУВИЛАГЧ / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	25.5	27.1	28.0	27.8	30.1	30.9	30.6	30.2	29.5	29.8	29.0	30.0
2	Баян-Өлгий	22.6	22.9	24.3	24.9	27.5	27.3	27.5	30.2	30.4	30.7	31.5	31.9
3	Баянхонгор	27.6	29.3	28.8	29.1	33.1	35.3	36.2	36.8	35.0	34.6	34.0	33.9
4	Булган	29.5	30.3	30.1	29.7	36.4	36.4	35.4	35.8	32.9	32.2	31.5	30.9
5	Говь-Алтай	34.6	36.8	37.4	38.2	42.5	42.9	44.5	44.3	43.6	44.9	44.5	44.1
6	Говьсүмбэр	38.6	45.6	40.5	37.8	39.0	41.2	38.5	42.1	37.4	37.1	39.0	37.3
7	Дархан-Уул	39.5	37.2	36.7	35.6	35.3	36.6	37.9	37.5	39.7	36.6	35.6	35.5
8	Дорноговь	30.1	31.2	30.1	31.1	30.1	29.3	31.7	31.3	32.2	34.3	37.7	36.3
9	Дорнод	30.5	30.9	30.8	31.4	34.5	34.3	36.3	36.5	35.6	35.6	35.2	34.5
10	Дундговь	29.4	29.3	30.7	32.0	36.1	38.1	39.7	37.0	35.6	34.1	32.4	33.0
11	Завхан	26.3	28.3	31.0	28.9	34.6	37.6	39.5	38.7	39.2	39.9	38.1	38.7
12	Орхон	37.0	37.9	38.9	38.1	34.5	35.5	35.2	36.2	36.3	41.3	41.3	42.6
13	Өвөрхангай	22.7	23.3	23.7	24.5	28.1	28.7	28.7	29.1	28.7	29.1	28.6	28.6
14	Өмнөговь	26.2	28.3	25.8	24.1	22.1	24.4	23.1	26.8	27.9	29.0	27.1	27.9
15	Сүхбаатар	27.8	27.4	30.4	29.1	30.4	31.8	32.5	36.7	36.6	36.0	35.4	35.8
16	Сэлэнгэ	27.0	26.0	27.3	26.0	26.6	25.9	29.3	26.9	27.5	27.7	30.6	29.9
17	Төв	26.0	27.1	26.8	25.8	28.4	29.3	29.9	33.5	31.1	32.4	31.5	30.7
18	Увс	29.2	32.2	30.5	31.2	33.0	31.5	36.3	36.2	34.4	34.6	31.6	34.2
19	Ховд	26.7	28.6	28.4	28.1	30.3	29.8	29.7	34.4	33.5	33.7	34.6	34.2
20	Хөвсгөл	25.8	26.2	26.1	26.8	26.4	28.3	28.3	28.5	28.6	27.9	28.2	29.8
21	Хэнтий	29.9	30.5	31.0	30.8	34.0	34.9	35.0	34.0	33.7	32.4	31.0	31.4
22	**Аймгийн дундаж**	**28.4**	**29.2**	**29.5**	**29.4**	**31.2**	**32.0**	**32.8**	**33.5**	**33.1**	**33.4**	**33.1**	**33.4**
23	Улаанбаатар	39.0	40.1	38.8	38.2	36.9	38.4	37.6	40.9	42.8	41.6	45.1	45.9
24	**Улсын дундаж**	**32.4**	**33.5**	**33.3**	**33.0**	**33.8**	**34.9**	**35.0**	**36.9**	**37.5**	**37.2**	**38.5**	**39.1**

ОРНЫ ТОО / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	64.1	61.9	62.1	60.7	79.2	80.1	66.6	57.2	55.2	56.0	55.0	54.3
2	Баян-Өлгий	59.2	55.5	58.7	60.8	70.9	82.1	74.8	70.5	68.9	72.7	77.1	76.9
3	Баянхонгор	63.1	60.9	58.5	58.5	65.3	64.6	66.5	57.8	57.1	62.2	63.4	67.3
4	Булган	60.7	57.1	60.0	59.2	72.3	71.8	73.0	57.7	55.1	62.3	60.4	60.7
5	Говь-Алтай	76.7	77.3	77.2	73.9	85.6	84.4	84.1	68.1	66.4	77.8	78.7	78.6
6	Говьсүмбэр	93.4	96.8	81.0	78.3	77.3	74.6	85.9	55.7	64.5	70.6	72.2	71.1
7	Дархан-Уул	57.3	58.6	56.9	57.4	57.8	58.7	57.8	66.0	67.1	73.2	73.6	73.9
8	Дорноговь	66.7	64.3	61.6	62.1	61.5	60.2	59.1	62.8	62.6	66.5	68.8	71.3
9	Дорнод	65.3	64.9	65.2	65.2	70.1	69.3	70.7	58.3	56.4	69.8	69.9	68.8
10	Дундговь	71.1	72.2	62.1	63.4	78.0	78.9	79.3	55.6	51.1	67.5	65.5	66.3
11	Завхан	88.2	84.0	66.6	68.9	96.6	93.4	104.3	66.4	71.2	81.7	82.1	78.8
12	Орхон	47.4	53.7	50.9	50.9	51.4	55.2	58.3	62.7	61.4	64.2	63.4	70.8
13	Өвөрхангай	57.0	54.3	54.4	54.1	62.3	61.9	62.9	63.7	60.7	63.5	72.7	71.7
14	Өмнөговь	63.6	63.0	55.9	56.0	46.6	45.2	43.9	69.1	73.5	71.4	102.5	99.3
15	Сүхбаатар	61.3	58.5	57.7	57.6	61.4	60.7	60.3	66.0	62.7	61.4	66.7	67.1
16	Сэлэнгэ	71.5	62.2	63.0	61.5	63.3	65.2	60.4	59.3	58.4	66.2	65.7	73.5
17	Төв	57.2	56.4	48.3	47.3	49.6	49.2	49.1	59.2	57.7	57.4	53.8	53.5
18	Увс	67.6	67.8	60.3	60.9	65.4	65.1	66.4	68.8	69.0	70.5	67.2	70.7
19	Ховд	62.7	64.3	63.1	65.8	71.4	74.7	73.6	70.5	67.6	67.4	66.8	64.0
20	Хөвсгөл	59.1	59.4	48.9	49.7	54.4	52.9	56.7	54.8	60.2	61.2	59.7	67.0
21	Хэнтий	64.2	61.9	60.9	60.6	65.6	64.8	64.3	58.4	60.2	67.5	63.0	63.6
22	**Аймгийн дундаж**	**63.8**	**62.5**	**59.1**	**59.2**	**65.3**	**65.9**	**65.5**	**62.4**	**62.1**	**66.6**	**68.1**	**69.6**
23	Улаанбаатар	78.6	76.4	74.8	72.3	71.5	72.6	72.0	77.6	83.2	83.4	88.1	89.8
24	**Улсын дундаж**	**69.5**	**68.0**	**65.4**	**64.6**	**68.1**	**69.0**	**68.5**	**69.4**	**71.8**	**74.3**	**77.1**	**78.8**

СТАЦИОНАРТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	2487.8	2498.4	2428.0	2525.3	2585.3	2524.5	2410.6	2319.9	2052.7	2255.0	2128.3	2179.0
2	Баян-Өлгий	2300.3	2301.9	2256.9	2327.6	2665.0	2679.5	2775.1	2831.9	2793.4	2916.3	2724.3	2642.4
3	Баянхонгор	2472.5	2334.2	2216.6	2272.8	2625.9	2518.9	2513.0	2481.0	2280.9	2442.3	2308.3	2380.4
4	Булган	2067.8	2097.6	2118.8	2048.1	2380.9	2420.3	2316.5	2075.7	1931.3	2039.9	1919.0	2028.2
5	Говь-Алтай	2456.2	2507.9	2291.1	2334.4	2767.8	2682.1	2713.1	2669.5	2562.2	2586.3	2517.4	2464.9
6	Говьсүмбэр	3143.2	3263.1	3251.1	3434.7	3336.8	3213.7	3050.6	3399.9	2804.2	3003.5	2826.4	2948.3
7	Дархан-Уул	2085.5	2284.0	2336.6	2525.1	2409.5	2401.9	2465.0	2891.5	2818.1	3010.9	2976.8	3018.8
8	Дорноговь	2379.0	2381.6	2236.8	2345.6	2279.4	2184.2	2074.1	2220.0	2103.9	2415.8	2381.9	2453.7
9	Дорнод	2096.2	2290.3	2293.1	2214.0	2489.7	2473.0	2400.5	2327.0	2238.1	2528.0	2416.5	2368.2
10	Дундговь	2121.0	2260.9	2232.6	2269.5	2634.5	2879.8	2736.1	2662.7	2271.0	2548.0	2403.5	2385.9
11	Завхан	2206.9	2244.9	2296.9	2337.4	2771.3	2767.2	2668.9	2485.0	2339.3	2457.3	2279.4	2371.1
12	Орхон	1731.7	1980.6	1935.7	2030.5	1956.4	2072.7	2070.8	2124.9	2073.9	2197.5	2248.2	2451.7
13	Өвөрхангай	1920.5	1813.6	1842.1	1961.9	2073.4	2183.7	2162.0	2206.7	2076.2	2241.1	2111.6	2114.1
14	Өмнөговь	2177.7	2285.4	2143.6	1941.7	1593.1	1615.4	1620.7	1877.3	2008.9	2174.1	2105.9	2236.1
15	Сүхбаатар	2232.6	2336.0	2354.7	2314.9	2444.3	2354.0	2306.2	2342.6	2167.6	2242.6	2168.3	2187.5
16	Сэлэнгэ	2288.3	2141.7	2126.6	2222.8	2222.2	2182.7	1959.7	2029.8	1935.6	2196.7	2105.7	2132.0
17	Төв	1754.9	1866.8	1789.7	1760.5	1823.6	1789.4	1746.8	1812.8	1615.5	1826.9	1663.9	1640.7
18	Увс	2284.0	2576.9	2384.6	2467.4	2724.0	2617.2	2654.7	2663.9	2401.1	2592.1	2635.7	2529.1
19	Ховд	2269.7	2458.7	2530.4	2523.6	2714.6	2765.2	2921.4	2958.2	2773.8	2758.1	2647.7	2701.0
20	Хөвсгөл	2117.0	2176.7	2163.0	2159.8	2272.3	2285.8	2246.6	2200.2	2149.3	2280.2	2139.7	2233.6
21	Хэнтий	2486.4	2382.9	2279.9	2304.1	2475.4	2475.8	2341.2	2376.5	2147.9	2297.8	2085.4	2159.2
22	**Аймгийн дундаж**	**2191.5**	**2251.8**	**2210.2**	**2251.4**	**2380.5**	**2375.7**	**2339.6**	**2378.2**	**2242.0**	**2406.7**	**2302.3**	**2340.8**
23	Улаанбаатар	2707.3	2628.0	2672.5	2769.4	2625.2	2712.8	2750.2	2872.1	3012.2	3151.6	3307.7	3479.5
24	**Улсын дундаж**	**2391.9**	**2400.6**	**2396.5**	**2464.0**	**2491.6**	**2530.4**	**2530.1**	**2606.1**	**2593.1**	**2748.8**	**2756.4**	**2856.7**

ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛ / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Архангай	5066.9	5624.6	6619.1	6460.4	7500.0	7766.6	6722.2	7996.4	7977.1	9203.9	10178.0	9686.9
2	Баян-Өлгий	3560.3	3455.3	3513.3	3493.6	4459.4	4541.3	4594.0	5155.5	4711.8	4573.3	5408.8	6040.1
3	Баянхонгор	5047.8	6250.6	7379.4	8010.9	9872.4	8642.9	9389.0	9639.1	9644.5	9799.2	10745.8	12146.8
4	Булган	5059.3	4822.3	4403.3	4282.2	4318.8	4965.2	5888.1	7309.8	8042.1	8347.8	10707.1	9119.7
5	Говь-Алтай	5846.6	5841.1	5930.6	6967.4	7480.1	7262.7	6865.1	6592.9	5646.5	6819.7	7442.8	8198.2
6	Говьсүмбэр	7369.5	8755.5	9228.1	13085.5	12232.4	9023.3	6396.6	6743.4	6415.0	6337.6	6338.3	6770.8
7	Дархан-Уул	6650.3	6877.8	7899.2	7337.7	7178.6	7246.7	7787.0	8668.3	7998.5	8334.3	8945.2	8779.5
8	Дорноговь	4999.1	5311.6	5534.0	6078.2	6131.2	6239.6	6374.9	7232.2	7821.0	9302.9	13795.3	13643.6
9	Дорнод	5290.8	6179.4	7281.9	6753.0	7306.1	7676.5	7430.7	6779.5	8009.9	7419.5	7837.1	7736.5
10	Дундговь	3605.0	3638.1	3656.6	3991.7	5200.0	5397.4	5974.4	6064.3	5392.2	6353.6	5926.6	7403.3
11	Завхан	3499.9	3614.5	3760.7	3877.4	4592.0	6604.6	4686.1	5501.9	5559.1	6545.3	8723.5	9295.7
12	Орхон	4135.7	4524.5	4560.7	4773.7	4358.2	4259.1	4180.8	4496.2	5813.7	6556.9	5959.4	5075.3
13	Өвөрхангай	5802.6	6231.1	5944.1	6242.5	7051.8	6845.7	7152.3	6982.1	6691.5	7129.5	7804.1	7334.2
14	Өмнөговь	5910.4	6233.3	6845.6	8427.2	7143.1	7251.9	7597.4	8094.4	9652.7	11227.6	10970.7	11884.0
15	Сүхбаатар	4396.1	5673.7	5234.2	5286.4	4889.7	5307.6	5561.6	5508.2	7832.5	7876.5	7478.0	7417.0
16	Сэлэнгэ	5065.6	4786.7	4168.8	5065.1	5326.1	4962.3	4874.9	4950.3	4543.7	4661.9	5046.2	5291.5
17	Төв	3214.5	5504.8	7062.2	5948.7	5985.9	7104.8	6968.1	7923.9	8298.5	9053.2	9041.8	10587.1
18	Увс	5555.5	5621.4	6059.3	5661.0	6420.5	6578.9	7223.3	6938.8	7439.0	7853.6	8278.3	8990.5
19	Ховд	3999.4	4153.0	3979.4	4235.9	7008.4	6696.0	5966.4	5459.2	5566.8	5913.1	7297.1	9417.6
20	Хөвсгөл	4951.5	5604.2	5524.1	5202.8	4499.3	6154.3	5866.9	5911.4	5542.4	6498.2	8001.0	7998.7
21	Хэнтий	5092.0	5159.2	5429.0	5375.5	6646.0	6299.0	6199.3	6348.9	6016.5	7039.9	7298.4	7692.8
22	**Аймгийн дундаж**	**4853.1**	**5291.5**	**5575.4**	**5695.7**	**6217.2**	**6417.6**	**6349.0**	**6658.7**	**6816.5**	**7392.0**	**8198.5**	**8508.6**
23	Улаанбаатар	5610.8	6712.3	6601.0	6405.5	6151.2	6879.2	7949.9	8770.3	8644.1	9250.5	10770.4	10953.7
24	**Улсын дундаж**	**5147.5**	**5853.2**	**5988.7**	**5987.0**	**6187.2**	**6629.3**	**7091.8**	**7633.2**	**7649.5**	**8245.4**	**9360.1**	**9616.2**

БҮЛЭГ 11

СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧ БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР 2017, 2018 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Улсындүн	**3097659**	**3159049**	**10576**	**11169**	**293**	**283**	**11939**	**12344**	**259**	**256**	**1**	**1**	**19709**	**20170**	**2**	**2**
Баруунбүс	**397348**	**404150**	**971**	**1004**	**409**	**403**	**1400**	**1449**	**284**	**279**	**1**	**1**	**2789**	**2862**	**3**	**3**
Завхан	**71478**	**72596**	**181**	**178**	**395**	**408**	**272**	**281**	**263**	**258**	**2**	**2**	**559**	**568**	**3**	**3**
Улиастай	16011	16481	102	94	157	175	146	154	110	107	1	2	227	235	2	3
Алдархаан	2850	2898	2	2	1425	1449	5	6	570	483	3	3	12	14	6	7
Асгат	961	975	2	2	480	488	4	4	240	244	2	2	9	10	5	5
Баянтэс	2606	2628	3	3	869	876	5	5	521	526	2	2	14	14	5	5
Баянхайрхан	1784	1813	2	2	892	906	4	4	446	453	2	2	13	12	7	6
Дөрвөлжин	2181	2222	2	2	1090	1111	5	5	436	444	3	3	15	15	8	8
Завханмандал	1106	1114	4	3	277	371	5	5	221	223	1	2	13	12	3	4
Идэр	2498	2525	3	3	833	842	6	6	416	421	2	2	13	13	4	4
ИхУул	6293	6397	5	6	1259	1066	5	6	1259	1066	1	1	20	20	4	3
Нөмрөг	1875	1881	2	2	937	941	4	4	469	470	2	2	11	10	6	5
Отгон	2667	2656	3	3	889	885	5	5	533	531	2	2	13	13	4	4
Сантмаргац	1526	1565	2	2	763	782	4	4	381	391	2	2	11	11	6	6
Сонгино	1558	1568	2	3	779	523	4	4	390	392	2	1	12	12	6	4
Тосонцэнгэл	9115	9255	22	28	414	331	23	23	396	402	1	1	43	44	2	2
Түдэвтэй	1854	1885	7	6	265	314	7	6	265	314	1	1	16	14	2	2
Тэлмэн	2749	2791	3	3	916	930	5	5	550	558	2	2	15	15	5	5
Тэс	2906	2921	2	3	1453	974	5	5	581	584	3	2	15	14	8	5
Ургамал	1279	1306	2	1	639	1306	4	4	320	326	2	4	11	12	6	12
Цагаанхайрхан	1281	1297	2	2	641	648	5	5	256	259	3	3	11	13	6	7
Цагаанчулуут	1212	1254	2	1	606	1254	4	4	303	314	2	4	12	12	6	12
Цэцэн-Уул	1693	1680	2	2	847	840	4	4	423	420	2	2	13	13	7	7
Шилүүстэй	1804	1786	2	2	902	893	5	5	361	357	3	3	15	15	8	8
Эрдэнэхайрхан	1659	1692	2	1	830	1692	4	4	415	423	2	4	12	12	6	12
Яруу	2017	2012	1	2	2017	1006	4	4	504	503	4	2	13	13	13	7
Говь-Алтай	**57067**	**57860**	**187**	**193**	**305**	**300**	**254**	**255**	**225**	**227**	**1**	**1**	**506**	**507**	**3**	**3**
Есөнбулаг	18289	18700	141	147	130	127	167	167	110	112	1	1	273	278	2	2
Алтай	2073	2060	3	3	691	687	5	5	415	412	2	2	12	12	4	4
Баян-Уул	3001	3014	5	5	600	603	6	6	500	502	1	1	17	16	3	3
Бигэр	2175	2227	5	4	435	557	6	6	363	371	1	2	15	15	3	4
Бугат	2180	2189	3	3	727	730	5	5	436	438	2	2	13	12	4	4
Дарви	1848	1852	2	2	924	926	6	6	308	309	3	3	12	13	6	7
Дэлгэр	3094	3137	2	2	1547	1568	6	6	516	523	3	3	15	15	8	8
Жаргалан	1794	1814	2	1	897	1814	4	4	448	454	2	4	12	12	6	12

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Тайшир	1578	1603	2	3	789	534	4	4	395	401	2	1	11	10	6	3
Тонхил	2175	2210	2	2	1087	1105	4	5	544	442	2	3	13	15	7	8
Төгрөг	2054	2044	5	6	411	341	5	4	411	511	1	1	16	14	3	2
Халиун	2398	2433	2	2	1199	1216	5	5	480	487	3	3	14	14	7	7
Хөхморьт	2376	2370	3	2	792	1185	5	5	475	474	2	3	14	15	5	8
Цогт	3564	3582	2	2	1782	1791	6	5	594	716	3	3	15	15	8	8
Цээл	2137	2186	2	3	1068	729	4	5	534	437	2	2	15	12	8	4
Чандмань	2199	2233	2	2	1100	1116	6	6	367	372	3	3	14	13	7	7
Шарга	1937	1937	2	2	969	968	4	4	484	484	2	2	12	12	6	6
Эрдэнэ	2199	2273	2	2	1100	1137	6	7	367	325	3	4	13	14	7	7
Баян-Өлгий	**100469**	**102678**	**203**	**213**	**495**	**482**	**316**	**328**	**318**	**313**	**2**	**2**	**567**	**591**	**3**	**3**
Өлгий	34563	36024	150	158	230	228	228	236	152	153	2	1	341	355	2	2
Алтай	4235	4249	4	4	1059	1062	6	6	706	708	2	2	17	17	4	4
Алтанцөгц	2803	2832	2	2	1402	1416	6	6	467	472	3	3	15	15	8	8
Баяннуур	4946	4954	5	5	989	991	7	7	707	708	1	1	16	16	3	3
Бугат	3786	3830	2	2	1893	1915	7	7	541	547	4	4	14	14	7	7
Булган	5164	5188	4	3	1291	1729	6	7	861	741	2	2	18	19	5	6
Буянт	2807	2832	3	3	936	944	7	7	401	405	2	2	15	15	5	5
Дэлүүн	7236	7384	7	7	1034	1055	7	7	1034	1055	1	1	24	24	3	3
Ногооннуур	7909	8010	7	7	1130	1144	9	9	879	890	1	1	22	22	3	3
Сагсай	5198	5235	3	4	1733	1309	9	10	578	524	3	3	19	20	6	5
Толбо	4137	4171	4	4	1034	1043	6	7	690	596	2	2	16	17	4	4
Улаанхус	8453	8575	5	6	1691	1429	10	11	845	780	2	2	25	32	5	5
Цэнгэл	9236	9395	7	8	1319	1174	8	8	1154	1174	1	1	25	25	4	3
Ховд	**86344**	**87905**	**231**	**239**	**374**	**368**	**299**	**301**	**289**	**292**	**1**	**1**	**572**	**593**	**2**	**2**
Жаргалант	29411	30068	173	177	170	170	201	208	146	145	1	1	327	354	2	2
Алтай	3193	3265	4	4	798	816	5	5	639	653	1	1	12	12	3	3
Булган	9915	10172	12	12	826	848	11	11	901	925	1	1	29	29	2	2
Буянт	3584	3689	3	3	1195	1230	5	5	717	738	2	2	13	13	4	4
Дарви	2938	3023	3	3	979	1008	7	7	420	432	2	2	18	17	6	6
Дөргөн	2992	3052	2	3	1496	1017	5	4	598	763	3	1	13	12	7	4
Дуут	2032	2061	2	2	1016	1031	6	5	339	412	3	3	13	12	7	6
Зэрэг	3215	3282	4	4	804	820	6	4	536	820	2	1	14	12	4	3
Манхан	4186	4247	3	3	1395	1416	5	4	837	1062	2	1	15	14	5	5
Мөнххайрхан	2219	2217	3	3	740	739	6	6	370	369	2	2	14	13	5	4
Мөст	3106	3144	3	4	1035	786	5	5	621	629	2	1	15	15	5	4
Мянгад	3615	3657	3	3	1205	1219	7	6	516	610	2	2	16	16	5	5
Үенч	4123	4044	5	5	825	809	8	8	515	505	2	2	17	17	3	3

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Ховд	3512	3579	2	3	1756	1193	7	7	502	511	4	2	14	14	7	5
Цэцэг	3013	3092	3	4	1004	773	5	5	603	618	2	1	14	14	5	4
Чандмань	2927	2946	3	3	976	982	5	6	585	491	2	2	15	16	5	5
Эрдэнэбүрэн	2367	2371	3	3	789	790	5	5	473	474	2	2	13	13	4	4
Увс	**81991**	**83111**	**169**	**181**	**485**	**459**	**259**	**284**	**317**	**293**	**2**	**2**	**585**	**603**	**3**	**3**
Улаангом	30817	31280	114	126	270	248	154	178	200	176	1	1	298	318	3	3
Баруунтуруун	2689	2721	5	5	538	544	8	7	336	389	2	1	18	16	4	3
Бөхмөрөн	2246	2288	2	2	1123	1144	4	4	562	572	2	2	14	14	7	7
Давст	1663	1695	2	2	831	848	7	7	238	242	4	4	14	14	7	7
Завхан	1838	1859	2	2	919	930	6	6	306	310	3	3	14	14	7	7
Зүүнговь	2754	2792	2	2	1377	1396	5	5	551	558	3	3	16	16	8	8
Зүүнхангай	2284	2329	3	3	761	776	5	6	457	388	2	2	14	15	5	5
Малчин	2505	2508	2	2	1252	1254	5	5	501	502	3	3	15	14	8	7
Наранбулаг	4235	4285	3	2	1412	2143	5	5	847	857	2	3	15	15	5	8
Өлгий	2391	2423	2	2	1196	1211	5	5	478	485	3	3	13	14	7	7
Өмнөговь	4563	4654	6	7	760	665	6	7	760	665	1	1	17	17	3	2
Өндөрхангай	3218	3240	6	5	536	648	7	7	460	463	1	1	19	19	3	4
Сагил	2423	2486	2	2	1211	1243	4	4	606	622	2	2	16	16	8	8
Тариалан	3987	4031	4	4	997	1008	6	6	665	672	2	2	18	18	5	5
Түргэн	2136	2130	2	3	1068	710	6	5	356	426	3	2	14	12	7	4
Тэс	5238	5256	6	6	873	876	12	13	437	404	2	2	26	26	4	4
Ховд	2427	2471	2	2	1214	1235	5	5	485	494	3	3	15	15	8	8
Хяргас	2549	2588	2	2	1275	1294	5	4	510	647	3	2	14	15	7	8
Цагаанхайрхан	2032	2078	2	2	1016	1039	4	5	508	416	2	3	15	15	8	8
Хангайнбүс	**589712**	**597028**	**1313**	**1367**	**449**	**437**	**1877**	**1940**	**314**	**308**	**1**	**1**	**3619**	**3700**	**3**	**3**
Орхон	**101772**	**102435**	**325**	**344**	**313**	**298**	**420**	**436**	**242**	**235**	**1**	**1**	**679**	**714**	**2**	**2**
Баян-Өндөр	97932	98652	321	341	305	289	415	431	236	229	1	1	668	703	2	2
Жаргалант	3840	3783	4	3	960	1261	5	5	768	757	1	2	11	11	3	4
Өвөрхангай	**114798**	**116165**	**258**	**265**	**445**	**438**	**328**	**332**	**350**	**350**	**1**	**1**	**627**	**624**	**2**	**2**
Арвайхээр	31090	31917	167	171	186	187	200	209	155	153	1	1	349	329	2	2
Баруун-Баян-Улаан	2788	2808	3	4	929	702	4	4	697	702	1	1	10	12	3	3
Бат-Өлзий	7436	7548	7	5	1062	1510	7	6	1062	1258	1	1	15	20	2	4
Баянгол	3909	3942	3	3	1303	1314	3	4	1303	986	1	1	12	14	4	5
Баян-Өндөр	3813	3770	2	3	1907	1257	4	4	953	943	2	1	11	12	6	4
Богд	5587	5640	6	6	931	940	6	6	931	940	1	1	16	18	3	3
Бүрд	2929	2951	3	3	976	984	5	4	586	738	2	1	12	12	4	4
Гучинус	2191	2202	2	3	1096	734	4	4	548	551	2	1	11	12	6	4

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Зүйл	3095	3075	5	5	619	615	6	6	516	512	1	1	12	13	2	3
Зүүн-Баян-Улаан	4046	4047	4	4	1012	1012	4	4	1012	1012	1	1	13	13	3	3
Нарийнтээл	3614	3666	3	4	1205	916	8	7	452	524	3	2	15	17	5	4
Өлзийт	2439	2460	2	2	1219	1230	4	3	610	820	2	2	10	9	5	5
Сант	3607	3626	3	3	1202	1209	5	4	721	907	2	1	12	11	4	4
Тарагт	3348	3356	2	3	1674	1119	5	5	670	671	3	2	11	12	6	4
Төгрөг	2750	2764	2	3	1375	921	4	4	687	691	2	1	14	12	7	4
Уянга	9499	9564	6	8	1583	1195	12	14	792	683	2	2	21	28	4	4
Хайрхандулаан	3494	3520	3	2	1165	1760	4	4	874	880	1	2	13	15	4	8
Хархорин	12461	12508	27	27	462	463	35	32	356	391	1	1	54	48	2	2
Хужирт	6706	6804	8	6	838	1134	8	8	838	851	1	1	16	17	2	3
Булган	**61588**	**61911**	**122**	**111**	**505**	**558**	**194**	**191**	**317**	**324**	**2**	**2**	**382**	**376**	**3**	**3**
Булган	12564	12599	78	69	226	182	111	109	113	116	1	2	194	189	2	3
Баян-Агт	3169	3235	2	3	1502	1084	5	5	634	647	3	2	14	14	7	5
Баяннуур	1840	1844	2	2	830	914	5	5	368	369	3	3	11	10	6	5
Бугат	2259	2238	2	2	941	1099	5	5	452	448	3	3	9	10	5	5
Бүрэгхангай	2860	2880	4	2	1243	1436	4	3	715	960	1	2	12	9	3	5
Гурванбулаг	3198	3254	2	2	0	1645	6	6	533	542	3	3	14	14	7	7
Дашинчилэн	2989	3023	3	3	1181	1003	4	4	747	756	1	1	9	10	3	3
Могод	2715	2720	2	2	2683	1356	6	6	453	453	3	3	12	12	6	6
Орхон	3590	3536	1	2	2924	1739	6	4	598	884	6	2	12	11	12	6
Рашаант	3190	3234	3	3	1058	1084	5	6	638	539	2	2	12	10	4	3
Сайхан	3655	3612	2	2	1863	1781	6	6	609	602	3	3	10	15	5	8
Сэлэнгэ	3319	3338	3	3	1654	1114	6	5	553	668	2	2	15	13	5	4
Тэшиг	3534	3562	3	2	1702	1780	5	6	707	594	2	3	12	14	4	7
Хангал	4658	4683	1	2	1131	2330	4	5	1165	937	4	3	9	10	9	5
Хишиг-Өндөр	3157	3155	6	5	627	630	5	6	631	526	1	1	15	14	3	3
Хутаг-Өндөр	4894	5001	8	7	760	721	11	10	445	500	1	1	22	21	3	3
Баянхонгор	**86288**	**87801**	**187**	**202**	**461**	**435**	**293**	**298**	**294**	**295**	**2**	**1**	**582**	**583**	**3**	**3**
Баянхонгор	30618	31308	135	143	227	219	179	183	171	171	1	1	327	330	2	2
Баацагаан	3274	3314	4	3	818	1105	5	5	655	663	1	2	14	15	4	5
Баянбулаг	1688	1744	2	2	844	872	5	5	338	349	3	3	12	12	6	6
Баянговь	2837	2892	3	2	946	1446	6	6	473	482	2	3	13	13	4	7
Баянлиг	3788	3840	3	4	1263	960	7	7	541	549	2	2	15	13	5	3
Баян-Овоо	2636	2662	1	2	2636	1331	6	6	439	444	6	3	12	10	12	5
Баян-Өндөр	2622	2653	3	3	874	884	6	6	437	442	2	2	12	12	4	4
Баянцагаан	3503	3562	3	4	1168	891	6	6	584	594	2	2	14	14	5	4

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Богд	3089	3117	3	5	1030	623	7	7	441	445	2	1	17	17	6	3
Бөмбөгөр	3194	3268	2	3	1597	1089	5	7	639	467	3	2	12	14	6	5
Буурцагаан	3643	3673	4	4	911	918	6	6	607	612	2	2	13	14	3	4
Галуут	3996	4069	3	4	1332	1017	6	7	666	581	2	2	15	15	5	4
Гурванбулаг	2160	2205	2	2	1080	1103	7	7	309	315	4	4	14	14	7	7
Жаргалант	2913	2962	4	4	728	741	7	7	416	423	2	2	14	12	4	3
Жинст	2166	2191	2	3	1083	730	6	6	361	365	3	2	12	13	6	4
Заг	2065	2083	2	3	1032	694	6	5	344	417	3	2	12	11	6	4
Өлзийт	3769	3837	4	3	942	1279	5	5	754	767	1	2	15	15	4	5
Хүрээмарал	1757	1752	2	2	879	876	6	5	293	350	3	3	11	12	6	6
Шинэжинст	2418	2450	1	3	2418	817	6	6	403	408	6	2	13	12	13	4
Эрдэнэцогт	4157	4224	4	3	1039	1408	6	6	693	704	2	2	15	15	4	5
Архангай	**94216**	**95459**	**172**	**185**	**548**	**516**	**273**	**286**	**345**	**334**	**2**	**2**	**560**	**573**	**3**	**3**
Эрдэнэбулган	21560	21879	109	123	198	178	166	173	130	126	2	1	304	319	3	3
Батцэнгэл	3740	3794	5	4	748	948	6	7	623	542	1	2	13	14	3	4
Булган	2668	2735	1	1	2668	2735	6	6	445	456	6	6	11	11	11	11
Жаргалант	4434	4460	3	3	1478	1487	4	5	1108	892	1	2	13	14	4	5
Ихтамир	5543	5629	4	4	1386	1407	5	5	1109	1126	1	1	15	15	4	4
Өгийнуур	3158	3199	3	2	1053	1600	6	6	526	533	2	3	14	14	5	7
Өлзийт	3365	3419	3	3	1122	1140	5	6	673	570	2	2	13	13	4	4
Өндөр-Улаан	5756	5800	5	4	1151	1450	7	9	822	644	1	2	15	17	3	4
Тариат	4800	4910	6	5	800	982	7	8	686	614	1	2	21	19	4	4
Төвшрүүлэх	3049	3066	2	2	1524	1533	6	6	508	511	3	3	10	10	5	5
Хайрхан	3767	3804	3	3	1256	1268	6	6	628	634	2	2	14	14	5	5
Хангай	3153	3193	3	3	1051	1064	5	5	631	639	2	2	16	16	5	5
Хашаат	3223	3247	2	2	1611	1623	5	5	645	649	3	3	12	12	6	6
Хотонт	4325	4373	3	4	1442	1093	8	6	541	729	3	2	17	13	6	3
Цахир	2390	2408	3	4	797	602	6	6	398	401	2	2	12	12	4	3
Цэнхэр	5818	5905	4	4	1454	1476	7	7	831	844	2	2	16	16	4	4
Цэцэрлэг	3780	3811	4	3	945	1270	5	5	756	762	1	2	13	12	3	4
Чулуут	4082	4140	3	4	1361	1035	6	7	680	591	2	2	13	13	4	3
Эрдэнэмандал	5611	5691	6	7	935	813	7	8	802	711	1	1	18	19	3	3
Хөвсгөл	**131052**	**133259**	**249**	**260**	**526**	**513**	**369**	**397**	**355**	**336**	**1**	**2**	**789**	**830**	**3**	**3**
Мөрөн	38993	39957	163	179	239	223	210	219	186	182	1	1	421	452	3	3
Алаг-Эрдэнэ	6483	6612	2	2	3241	3306	6	5	1080	1322	3	3	15	14	8	7
Арбулаг	4007	4013	3	3	1336	1338	8	8	501	502	3	3	15	15	5	5
Баянзүрх	4003	3996	3	3	1334	1332	7	8	572	500	2	3	14	14	5	5
Бүрэнтогтох	4403	4438	3	4	1468	1110	6	7	734	634	2	2	16	17	5	4

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Галт	5421	5489	4	4	1355	1372	9	9	602	610	2	2	21	21	5	5
Жаргалант	5280	5374	4	3	1320	1791	6	8	880	672	2	3	17	18	4	6
Их-Уул	4106	4146	6	7	684	592	10	13	411	319	2	2	20	23	3	3
Рашаант	3714	3784	3	3	1238	1261	7	9	531	420	2	3	16	19	5	6
Ренчинлхүмбэ	4896	4906	5	6	979	818	6	8	816	613	1	1	18	19	4	3
Тариалан	5986	6157	7	6	855	1026	9	9	665	684	1	2	23	21	3	4
Тосонцэнгэл	4303	4369	3	3	1434	1456	8	8	538	546	3	3	15	15	5	5
Төмөрбулаг	4325	4370	3	2	1442	2185	7	9	618	486	2	5	14	15	5	8
Түнэл	4165	4256	3	3	1388	1419	4	4	1041	1064	1	1	16	16	5	5
Улаан-Уул	4261	4246	5	6	852	708	8	9	533	472	2	2	21	19	4	3
Ханх	2756	2803	2	3	1378	934	6	6	459	467	3	2	13	12	7	4
Цагааннуур	1922	1964	2	1	961	1964	6	8	320	246	3	8	11	14	6	14
Цагаан-Уул	5589	5685	8	6	699	947	9	8	621	711	1	1	18	20	2	3
Цагаан-Үүр	2629	2667	2	2	1314	1334	6	7	438	381	3	4	15	15	8	8
Цэцэрлэг	4529	4638	5	4	906	1160	8	10	566	464	2	3	21	23	4	6
Чандмань-Өндөр	3064	3092	4	1	766	3092	10	9	306	344	3	9	17	16	4	16
Шинэ-Идэр	3276	3278	7	7	468	468	6	8	546	410	1	1	17	17	2	2
Эрдэнэбулган	2946	3022	2	2	1473	1511	7	8	421	378	4	4	15	15	8	8
Төвийнбүс	497375	507130	1347	1378	369	368	1629	1640	305	309	1	1	2997	3013	2	2
Төв	**93647**	**94754**	**218**	**217**	**430**	**437**	**295**	**291**	**317**	**326**	**1**	**1**	**512**	**498**	**2**	**2**
Зуунмод	16845	17116	152	154	111	111	174	171	97	100	1	1	236	234	2	2
Алтанбулаг	3180	3247	2	2	1590	1623	4	5	795	649	2	3	9	10	5	5
Аргалант	1709	1676	2	2	855	838	4	3	427	559	2	2	9	7	5	4
Архуст	1306	1340	2	2	653	670	4	4	326	335	2	2	8	8	4	4
Батсүмбэр	7097	7083	4	5	1774	1417	6	5	1183	1417	2	1	12	12	3	2
Баян	2180	2210	3	1	727	2210	5	4	436	553	2	4	11	7	4	7
Баяндэлгэр	1465	1530	2	3	732	510	3	4	488	382	2	1	7	8	4	3
Баянжаргалан	1630	1676	1	1	1630	1676	4	4	407	419	4	4	8	8	8	8
Баян-Өнжүүл	2183	2248	1	1	2183	2248	3	3	728	749	3	3	9	9	9	9
Баянхангай	1508	1475	1	1	1508	1475	5	4	302	369	5	4	9	9	9	9
Баянцагаан	1871	1882	3	2	624	941	4	4	468	471	1	2	9	10	3	5
Баянцогт	1906	1874	2	2	953	937	4	3	477	625	2	2	10	8	5	4
Баянчандмана	4196	4253	3	4	1399	1063	5	5	839	851	2	1	13	11	4	3
Борнуур	5236	5176	5	5	1047	1035	6	6	873	863	1	1	13	12	3	2
Бүрэн	3115	3130	3	3	1038	1043	6	6	519	522	2	2	13	12	4	4
Дэлгэрхаан	1739	1793	1	1	1739	1793	5	4	348	448	5	4	10	9	10	9

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Жаргалант	6646	6724	4	5	1661	1345	5	5	1329	1345	1	1	14	13	4	3
Заамар	5723	5900	4	5	1431	1180	8	10	715	590	2	2	16	16	4	3
Лүн	2603	2593	2	2	1301	1296	6	6	434	432	3	3	12	11	6	6
Мөнгөнморьт	2057	2083	1	2	2057	1042	5	5	411	417	5	3	10	11	10	6
Өндөрширээт	2000	2056	2	1	1000	2056	1	3	2000	685	1	3	6	8	3	8
Сүмбэр	1839	1805	2	1	919	1805	4	4	460	451	2	4	9	8	5	8
Сэргэлэн	1996	2067	1	1	1996	2067	4	4	499	517	4	4	11	9	11	9
Угтаалцайдам	2723	2710	4	3	681	903	5	5	545	542	1	2	11	11	3	4
Цээл	2591	2631	2	3	1295	877	5	4	518	658	3	1	12	10	6	3
Эрдэнэ	3882	3994	4	2	970	1997	5	4	776	999	1	2	10	10	3	5
Эрдэнэсант	4428	4488	5	3	886	1496	5	6	886	748	1	2	15	17	3	6
Говьсүмбэр	**17167**	**17444**	**57**	**63**	**301**	**277**	**67**	**65**	**256**	**268**	**1**	**1**	**121**	**123**	**2**	**2**
Сүмбэр	12531	12742	50	57	251	224	56	53	224	240	1	1	104	104	2	2
Баянтал	1222	1221	3	2	407	610	5	5	244	244	2	3	8	8	3	4
Шивээговь	3414	3482	4	4	853	871	6	7	569	497	2	2	9	11	2	3
Сэлэнгэ	**107723**	**109012**	**246**	**251**	**438**	**434**	**330**	**326**	**326**	**334**	**1**	**1**	**607**	**602**	**2**	**2**
Сүхбаатар	22697	23031	154	149	147	155	227	182	100	127	1	1	385	347	3	2
Алтанбулаг	5071	5049	3	4	1690	1262	5	6	1014	841	2	2	13	13	4	3
Баруунбүрэн	3191	3173	3	4	1064	793	3	5	1064	635	1	1	8	10	3	3
Баянгол	5562	5594	4	4	1391	1398	2	7	2781	799	1	2	9	12	2	3
Ерөө	6623	6804	4	3	1656	2268	5	7	1325	972	1	2	9	10	2	3
Жавхлант	2132	2063	2	3	1066	688	3	4	711	516	2	1	9	9	5	3
Зүүнбүрэн	2794	2849	2	2	1397	1424	4	5	699	570	2	3	9	10	5	5
Мандал	27021	27202	44	48	614	567	45	53	600	513	1	1	78	87	2	2
Орхон	2373	2377	2	2	1186	1188	1	5	2373	475	1	3	6	11	3	6
Орхонтуул	3729	3783	2	1	1865	3783	3	5	1243	757	2	5	8	9	4	9
Сайхан	9350	9397	12	13	779	723	14	17	668	553	1	1	29	28	2	2
Сант	2132	2156	1	2	2132	1078	2	5	1066	431	2	3	6	10	6	5
Түшиг	1872	1926	2	3	936	642	4	5	468	385	2	2	9	9	5	3
Хүдэр	2457	2571	3	3	819	857	2	3	1229	857	1	1	7	8	2	3
Хушаат	1959	2027	3	3	653	676	3	5	653	405	1	2	6	8	2	3
Цагааннуур	4897	5044	4	4	1224	1261	4	7	1224	721	1	2	10	13	3	3
Шаамар	3866	3969	1	3	3866	1323	3	5	1289	794	3	2	6	8	6	3
Дорноговь	**67399**	**68876**	**222**	**242**	**304**	**285**	**254**	**250**	**265**	**276**	**1**	**1**	**477**	**465**	**2**	**2**
Сайншанд	24416	25023	171	186	143	135	162	166	151	151	1	1	317	314	2	2
Айраг	3775	3789	3	2	1258	1894	5	4	755	947	2	2	10	9	3	5
Алтанширээ	1311	1344	2	2	655	672	4	4	328	336	2	2	10	9	5	5
Даланжаргалан	2746	2822	3	2	915	1411	6	5	458	564	2	3	10	10	3	5

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Дэлгэрэх	1881	1857	2	1	941	1857	5	5	376	371	3	5	9	9	5	9
Замын-Үүд	17880	18586	28	35	639	531	35	31	511	600	1	1	48	48	2	1
Иххэт	2093	2110	2	2	226	182	5	5	419	422	3	3	11	9	6	5
Мандах	1578	1592	1	2	1502	1084	3	3	526	531	3	2	7	4	7	2
Өргөн	1969	2040	2	1	830	914	5	4	394	510	3	4	10	6	5	6
Сайхандулаан	1374	1379	1	1	941	1099	4	5	343	276	4	5	8	9	8	9
Улаанбадрах	1472	1476	2	2	1243	1436	4	4	368	369	2	2	8	9	4	5
Хатанбулаг	2930	2896	2	2	0	1645	7	4	419	724	4	2	11	10	6	5
Хөвсгөл	1571	1557	2	2	1181	1003	4	5	393	311	2	3	7	9	4	5
Эрдэнэ	2408	2409	1	2	2683	1356	5	5	482	482	5	3	11	10	11	5
Дархан-Уул	**100838**	**103059**	**274**	**271**	**2924**	**1739**	**359**	**366**	**281**	**282**	**1**	**1**	**622**	**627**	**2**	**2**
Дархан	83252	85503	261	259	1058	1084	340	343	245	249	1	1	578	578	2	2
Орхон	3206	3263	2	3	1863	1781	4	5	802	653	2	2	11	12	6	4
Хонгор	6201	6166	3	2	1654	1114	5	5	1240	1233	2	3	11	11	4	6
Шарынгол	8180	8127	8	7	1702	1780	10	13	818	625	1	2	22	26	3	4
Өмнөговь	**64653**	**67385**	**189**	**197**	**1131**	**2330**	**175**	**188**	**369**	**358**	**1**	**1**	**362**	**399**	**2**	**2**
Даланзадгад	24468	25431	127	139	627	630	95	113	258	225	1	1	209	248	2	2
Баяндалай	2090	2081	3	2	760	721	5	4	418	520	2	2	11	10	4	5
Баяновоо	1746	1760	4	5	436	352	6	5	291	352	2	1	9	8	2	2
Булган	2094	2108	3	2	698	1054	5	4	419	527	2	2	9	9	3	5
Гурвантэс	4799	4955	5	3	960	1652	6	7	800	708	1	2	10	12	2	4
Мандал-Овоо	1615	1616	3	3	538	539	4	4	404	404	1	1	9	9	3	3
Манлай	2538	2582	4	4	635	645	6	5	423	516	2	1	10	9	3	2
Ноён	1376	1401	7	7	197	200	6	7	229	200	1	1	12	12	2	2
Номгон	2574	2570	2	3	1287	857	5	4	515	643	3	1	9	11	5	4
Сэврэй	2032	2006	3	3	677	669	4	4	508	501	1	1	9	8	3	3
Ханбогд	6683	7805	12	9	557	867	10	9	668	867	1	1	17	16	1	2
Ханхонгор	2001	2001	2	2	1001	1001	4	5	500	400	2	3	11	11	6	6
Хүрмэн	1592	1570	2	1	796	1570	5	5	318	314	3	5	8	9	4	9
Цогт-Овоо	1786	1809	3	3	595	603	4	4	446	452	1	1	10	10	3	3
Цогтцэций	7263	7693	9	11	807	699	10	8	726	962	1	1	19	17	2	2
Дундговь	**45949**	**46602**	**141**	**137**	**326**	**340**	**149**	**154**	**308**	**303**	**1**	**1**	**296**	**299**	**2**	**2**
Сайнцагаан	15314	15635	93	94	165	166	81	85	189	184	1	1	143	147	2	2
Адаацаг	2876	2907	4	3	719	969	5	5	575	581	1	2	12	11	3	4
Баянжаргалан	1182	1236	2	2	591	618	4	4	295	309	2	2	8	8	4	4
Говь-Угтаал	1589	1589	4	4	397	397	5	5	318	318	1	1	10	12	3	3
Гурвансайхан	2119	2121	3	2	706	1061	5	4	424	530	2	2	11	11	4	6
Дэлгэрхангай	2244	2285	3	2	748	1143	4	4	561	571	1	2	11	11	4	6

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Дэлгэрцогт	1647	1686	3	5	549	337	5	5	329	337	2	1	11	9	4	2
Дэрэн	2073	2093	5	3	415	698	4	5	518	419	1	2	9	9	2	3
Луус	1802	1846	3	4	601	461	5	6	360	308	2	2	11	11	4	3
Өлзийт	2369	2358	2	3	1185	786	6	6	395	393	3	2	14	14	7	5
Өндөршил	1434	1421	3	3	478	474	5	5	287	284	2	2	9	10	3	3
Сайхановоо	2162	2168	4	3	541	723	4	4	541	542	1	1	10	10	3	3
Хулд	2401	2419	3	3	800	806	5	6	480	403	2	2	9	10	3	3
Цагаандэлгэр	1026	1053	2	2	513	526	4	3	257	351	2	2	10	8	5	4
Эрдэнэдалай	5716	5789	7	4	817	1447	7	7	817	827	1	2	18	18	3	5
Зүүнбүс	**214131**	**219710**	**516**	**525**	**415**	**418**	**724**	**742**	**296**	**296**	**1**	**1**	**1294**	**1314**	**3**	**3**
Дорнод	**78640**	**80901**	**183**	**188**	**430**	**430**	**277**	**279**	**284**	**290**	**2**	**1**	**482**	**482**	**3**	**3**
Хэрлэн	44815	46031	147	152	305	303	210	214	213	215	1	1	337	341	2	2
Баяндун	3064	3096	2	2	1532	1548	5	6	613	516	3	3	12	13	6	7
Баянтүмэн	2337	2440	2	3	1168	813	5	5	467	488	3	2	11	10	6	3
Баян-Уул	4617	4658	5	5	923	932	5	4	923	1165	1	1	12	11	2	2
Булган	1816	1896	2	3	908	632	5	5	363	379	3	2	11	11	6	4
Гурванзагал	1408	1417	2	2	704	709	5	5	282	283	3	3	11	11	6	6
Дашбалбар	3236	3335	6	5	539	667	7	8	462	417	1	2	13	13	2	3
Матад	2606	2998	2	2	1303	1499	5	4	521	749	3	2	13	10	7	5
Сэргэлэн	1966	1967	1	1	1966	1967	2	6	983	328	2	6	7	9	7	9
Халхгол	3025	3088	4	5	756	618	7	7	432	441	2	1	9	9	2	2
Хөлөнбуйр	1799	1848	2	1	900	1848	5	3	360	616	3	3	11	9	6	9
Цагаан-Овоо	3527	3581	3	3	1176	1194	5	4	705	895	2	1	12	15	4	5
Чойбалсан	2670	2734	3	1	890	2734	6	6	445	456	2	6	12	12	4	12
Чулуунхороот	1756	1816	2	3	878	605	5	2	351	908	3	1	11	8	6	3
Сүхбаатар	**60678**	**61967**	**153**	**157**	**397**	**395**	**215**	**222**	**282**	**279**	**1**	**1**	**388**	**402**	**3**	**3**
Баруун-Урт	20714	21301	108	113	192	189	115	117	180	182	1	1	206	211	2	2
Асгат	1775	1844	2	2	887	922	7	7	254	263	4	4	14	14	7	7
Баяндэлгэр	4925	4996	5	5	985	999	10	10	492	500	2	2	21	19	4	4
Дарьганга	3040	3070	4	4	760	767	9	9	338	341	2	2	15	15	4	4
Мөнххаан	4649	4787	5	6	930	798	9	11	517	435	2	2	14	17	3	3
Наран	1607	1629	2	2	803	815	8	8	201	204	4	4	12	13	6	7
Онгон	3768	3807	9	10	419	381	12	12	314	317	1	1	22	23	2	2
Сүхбаатар	3210	3321	4	2	803	1661	7	10	459	332	2	5	14	17	4	9
Түвшинширээ	3309	3357	2	2	1654	1678	10	10	331	336	5	5	15	17	8	9
Түмэнцогт	2468	2482	3	2	823	1241	6	6	411	414	2	3	10	10	3	5
Уулбаян	2885	2916	1	2	2885	1458	7	8	412	365	7	4	15	16	15	8
Халзан	1683	1721	3	3	561	574	8	6	210	287	3	2	14	14	5	5
Эрдэнэцагаан	6648	6739	5	4	1330	1685	7	8	950	842	1	2	16	16	3	4

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Хэнтий	**74814**	**76842**	**180**	**180**	**416**	**427**	**232**	**241**	**322**	**319**	**1**	**1**	**424**	**430**	**2**	**2**
Хэрлэн	22466	23316	116	115	194	203	140	145	160	161	1	1	239	251	2	2
Батноров	5490	5552	3	3	1830	1851	5	5	1098	1110	2	2	13	11	4	4
Батширээт	2326	2359	2	2	1163	1179	5	5	465	472	3	3	10	10	5	5
Баянадрага	2445	2510	5	2	489	1255	4	5	611	502	1	3	8	9	2	5
Баянмөнх	1669	1692	4	3	417	564	4	4	417	423	1	1	7	7	2	2
Баяновоо	1744	1834	3	3	581	611	5	5	349	367	2	2	11	10	4	3
Баянхутаг	2312	2412	3	2	771	1206	4	3	578	804	1	2	8	6	3	3
Биндэр	4009	4038	8	9	501	449	7	8	573	505	1	1	16	15	2	2
Галшир	2220	5613	2	3	1110	1871	5	5	444	1123	3	2	11	11	6	4
Дадал	2949	2630	3	6	983	438	4	5	737	526	1	1	8	7	3	1
Дархан	1931	2524	2	2	965	1262	4	4	483	631	2	2	9	9	5	5
Дэлгэрхаан	2455	2232	2	2	1227	1116	4	4	614	558	2	2	9	8	5	4
Жаргалтхаан	2168	2366	3	3	723	789	5	5	434	473	2	2	10	10	3	3
Мөрөн	1919	2084	1	2	1919	1042	5	5	384	417	5	3	10	8	10	4
Норовлин	2431	2200	4	1	608	2200	4	5	608	440	1	5	9	11	2	11
Өмнөдэлгэр	5516	4100	5	5	1103	820	7	7	788	586	1	1	13	14	3	3
Цэнхэрмандал	1928	3887	2	2	964	1944	5	4	386	972	3	2	9	7	5	4
Бор-Өндөр	8841	5498	12	15	737	367	15	17	589	323	1	1	24	26	2	2
Улаанбаатар	**1399094**	**1431033**	**6429**	**6895**	**218**	**208**	**6309**	**6573**	**222**	**218**	**1**	**1**	**9010**	**9281**	**1**	**1**

ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР, 2017, 2017, 2018 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
А	Бүгд	Бүгд	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
Улсындүн	**26.9**	**27.1**	**13.6**	**16.0**	**13.4**	**16.0**	**16.7**	**15.4**	**16.9**	**14.7**
Баруунбүс	**51.8**	**30.3**	**16.1**	**18.1**	**15.6**	**18.4**	**19.9**	**20.8**	**21.2**	**20.7**
Завхан	**150.5**	**0.0**	**16.6**	**19.6**	**13.3**	**14.1**	**17.3**	**16.3**	**20.3**	**19.8**
Улиастай	128.0	0.0	10.2	11.1	10.0	4.4	11.5	11.1	14.4	22.2
Алдархаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Асгат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянтэс	0.0	0.0	76.9	125.0	200.0	0.0	76.9	0.0	200.0	0.0
Баянхайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дөрвөлжин	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Завханмандал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Идэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ИхУул	0.0	0.0	45.5	90.9	58.8	166.7	45.5	0.0	117.6	166.7
Нөмрөг	0.0	0.0	166.7	0.0	0.0	0.0	166.7	500.0	0.0	0.0
Отгон	0.0	0.0	333.3	333.3	166.7	250.0	333.3	0.0	166.7	0.0
Сантмаргац	0.0	0.0	600.0	1000.0	0.0	0.0	600.0	500.0	0.0	0.0
Сонгино	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0
Тосонцэнгэл	310.6	0.0	6.2	6.9	13.9	16.7	6.2	6.9	19.4	11.1
Түдэвтэй	0.0	0.0	37.0	40.8	0.0	0.0	37.0	40.8	0.0	0.0
Тэлмэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тэс	0.0	0.0	0.0	0.0	50.0	125.0	0.0	0.0	50.0	0.0
Ургамал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цагаанхайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Цагаанчулуут	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цэцэн-Уул	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Шилүүстэй	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэхайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Яруу	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Говь-Алтай	**0.0**	**0.0**	**16.4**	**25.9**	**16.3**	**21.4**	**19.7**	**12.1**	**19.4**	**16.4**
Есөнбулаг	0.0	0.0	14.3	22.9	11.7	15.9	17.0	9.5	11.7	8.8
Алтай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Уул	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бигэр	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0
Бугат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дарви	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	400.0	0.0	0.0	333.3	0.0
Дэлгэр	0.0	0.0	83.3	0.0	0.0	0.0	83.3	166.7	0.0	0.0
Жаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тайшир	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Таб хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Тонхил	0.0	0.0	100.0	166.7	0.0	0.0	100.0	0.0	83.3	0.0
Төгрөг	0.0	0.0	400.0	1000.0	0.0	0.0	400.0	0.0	125.0	0.0
Халиун	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хөхморьт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цогт	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	1000.0	111.1	250.0	285.7	1000.0
Цээл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Чандмань	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	500.0	0.0	0.0	142.9	0.0
Шарга	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Өлгий	**35.1**	**0.0**	**13.3**	**11.7**	**17.8**	**21.2**	**17.9**	**21.3**	**25.0**	**25.5**
Өлгий	43.3	0.0	9.5	9.0	12.5	13.9	11.7	12.6	15.0	15.6
Алтай	0.0	0.0	0.0	0.0	43.5	111.1	62.5	111.1	130.4	0.0
Алтанцөгц	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяннуур	0.0	0.0	45.5	43.5	0.0	0.0	45.5	43.5	20.8	40.0
Бугат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Булган	0.0	0.0	0.0	0.0	40.0	57.1	14.3	35.7	40.0	28.6
Буянт	0.0	0.0	666.7	333.3	200.0	0.0	666.7	333.3	600.0	0.0
Дэлүүн	0.0	0.0	30.8	0.0	60.0	87.0	46.2	66.7	60.0	43.5
Ногооннуур	0.0	0.0	12.3	0.0	10.1	19.6	37.0	83.3	20.2	0.0
Сагсай	0.0	0.0	51.3	117.6	34.5	0.0	51.3	0.0	34.5	62.5
Толбо	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	32.3	0.0	0.0	0.0
Улаанхус	0.0	0.0	11.6	20.0	16.1	30.3	23.3	20.0	48.4	60.6
Цэнгэл	0.0	0.0	80.0	33.3	138.5	114.3	93.3	166.7	230.8	257.1
Ховд	**45.2**	**127.4**	**16.7**	**17.0**	**14.9**	**15.6**	**22.2**	**26.4**	**19.1**	**21.6**
Жаргалант	53.9	50.5	11.9	13.3	11.1	12.1	14.0	15.6	11.6	11.1
Алтай	0.0	0.0	285.7	250.0	285.7	250.0	285.7	250.0	285.7	250.0
Булган	0.0	492.6	11.9	13.3	0.0	0.0	11.9	13.3	0.0	0.0
Буянт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0	0.0	0.0
Дарви	0.0	0.0	83.3	0.0	0.0	0.0	83.3	250.0	0.0	0.0
Дөргөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дуут	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0	200.0	1000.0	0.0	0.0
Зэрэг	0.0	0.0	23.8	0.0	0.0	0.0	47.6	76.9	33.3	66.7
Манхан	0.0	2941.2	43.5	45.5	58.8	66.7	65.2	45.5	117.6	133.3
Мөнххайрхан	0.0	0.0	76.9	0.0	0.0	0.0	153.8	285.7	0.0	0.0
Мөст	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Мянгад	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	285.7	0.0	0.0	166.7	142.9
Үенч	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	200.0	333.3
Ховд	0.0	0.0	400.0	333.3	285.7	333.3	400.0	333.3	714.3	1333.3
Цэцэг	0.0	0.0	200.0	166.7	130.4	111.1	200.0	166.7	130.4	222.2

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Чандмань	0.0	0.0	125.0	200.0	0.0	0.0	500.0	400.0	333.3	0.0
Эрдэнэбүрэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	500.0	0.0	0.0
Увс	**49.1**	**0.0**	**18.7**	**22.9**	**14.1**	**18.9**	**22.1**	**21.9**	**19.9**	**15.7**
Улаангом	0.0	0.0	13.6	14.5	10.2	13.2	14.2	14.5	13.8	10.8
Баруунтуруун	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бөхмөрөн	0.0	0.0	333.3	500.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Давст	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	0.0
Завхан	0.0	0.0	200.0	1000.0	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0
Зүүнговь	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	90.9	333.3
Зүүнхангай	0.0	0.0	71.4	166.7	181.8	666.7	142.9	166.7	272.7	333.3
Малчин	0.0	0.0	500.0	600.0	0.0	0.0	625.0	400.0	0.0	0.0
Наранбулаг	0.0	0.0	111.1	333.3	0.0	0.0	111.1	0.0	0.0	0.0
Өлгий	0.0	0.0	0.0	0.0	400.0	2000.0	142.9	200.0	400.0	0.0
Өмнөговь	0.0	0.0	27.8	0.0	25.0	38.5	27.8	45.5	50.0	38.5
Өндөрхангай	0.0	0.0	0.0	0.0	23.3	0.0	0.0	0.0	23.3	58.8
Сагил	0.0	0.0	250.0	1000.0	0.0	0.0	250.0	0.0	0.0	0.0
Тариалан	0.0	0.0	40.0	100.0	55.6	0.0	80.0	0.0	55.6	125.0
Түргэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тэс	0.0	0.0	20.4	0.0	23.3	45.5	61.2	150.0	46.5	0.0
Ховд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хяргас	6666.7	0.0	66.7	125.0	0.0	0.0	66.7	0.0	0.0	0.0
Цагаанхайрхан	0.0	0.0	500.0	0.0	500.0	1000.0	500.0	1000.0	500.0	1000.0
Хангайн бүс	**0.0**	**23.7**	**14.8**	**18.0**	**14.0**	**17.6**	**17.7**	**15.0**	**19.1**	**15.1**
Орхон	**0.0**	**0.0**	**5.0**	**8.1**	**6.5**	**8.5**	**5.4**	**3.2**	**9.5**	**7.7**
Баян-Өндөр	0.0	0.0	4.7	7.3	6.6	8.5	5.0	3.3	9.5	7.7
Жаргалант	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Өвөрхангай	**0.0**	**0.0**	**16.1**	**17.4**	**15.0**	**20.0**	**20.2**	**19.1**	**19.1**	**13.1**
Арвайхээр	0.0	0.0	12.4	13.3	12.9	18.0	14.0	11.1	14.6	10.8
Баруун-Баян-Улаан	0.0	0.0	166.7	250.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Бат-Өлзий	0.0	0.0	0.0	0.0	48.4	26.3	0.0	0.0	48.4	52.6
Баянгол	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	250.0	111.1	0.0
Баян-Өндөр	0.0	0.0	500.0	200.0	0.0	0.0	500.0	400.0	0.0	0.0
Богд	0.0	0.0	138.9	95.2	45.5	100.0	138.9	142.9	68.2	0.0
Бүрд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	71.4	166.7	0.0	0.0
Гучинус	0.0	0.0	71.4	142.9	0.0	0.0	71.4	0.0	0.0	0.0
Зүйл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	333.3
Зүүн-Баян-Улаан	0.0	0.0	222.2	250.0	0.0	0.0	222.2	250.0	0.0	0.0
Нарийнтээл	0.0	0.0	100.0	250.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	125.0	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Тарагт	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	500.0	1000.0	1000.0	0.0
Төгрөг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	0.0
Уянга	0.0	0.0	20.6	27.0	62.5	81.1	30.9	54.1	62.5	54.1
Хайрхандулаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	47.6	0.0
Хархорин	0.0	0.0	0.0	0.0	7.9	7.7	0.0	0.0	15.7	7.7
Хужирт	0.0	0.0	47.6	55.6	0.0	0.0	71.4	111.1	0.0	0.0
Булган	**0.0**	**0.0**	**10.8**	**19.1**	**16.6**	**19.4**	**13.2**	**2.4**	**22.9**	**22.2**
Булган	0.0	0.0	9.3	15.4	11.0	14.4	10.8	3.1	11.0	10.8
Баян-Агт	0.0	0.0	41.7	66.7	0.0	0.0	41.7	0.0	0.0	0.0
Баяннуур	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	125.0	0.0
Бугат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бүрэгхангай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Гурванбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дашинчилэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	0.0
Могод	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	0.0	0.0	0.0	166.7	1000.0
Орхон	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Рашаант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	40.0	76.9
Сайхан	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	333.3	0.0	0.0	500.0	666.7
Сэлэнгэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тэшиг	0.0	0.0	48.8	117.6	47.6	0.0	73.2	0.0	47.6	66.7
Хангал	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Хишиг-Өндөр	0.0	0.0	0.0	0.0	90.9	142.9	0.0	0.0	90.9	0.0
Хутаг-Өндөр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	27.8	0.0
Баянхонгор	**0.0**	**0.0**	**15.5**	**20.3**	**11.6**	**16.4**	**18.0**	**14.2**	**18.8**	**10.6**
Баянхонгор	0.0	0.0	6.8	10.3	4.8	6.5	7.9	4.6	8.0	4.3
Баацагаан	0.0	0.0	266.7	500.0	52.6	100.0	266.7	166.7	105.3	0.0
Баянбулаг	0.0	0.0	100.0	0.0	333.3	250.0	100.0	333.3	333.3	250.0
Баянговь	0.0	0.0	41.7	0.0	52.6	100.0	41.7	100.0	52.6	0.0
Баянлиг	0.0	0.0	0.0	0.0	76.9	83.3	0.0	0.0	76.9	83.3
Баян-Овоо	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Баян-Өндөр	0.0	0.0	58.8	0.0	55.6	111.1	58.8	83.3	55.6	0.0
Баянцагаан	0.0	0.0	142.9	142.9	62.5	111.1	142.9	142.9	125.0	111.1
Богд	0.0	0.0	43.5	0.0	83.3	0.0	43.5	66.7	83.3	153.8
Бөмбөгөр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	125.0	500.0	0.0	0.0
Буурцагаан	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	100.0	333.3	0.0	0.0
Галуут	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0	142.9	200.0	71.4	0.0
Гурванбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	285.7	0.0	0.0	200.0	0.0
Жаргалант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	500.0
Жинст	0.0	0.0	166.7	250.0	0.0	0.0	166.7	0.0	83.3	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Заг	0.0	0.0	125.0	285.7	100.0	200.0	125.0	0.0	100.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	250.0	1000.0	0.0	0.0	250.0	0.0	500.0	500.0
Хүрээмарал	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Шинэжинст	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0	0.0	0.0	666.7	0.0
Эрдэнэцогт	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0	3000.0	0.0	200.0	0.0
Архангай	**0.0**	**115.1**	**16.8**	**19.8**	**19.6**	**25.4**	**20.5**	**17.6**	**25.3**	**21.9**
Эрдэнэбулган	0.0	68.5	10.9	14.2	12.3	15.0	11.6	8.5	14.4	13.6
Батцэнгэл	0.0	0.0	41.7	142.9	0.0	0.0	41.7	0.0	0.0	0.0
Булган	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Жаргалант	0.0	0.0	48.8	50.0	0.0	0.0	73.2	50.0	90.9	153.8
Ихтамир	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	250.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Өгийнуур	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өндөр-Улаан	0.0	0.0	76.9	222.2	43.5	0.0	76.9	0.0	43.5	100.0
Тариат	0.0	0.0	28.2	50.0	31.7	90.9	28.2	0.0	47.6	0.0
Төвшрүүлэх	0.0	0.0	0.0	0.0	83.3	0.0	0.0	0.0	83.3	166.7
Хайрхан	0.0	0.0	37.0	0.0	43.5	90.9	37.0	58.8	43.5	0.0
Хангай	0.0	0.0	31.3	0.0	217.4	272.7	62.5	90.9	260.9	181.8
Хашаат	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Хотонт	0.0	0.0	0.0	0.0	181.8	250.0	41.7	90.9	181.8	250.0
Цахир	0.0	0.0	333.3	250.0	0.0	0.0	444.4	500.0	0.0	0.0
Цэнхэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	41.7	0.0	100.0	0.0
Цэцэрлэг	0.0	0.0	0.0	0.0	76.9	142.9	0.0	0.0	153.8	142.9
Чулуут	0.0	0.0	76.9	0.0	125.0	250.0	153.8	200.0	125.0	250.0
Эрдэнэмандал	0.0	12500.0	51.3	58.8	125.0	333.3	51.3	58.8	125.0	0.0
Хөвсгөл	**0.0**	**34.7**	**22.0**	**24.2**	**18.0**	**19.5**	**26.3**	**25.0**	**23.6**	**21.0**
Мөрөн	0.0	42.2	21.5	24.7	13.9	17.2	24.2	19.2	16.1	12.9
Алаг-Эрдэнэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Арбулаг	0.0	0.0	111.1	200.0	71.4	0.0	111.1	0.0	71.4	100.0
Баянзүрх	0.0	0.0	142.9	0.0	76.9	142.9	142.9	250.0	76.9	0.0
Бүрэнтогтох	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0	0.0	0.0	666.7	0.0
Галт	0.0	0.0	27.8	71.4	58.8	500.0	27.8	0.0	58.8	0.0
Жаргалант	0.0	0.0	41.7	0.0	0.0	0.0	83.3	181.8	31.3	0.0
Их-Уул	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Рашаант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Ренчинлхүмбэ	0.0	0.0	25.6	0.0	30.3	0.0	25.6	47.6	30.3	55.6
Тариалан	0.0	0.0	0.0	0.0	18.2	38.5	0.0	0.0	18.2	0.0
Тосонцэнгэл	0.0	0.0	34.5	0.0	27.8	0.0	103.4	153.8	55.6	66.7
Төмөрбулаг	0.0	0.0	62.5	0.0	166.7	0.0	62.5	125.0	166.7	428.6
Түнэл	0.0	0.0	34.5	0.0	90.9	100.0	34.5	100.0	136.4	100.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Улаан-Уул	0.0	0.0	27.8	52.6	25.6	0.0	55.6	52.6	51.3	50.0
Ханх	0.0	0.0	69.8	100.0	52.6	0.0	69.8	50.0	52.6	76.9
Цагааннуур	0.0	0.0	0.0	0.0	71.4	166.7	0.0	0.0	71.4	0.0
Цагаан-Уул	0.0	0.0	24.4	45.5	0.0	0.0	48.8	45.5	22.7	62.5
Цагаан-Үүр	0.0	0.0	66.7	0.0	0.0	0.0	66.7	125.0	58.8	0.0
Цэцэрлэг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	38.5	0.0
Чандмань-Өндөр	0.0	0.0	0.0	0.0	47.6	0.0	0.0	0.0	47.6	200.0
Шинэ-Идэр	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	250.0	0.0	666.7	1000.0
Эрдэнэбулган	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	1000.0
Төвийн бүс	**11.0**	**31.4**	**11.4**	**14.5**	**11.7**	**14.6**	**15.4**	**12.5**	**15.3**	**13.1**
Төв	**0.0**	**0.0**	**10.0**	**8.4**	**18.3**	**13.1**	**17.5**	**21.9**	**26.2**	**33.6**
Зуунмод	0.0	0.0	6.7	4.5	10.1	2.3	7.8	11.3	12.3	20.7
Алтанбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	55.6	200.0	45.5	0.0	55.6	0.0
Аргалант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Архуст	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Батсүмбэр	0.0	0.0	16.1	0.0	44.1	0.0	16.1	32.3	73.5	93.8
Баян	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0
Баяндэлгэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянжаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Өнжүүл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Баянхангай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянцагаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянцогт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянчандмана	0.0	0.0	0.0	0.0	375.0	666.7	0.0	0.0	500.0	666.7
Борнуур	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бүрэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дэлгэрхаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Жаргалант	0.0	0.0	0.0	0.0	55.6	100.0	23.3	50.0	111.1	100.0
Заамар	0.0	0.0	0.0	0.0	58.8	333.3	90.9	0.0	58.8	0.0
Лүн	0.0	0.0	71.4	0.0	142.9	0.0	142.9	181.8	142.9	333.3
Мөнгөнморьт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өндөрширээт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сүмбэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сэргэлэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Угтаалцайдам	0.0	0.0	0.0	0.0	111.1	0.0	0.0	0.0	111.1	200.0
Цээл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэ	0.0	0.0	1000.0	2000.0	0.0	0.0	1500.0	1000.0	0.0	0.0
Эрдэнэсант	0.0	0.0	64.5	47.6	0.0	0.0	96.8	95.2	0.0	0.0
Говьсүмбэр	**0.0**	**0.0**	**7.2**	**5.1**	**2.1**	**4.2**	**14.4**	**20.2**	**6.4**	**8.3**

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Сүмбэр	0.0	0.0	7.2	5.1	2.1	4.2	14.4	20.3	6.4	8.4
Баянтал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Шивээговь	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сэлэнгэ	**0.0**	**58.6**	**11.0**	**14.3**	**10.6**	**16.9**	**15.1**	**9.5**	**12.3**	**6.0**
Сүхбаатар	0.0	105.8	11.5	12.7	13.8	21.9	14.7	10.6	14.8	6.6
Алтанбулаг	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Баруунбүрэн	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	166.7	0.0	0.0	100.0	0.0
Баянгол	0.0	0.0	250.0	0.0	333.3	0.0	250.0	500.0	333.3	0.0
Ерөө	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	125.0	0.0	0.0	0.0
Жавхлант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Зүүнбүрэн	0.0	0.0	0.0	0.0	666.7	2000.0	0.0	0.0	666.7	0.0
Мандал	0.0	0.0	6.5	10.3	0.0	0.0	6.5	3.4	1.7	0.0
Орхон	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Орхонтуул	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхан	0.0	0.0	0.0	0.0	9.5	18.5	11.0	0.0	9.5	0.0
Сант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Түшиг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	62.5	0.0	0.0	0.0
Хүдэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0
Хушаат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цагааннуур	0.0	0.0	153.8	250.0	0.0	0.0	230.8	125.0	0.0	0.0
Шаамар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дорноговь	**0.0**	**0.0**	**12.8**	**13.9**	**11.7**	**15.3**	**13.6**	**13.9**	**16.0**	**13.8**
Сайншанд	0.0	0.0	9.6	7.7	9.0	13.4	10.6	13.4	10.8	9.6
Айраг	0.0	0.0	250.0	500.0	0.0	0.0	250.0	0.0	0.0	0.0
Алтанширээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Даланжаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дэлгэрэх	0.0	0.0	333.3	1000.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Замын-Үүд	0.0	0.0	14.7	25.2	7.9	7.9	14.7	8.4	15.9	7.9
Иххэт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Мандах	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өргөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхандулаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Улаанбадрах	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хатанбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0
Хөвсгөл	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	333.3	1000.0	0.0
Эрдэнэ	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	333.3	0.0	0.0	250.0	0.0
Дархан-Уул	**0.0**	**83.1**	**10.6**	**15.7**	**10.8**	**15.1**	**12.8**	**10.1**	**13.7**	**8.9**
Дархан	0.0	83.2	10.2	15.7	10.0	14.2	12.4	9.2	12.5	8.0
Орхон	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Хонгор	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Шарынгол	0.0	0.0	200.0	0.0	500.0	500.0	200.0	1000.0	500.0	0.0
Өмнөговь	**76.9**	**0.0**	**16.1**	**26.5**	**14.8**	**15.4**	**20.0**	**7.8**	**16.1**	**15.4**

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Даланзадгад	94.3	0.0	13.2	20.9	11.2	11.0	16.0	7.6	12.0	11.0
Баяндалай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяновоо	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	2000.0	0.0	0.0	0.0
Булган	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Гурвантэс	0.0	0.0	66.7	117.6	83.3	181.8	100.0	0.0	83.3	0.0
Мандал-Овоо	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0	142.9	333.3
Манлай	0.0	0.0	166.7	333.3	100.0	0.0	166.7	0.0	100.0	142.9
Ноён	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Номгон	0.0	0.0	0.0	0.0	230.8	428.6	0.0	0.0	230.8	0.0
Сэврэй	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Ханбогд	0.0	0.0	33.3	0.0	0.0	0.0	33.3	55.6	0.0	0.0
Ханхонгор	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүрмэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цогт-Овоо	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	250.0
Цогтцэций	0.0	0.0	17.5	42.6	31.3	0.0	17.5	0.0	31.3	71.4
Дундговь	**0.0**	**0.0**	**9.1**	**7.3**	**7.7**	**14.4**	**15.9**	**12.2**	**13.2**	**9.6**
Сайнцагаан	0.0	0.0	5.1	5.5	2.4	5.2	6.4	5.5	6.0	5.2
Адаацаг	0.0	0.0	0.0	0.0	125.0	1000.0	166.7	0.0	125.0	0.0
Баянжаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Говь-Угтаал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	125.0	0.0
Гурвансайхан	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Дэлгэрхангай	0.0	0.0	125.0	0.0	83.3	125.0	125.0	166.7	83.3	0.0
Дэлгэрцогт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дэрэн	0.0	0.0	200.0	500.0	200.0	500.0	600.0	0.0	200.0	0.0
Луус	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өндөршил	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхановоо	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0	400.0	333.3	0.0	0.0
Хулд	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	0.0	0.0	0.0	250.0	500.0
Цагаандэлгэр	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0
Эрдэнэдалай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	28.6	0.0	0.0	0.0
Зүүнбүс	**43.0**	**0.0**	**16.3**	**18.1**	**8.3**	**9.7**	**20.8**	**19.4**	**11.9**	**8.9**
Дорнод	**0.0**	**0.0**	**13.4**	**15.0**	**4.1**	**5.0**	**18.1**	**17.1**	**6.6**	**6.0**
Хэрлэн	0.0	0.0	9.6	9.9	3.1	3.0	12.3	12.1	3.1	3.0
Баяндун	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0
Баянтүмэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Уул	0.0	0.0	125.0	166.7	0.0	0.0	187.5	166.7	12.7	21.7
Булган	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Гурванзагал	0.0	0.0	0.0	0.0	32.3	66.7	0.0	0.0	64.5	66.7
Дашбалбар	0.0	0.0	0.0	0.0	15.2	0.0	0.0	0.0	15.2	37.0
Матад	0.0	0.0	0.0	0.0	21.7	43.5	0.0	0.0	21.7	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Таб хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2017	2018	2017		2018		2017		2018	
Сэргэлэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	57.1	71.4
Халхгол	0.0	0.0	500.0	0.0	22.2	38.5	500.0	0.0	22.2	0.0
Хөлөнбуйр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цагаан-Овоо	0.0	0.0	1500.0	1000.0	0.0	0.0	2500.0	3000.0	0.0	0.0
Чойбалсан	0.0	0.0	250.0	333.3	0.0	0.0	250.0	0.0	17.9	0.0
Чулуунхороот	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сүхбаатар	**78.4**	**0.0**	**17.3**	**19.0**	**10.7**	**14.3**	**20.4**	**17.4**	**16.1**	**11.1**
Баруун-Урт	82.2	0.0	9.9	10.0	8.9	13.3	10.7	10.0	12.9	6.7
Асгат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяндэлгэр	0.0	0.0	1000.0	500.0	0.0	0.0	1000.0	500.0	0.0	0.0
Дарьганга	0.0	0.0	750.0	0.0	2000.0	0.0	1000.0	0.0	2000.0	0.0
Мөнххаан	0.0	0.0	125.0	0.0	0.0	0.0	250.0	666.7	0.0	0.0
Наран	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Онгон	0.0	0.0	125.0	166.7	0.0	0.0	125.0	0.0	0.0	0.0
Сүхбаатар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Түвшинширээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Түмэнцогт	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0	2000.0	0.0
Уулбаян	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0	333.3	0.0
Халзан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэцагаан	0.0	0.0	40.0	0.0	0.0	0.0	40.0	66.7	0.0	0.0
Хэнтий	**69.2**	**0.0**	**19.4**	**21.5**	**11.6**	**12.1**	**24.9**	**24.3**	**15.1**	**10.8**
Хэрлэн	0.0	0.0	11.1	8.8	8.3	8.1	12.8	14.0	10.8	8.1
Батноров	0.0	0.0	0.0	0.0	400.0	500.0	0.0	0.0	400.0	500.0
Батширээт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянадрага	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянмөнх	0.0	0.0	0.0	0.0	285.7	250.0	400.0	400.0	285.7	250.0
Баяновоо	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0
Баянхутаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Биндэр	0.0	0.0	130.4	166.7	0.0	0.0	173.9	166.7	0.0	0.0
Галшир	0.0	0.0	400.0	2000.0	0.0	0.0	400.0	0.0	0.0	0.0
Дадал	0.0	0.0	66.7	90.9	0.0	0.0	66.7	0.0	0.0	0.0
Дархан	0.0	0.0	500.0	1000.0	1000.0	1000.0	500.0	0.0	1000.0	0.0
Дэлгэрхаан	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Жаргалтхаан	0.0	0.0	47.6	125.0	0.0	0.0	47.6	0.0	0.0	0.0
Мөрөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Норовлин	0.0	0.0	76.9	0.0	142.9	250.0	153.8	500.0	285.7	0.0
Өмнөдэлгэр	3846.2	0.0	115.4	83.3	0.0	0.0	115.4	166.7	71.4	0.0
Цэнхэрмандал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бор-Өндөр	0.0	0.0	7.0	0.0	8.5	0.0	14.0	15.2	8.5	17.9
Улаанбаатар	**31.2**	**29.5**	**12.7**	**14.9**	**13.6**	**15.9**	**15.4**	**14.4**	**16.1**	**14.1**

ОРНЫ АШИГЛАЛТ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР, 2018 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Улсын дүн	**257.0**	**258.7**	**77.9**	**78.4**	**35.8**	**36.5**	**129.6**	**127.0**	**7.2**	**7.1**
Баруун бүс	**249.4**	**246.8**	**75.6**	**74.8**	**34.6**	**35.0**	**135.2**	**136.2**	**7.2**	**7.1**
Завхан	**215.5**	**227.4**	**65.3**	**68.9**	**27.8**	**30.3**	**121.8**	**126.9**	**7.8**	**7.5**
Улиастай	232.3	270.8	70.4	82.1	28.4	34.4	49.0	55.5	8.2	7.9
Алдархаан	179.1	180.5	54.3	54.7	24.4	25.6	356.2	362.3	7.3	7.0
Асгат	204.8	190.3	62.1	57.7	30.8	29.5	160.1	162.5	6.6	6.5
Баянтэс	365.6	339.6	110.8	102.9	49.4	47.8	325.7	328.5	7.4	7.1
Баянхайрхан	195.4	145.6	59.2	44.1	34.1	26.0	254.8	258.9	5.7	5.6
Дөрвөлжин	164.4	165.7	49.8	50.2	22.1	26.1	311.5	317.4	7.4	6.3
Завханмандал	325.1	170.4	98.5	51.6	42.6	23.0	158.0	101.2	7.6	7.4
Идэр	213.6	218.1	64.7	66.1	31.5	31.9	312.2	315.6	6.8	6.8
Их Уул	327.6	248.1	99.3	75.2	43.5	36.0	419.5	336.7	7.5	6.9
Нөмрөг	183.3	168.9	55.5	51.2	25.8	23.3	234.3	268.7	7.1	7.3
Отгон	102.9	102.9	31.2	31.2	16.4	16.4	222.2	221.3	6.3	6.3
Сантмаргац	274.3	196.3	83.1	59.5	38.7	30.2	254.3	260.8	7.1	6.5
Сонгино	125.8	139.6	38.1	42.3	16.4	19.0	194.8	196.0	7.7	7.3
Тосонцэнгэл	171.8	181.3	52.1	55.0	23.3	26.1	121.5	120.2	7.4	6.9
Түдэвтэй	126.5	80.6	38.3	24.4	23.9	12.5	123.6	85.7	5.3	6.4
Тэлмэн	190.5	258.9	57.7	78.4	28.5	38.3	274.9	398.7	6.7	6.8
Тэс	284.9	231.1	86.3	70.0	34.0	30.8	363.3	365.1	8.4	7.5
Ургамал	221.2	198.2	67.0	60.1	30.5	25.2	213.1	217.6	7.3	7.9
Цагаанхайрхан	245.3	195.0	74.3	59.1	31.5	25.5	213.5	162.1	7.8	7.6
Цагаанчулуут	194.6	212.1	59.0	64.3	22.8	27.1	151.4	156.8	8.6	7.8
Цэцэн-Уул	244.2	253.0	74.0	76.7	35.7	34.3	282.2	279.9	6.8	7.4
Шилүүстэй	93.7	113.3	28.4	34.3	11.7	14.1	120.3	119.0	8.0	8.0
Эрдэнэхайрхан	236.0	204.0	71.5	61.8	35.2	26.5	276.5	281.9	6.7	7.7
Яруу	120.4	167.8	36.5	50.8	17.6	25.2	403.3	402.3	6.8	6.7
Говь-Алтай	**237.0**	**230.4**	**71.8**	**69.8**	**32.2**	**31.5**	**127.1**	**127.2**	**7.4**	**7.3**
Есөнбулаг	268.7	264.8	81.4	80.2	36.6	36.0	69.3	69.3	7.3	7.4
Алтай	332.1	307.3	100.6	93.1	36.6	34.9	207.3	206.0	9.1	8.8
Баян-Уул	168.5	177.0	51.1	53.6	21.7	22.4	200.1	200.9	7.8	7.9
Бигэр	157.3	122.5	47.7	37.1	18.9	16.8	145.0	148.5	8.3	7.3
Бугат	229.5	216.0	69.5	65.5	32.9	31.0	218.0	218.9	7.0	7.0
Дарви	187.4	182.3	56.8	55.2	26.7	27.7	184.8	185.2	7.0	6.6
Дэлгэр	241.7	190.1	73.2	57.6	29.2	22.5	309.4	313.7	8.3	8.4
Жаргалан	167.8	151.9	50.8	46.0	24.0	22.7	179.4	181.4	7.0	6.7
Тайшир	194.4	188.2	58.9	57.0	22.6	24.0	157.8	160.3	8.6	7.8

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Тонхил	147.7	157.8	44.8	47.8	18.0	21.1	217.5	221.0	8.2	7.5
Төгрөг	148.1	144.7	44.9	43.9	20.7	20.7	136.9	136.3	7.2	7.0
Халиун	148.7	159.5	45.1	48.3	18.7	19.1	239.8	243.3	8.0	8.4
Хөхморьт	182.6	143.0	55.3	43.3	25.7	21.2	237.6	237.0	7.1	6.7
Цогт	226.1	219.4	68.5	66.5	32.6	32.8	356.4	358.2	6.9	6.7
Цээл	184.4	196.1	55.9	59.4	28.6	31.2	213.7	218.6	6.4	6.3
Чандмань	218.3	188.3	66.2	57.1	34.3	31.3	219.9	223.3	6.4	6.0
Шарга	167.0	173.6	50.6	52.6	23.8	23.8	193.7	193.7	7.0	7.3
Эрдэнэ	211.3	193.7	64.0	58.7	31.0	28.2	219.9	227.3	6.8	6.9
Баян-Өлгий	**247.1**	**240.5**	**74.9**	**72.9**	**35.4**	**34.5**	**129.6**	**130.0**	**7.0**	**7.0**
Өлгий	258.4	258.6	78.3	78.4	35.5	35.2	66.2	67.3	7.3	7.3
Алтай	181.8	163.4	55.1	49.5	31.1	28.3	249.1	249.9	5.8	5.8
Алтанцөгц	296.7	267.8	89.9	81.1	52.3	49.9	311.4	314.6	5.7	5.4
Баяннуур	181.4	160.2	55.0	48.5	28.2	24.3	224.8	215.4	6.4	6.6
Бугат	372.2	350.7	112.8	106.3	52.6	50.6	420.6	425.6	7.1	6.9
Булган	228.9	200.2	69.4	60.7	40.2	36.3	224.5	216.1	5.7	5.5
Буянт	316.3	294.5	95.8	89.2	50.3	46.1	280.7	283.2	6.3	6.4
Дэлүүн	210.9	154.9	63.9	46.9	29.1	24.3	249.5	254.6	7.3	6.4
Ногооннуур	180.8	204.0	54.8	61.8	30.9	33.4	263.6	267.0	5.8	6.1
Сагсай	220.5	173.5	66.8	52.6	35.7	29.0	236.3	238.0	6.2	6.0
Толбо	245.2	204.1	74.3	61.8	35.5	33.3	258.6	260.7	6.9	6.1
Улаанхус	242.1	215.7	73.4	65.4	37.1	35.0	256.1	259.8	6.5	6.2
Цэнгэл	204.9	214.4	62.1	65.0	31.3	33.7	279.9	284.7	6.6	6.4
Ховд	**290.7**	**307.0**	**88.1**	**93.0**	**38.0**	**42.3**	**149.6**	**156.1**	**7.6**	**7.3**
Жаргалант	296.3	327.0	89.8	99.1	36.3	43.2	78.0	83.1	8.2	7.6
Алтай	247.5	200.3	75.0	60.7	37.5	38.0	290.2	296.8	6.6	5.3
Булган	341.7	380.2	103.6	115.2	43.4	49.3	283.3	308.2	7.9	7.7
Буянт	317.9	265.5	96.3	80.5	43.0	39.5	358.4	368.9	7.4	6.7
Дарви	296.3	270.7	89.8	82.0	48.1	42.5	267.1	274.8	6.2	6.4
Дөргөн	233.2	171.9	70.7	52.1	39.4	30.7	299.2	234.8	5.9	5.6
Дуут	225.9	221.5	68.4	67.1	32.3	36.1	254.0	257.6	7.0	6.1
Зэрэг	241.4	238.3	73.1	72.2	38.7	38.3	247.3	252.4	6.2	6.2
Манхан	234.9	218.9	71.2	66.3	44.3	42.3	279.1	283.1	5.3	5.2
Мөнххайрхан	330.3	320.7	100.1	97.2	49.3	49.0	221.9	221.7	6.7	6.5
Мөст	212.8	216.8	64.5	65.7	30.0	30.2	238.9	241.8	7.1	7.2
Мянгад	312.5	304.0	94.7	92.1	44.3	43.4	361.5	365.7	7.1	7.0
Үенч	366.2	319.9	111.0	96.9	51.6	47.3	343.6	337.0	7.1	6.8
Ховд	156.1	238.0	47.3	72.1	25.4	31.4	319.2	325.4	6.2	7.6
Цэцэг	229.0	263.5	69.4	79.8	39.9	43.5	301.3	309.2	5.7	6.1

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Чандмань	327.1	276.2	99.1	83.7	42.7	35.8	266.0	267.8	7.7	7.7
Эрдэнэбүрэн	292.3	246.7	88.6	74.8	42.4	38.0	236.7	237.1	6.9	6.5
Увс	**255.5**	**229.3**	**77.4**	**69.5**	**39.4**	**35.9**	**148.8**	**141.3**	**6.5**	**6.4**
Улаангом	259.4	225.2	78.6	68.3	41.0	36.0	94.8	86.9	6.3	6.3
Баруунтуруун	183.5	193.8	55.6	58.7	27.8	28.6	149.4	151.2	6.6	6.8
Бөхмөрөн	305.4	319.3	92.5	96.7	45.4	49.3	204.2	208.0	6.7	6.5
Давст	283.1	264.2	85.8	80.1	38.6	34.6	166.3	169.5	7.3	7.6
Завхан	280.3	234.8	84.9	71.2	40.2	35.1	204.2	185.9	7.0	6.7
Зүүнговь	280.9	251.6	85.1	76.2	42.4	41.6	305.9	279.2	6.6	6.0
Зүүнхангай	319.1	324.3	96.7	98.3	47.6	48.9	228.4	232.9	6.7	6.6
Малчин	248.0	208.0	75.2	63.0	40.9	33.5	227.7	228.0	6.1	6.2
Наранбулаг	214.0	168.4	64.8	51.0	32.3	25.7	302.5	306.1	6.6	6.6
Өлгий	278.6	253.5	84.4	76.8	40.4	37.5	239.1	242.3	6.9	6.8
Өмнөговь	226.5	239.8	68.6	72.7	34.3	35.8	240.1	258.5	6.6	6.7
Өндөрхангай	224.7	228.5	68.1	69.2	34.2	35.9	178.8	180.0	6.6	6.4
Сагил	248.0	272.0	75.2	82.4	36.6	40.4	242.3	248.6	6.8	6.7
Тариалан	198.9	215.0	60.3	65.2	29.4	32.6	332.3	335.9	6.8	6.6
Түргэн	190.9	197.4	57.8	59.8	30.6	31.9	213.6	213.0	6.2	6.2
Тэс	256.5	246.3	77.7	74.6	36.1	37.6	238.1	238.9	7.1	6.5
Ховд	327.2	232.5	99.1	70.5	46.4	34.5	220.6	224.6	7.1	6.7
Хяргас	258.6	199.4	78.4	60.4	38.3	30.1	231.7	235.3	6.8	6.6
Цагаанхайрхан	277.4	246.3	84.0	74.6	39.7	35.1	184.7	173.2	7.0	7.0
Хангайн бүс	**241.7**	**236.1**	**73.2**	**71.5**	**34.4**	**34.1**	**159.4**	**151.7**	**7.0**	**6.9**
Орхон	**259.7**	**247.4**	**78.7**	**75.0**	**35.6**	**34.8**	**157.8**	**141.3**	**7.3**	**7.1**
Баян-Өндөр	260.4	248.2	78.9	75.2	35.7	34.9	154.2	138.0	7.3	7.1
Жаргалант	216.7	195.0	65.7	59.1	29.6	26.8	384.0	378.3	7.3	7.3
Өвөрхангай	**213.9**	**210.1**	**64.8**	**63.7**	**29.2**	**29.6**	**137.5**	**139.5**	**7.3**	**7.1**
Арвайхээр	256.5	253.1	77.7	76.7	33.0	34.2	75.5	77.5	7.8	7.4
Б-Баян-Улаан	161.4	120.4	48.9	36.5	24.3	20.6	199.1	200.6	6.6	5.8
Бат-Өлзий	214.6	184.9	65.0	56.0	32.4	28.8	297.4	301.9	6.6	6.4
Баянгол	169.2	250.7	51.3	76.0	19.9	29.9	229.9	262.8	8.5	8.4
Баян-Өндөр	137.7	117.6	41.7	35.6	22.8	18.3	254.2	251.3	6.0	6.4
Богд	193.8	176.6	58.7	53.5	34.3	32.7	232.8	235.0	5.7	5.4
Бүрд	144.2	133.5	43.7	40.5	23.9	22.8	195.2	196.7	6.0	5.9
Гучин ус	176.4	168.4	53.4	51.0	29.8	29.6	156.5	157.3	5.9	5.7
Зүйл	201.0	145.2	60.9	44.0	29.4	18.6	128.9	128.1	6.8	7.8
З-Баян-Улаан	125.0	133.5	37.9	40.4	19.3	20.6	238.0	238.1	6.5	6.5
Нарийн тээл	120.0	137.3	36.4	41.6	20.6	22.5	144.6	146.6	5.8	6.1
Өлзийт	160.5	125.0	48.6	37.9	24.2	19.2	203.2	205.0	6.6	6.5

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Сант	172.1	178.8	52.2	54.2	26.4	26.1	212.1	213.3	6.5	6.8
Тарагт	120.6	135.4	36.5	41.0	18.8	22.3	239.1	239.7	6.4	6.1
Төгрөг	174.9	154.1	53.0	46.7	23.6	22.5	229.1	230.3	7.4	6.8
Уянга	139.4	141.3	42.2	42.8	20.2	20.0	211.1	212.5	6.9	7.1
Хайрхандулаан	103.2	91.9	31.3	27.9	16.0	14.6	158.8	160.0	6.4	6.3
Хархорин	251.2	257.8	76.1	78.1	33.7	35.5	166.1	166.8	7.4	7.3
Хужирт	141.5	142.2	42.9	43.1	19.5	21.2	186.3	189.0	7.3	6.7
Булган	**226.0**	**233.7**	**68.5**	**70.8**	**31.9**	**33.5**	**165.6**	**164.7**	**7.1**	**7.0**
Булган	250.1	257.0	75.8	77.9	33.5	35.1	56.9	54.5	7.5	7.3
Баян-Агт	196.3	261.7	59.5	79.3	31.9	40.6	316.9	359.4	6.2	6.5
Баяннуур	291.7	309.8	88.4	93.9	46.3	50.8	306.6	307.3	6.3	6.1
Бугат	270.0	192.2	81.8	58.2	39.6	29.7	451.8	372.9	6.8	6.5
Бүрэгхангай	237.7	207.4	72.0	62.8	39.7	32.7	317.8	288.0	6.0	6.3
Гурванбулаг	269.6	251.7	81.7	76.3	43.0	40.9	355.3	325.4	6.3	6.2
Дашинчилэн	185.8	192.0	56.3	58.2	26.1	30.1	373.6	377.8	7.1	6.4
Могод	212.1	191.1	64.3	57.9	35.1	32.0	339.4	340.0	6.0	6.0
Орхон	185.7	165.6	56.3	50.2	28.3	24.6	512.8	505.1	6.6	6.7
Рашаант	152.3	173.9	46.2	52.7	29.1	33.8	354.4	404.3	5.2	5.2
Сайхан	147.9	170.7	44.8	51.7	25.0	32.8	406.1	401.3	5.9	5.2
Сэлэнгэ	168.7	172.6	51.1	52.3	24.8	24.9	368.8	417.2	6.8	6.9
Тэшиг	215.3	197.9	65.3	60.0	32.8	30.6	392.6	395.7	6.6	6.5
Хангал	330.2	297.6	100.1	90.2	41.6	38.0	931.6	936.5	7.9	7.8
Хишиг-Өндөр	151.6	164.9	45.9	50.0	22.5	24.4	150.3	166.1	6.7	6.8
Хутаг-Өндөр	136.3	156.4	41.3	47.4	20.0	23.3	181.2	217.4	6.8	6.7
Баянхонгор	**253.5**	**244.8**	**76.8**	**74.2**	**36.6**	**35.4**	**157.7**	**148.6**	**6.9**	**6.9**
Баянхонгор	280.7	275.9	85.1	83.6	40.2	39.6	83.4	80.9	7.0	7.0
Баацагаан	205.1	229.7	62.2	69.6	31.4	35.3	327.4	331.4	6.5	6.5
Баянбулаг	178.8	235.3	54.2	71.3	25.1	34.2	187.6	193.7	7.1	6.9
Баянговь	189.8	161.1	57.5	48.8	26.8	22.0	315.2	289.2	7.1	7.3
Баянлиг	213.2	194.4	64.6	58.9	28.0	25.9	378.8	349.0	7.6	7.5
Баян-Овоо	158.7	156.2	48.1	47.3	22.3	22.6	263.6	295.7	7.1	6.9
Баян-Өндөр	134.5	130.2	40.8	39.5	21.4	21.3	327.7	294.7	6.3	6.1
Баянцагаан	247.3	199.6	74.9	60.5	32.8	29.1	350.3	254.4	7.5	6.9
Богд	207.4	164.5	62.8	49.8	33.5	24.3	308.9	207.8	6.2	6.8
Бөмбөгөр	191.6	211.1	58.0	64.0	30.8	31.6	354.8	363.1	6.2	6.7
Бууцагаан	214.4	177.0	65.0	53.6	33.3	27.5	364.3	306.1	6.4	6.4
Галуут	250.0	234.7	75.8	71.1	36.5	35.0	363.2	313.0	6.9	6.7
Гурванбулаг	172.3	144.3	52.2	43.7	26.9	21.9	269.9	245.0	6.4	6.6
Жаргалант	205.0	181.9	62.1	55.1	31.5	25.2	291.3	211.6	6.5	7.2

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Жинст	183.1	165.9	55.5	50.3	25.9	25.0	240.7	243.4	7.1	6.6
Заг	186.5	195.5	56.5	59.2	29.4	33.1	206.5	208.3	6.3	5.9
Өлзийт	266.7	228.8	80.8	69.3	39.6	33.8	418.7	426.3	6.7	6.8
Хүрээмарал	189.6	193.9	57.4	58.8	24.7	26.9	195.2	159.3	7.7	7.2
Шинэжинст	188.7	161.0	57.2	48.8	30.2	25.8	268.7	245.0	6.2	6.2
Эрдэнэцогт	156.9	157.3	47.5	47.7	24.2	23.6	415.7	384.0	6.5	6.7
Архангай	**268.6**	**279.4**	**81.4**	**84.7**	**38.8**	**40.3**	**181.9**	**184.3**	**6.9**	**6.9**
Эрдэнэбулган	291.8	309.6	88.4	93.8	40.2	42.9	70.0	70.8	7.3	7.2
Батцэнгэл	185.9	172.9	56.3	52.4	33.9	28.4	415.6	421.5	5.5	6.1
Булган	319.1	330.1	96.7	100.0	49.1	51.0	381.1	390.7	6.5	6.5
Жаргалант	228.6	227.2	69.3	68.8	33.1	31.8	369.5	371.6	6.9	7.2
Ихтамир	230.7	224.5	69.9	68.0	31.7	31.5	395.9	402.0	7.3	7.1
Өгийнуур	254.6	252.3	77.2	76.5	35.8	37.8	315.8	319.9	7.1	6.7
Өлзийт	282.2	246.2	85.5	74.6	44.2	40.2	305.9	310.8	6.4	6.1
Өндөр-Улаан	281.9	257.5	85.4	78.0	43.1	40.5	411.1	446.1	6.5	6.4
Тариат	247.4	251.4	75.0	76.2	40.2	40.5	240.0	245.5	6.2	6.2
Төвшрүүлэх	211.4	228.6	64.1	69.3	29.2	33.6	338.7	340.7	7.2	6.8
Хайрхан	216.5	216.6	65.6	65.6	36.3	34.9	313.9	317.0	6.0	6.2
Хангай	225.4	225.3	68.3	68.3	35.5	35.6	315.3	319.3	6.3	6.3
Хашаат	224.0	206.4	67.9	62.6	33.1	31.0	358.1	360.7	6.8	6.7
Хотонт	179.2	172.5	54.3	52.3	29.8	27.8	360.4	364.4	6.0	6.2
Цахир	271.7	305.1	82.3	92.5	46.3	55.1	341.4	344.0	5.9	5.5
Цэнхэр	255.2	233.0	77.3	70.6	38.2	33.8	415.5	421.8	6.7	6.9
Цэцэрлэг	235.1	253.7	71.2	76.9	33.0	35.7	378.0	381.1	7.1	7.1
Чулуут	183.5	159.0	55.6	48.2	32.4	27.4	408.2	414.0	5.7	5.8
Эрдэнэмандал	213.1	268.5	64.6	81.4	37.1	43.1	280.6	284.6	5.8	6.2
Хөвсгөл	**237.9**	**221.2**	**72.1**	**67.0**	**35.9**	**33.5**	**167.4**	**149.2**	**6.6**	**6.6**
Мөрөн	277.2	257.0	84.0	77.9	40.7	36.1	80.2	71.1	6.8	7.1
Алаг-Эрдэнэ	304.4	185.7	92.3	56.3	47.7	28.6	926.1	734.6	6.4	6.5
Арбулаг	164.8	220.7	49.9	66.9	28.6	36.7	445.2	364.8	5.8	6.0
Баянзүрх	146.6	164.5	44.4	49.8	27.9	32.7	285.9	266.4	5.3	5.0
Бүрэнтогтох	348.9	233.3	105.7	70.7	67.7	43.1	629.0	493.1	5.2	5.4
Галт	177.1	126.2	53.7	38.3	28.4	20.5	285.3	249.5	6.2	6.1
Жаргалант	136.3	172.8	41.3	52.4	21.3	27.5	277.9	282.8	6.4	6.3
Их-Уул	129.6	142.9	39.3	43.3	22.7	55.8	241.5	230.3	5.7	2.6
Рашаант	147.0	113.8	44.5	34.5	24.2	19.4	285.7	270.3	6.1	5.9
Ренчинлхүмбэ	173.2	148.4	52.5	45.0	25.3	22.5	272.0	233.6	6.8	6.6
Тариалан	158.0	165.6	47.9	50.2	24.6	52.3	285.0	267.7	6.4	3.2
Тосонцэнгэл	195.4	184.3	59.2	55.8	29.4	28.2	537.8	436.9	6.7	6.5

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Төмөрбулаг	181.7	174.3	55.1	52.8	33.0	28.2	393.1	336.2	5.5	6.2
Түнэл	532.6	398.2	161.4	120.7	80.7	58.7	595.0	472.9	6.6	6.8
Улаан-Уул	193.6	178.0	58.7	53.9	31.3	26.7	250.6	235.9	6.2	6.7
Ханх	134.6	117.4	40.8	35.6	21.6	18.9	196.9	186.8	6.2	6.2
Цагааннуур	179.9	174.8	54.5	53.0	28.8	27.6	240.2	218.2	6.3	6.3
Цагаан-Уул	174.5	193.2	52.9	58.6	27.9	28.8	349.3	334.4	6.2	6.7
Цагаан-Үүр	103.8	104.2	31.4	31.6	17.6	16.9	219.0	205.2	5.9	6.2
Цэцэрлэг	170.6	117.2	51.7	35.5	23.0	16.2	283.1	231.9	7.4	7.2
Чандмань-Өндөр	149.5	169.2	45.3	51.3	25.9	27.9	235.7	220.9	5.8	6.1
Шинэ-Идэр	140.7	105.8	42.6	32.1	21.0	16.3	182.0	182.1	6.7	6.5
Эрдэнэбулган	138.3	126.7	41.9	38.4	19.4	19.3	226.6	215.9	7.1	6.6
Төвийн бүс	**234.6**	**232.8**	**71.1**	**70.6**	**32.6**	**32.2**	**141.9**	**138.4**	**7.2**	**7.2**
Төв	**229.6**	**230.5**	**69.6**	**69.9**	**31.0**	**30.7**	**185.8**	**186.9**	**7.4**	**7.5**
Зуунмод	254.2	248.0	77.0	75.2	31.5	30.3	67.1	66.9	8.1	8.2
Алтанбулаг	231.8	238.4	70.2	72.3	25.9	27.6	318.0	360.7	8.9	8.7
Аргалант	311.2	205.4	94.3	62.2	42.0	24.9	284.8	209.4	7.4	8.3
Архуст	171.0	140.1	51.8	42.5	20.8	17.6	217.6	191.4	8.2	8.0
Батсүмбэр	210.9	284.2	63.9	86.1	35.4	43.7	473.1	472.2	6.0	6.5
Баян	406.3	288.7	123.1	87.5	60.3	41.4	363.3	315.7	6.7	7.0
Баяндэлгэр	192.2	192.1	58.2	58.2	25.5	27.3	244.1	218.5	7.5	7.0
Баянжаргалан	269.4	199.9	81.6	60.6	44.4	31.6	232.8	239.4	6.1	6.3
Баян-Өнжүүл	314.4	315.7	95.3	95.7	47.0	43.3	311.8	321.1	6.7	7.3
Баянхангай	200.4	218.6	60.7	66.3	27.5	33.4	188.5	184.3	7.3	6.6
Баянцагаан	172.1	189.0	52.2	57.3	24.5	27.9	233.8	268.9	7.0	6.8
Баянцогт	226.4	225.4	68.6	68.3	33.6	34.1	272.3	267.7	6.7	6.6
Баянчандмана	136.4	182.4	41.3	55.3	22.5	29.8	246.8	303.8	6.1	6.1
Борнуур	130.6	163.6	39.6	49.6	16.4	19.4	308.0	304.4	8.0	8.5
Бүрэн	213.1	259.1	64.6	78.5	33.8	41.9	311.5	313.0	6.3	6.2
Дэлгэрхаан	190.4	177.1	57.7	53.7	33.1	27.9	248.4	256.1	5.7	6.4
Жаргалант	199.2	209.3	60.4	63.4	33.4	33.8	369.2	420.2	6.0	6.2
Заамар	133.1	106.8	40.3	32.4	24.3	18.9	357.7	310.5	5.5	5.6
Лүн	204.3	241.7	61.9	73.2	26.0	36.1	289.2	288.1	7.9	6.7
Мөнгөнморьт	251.9	259.3	76.3	78.6	38.7	41.6	293.9	297.6	6.5	6.2
Өндөрширээт	156.0	168.1	47.3	51.0	26.6	27.4	250.0	293.7	5.9	6.1
Сүмбэр	188.6	221.9	57.2	67.2	26.0	27.6	229.8	257.9	7.3	8.0
Сэргэлэн	194.0	185.1	58.8	56.1	25.0	24.4	285.1	295.3	7.8	7.6
Угтаалцайдам	223.3	249.3	67.7	75.6	29.3	33.4	302.6	301.1	7.6	7.5
Цээл	262.5	292.3	79.5	88.6	41.1	44.6	323.8	375.8	6.4	6.6
Эрдэнэ	235.6	229.5	71.4	69.5	31.0	30.5	298.6	307.2	7.6	7.5
Эрдэнэсант	206.7	223.5	62.6	67.7	31.2	34.7	340.6	345.2	6.6	6.4

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Говьсүмбэр	**273.0**	**299.3**	**82.7**	**90.7**	**39.0**	**41.6**	**138.4**	**140.7**	**7.0**	**7.2**
Сүмбэр	282.8	314.4	85.7	95.3	39.8	43.3	125.3	127.4	7.1	7.3
Баянтал	180.9	176.9	54.8	53.6	24.3	22.9	122.2	122.1	7.4	7.7
Шивээговь	269.4	278.4	81.6	84.4	43.9	42.9	243.8	248.7	6.1	6.5
Сэлэнгэ	**247.3**	**221.2**	**74.9**	**67.0**	**32.0**	**28.7**	**152.2**	**136.1**	**7.7**	**7.7**
Сүхбаатар	250.7	244.5	76.0	74.1	25.1	24.4	59.0	59.5	10.0	10.0
Алтанбулаг	262.1	244.9	79.4	74.2	30.2	26.5	390.0	388.3	8.7	9.3
Баруунбүрэн	137.8	113.0	41.8	34.2	24.8	21.3	245.4	211.5	5.5	5.3
Баянгол	239.0	216.3	72.4	65.5	35.7	32.3	370.8	372.9	6.7	6.7
Ерөө	130.6	133.2	39.6	40.4	44.8	37.7	602.1	453.6	2.9	3.5
Жавхлант	226.9	170.3	68.8	51.6	34.9	25.4	236.8	206.3	6.5	6.7
Зүүнбүрэн	236.3	176.7	71.6	53.6	31.5	25.7	254.0	189.9	7.5	6.9
Мандал	322.5	260.3	97.7	78.9	53.2	41.6	217.9	160.0	6.1	6.3
Орхон	219.7	174.6	66.6	52.9	28.3	23.3	237.3	198.0	7.8	7.5
Орхонтуул	206.2	165.7	62.5	50.2	42.2	37.5	414.3	343.9	4.9	4.4
Сайхан	136.6	109.5	41.4	33.2	28.7	22.1	212.5	156.6	4.8	5.0
Сант	131.2	148.8	39.8	45.1	19.5	23.9	193.8	179.7	6.7	6.2
Түшиг	243.9	159.9	73.9	48.5	39.0	22.4	233.9	192.6	6.3	7.1
Хүдэр	239.9	213.0	72.7	64.5	30.2	28.3	245.7	214.2	7.9	7.5
Хушаат	196.6	158.4	59.6	48.0	28.3	22.3	195.9	168.9	6.9	7.1
Цагааннуур	275.2	190.2	83.4	57.6	37.0	27.5	326.5	252.2	7.4	6.9
Шаамар	176.6	143.0	53.5	43.3	44.1	39.3	386.6	330.8	4.0	3.6
Дорноговь	**246.4**	**245.7**	**74.7**	**74.4**	**34.7**	**34.5**	**145.3**	**140.3**	**7.1**	**7.1**
Сайншанд	263.7	273.7	79.9	82.9	36.8	37.9	82.2	81.5	7.2	7.2
Айраг	165.8	159.2	50.3	48.2	23.7	24.1	314.5	252.6	7.0	6.6
Алтанширээ	218.1	209.9	66.1	63.6	32.0	29.0	187.2	191.9	6.8	7.2
Даланжаргалан	188.1	179.3	57.0	54.3	32.7	30.7	392.2	403.1	5.8	5.8
Дэлгэрэх	210.4	199.3	63.8	60.4	25.7	25.4	268.7	265.2	8.2	7.8
Замын-Үүд	248.1	235.9	75.2	71.5	34.5	33.1	229.2	218.7	7.2	7.1
Иххэт	192.4	159.7	58.3	48.4	28.9	24.0	232.5	211.0	6.7	6.7
Мандах	194.3	158.7	58.9	48.1	28.9	25.6	225.4	227.4	6.7	6.2
Өргөн	186.7	145.4	56.6	44.1	31.3	24.1	328.1	291.4	6.0	6.0
Сайхандулаан	182.8	123.4	55.4	37.4	27.8	19.4	274.7	197.0	6.6	6.4
Улаанбадрах	276.2	232.0	83.7	70.3	34.2	29.0	245.3	210.9	8.1	8.0
Хатанбулаг	168.0	153.2	50.9	46.4	27.3	24.8	325.6	289.6	6.1	6.2
Хөвсгөл	111.5	112.3	33.8	34.0	17.0	18.0	261.8	222.4	6.6	6.2
Эрдэнэ	173.8	188.5	52.7	57.1	27.1	29.5	300.9	301.1	6.4	6.4
Дархан-Уул	**286.4**	**292.1**	**86.8**	**88.5**	**40.6**	**40.9**	**135.9**	**135.2**	**7.1**	**7.1**
Дархан	291.0	299.6	88.2	90.8	41.4	42.0	122.8	123.7	7.0	7.1
Орхон	185.8	216.5	56.3	65.6	27.8	27.4	246.6	203.9	6.7	7.9
Хонгор	192.6	198.7	58.4	60.2	24.5	35.9	413.4	440.4	7.9	5.5

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Шарын гол	274.3	227.1	83.1	68.8	36.1	30.0	227.2	198.2	7.6	7.6
Өмнөговь	**138.1**	**147.1**	**41.9**	**44.6**	**20.7**	**22.6**	**97.5**	**100.7**	**6.7**	**6.5**
Даланзадгад	132.0	140.8	40.0	42.7	19.7	21.6	53.8	55.2	6.7	6.5
Баяндалай	210.2	166.3	63.7	50.4	24.0	20.1	209.0	208.1	8.8	8.3
Баяновоо	187.2	190.4	56.7	57.7	27.0	26.5	174.6	176.0	6.9	7.2
Булган	104.4	121.3	31.6	36.8	16.8	20.3	232.7	234.2	6.2	6.0
Гурвантэс	128.9	135.0	39.1	40.9	22.8	22.9	282.3	291.5	5.6	5.9
Мандал-Овоо	149.9	206.6	45.4	62.6	24.7	31.7	179.4	179.5	6.1	6.5
Манлай	159.1	136.2	48.2	41.3	21.3	20.8	211.5	215.1	7.5	6.6
Ноён	150.1	172.9	45.5	52.4	19.9	22.6	98.3	100.1	7.5	7.6
Номгон	135.9	117.1	41.2	35.5	20.9	19.5	234.0	233.6	6.5	6.0
Сэврэй	115.2	137.9	34.9	41.8	18.5	22.7	184.7	182.3	6.2	6.1
Ханбогд	128.1	258.2	38.8	78.3	20.1	21.5	190.9	223.0	6.4	12.0
Ханхонгор	119.4	100.7	36.2	30.5	15.1	11.7	222.3	222.3	7.9	8.6
Хүрмэн	129.9	134.6	39.4	40.8	16.3	17.1	176.8	174.4	8.0	7.9
Цогт-Овоо	204.9	183.9	62.1	55.7	39.6	37.1	198.4	201.0	5.2	5.0
Цогтцэций	179.0	116.1	54.2	35.2	27.7	33.1	168.9	178.9	6.5	3.5
Дундговь	**264.4**	**259.2**	**80.1**	**78.6**	**36.9**	**36.0**	**152.7**	**150.8**	**7.2**	**7.2**
Сайнцагаан	316.5	301.7	95.9	91.4	43.1	41.1	82.8	80.6	7.4	7.3
Адаацаг	178.8	187.3	54.2	56.8	27.1	26.0	287.6	290.7	6.6	7.2
Баянжаргалан	238.3	297.0	72.2	90.0	37.0	47.8	196.9	308.9	6.4	6.2
Говь-Угтаал	182.9	162.4	55.4	49.2	24.7	24.3	226.9	198.6	7.4	6.7
Гурвансайхан	161.9	168.8	49.0	51.2	25.9	26.3	302.6	353.5	6.3	6.4
Дэлгэрхангай	102.6	100.0	31.1	30.3	14.7	14.2	249.3	253.9	7.0	7.0
Дэлгэрцогт	195.1	230.3	59.1	69.8	32.0	38.1	205.8	240.8	6.1	6.0
Дэрэн	161.6	153.8	49.0	46.6	27.6	25.1	259.1	261.6	5.9	6.1
Луус	179.7	238.7	54.4	72.3	29.2	33.9	300.3	263.6	6.2	7.1
Өлзийт	106.3	117.7	32.2	35.7	14.1	15.2	263.2	235.8	7.5	7.7
Өндөршил	249.0	182.3	75.5	55.2	42.3	30.3	238.9	177.6	5.9	6.0
Сайхан овоо	157.0	191.6	47.6	58.1	21.1	27.0	240.2	271.0	7.4	7.1
Хулд	124.3	129.7	37.7	39.3	19.9	20.9	300.1	268.8	6.3	6.2
Цагаандэлгэр	179.5	279.3	54.4	84.6	25.0	43.8	171.0	263.1	7.2	6.4
Эрдэнэдалай	271.5	255.5	82.3	77.4	37.2	32.5	336.2	340.5	7.3	7.9
Зүүн бүс	**258.5**	**257.2**	**78.3**	**77.9**	**33.6**	**34.3**	**150.2**	**150.3**	**7.7**	**7.5**
Дорнод	**261.5**	**256.7**	**79.2**	**77.8**	**34.7**	**34.5**	**143.0**	**145.2**	**7.5**	**7.4**
Хэрлэн	263.8	265.0	79.9	80.3	34.3	34.6	102.6	105.1	7.7	7.7
Баяндун	303.2	254.9	91.9	77.2	41.4	34.1	306.4	281.4	7.3	7.5
Баянтүмэн	234.7	215.0	71.1	65.2	34.0	31.0	389.4	406.7	6.9	6.9
Баян-Уул	186.5	202.5	56.5	61.4	27.8	28.2	355.2	358.3	6.7	7.2
Булган	284.3	195.7	86.2	59.3	40.2	28.7	302.7	315.9	7.1	6.8
Гурванзагал	317.8	307.8	96.3	93.3	43.3	46.5	234.7	236.2	7.3	6.6
Дашбалбар	232.0	253.6	70.3	76.8	35.7	43.8	269.7	277.9	6.5	5.8

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Матад	278.4	233.8	84.4	70.8	38.8	34.6	289.6	333.1	7.2	6.8
Сэргэлэн	288.1	227.8	87.3	69.0	40.9	34.3	280.8	245.8	7.1	6.6
Халхгол	259.7	259.5	78.7	78.6	39.0	41.3	252.0	237.5	6.7	6.3
Хөлөнбуйр	179.2	135.8	54.3	41.1	25.2	19.4	199.9	205.3	7.1	7.0
Цагаан-Овоо	295.2	256.2	89.5	77.6	43.1	41.3	352.7	358.1	6.8	6.2
Чойбалсан	273.1	260.4	82.8	78.9	39.3	42.1	381.4	390.5	7.0	6.2
Чулуунхороот	188.2	134.0	57.0	40.6	29.8	21.7	292.7	201.8	6.3	6.2
Сүхбаатар	**259.6**	**262.8**	**78.7**	**79.6**	**32.5**	**34.2**	**149.8**	**149.0**	**8.0**	**7.7**
Баруун-Урт	305.0	313.5	92.4	95.0	37.6	40.3	86.3	85.5	8.1	7.8
Асгат	199.2	215.9	60.4	65.4	28.7	34.1	197.2	204.9	6.9	6.3
Баяндэлгэр	175.5	193.9	53.2	58.8	21.6	25.4	289.7	293.9	8.1	7.6
Дарьганга	164.8	177.9	49.9	53.9	24.1	28.5	202.7	204.6	6.8	6.2
Мөнххаан	227.9	216.1	69.1	65.5	26.9	25.9	273.4	281.6	8.5	8.3
Наран	192.8	168.4	58.4	51.0	23.8	22.7	178.5	181.0	8.1	7.4
Онгон	256.8	227.6	77.8	69.0	34.8	32.3	221.6	181.3	7.4	7.1
Сүхбаатар	264.8	255.5	80.2	77.4	33.5	32.1	246.9	255.5	7.9	8.0
Түвшинширээ	196.0	153.5	59.4	46.5	24.1	18.5	254.5	258.2	8.1	8.3
Түмэнцогт	180.9	193.1	54.8	58.5	27.4	28.8	205.7	248.2	6.6	6.7
Уулбаян	162.6	131.6	49.3	39.9	24.0	21.8	240.4	243.0	6.8	6.0
Халзан	167.8	171.8	50.8	52.1	21.4	21.2	168.3	172.1	7.8	8.1
Эрдэнэцагаан	139.7	136.2	42.3	41.3	15.8	14.0	316.5	320.9	8.9	9.8
Хэнтий	**254.1**	**252.9**	**77.0**	**76.6**	**33.3**	**34.1**	**158.8**	**157.1**	**7.6**	**7.4**
Хэрлэн	239.7	248.4	72.6	75.3	30.2	32.3	70.6	72.9	7.9	7.7
Батноров	412.8	245.6	125.1	74.4	60.3	36.3	914.9	693.9	6.8	6.8
Батширээт	301.0	298.4	91.2	90.4	39.3	40.3	332.3	336.9	7.7	7.4
Баянадрага	253.5	175.4	76.8	53.2	37.3	30.7	407.5	358.6	6.8	5.7
Баянмөнх	212.0	172.3	64.2	52.2	33.5	28.7	278.2	241.7	6.3	6.0
Баян овоо	262.1	227.8	79.4	69.0	42.4	36.4	249.1	229.2	6.2	6.3
Баянхутаг	265.1	224.7	80.3	68.1	31.9	30.0	330.2	344.5	8.3	7.5
Биндэр	205.4	183.2	62.2	55.5	33.7	29.3	286.3	269.2	6.1	6.2
Галшир	254.1	263.7	77.0	79.9	34.3	36.6	317.1	801.9	7.4	7.2
Дадал	260.9	263.5	79.0	79.8	38.3	41.1	421.3	328.7	6.8	6.4
Дархан	214.5	196.0	65.0	59.4	35.2	28.0	321.8	504.7	6.1	7.0
Дэлгэрхаан	332.7	308.0	100.8	93.3	47.5	45.0	409.1	318.8	7.0	6.8
Жаргалтхаан	257.9	239.4	78.1	72.6	34.6	35.7	309.6	337.9	7.5	6.7
Мөрөн	231.0	273.4	70.0	82.9	32.3	37.0	319.8	297.7	7.1	7.4
Норовлин	273.0	238.4	82.7	72.2	39.0	33.6	347.3	274.9	7.0	7.1
Өмнөдэлгэр	280.6	238.2	85.0	72.2	35.5	32.8	394.0	256.2	7.9	7.3
Цэнхэрмандал	267.0	242.0	80.9	73.3	39.3	36.3	321.3	555.3	6.8	6.7
Бор-Өндөр	352.1	354.5	106.7	107.4	46.9	47.5	260.0	144.7	7.5	7.5
Улаанбаатар	**269.7**	**276.0**	**81.7**	**83.6**	**37.7**	**39.0**	**113.5**	**111.3**	**7.1**	**7.1**

ЖИРЭМСНИЙ ХЯНАЛТ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР, 2017, 2018 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Улсындүн	**86.8**	**88.1**	**99.8**	**99.9**	**75.6**	**76.1**
Баруунбүс	**86.7**	**88.1**	**99.9**	**99.8**	**67.3**	**76.8**
Завхан	**84.0**	**86.4**	**99.8**	**99.8**	**78.0**	**79.2**
Улиастай	77.7	88.6	99.7	99.7	68.4	74.2
Алдархаан	97.1	84.4	0.0	100.0	0.0	0.0
Асгат	76.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянтэс	95.7	80.4	100.0	100.0	92.3	100.0
Баянхайрхан	88.2	71.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Дөрвөлжин	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Завханмандал	95.2	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0
Идэр	86.3	71.7	100.0	0.0	100.0	0.0
ИхУул	85.8	91.5	100.0	100.0	100.0	94.1
Нөмрөг	96.3	100.0	100.0	100.0	83.3	100.0
Отгон	100.0	100.0	100.0	100.0	66.7	100.0
Сантмаргац	83.9	90.0	100.0	100.0	80.0	100.0
Сонгино	96.7	100.0	100.0	100.0	80.0	85.7
Тосонцэнгэл	65.8	73.9	100.0	100.0	90.4	83.3
Түдэвтэй	89.7	96.6	100.0	100.0	91.5	96.4
Тэлмэн	98.4	98.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэс	93.9	84.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Ургамал	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Цагаанхайрхан	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Цагаанчулуут	79.3	75.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Цэцэн-Уул	94.4	76.9	100.0	100.0	50.0	100.0
Шилүүстэй	83.3	53.8	80.0	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэхайрхан	80.0	94.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Яруу	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Говь-Алтай	**86.9**	**86.2**	**100.0**	**99.8**	**85.5**	**85.5**
Есөнбулаг	78.5	79.6	100.0	99.8	85.3	86.1
Алтай	100.0	97.7	100.0	100.0	80.0	100.0
Баян-Уул	98.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Бигэр	95.0	85.7	100.0	100.0	100.0	50.0
Бугат	81.1	65.9	100.0	100.0	50.0	25.0
Дарви	81.3	68.8	100.0	85.7	42.9	14.3
Дэлгэр	100.0	94.7	100.0	100.0	91.7	100.0
Жаргалан	100.0	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Тайшир	90.9	90.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Тонхил	97.7	98.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Төгрөг	96.9	90.9	100.0	100.0	80.0	87.5
Халиун	88.9	90.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөхморьт	97.4	92.7	100.0	100.0	100.0	66.7
Цогт	88.9	90.0	100.0	100.0	77.8	57.1
Цээл	93.1	98.0	100.0	100.0	75.0	87.5
Чандмань	100.0	93.5	100.0	100.0	92.3	87.5
Шарга	75.0	93.1	0.0	100.0	0.0	100.0
Эрдэнэ	92.8	90.6	100.0	100.0	90.9	77.8
Баян-Өлгий	**81.9**	**83.1**	**100.0**	**100.0**	**64.6**	**67.5**
Өлгий	82.0	86.3	100.0	100.0	57.8	61.2
Алтай	99.2	99.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Алтанцөгц	77.3	82.7	100.0	100.0	57.1	65.2
Баяннуур	80.2	91.6	100.0	100.0	86.4	100.0
Бугат	80.2	77.1	100.0	0.0	100.0	0.0
Булган	84.5	86.8	100.0	100.0	98.6	100.0
Буянт	81.3	74.1	100.0	100.0	100.0	83.3
Дэлүүн	87.9	94.4	100.0	100.0	79.1	96.0
Ногооннуур	67.1	57.5	100.0	100.0	98.8	98.0
Сагсай	62.1	65.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Толбо	97.3	94.5	100.0	100.0	100.0	95.2
Улаанхус	90.6	92.7	100.0	100.0	98.9	100.0
Цэнгэл	78.7	73.5	100.0	98.5	98.6	89.2
Ховд	**88.9**	**90.5**	**99.9**	**99.6**	**45.7**	**85.1**
Жаргалант	89.3	87.6	99.8	99.5	39.0	83.3
Алтай	90.5	89.8	100.0	100.0	33.3	100.0
Булган	81.4	82.0	100.0	100.0	72.5	90.6
Буянт	85.4	83.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Дарви	96.2	97.4	100.0	100.0	100.0	90.0
Дөргөн	92.3	100.0	100.0	100.0	83.3	100.0
Дуут	89.8	97.3	100.0	0.0	80.0	0.0
Зэрэг	86.6	97.6	100.0	100.0	71.4	100.0
Манхан	91.4	92.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Мөнххайрхан	91.2	94.4	100.0	100.0	86.7	100.0
Мөст	100.0	100.0	100.0	100.0	66.7	100.0
Мянгад	91.8	92.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Үенч	89.4	97.1	100.0	100.0	90.9	100.0
Ховд	85.1	94.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Цэцэг	81.9	98.9	100.0	100.0	80.0	100.0

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Чандмань	95.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэбүрэн	77.5	83.0	100.0	100.0	50.0	100.0
Увс	**93.7**	**95.6**	**99.8**	**99.8**	**76.6**	**72.9**
Улаангом	94.4	96.8	99.9	99.9	74.0	70.1
Баруунтуруун	96.3	100.0	100.0	100.0	96.9	100.0
Бөхмөрөн	95.9	100.0	100.0	100.0	66.7	0.0
Давст	93.2	90.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Завхан	90.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Зүүнговь	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Зүүнхангай	90.9	96.8	100.0	100.0	92.9	81.8
Малчин	96.4	93.5	87.5	100.0	87.5	100.0
Наранбулаг	87.9	92.9	100.0	100.0	66.7	90.0
Өлгий	93.0	93.5	85.7	100.0	85.7	80.0
Өмнөговь	96.3	93.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Өндөрхангай	96.4	100.0	100.0	100.0	90.2	97.7
Сагил	87.9	89.7	100.0	100.0	60.0	71.4
Тариалан	85.7	94.3	96.2	100.0	92.3	77.8
Түргэн	100.0	86.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэс	96.8	94.8	100.0	95.2	93.9	85.7
Ховд	89.3	87.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Хяргас	87.5	97.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Цагаанхайрхан	100.0	97.8	100.0	100.0	66.7	100.0
Хангайн бүс	**87.0**	**87.6**	**99.8**	**99.8**	**77.6**	**69.4**
Орхон	**90.1**	**91.1**	**99.8**	**99.8**	**62.4**	**56.3**
Баян-Өндөр	89.9	91.0	99.8	99.8	62.4	56.3
Жаргалант	100.0	97.1	100.0	100.0	50.0	33.3
Өвөрхангай	**88.7**	**87.3**	**100.0**	**99.8**	**79.4**	**79.0**
Арвайхээр	86.1	85.3	100.0	99.8	74.2	73.6
Баруун-Баян-Улаан	83.3	93.0	100.0	100.0	50.0	100.0
Бат-Өлзий	86.2	80.9	100.0	100.0	96.9	98.4
Баянгол	88.9	89.1	100.0	100.0	100.0	88.9
Баян-Өндөр	97.1	90.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Богд	86.6	86.8	100.0	100.0	94.3	97.7
Бүрд	90.9	92.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Гучинус	90.3	98.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Зүйл	86.4	87.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Зүүн-Баян-Улаан	75.0	82.4	100.0	100.0	88.9	100.0
Нарийнтээл	97.6	98.3	100.0	100.0	90.0	83.3
Өлзийт	95.0	86.5	100.0	100.0	100.0	100.0

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Сант	89.9	98.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Тарагт	89.8	90.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Төгрөг	91.7	92.2	100.0	100.0	85.7	100.0
Уянга	95.3	87.7	100.0	100.0	100.0	98.8
Хайрхандулаан	94.5	88.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Хархорин	92.7	96.3	100.0	99.6	89.2	87.8
Хужирт	89.4	84.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Булган	**87.0**	**87.3**	**99.6**	**99.9**	**80.4**	**90.4**
Булган	77.6	72.4	99.8	100.0	76.2	89.7
Баян-Агт	93.8	93.5	100.0	100.0	91.3	100.0
Баяннуур	90.2	96.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Бугат	87.0	90.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Бүрэгхангай	90.8	93.5	88.9	100.0	100.0	100.0
Гурванбулаг	82.2	88.2	100.0	83.3	100.0	83.3
Дашинчилэн	98.2	98.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Могод	97.8	92.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Орхон	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Рашаант	97.1	97.0	100.0	100.0	95.2	88.0
Сайхан	71.2	92.5	100.0	100.0	100.0	83.3
Сэлэнгэ	92.9	93.6	100.0	100.0	100.0	87.5
Тэшиг	85.7	88.0	97.6	100.0	100.0	90.5
Хангал	90.3	95.0	100.0	100.0	0.0	50.0
Хишиг-Өндөр	97.7	98.4	100.0	100.0	94.1	100.0
Хутаг-Өндөр	94.6	98.9	100.0	100.0	88.6	97.2
Баянхонгор	**81.8**	**85.0**	**99.8**	**100.0**	**71.2**	**68.0**
Баянхонгор	74.7	80.7	99.8	100.0	68.4	66.1
Баацагаан	85.9	82.2	93.3	100.0	86.7	94.7
Баянбулаг	95.8	92.1	100.0	100.0	100.0	71.4
Баянговь	94.9	95.7	100.0	100.0	95.8	100.0
Баянлиг	94.4	91.4	100.0	100.0	80.8	80.8
Баян-Овоо	82.5	89.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Баян-Өндөр	79.7	87.3	100.0	100.0	82.4	66.7
Баянцагаан	80.2	89.9	100.0	100.0	100.0	87.5
Богд	88.7	87.7	100.0	96.0	100.0	92.0
Бөмбөгөр	95.3	82.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Бууцагаан	73.9	79.5	100.0	100.0	80.0	60.0
Галуут	89.5	92.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Гурванбулаг	87.5	83.0	100.0	100.0	88.9	90.0
Жаргалант	94.4	89.0	100.0	100.0	100.0	66.7

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Жинст	76.7	98.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Заг	77.3	80.4	100.0	100.0	87.5	60.0
Өлзийт	84.2	85.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Хүрээмарал	91.7	77.3	100.0	100.0	100.0	50.0
Шинэжинст	86.7	88.1	100.0	100.0	100.0	33.3
Эрдэнэцогт	84.5	91.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Архангай	**90.7**	**88.3**	**99.9**	**99.9**	**88.9**	**64.1**
Эрдэнэбулган	87.7	86.7	100.0	99.9	85.8	58.0
Батцэнгэл	100.0	94.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Булган	96.9	97.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Жаргалант	91.3	86.0	100.0	100.0	97.6	81.8
Ихтамир	91.3	72.7	92.9	100.0	100.0	100.0
Өгийнуур	86.8	91.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Өлзийт	95.2	97.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Өндөр-Улаан	97.2	94.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Тариат	89.2	93.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Төвшрүүлэх	77.1	76.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Хайрхан	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Хангай	95.6	96.8	100.0	100.0	97.0	87.0
Хашаат	79.5	83.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Хотонт	98.6	100.0	100.0	100.0	100.0	81.8
Цахир	91.8	84.2	100.0	100.0	88.9	100.0
Цэнхэр	87.6	88.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Цэцэрлэг	93.0	91.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Чулуут	100.0	93.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэмандал	85.2	73.9	100.0	100.0	100.0	77.8
Хөвсгөл	**84.4**	**87.0**	**99.8**	**99.8**	**86.2**	**72.2**
Мөрөн	81.4	85.4	99.9	99.8	85.2	68.1
Алаг-Эрдэнэ	85.6	92.0	94.6	100.0	83.8	89.5
Арбулаг	71.2	80.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянзүрх	60.3	82.5	100.0	100.0	85.7	84.6
Бүрэнтогтох	83.6	82.5	100.0	66.7	100.0	33.3
Галт	87.2	90.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Жаргалант	92.2	93.4	95.8	100.0	95.8	96.9
Их-Уул	91.8	86.3	100.0	100.0	84.8	100.0
Рашаант	96.0	93.7	100.0	100.0	96.6	100.0
Ренчинлхүмбэ	86.2	80.0	100.0	100.0	87.5	75.8
Тариалан	92.7	94.7	100.0	100.0	98.0	98.2
Тосонцэнгэл	91.0	89.6	100.0	97.2	82.8	86.1

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Төмөрбулаг	76.1	80.6	100.0	100.0	100.0	88.9
Түнэл	89.9	89.8	100.0	100.0	96.7	100.0
Улаан-Уул	93.8	78.4	100.0	100.0	66.7	87.2
Ханх	87.0	87.3	100.0	100.0	95.3	90.5
Цагааннуур	68.2	78.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Цагаан-Уул	87.0	87.9	100.0	97.8	82.5	82.2
Цагаан-Үүр	88.9	93.9	100.0	100.0	100.0	82.4
Цэцэрлэг	84.6	95.9	100.0	100.0	80.0	92.6
Чандмань-Өндөр	89.0	93.9	100.0	100.0	100.0	90.5
Шинэ-Идэр	93.2	96.3	100.0	100.0	75.0	100.0
Эрдэнэбулган	82.9	80.8	100.0	100.0	93.3	77.8
Төвийн бүс	**85.0**	**86.5**	**99.8**	**99.9**	**76.5**	**75.4**
Төв	**86.1**	**84.7**	**99.7**	**99.9**	**62.3**	**62.1**
Зуунмод	74.9	69.0	100.0	100.0	56.4	55.8
Алтанбулаг	95.3	94.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Аргалант	91.7	85.0	100.0	0.0	25.0	0.0
Архуст	96.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0
Батсүмбэр	82.5	80.3	100.0	100.0	74.2	83.6
Баян	71.1	94.4	0.0	66.7	0.0	100.0
Баяндэлгэр	88.9	91.7	0.0	100.0	0.0	100.0
Баянжаргалан	97.5	91.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Баян-Өнжүүл	94.5	89.6	100.0	100.0	50.0	100.0
Баянхангай	100.0	82.6	100.0	100.0	83.3	85.7
Баянцагаан	90.9	76.5	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянцогт	93.0	97.1	100.0	100.0	100.0	83.3
Баянчандмана	85.2	82.7	100.0	100.0	100.0	75.0
Борнуур	95.5	85.2	100.0	100.0	100.0	75.0
Бүрэн	90.5	85.5	100.0	100.0	87.5	100.0
Дэлгэрхаан	100.0	100.0	90.9	100.0	90.9	100.0
Жаргалант	76.7	81.5	97.7	100.0	67.4	66.7
Заамар	93.4	90.4	100.0	100.0	81.8	47.1
Лүн	91.9	88.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Мөнгөнморьт	95.1	97.9	0.0	100.0	0.0	100.0
Өндөрширээт	91.9	87.8	100.0	100.0	85.7	0.0
Сүмбэр	80.0	87.5	100.0	100.0	71.4	66.7
Сэргэлэн	90.9	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Угтаалцайдам	80.0	90.0	100.0	100.0	33.3	22.2
Цээл	89.1	90.7	100.0	100.0	81.3	100.0
Эрдэнэ	76.3	93.1	50.0	100.0	50.0	100.0

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Эрдэнэсант	99.1	95.0	100.0	100.0	100.0	96.6
Говьсүмбэр	**88.1**	**93.4**	**99.8**	**100.0**	**91.8**	**86.0**
Сүмбэр	85.2	92.2	99.8	100.0	91.8	86.1
Баянтал	96.2	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0
Шивээговь	97.3	96.8	100.0	100.0	100.0	0.0
Сэлэнгэ	**82.0**	**84.2**	**100.0**	**99.9**	**72.5**	**70.7**
Сүхбаатар	79.8	82.8	100.0	99.9	56.9	57.9
Алтанбулаг	86.3	93.0	100.0	100.0	100.0	33.3
Баруунбүрэн	78.6	70.7	100.0	100.0	100.0	90.0
Баянгол	83.9	89.2	100.0	100.0	100.0	0.0
Ерөө	82.3	74.7	100.0	100.0	57.1	13.7
Жавхлант	88.9	94.7	100.0	100.0	0.0	100.0
Зүүнбүрэн	80.6	79.3	100.0	100.0	0.0	75.0
Мандал	0.0	0.0	100.0	100.0	91.8	90.1
Орхон	88.2	86.7	0.0	0.0	0.0	0.0
Орхонтуул	80.8	96.3	100.0	100.0	100.0	33.3
Сайхан	80.1	81.8	100.0	100.0	97.8	98.1
Сант	97.7	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Түшиг	93.2	88.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Хүдэр	95.2	93.4	100.0	100.0	100.0	66.7
Хушаат	100.0	97.7	0.0	100.0	0.0	0.0
Цагааннуур	80.2	88.8	100.0	100.0	92.9	86.7
Шаамар	78.4	94.1	100.0	100.0	0.0	0.0
Дорноговь	**86.4**	**89.0**	**99.8**	**99.9**	**80.7**	**77.7**
Сайншанд	88.9	90.2	100.0	100.0	81.1	76.0
Айраг	86.5	94.9	75.0	0.0	75.0	0.0
Алтанширээ	90.9	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Даланжаргалан	91.8	72.3	100.0	0.0	0.0	0.0
Дэлгэрэх	95.8	87.1	66.7	100.0	33.3	100.0
Замын-Үүд	82.3	87.3	100.0	100.0	81.2	86.8
Иххэт	80.0	81.3	100.0	100.0	50.0	0.0
Мандах	83.3	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өргөн	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхандулаан	100.0	95.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Улаанбадрах	82.4	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хатанбулаг	91.7	89.5	100.0	100.0	100.0	0.0
Хөвсгөл	70.8	88.0	66.7	100.0	0.0	0.0
Эрдэнэ	86.5	82.5	100.0	100.0	0.0	75.0
Дархан-Уул	**82.4**	**86.2**	**99.9**	**99.7**	**67.8**	**68.5**
Дархан	80.2	84.8	99.9	99.7	67.7	68.7
Орхон	96.1	88.9	100.0	100.0	100.0	0.0
Хонгор	93.6	96.9	0.0	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Шарынгол	95.0	94.7	100.0	100.0	80.0	0.0
Өмнөговь	**87.2**	**86.1**	**99.9**	**99.9**	**95.4**	**90.8**
Даланзадгад	84.8	83.6	100.0	99.8	94.8	89.1
Баяндалай	81.3	80.4	100.0	100.0	80.0	100.0
Баяновоо	100.0	97.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Булган	84.1	100.0	0.0	100.0	0.0	0.0
Гурвантэс	87.2	88.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Мандал-Овоо	98.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Манлай	95.4	93.7	100.0	100.0	100.0	66.7
Ноён	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Номгон	97.8	94.0	100.0	100.0	100.0	92.3
Сэврэй	100.0	98.1	100.0	100.0	83.3	100.0
Ханбогд	91.4	85.3	96.7	100.0	376.7	100.0
Ханхонгор	78.6	68.6	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүрмэн	83.3	88.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Цогт-Овоо	93.8	83.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Цогтцэций	91.4	83.0	100.0	100.0	26.1	100.0
Дундговь	**88.5**	**90.3**	**99.8**	**100.0**	**84.5**	**84.1**
Сайнцагаан	86.8	88.9	99.7	100.0	84.3	83.4
Адаацаг	85.4	92.5	100.0	100.0	83.3	87.5
Баянжаргалан	95.0	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Говь-Угтаал	85.3	100.0	100.0	100.0	91.7	87.5
Гурвансайхан	91.2	95.8	100.0	100.0	80.0	100.0
Дэлгэрхангай	98.4	98.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Дэлгэрцогт	76.2	66.7	0.0	100.0	0.0	50.0
Дэрэн	85.4	92.1	100.0	100.0	100.0	80.0
Луус	90.2	81.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Өлзийт	93.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Өндөршил	83.3	91.7	100.0	100.0	50.0	80.0
Сайхановоо	85.7	77.8	100.0	100.0	60.0	100.0
Хулд	93.0	100.0	100.0	100.0	66.7	75.0
Цагаандэлгэр	91.7	88.2	100.0	0.0	50.0	0.0
Эрдэнэдалай	91.9	91.9	100.0	100.0	85.7	95.5
Зүүнбүс	**88.7**	**90.1**	**100.0**	**99.9**	**76.6**	**77.8**
Дорнод	**90.9**	**92.0**	**99.9**	**100.0**	**64.2**	**67.0**
Хэрлэн	92.0	91.5	100.0	100.0	63.5	67.2
Баяндун	98.4	100.0	100.0	100.0	100.0	75.4
Баянтүмэн	76.1	91.7	0.0	100.0	0.0	66.0
Баян-Уул	97.7	98.9	100.0	100.0	93.8	71.4
Булган	96.6	95.7	0.0	100.0	0.0	56.0
Гурванзагал	76.7	88.5	100.0	100.0	100.0	64.5

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Дашбалбар	98.4	100.0	100.0	100.0	86.7	78.5
Матад	87.8	89.8	50.0	100.0	75.0	60.0
Сэргэлэн	83.3	43.6	100.0	100.0	0.0	73.5
Халхгол	88.2	98.1	100.0	100.0	66.7	55.3
Хөлөнбуйр	84.3	100.0	0.0	100.0	0.0	70.0
Цагаан-Овоо	86.2	94.6	100.0	100.0	100.0	60.7
Чойбалсан	88.9	90.6	100.0	100.0	50.0	63.6
Чулуунхороот	73.3	97.0	100.0	100.0	90.9	61.0
Сүхбаатар	**85.0**	**88.2**	**100.0**	**99.9**	**94.5**	**93.6**
Баруун-Урт	80.2	85.6	100.0	100.0	95.6	94.2
Асгат	87.2	89.4	100.0	0.0	100.0	0.0
Баяндэлгэр	86.2	89.8	100.0	80.0	0.0	20.0
Дарьганга	90.6	94.4	100.0	100.0	25.0	0.0
Мөнххаан	88.7	92.6	100.0	100.0	75.0	71.4
Наран	83.7	80.5	100.0	0.0	50.0	0.0
Онгон	87.2	89.0	100.0	100.0	87.5	50.0
Сүхбаатар	91.7	84.2	100.0	100.0	75.0	100.0
Түвшинширээ	90.7	92.5	100.0	100.0	0.0	66.7
Түмэнцогт	84.3	90.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Уулбаян	83.9	80.0	100.0	100.0	0.0	33.3
Халзан	85.4	90.5	100.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэцагаан	87.4	92.2	100.0	100.0	92.0	100.0
Хэнтий	**89.0**	**89.5**	**100.0**	**99.9**	**77.3**	**78.2**
Хэрлэн	82.9	83.1	100.0	99.8	73.0	74.6
Батноров	98.2	98.3	100.0	100.0	100.0	80.0
Батширээт	85.7	91.9	100.0	100.0	66.7	66.7
Баянадрага	87.1	95.0	100.0	100.0	83.3	100.0
Баянмөнх	96.2	96.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Баяновоо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянхутаг	90.9	97.4	0.0	100.0	0.0	100.0
Биндэр	96.4	95.6	100.0	100.0	87.5	97.4
Галшир	97.4	97.8	100.0	0.0	100.0	0.0
Дадал	97.1	96.4	100.0	100.0	80.0	100.0
Дархан	91.5	93.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Дэлгэрхаан	81.8	81.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Жаргалтхаан	100.0	100.0	100.0	100.0	95.2	100.0
Мөрөн	95.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Норовлин	98.3	98.8	100.0	100.0	92.3	85.7
Өмнөдэлгэр	93.0	91.0	100.0	100.0	92.3	100.0
Цэнхэрмандал	80.0	80.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Бор-Өндөр	87.3	84.5	100.0	100.0	99.3	92.4
Улаанбаатар	**87.1**	**88.5**	**99.8**	**99.9**	**76.6**	**78.1**

АМБУЛАТОРИЙН ҮЗЛЭГ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР, 2017, 2018 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Улсындүн	**17572424**	**17452750**	**5562585**	**5315313**	**31.7**	**30.5**	**1662**	**1563**	**6**	**6**
Баруунбүс	**1693850**	**1624501**	**505849**	**453572**	**29.9**	**27.9**	**1744**	**1618**	**4**	**4**
Завхан	**341599**	**311967**	**120281**	**97034**	**35.2**	**31.1**	**1887**	**1753**	**5**	**4**
Улиастай	171956	168015	47346	40405	27.5	24.0	1686	1787	11	10
Алдархаан	8119	5936	3597	2239	44.3	37.7	4060	2968	3	2
Асгат	1790	1284	501	545	28.0	42.4	895	642	2	1
Баянтэс	7894	7889	2126	3167	26.9	40.1	2631	2630	3	3
Баянхайрхан	1947	1583	324	164	16.6	10.4	974	792	1	1
Дөрвөлжин	5089	4527	2600	2230	51.1	49.3	2545	2264	2	2
Завханмандал	4468	4743	2421	2893	54.2	61.0	1117	1581	4	4
Идэр	5571	4472	2606	1252	46.8	28.0	1857	1491	2	2
ИхУул	23352	25632	10311	8190	44.2	32.0	4670	4272	4	4
Нөмрөг	5099	3678	2018	1556	39.6	42.3	2550	1839	3	2
Отгон	7034	5405	3604	2589	51.2	47.9	2345	1802	3	2
Сантмаргац	6903	6020	3596	2976	52.1	49.4	3452	3010	5	4
Сонгино	4590	4069	1843	1675	40.2	41.2	2295	1356	3	3
Тосонцэнгэл	35412	29419	11781	10441	33.3	35.5	1610	1051	4	3
Түдэвтэй	6890	5987	3116	2693	45.2	45.0	984	998	4	3
Тэлмэн	6476	5832	3365	3056	52.0	52.4	2159	1944	2	2
Тэс	8149	6211	4685	2519	57.5	40.6	4075	2070	3	2
Ургамал	3582	2934	1547	1146	43.2	39.1	1791	2934	3	2
Цагаанхайрхан	3657	3155	1609	923	44.0	29.3	1829	1578	3	2
Цагаанчулуут	2594	2371	724	587	27.9	24.8	1297	2371	2	2
Цэцэн-Уул	3243	2658	1629	1171	50.2	44.1	1622	1329	2	2
Шилүүстэй	5070	3660	1855	1421	36.6	38.8	2535	1830	3	2
Эрдэнэхайрхан	4264	3184	1995	1437	46.8	45.1	2132	3184	3	2
Яруу	8450	3303	5082	1759	60.1	53.3	8450	1652	4	2
Говь-Алтай	**247019**	**231977**	**67507**	**55200**	**27.3**	**23.8**	**1321**	**1202**	**4**	**4**
Есөнбулаг	177591	165015	45729	31872	25.7	19.3	1260	1123	10	9
Алтай	3192	2756	1563	1012	49.0	36.7	1064	919	2	1
Баян-Уул	4047	4721	1192	2031	29.5	43.0	809	944	1	2
Бигэр	3156	3755	799	1000	25.3	26.6	631	939	1	2
Бугат	5212	4629	1983	1817	38.0	39.3	1737	1543	2	2
Дарви	4553	3578	1652	1256	36.3	35.1	2277	1789	2	2
Дэлгэр	3895	4875	1196	2075	30.7	42.6	1948	2438	1	2
Жаргалан	3398	3152	1684	1387	49.6	44.0	1699	3152	2	2

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Тайшир	2061	3000	535	1235	26.0	41.2	1031	1000	1	2
Тонхил	5384	5369	1510	1847	28.0	34.4	2692	2685	2	2
Төгрөг	4242	3730	1340	942	31.6	25.3	848	622	2	2
Халиун	4779	4635	1064	1295	22.3	27.9	2390	2318	2	2
Хөхморьт	4714	5657	675	1729	14.3	30.6	1571	2829	2	2
Цогт	4788	3645	1869	1326	39.0	36.4	2394	1823	1	1
Цээл	3688	3268	1130	1344	30.6	41.1	1844	1089	2	1
Чандмань	3181	3445	790	747	24.8	21.7	1591	1723	1	2
Шарга	3043	2530	603	1214	19.8	48.0	1522	1265	2	1
Эрдэнэ	6095	4217	2193	1071	36.0	25.4	3048	2109	3	2
Баян-Өлгий	**363066**	**348197**	**118235**	**99424**	**32.6**	**28.6**	**1789**	**1635**	**4**	**3**
Өлгий	226269	218220	83178	66195	36.8	30.3	1508	1381	7	6
Алтай	18750	16787	5953	4361	31.7	26.0	4688	4197	4	4
Алтанцөгц	6863	5310	1510	1470	22.0	27.7	3432	2655	2	2
Баяннуур	7472	10158	1711	1746	22.9	17.2	1494	2032	2	2
Бугат	5505	6187	1903	1644	34.6	26.6	2753	3094	1	2
Булган	10116	9645	1381	1146	13.7	11.9	2529	3215	2	2
Буянт	5187	4899	1426	784	27.5	16.0	1729	1633	2	2
Дэлүүн	16236	14393	2553	2708	15.7	18.8	2319	2056	2	2
Ногооннуур	10683	8984	3514	2974	32.9	33.1	1526	1283	1	1
Сагсай	15314	9966	3569	1925	23.3	19.3	5105	2492	3	2
Толбо	11250	7090	3211	1980	28.5	27.9	2813	1773	3	2
Улаанхус	13788	18192	3310	7862	24.0	43.2	2758	3032	2	2
Цэнгэл	15633	18366	5016	4629	32.1	25.2	2233	2296	2	2
Ховд	**351760**	**350923**	**77489**	**93079**	**22.0**	**26.5**	**1523**	**1468**	**4**	**4**
Жаргалант	260125	258713	54733	67426	21.0	26.1	1504	1462	9	9
Алтай	7915	7429	2942	2975	37.2	40.0	1979	1857	2	2
Булган	13129	15759	1626	1373	12.4	8.7	1094	1313	1	2
Буянт	5090	5506	1561	2482	30.7	45.1	1697	1835	1	1
Дарви	6268	4370	2103	1467	33.6	33.6	2089	1457	2	1
Дөргөн	6016	5520	1221	1086	20.3	19.7	3008	1840	2	2
Дуут	2046	2871	351	539	17.2	18.8	1023	1436	1	1
Зэрэг	2610	4113	416	1299	15.9	31.6	653	1028	1	1
Манхан	6667	4620	1363	1151	20.4	24.9	2222	1540	2	1
Мөнххайрхан	4813	5973	869	1523	18.1	25.5	1604	1991	2	3
Мөст	5001	3748	2241	1858	44.8	49.6	1667	937	2	1
Мянгад	4529	5424	1766	2033	39.0	37.5	1510	1808	1	1
Үенч	9318	8926	2896	2496	31.1	28.0	1864	1785	2	2
Ховд	4258	4682	584	1391	13.7	29.7	2129	1561	1	1

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Цэцэг	4910	4599	575	721	11.7	15.7	1637	1150	2	1
Чандмань	5896	6614	1842	2876	31.2	43.5	1965	2205	2	2
Эрдэнэбүрэн	3169	2056	400	383	12.6	18.6	1056	685	1	1
Увс	**390406**	**381437**	**122337**	**108835**	**31.3**	**28.5**	**2310**	**2107**	**5**	**5**
Улаангом	236183	231303	69963	57084	29.6	24.7	2072	1836	8	7
Баруунтуруун	14751	14676	5358	5789	36.3	39.4	2950	2935	5	5
Бөхмөрөн	5445	5778	2302	2370	42.3	41.0	2723	2889	2	3
Давст	6605	5593	1931	1579	29.2	28.2	3303	2797	4	3
Завхан	8861	7679	2884	2025	32.5	26.4	4431	3840	5	4
Зүүнговь	8750	7198	2680	1676	30.6	23.3	4375	3599	3	3
Зүүнхангай	7194	8005	2513	2808	34.9	35.1	2398	2668	3	3
Малчин	6804	6636	3078	2363	45.2	35.6	3402	3318	3	3
Наранбулаг	6171	7821	1572	3277	25.5	41.9	2057	3911	1	2
Өлгий	7789	6638	1331	1180	17.1	17.8	3895	3319	3	3
Өмнөговь	12361	11675	2609	2075	21.1	17.8	2060	1668	3	3
Өндөрхангай	14650	13838	7378	6583	50.4	47.6	2442	2768	5	4
Сагил	6721	8015	3065	3482	45.6	43.4	3361	4008	3	3
Тариалан	10590	11806	2326	3318	22.0	28.1	2648	2952	3	3
Түргэн	3791	3727	1252	1410	33.0	37.8	1896	1242	2	2
Тэс	13765	13508	6114	5996	44.4	44.4	2294	2251	3	3
Ховд	5207	4376	1881	1587	36.1	36.3	2604	2188	2	2
Хяргас	8265	6455	2229	1845	27.0	28.6	4133	3228	3	2
Цагаанхайрхан	6503	6710	1871	2388	28.8	35.6	3252	3355	3	3
Хангайн бүс	**2140520**	**2154646**	**702313**	**709126**	**32.8**	**32.9**	**1630**	**1576**	**4**	**4**
Орхон	**593123**	**596566**	**219522**	**230317**	**37.0**	**38.6**	**1825**	**1734**	**6**	**6**
Баян-Өндөр	580217	586038	214416	227160	37.0	38.8	1808	1719	6	6
Жаргалант	12906	10528	5106	3157	39.6	30.0	3227	3509	3	3
Өвөрхангай	**387523**	**371583**	**101318**	**99544**	**26.1**	**26.8**	**1502**	**1402**	**3**	**3**
Арвайхээр	230247	223395	55712	54935	24.2	24.6	1379	1306	7	7
Баруун-Баян-Улаан	2902	2256	1084	692	37.4	30.7	967	564	1	1
Бат-Өлзий	12628	13665	4589	6570	36.3	48.1	1804	2733	2	2
Баянгол	4716	4689	1484	748	31.5	16.0	1572	1563	1	1
Баян-Өндөр	2949	2085	782	769	26.5	36.9	1475	695	1	1
Богд	6915	6832	3081	3051	44.6	44.7	1153	1139	1	1
Бүрд	4676	3617	1484	1011	31.7	28.0	1559	1206	2	1
Гучинус	3442	3057	1030	1298	29.9	42.5	1721	1019	2	1
Зүйл	4247	3018	1490	1048	35.1	34.7	849	604	1	1
Зүүн-Баян-Улаан	8774	7803	3653	3367	41.6	43.2	2194	1951	2	2
Нарийнтээл	9523	8943	3337	3284	35.0	36.7	3174	2236	3	2

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Өлзийт	3841	1983	1413	550	36.8	27.7	1921	992	2	1
Сант	5105	3130	1731	942	33.9	30.1	1702	1043	1	1
Тарагт	3848	5159	948	1795	24.6	34.8	1924	1720	1	2
Төгрөг	5294	5292	992	1763	18.7	33.3	2647	1764	2	2
Уянга	28303	29547	8431	9417	29.8	31.9	4717	3693	3	3
Хайрхандулаан	2360	3004	377	712	16.0	23.7	787	1502	1	1
Хархорин	27171	24795	3271	2547	12.0	10.3	1006	918	2	2
Хужирт	20582	19313	6429	5045	31.2	26.1	2573	3219	3	3
Булган	**188456**	**182064**	**66988**	**57202**	**35.5**	**31.4**	**1545**	**1640**	**3**	**3**
Булган	101541	100929	27998	24584	27.6	24.4	1302	1463	8	8
Баян-Агт	5569	7512	3486	4129	62.6	55.0	2785	2504	2	2
Баяннуур	4551	3839	1557	1586	34.2	41.3	2276	1920	2	2
Бугат	3026	2711	1374	918	45.4	33.9	1513	1356	1	1
Бүрэгхангай	6320	4071	2937	1820	46.5	44.7	1580	2036	2	1
Гурванбулаг	5520	4633	1822	1479	33.0	31.9	2760	2317	2	1
Дашинчилэн	6245	5864	2563	1909	41.0	32.6	2082	1955	2	2
Могод	4486	4265	1809	1638	40.3	38.4	2243	2133	2	2
Орхон	6074	4516	3508	2152	57.8	47.7	6074	2258	2	1
Рашаант	3712	4398	1550	2735	41.8	62.2	1237	1466	1	1
Сайхан	2876	3875	1563	1485	54.3	38.3	1438	1938	1	1
Сэлэнгэ	8131	7345	2955	2269	36.3	30.9	2710	2448	2	2
Тэшиг	3829	4164	1650	1128	43.1	27.1	1276	2082	1	1
Хангал	3595	3287	2120	1599	59.0	48.6	3595	1644	1	1
Хишиг-Өндөр	8038	8253	3992	3742	49.7	45.3	1340	1651	3	3
Хутаг-Өндөр	14943	12402	6104	4029	40.8	32.5	1868	1772	3	2
Баянхонгор	**265911**	**278018**	**82024**	**76230**	**30.8**	**27.4**	**1422**	**1376**	**3**	**3**
Баянхонгор	167942	179781	45683	45172	27.2	25.1	1244	1257	5	6
Баацагаан	6250	6325	2660	2420	42.6	38.3	1563	2108	2	2
Баянбулаг	4709	4424	1195	1137	25.4	25.7	2355	2212	3	3
Баянговь	6489	6800	1786	2335	27.5	34.3	2163	3400	2	2
Баянлиг	6338	6915	2863	1269	45.2	18.4	2113	1729	2	2
Баян-Овоо	6454	5188	2320	1488	35.9	28.7	6454	2594	2	2
Баян-Өндөр	6446	4625	3041	1447	47.2	31.3	2149	1542	2	2
Баянцагаан	5799	4920	2630	1870	45.4	38.0	1933	1230	2	1
Богд	6083	5678	2155	1806	35.4	31.8	2028	1136	2	2
Бөмбөгөр	6678	7320	2897	2690	43.4	36.7	3339	2440	2	2
Бууцагаан	5126	7983	1416	1884	27.6	23.6	1282	1996	1	2
Галуут	5470	4842	1500	1494	27.4	30.9	1823	1211	1	1
Гурванбулаг	3313	2926	1349	909	40.7	31.1	1657	1463	2	1

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Жаргалант	5767	4368	1913	1399	33.2	32.0	1442	1092	2	1
Жинст	3601	3918	1110	1227	30.8	31.3	1801	1306	2	2
Заг	3997	3911	945	622	23.6	15.9	1999	1304	2	2
Өлзийт	4408	4443	1632	1607	37.0	36.2	1102	1481	1	1
Хүрээмарал	4187	4897	2299	2149	54.9	43.9	2094	2449	2	3
Шинэжинст	3626	4331	1115	1751	30.8	40.4	3626	1444	1	2
Эрдэнэцогт	3228	4423	1515	1554	46.9	35.1	807	1474	1	1
Архангай	**320761**	**308333**	**129368**	**115474**	**40.3**	**37.5**	**1865**	**1667**	**3**	**3**
Эрдэнэбулган	161480	158417	56029	51135	34.7	32.3	1481	1288	7	7
Батцэнгэл	10468	10039	4896	4188	46.8	41.7	2094	2510	3	3
Булган	4577	4738	1888	2069	41.2	43.7	4577	4738	2	2
Жаргалант	13557	11219	6084	3818	44.9	34.0	4519	3740	3	3
Ихтамир	10829	11035	5195	5139	48.0	46.6	2707	2759	2	2
Өгийнуур	7548	5593	3006	1983	39.8	35.5	2516	2797	2	2
Өлзийт	11789	11955	5907	6342	50.1	53.0	3930	3985	4	3
Өндөр-Улаан	12967	11446	6463	4683	49.8	40.9	2593	2862	2	2
Тариат	16422	14984	8118	5692	49.4	38.0	2737	2997	3	3
Төвшрүүлэх	4158	3525	1486	1598	35.7	45.3	2079	1763	1	1
Хайрхан	10112	10057	4307	4561	42.6	45.4	3371	3352	3	3
Хангай	6683	6576	2499	2333	37.4	35.5	2228	2192	2	2
Хашаат	7067	6837	3870	3823	54.8	55.9	3534	3419	2	2
Хотонт	5145	7310	1984	3353	38.6	45.9	1715	1828	1	2
Цахир	4003	3911	1828	1301	45.7	33.3	1334	978	2	2
Цэнхэр	8282	5671	3428	2584	41.4	45.6	2071	1418	1	1
Цэцэрлэг	8836	8839	4117	3607	46.6	40.8	2209	2946	2	2
Чулуут	7845	7575	4344	3975	55.4	52.5	2615	1894	2	2
Эрдэнэмандал	8993	8606	3919	3290	43.6	38.2	1499	1229	2	2
Хөвсгөл	**384746**	**418082**	**103093**	**130359**	**26.8**	**31.2**	**1545**	**1608**	**3**	**3**
Мөрөн	229188	254918	47060	59369	20.5	23.3	1406	1424	6	6
Алаг-Эрдэнэ	2803	2518	1234	1041	44.0	41.3	1402	1259	0	0
Арбулаг	3119	2574	1359	1258	43.6	48.9	1040	858	1	1
Баянзүрх	5499	3818	1475	981	26.8	25.7	1833	1273	1	1
Бүрэнтогтох	9404	11288	4196	6618	44.6	58.6	3135	2822	2	3
Галт	9025	9767	2400	4376	26.6	44.8	2256	2442	2	2
Жаргалант	12101	12726	4763	6054	39.4	47.6	3025	4242	2	2
Их-Уул	6240	10785	2413	6347	38.7	58.9	1040	1541	2	3
Рашаант	7266	6028	2548	2157	35.1	35.8	2422	2009	2	2
Ренчинлхүмбэ	7289	8088	3259	3923	44.7	48.5	1458	1348	1	2
Тариалан	24614	24205	10986	10271	44.6	42.4	3516	4034	4	4

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Тосонцэнгэл	7872	7670	2538	2746	32.2	35.8	2624	2557	2	2
Төмөрбулаг	3798	4708	541	793	14.2	16.8	1266	2354	1	1
Түнэл	2707	2491	1260	1111	46.5	44.6	902	830	1	1
Улаан-Уул	3674	3088	1274	1207	34.7	39.1	735	515	1	1
Ханх	3016	2362	1132	679	37.5	28.7	1508	787	1	1
Цагааннуур	4051	3476	1422	1153	35.1	33.2	2026	3476	2	2
Цагаан-Уул	11829	13254	3383	5121	28.6	38.6	1479	2209	2	2
Цагаан-Үүр	2949	3136	1227	1006	41.6	32.1	1475	1568	1	1
Цэцэрлэг	10847	12536	3046	4065	28.1	32.4	2169	3134	2	3
Чандмань-Өндөр	6632	6372	2616	3718	39.4	58.3	1658	6372	2	2
Шинэ-Идэр	6210	7289	1576	3561	25.4	48.9	887	1041	2	2
Эрдэнэбулган	4613	4985	1385	2804	30.0	56.2	2307	2493	2	2
Төвийн бүс	**2189404**	**2240360**	**803326**	**821540**	**36.7**	**36.7**	**1625**	**1626**	**4**	**4**
Төв	**276922**	**280879**	**144935**	**152930**	**52.3**	**54.4**	**1270**	**1294**	**3**	**3**
Зуунмод	159402	150756	79842	75865	50.1	50.3	1049	979	9	9
Алтанбулаг	5820	5869	3046	2619	52.3	44.6	2910	2935	2	2
Аргалант	2658	3209	1839	1888	69.2	58.8	1329	1605	2	2
Архуст	3492	3534	1771	2018	50.7	57.1	1746	1767	3	3
Батсүмбэр	7302	9610	2266	4670	31.0	48.6	1826	1922	1	1
Баян	5333	4418	2706	2484	50.7	56.2	1778	4418	2	2
Баяндэлгэр	3631	3573	2488	2231	68.5	62.4	1816	1191	2	2
Баянжаргалан	1511	1691	803	903	53.1	53.4	1511	1691	1	1
Баян-Өнжүүл	1115	2349	389	1015	34.9	43.2	1115	2349	1	1
Баянхангай	4033	4010	2259	2636	56.0	65.7	4033	4010	3	3
Баянцагаан	3035	3455	2122	2263	69.9	65.5	1012	1728	2	2
Баянцогт	4550	3627	2578	1626	56.7	44.8	2275	1814	2	2
Баянчандмана	7211	8490	3812	5052	52.9	59.5	2404	2123	2	2
Борнуур	5277	6116	3532	3996	66.9	65.3	1055	1223	1	1
Бүрэн	4818	4882	3181	2881	66.0	59.0	1606	1627	2	2
Дэлгэрхаан	2526	2378	1697	1565	67.2	65.8	2526	2378	1	1
Жаргалант	10090	10016	5050	5184	50.0	51.8	2523	2003	2	1
Заамар	6998	10365	3989	7593	57.0	73.3	1750	2073	1	2
Лүн	3695	4291	2238	2769	60.6	64.5	1848	2146	1	2
Мөнгөнморьт	3881	3934	2207	2347	56.9	59.7	3881	1967	2	2
Өндөрширээт	2951	4505	1918	2807	65.0	62.3	1476	4505	1	2
Сүмбэр	3752	3436	2496	2020	66.5	58.8	1876	3436	2	2
Сэргэлэн	1950	2950	879	1544	45.1	52.3	1950	2950	1	1
Угтаалцайдам	5268	4991	3048	3179	57.9	63.7	1317	1664	2	2
Цээл	3945	3887	2154	1968	54.6	50.6	1973	1296	2	1
Эрдэнэ	6344	6068	3001	3758	47.3	61.9	1586	3034	2	2

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Эрдэнэсант	6334	8469	3624	6049	57.2	71.4	1267	2823	1	2
Говьсүмбэр	**115870**	**109970**	**34994**	**30482**	**30.2**	**27.7**	**2033**	**1746**	**7**	**6**
Сүмбэр	97126	92499	27510	23945	28.3	25.9	1943	1623	8	7
Баянтал	6442	5298	2750	2491	42.7	47.0	2147	2649	5	4
Шивээговь	12302	12173	4734	4046	38.5	33.2	3076	3043	4	3
Сэлэнгэ	**364683**	**389660**	**100229**	**124329**	**27.5**	**31.9**	**1482**	**1552**	**3**	**4**
Сүхбаатар	244763	260322	62311	79977	25.5	30.7	1589	1747	11	11
Алтанбулаг	6767	7817	1817	2184	26.9	27.9	2256	1954	1	2
Баруунбүрэн	4119	4994	2517	3391	61.1	67.9	1373	1249	1	2
Баянгол	7370	7627	3091	3212	41.9	42.1	1843	1907	1	1
Ерөө	2578	3166	269	310	10.4	9.8	645	1055	0	0
Жавхлант	3216	4410	1150	2125	35.8	48.2	1608	1470	2	2
Зүүнбүрэн	6388	5517	2390	1992	37.4	36.1	3194	2759	2	2
Мандал	40952	41931	10699	11315	26.1	27.0	931	874	2	2
Орхон	2728	3186	1511	1905	55.4	59.8	1364	1593	1	1
Орхонтуул	5519	5286	1753	1476	31.8	27.9	2760	5286	1	1
Сайхан	17029	18097	5243	6470	30.8	35.8	1419	1392	2	2
Сант	5377	3965	2068	1531	38.5	38.6	5377	1983	3	2
Түшиг	2862	2957	1766	1899	61.7	64.2	1431	986	2	2
Хүдэр	4405	6074	973	1839	22.1	30.3	1468	2025	2	2
Хушаат	1565	3708	182	1389	11.6	37.5	522	1236	1	2
Цагааннуур	4436	6042	988	2136	22.3	35.4	1109	1511	1	1
Шаамар	4609	4561	1501	1178	32.6	25.8	4609	1520	1	1
Дорноговь	**339502**	**353716**	**108157**	**117137**	**31.9**	**33.1**	**1529**	**1462**	**5**	**5**
Сайншанд	223539	228353	68695	73354	30.7	32.1	1307	1228	9	9
Айраг	14986	15278	5497	4691	36.7	30.7	4995	7639	4	4
Алтанширээ	4422	3946	1955	1590	44.2	40.3	2211	1973	3	3
Даланжаргалан	6121	7898	1864	2349	30.5	29.7	2040	3949	2	3
Дэлгэрэх	4414	4844	1572	2586	35.6	53.4	2207	4844	2	3
Замын-Үүд	37619	47253	9252	13570	24.6	28.7	1344	1350	2	3
Иххэт	5450	6208	1465	2715	26.9	43.7	2725	3104	3	3
Мандах	5877	4132	1681	1432	28.6	34.7	5877	2066	4	3
Өргөн	6438	6093	2984	2509	46.3	41.2	3219	6093	3	3
Сайхандулаан	6119	5288	2669	1686	43.6	31.9	6119	5288	4	4
Улаанбадрах	7114	8804	4203	4673	59.1	53.1	3557	4402	5	6
Хатанбулаг	4242	3345	1495	1248	35.2	37.3	2121	1673	1	1
Хөвсгөл	5434	3598	2074	1537	38.2	42.7	2717	1799	3	2
Эрдэнэ	7727	8676	2751	3197	35.6	36.8	7727	4338	3	4
Дархан-Уул	**590869**	**609829**	**232610**	**227817**	**39.4**	**37.4**	**2156**	**2250**	**6**	**6**
Дархан	527389	553369	209765	206565	39.8	37.3	2021	2137	6	6
Орхон	11161	16880	4318	8637	38.7	51.2	5581	5627	3	5

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Хонгор	16561	12157	7766	4572	46.9	37.6	5520	6079	3	2
Шарынгол	35758	27423	10761	8043	30.1	29.3	4470	3918	4	3
Өмнөговь	**315977**	**319272**	**121083**	**113272**	**38.3**	**35.5**	**1672**	**1621**	**5**	**5**
Даланзадгад	204878	216555	77207	71790	37.7	33.2	1613	1558	8	9
Баяндалай	7544	9029	2100	2953	27.8	32.7	2515	4515	4	4
Баяновоо	3216	3911	1306	1841	40.6	47.1	804	782	2	2
Булган	4412	3328	1702	1110	38.6	33.4	1471	1664	2	2
Гурвантэс	8748	6974	3111	2751	35.6	39.4	1750	2325	2	1
Мандал-Овоо	4096	5466	945	2012	23.1	36.8	1365	1822	3	3
Манлай	7316	5283	3201	2638	43.8	49.9	1829	1321	3	2
Ноён	14477	15404	8638	9030	59.7	58.6	2068	2201	11	11
Номгон	5800	5920	2094	2899	36.1	49.0	2900	1973	2	2
Сэврэй	4264	3206	2240	1253	52.5	39.1	1421	1069	2	2
Ханбогд	17044	14784	6900	5068	40.5	34.3	1420	1643	3	2
Ханхонгор	8187	6001	5267	3298	64.3	55.0	4094	3001	4	3
Хүрмэн	4626	4106	1128	1331	24.4	32.4	2313	4106	3	3
Цогт-Овоо	6288	5643	2721	2419	43.3	42.9	2096	1881	4	3
Цогтцэций	15081	13662	2523	2879	16.7	21.1	1676	1242	2	2
Дундговь	**185581**	**177034**	**61318**	**55573**	**33.0**	**31.4**	**1316**	**1292**	**4**	**4**
Сайнцагаан	117294	120400	34920	34358	29.8	28.5	1261	1281	8	8
Адаацаг	11403	8617	2967	2203	26.0	25.6	2851	2872	4	3
Баянжаргалан	2255	2969	546	1672	24.2	56.3	1128	1485	2	2
Говь-Угтаал	4489	4103	1353	1386	30.1	33.8	1122	1026	3	3
Гурвансайхан	2770	3449	921	1103	33.2	32.0	923	1725	1	2
Дэлгэрхангай	4101	3862	980	895	23.9	23.2	1367	1931	2	2
Дэлгэрцогт	2280	2023	862	837	37.8	41.4	760	405	1	1
Дэрэн	4723	4101	3704	2572	78.4	62.7	945	1367	2	2
Луус	4752	2729	1402	910	29.5	33.3	1584	682	3	1
Өлзийт	4574	4439	2644	2638	57.8	59.4	2287	1480	2	2
Өндөршил	5189	3725	1841	1020	35.5	27.4	1730	1242	4	3
Сайхановоо	3172	1979	1021	683	32.2	34.5	793	660	1	1
Хулд	4199	2764	3029	1440	72.1	52.1	1400	921	2	1
Цагаандэлгэр	2504	2193	1383	891	55.2	40.6	1252	1097	2	2
Эрдэнэдалай	11876	9681	3745	2965	31.5	30.6	1697	2420	2	2
Зүүнбүс	**977093**	**949061**	**368149**	**336228**	**37.7**	**35.4**	**1894**	**1808**	**5**	**4**
Дорнод	**392403**	**387175**	**155848**	**157377**	**39.7**	**40.6**	**2144**	**2059**	**5**	**5**
Хэрлэн	303799	303766	114092	118326	37.6	39.0	2067	1998	7	7
Баяндун	8900	6995	3442	3555	38.7	50.8	4450	3498	3	2
Баянтүмэн	4746	5097	2201	2440	46.4	47.9	2373	1699	2	2
Баян-Уул	11775	10721	5559	5177	47.2	48.3	2355	2144	3	2
Булган	3895	3627	1975	1514	50.7	41.7	1948	1209	2	2
Гурванзагал	3761	4722	1183	1591	31.5	33.7	1881	2361	3	3

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Дашбалбар	8763	9504	4659	4291	53.2	45.1	1461	1901	3	3
Матад	5199	5348	1850	1942	35.6	36.3	2600	2674	2	2
Сэргэлэн	5199	4254	2329	2320	44.8	54.5	5199	4254	3	2
Халхгол	9417	9447	5170	5736	54.9	60.7	2354	1889	3	3
Хөлөнбуйр	8086	7531	3483	2965	43.1	39.4	4043	7531	4	4
Цагаан-Овоо	8810	7054	4373	3016	49.6	42.8	2937	2351	2	2
Чойбалсан	5120	4150	3425	2283	66.9	55.0	1707	4150	2	2
Чулуунхороот	4933	4959	2107	2221	42.7	44.8	2467	1653	3	3
Сүхбаатар	**243303**	**233408**	**86762**	**74097**	**35.7**	**31.7**	**1590**	**1487**	**4**	**4**
Баруун-Урт	151602	149776	49523	41581	32.7	27.8	1404	1325	7	7
Асгат	3692	4387	1053	1766	28.5	40.3	1846	2194	2	2
Баяндэлгэр	10488	9343	5099	4642	48.6	49.7	2098	1869	2	2
Дарьганга	8589	6786	2689	1683	31.3	24.8	2147	1697	3	2
Мөнххаан	7992	7731	3227	2498	40.4	32.3	1598	1289	2	2
Наран	5097	5478	2538	2363	49.8	43.1	2549	2739	3	3
Онгон	7089	7399	2871	2419	40.5	32.7	788	740	2	2
Сүхбаатар	9589	8676	4942	4446	51.5	51.2	2397	4338	3	3
Түвшинширээ	7524	6196	1984	1532	26.4	24.7	3762	3098	2	2
Түмэнцогт	6905	5867	2893	2377	41.9	40.5	2302	2934	3	2
Уулбаян	4461	3603	928	1226	20.8	34.0	4461	1802	2	1
Халзан	7338	6363	4033	3464	55.0	54.4	2446	2121	4	4
Эрдэнэцагаан	12937	11803	4982	4100	38.5	34.7	2587	2951	2	2
Хэнтий	**341387**	**328478**	**125539**	**104754**	**36.8**	**31.9**	**1897**	**1825**	**5**	**4**
Хэрлэн	217363	202022	77882	60327	35.8	29.9	1874	1757	10	9
Батноров	7475	6996	3598	3187	48.1	45.6	2492	2332	1	1
Батширээт	8293	8127	3576	3557	43.1	43.8	4147	4064	4	3
Баянадрага	5951	5396	2058	1700	34.6	31.5	1190	2698	2	2
Баянмөнх	7490	5680	2694	2293	36.0	40.4	1873	1893	4	3
Баяновоо	4746	5549	1480	2165	31.2	39.0	1582	1850	3	3
Баянхутаг	2505	2661	902	1084	36.0	40.7	835	1331	1	1
Биндэр	12636	12637	4442	4531	35.2	35.9	1580	1404	3	3
Галшир	6057	6517	1631	1887	26.9	29.0	3029	2172	3	1
Дадал	5197	3840	1590	1680	30.6	43.8	1732	640	2	1
Дархан	3499	3805	1264	1111	36.1	29.2	1750	1903	2	2
Дэлгэрхаан	5664	4670	3114	1015	55.0	21.7	2832	2335	2	2
Жаргалтхаан	7299	5755	2413	1851	33.1	32.2	2433	1918	3	2
Мөрөн	4023	3945	1880	1615	46.7	40.9	4023	1973	2	2
Норовлин	7948	9101	2032	2228	25.6	24.5	1987	9101	3	4
Өмнөдэлгэр	7391	10577	3510	4823	47.5	45.6	1478	2115	1	3
Цэнхэрмандал	6044	5556	2591	2002	42.9	36.0	3022	2778	3	1
Бор-Өндөр	21806	25644	8882	7698	40.7	30.0	1817	1710	2	5
Улаанбаатар	**10571557**	**10484182**	**3182948**	**2994847**	**30.1**	**28.6**	**1644**	**1521**	**8**	**7**

БҮЛЭГ 12

ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРҮҮД

“ЭХ, ХҮҮХЭД, НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНД” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	Засгийн газрын 2017 оны 78 дугаар тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2017-2021
Зорилго	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг сайжруулах нийгэм, эдийн засгийн таатай орчинг бүрдүүлэн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлж, иргэдийн болон иргэний нийгмийн оролцоог хангах замаар эрүүл мэндийн хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг бүх нийтэд тэгш хүргэснээр эх, хүүхдийн эндэгдлийг тогтвортой бууруулах

Үзүүлэлтүүд			Суурь үзүүлэлт 2016 оны түвшин	2017 он хүрсэн түвшин	2018 он хүрсэн түвшин	2020 онд хүрэх түвшин
Үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт						
Зорилго	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг сайжруулах нийгэм, эдийн засгийн таатай орчинг бүрдүүлж хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлж, иргэдийн болон иргэний нийгмийн оролцоог хангах замаар эрүүл мэндийн хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг бүх нийтэд тэгш хүргэснээр эх, хүүхдийн эндэгдлийг тогтвортой бууруулна.	Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100 000 амьд төрөлтөд)	48.6	26.9	27.1	25
		5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	20.8	16.7	16.9	15
		Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	16.8	13.6	13.4	13
		Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	9.2	8.7	72.3	9
		Перинаталь эндэгдлийн түвшин (1000 нийт төрөлтөд)	12.9	12.4	11.9	11.9
Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт						
Зорилт 1	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн асуудлыг бусад салбарын бодлогод тусгах замаар эрх зүйн орчныг сайжруулж, салбар хоорондын хамтын ажиллагаа, түншлэлийг дэмжсэнээр нийгэм, эдийн засгийн ээлтэй орчинг бүрдүүлнэ.	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжсэн нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан хуулийн тоо				5-с доошгүй
		Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний нэгж, цогцолбор байгуулсан аймаг, дүүргийн тоо	Жил бүр 3-5	3-5	3-5	15-25
		Өсвөр үед ээлтэй клиникийн тоо	29	29	31	35
		Жирэмслэхээс сэргийлэх эм, хэрэгсэлд улсын төсвөөс зарцуулж байгаа хөрөнгийн хэмжээ	150 сая	150 сая	150 сая	400 сая
Зорилт 2	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тэгш, хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг бүх нийтэд хүргэнэ.	Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь	84.7	86.8	88.1	90
		Жирэмсний хугацаанд 6 болон түүнээс дээш үзүүлсэн эхийн эзлэх хувь	77.5	76.4	78.1	88
		Төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдлийн түвшин (100 000 амьд төрөлтөд)	53.7	79.4	63.2	20
		Жирэмсний 18-21 долоо хоногийн хугацаанд ургийг (бүтцийн) хэт авиан шинжилгээнд хамруулсан хувь	50	50	50	80
		Төрөлт бүрт нэг удаагийн цомог хэрэглэсэн хувь	30	30	80	100
		Хийсвэр хагалгааны дараах ноцтой хүндрэлийн хувь	24.8	1.0	5.0	20
		Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний хэрэгжилтийн хувь	70	65-70	92-95	100

Зорилт 3	Нөхөн үржихүйн эрхийг хангасан гэр бүл төлөвлөлтийн тусламж үйлчилгээний хүртээмж, хэрэглээг нэмэгдүүлэх замаар хүсэгүй жирэмслэлт, үр хөндөлтийг бууруулна.	Жирэмслэхээс сэргийлэх орчин үеийн арга хэрэглэж байгаа нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн хувь	48.2	53.2	55.1	60
		15-49 насны эмэгтэйчүүдийн гэр бүл төлөвлөлтийн хангагдсан хэрэгцээ	70	70	70	80
		Үр хөндөлтийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	224.6	235.8	204.1	200
		Жирэмслэхээс сэргийлэх 5-аас доошгүй эм, хэрэгслээр үйлчилж байгаа анхан шатны эрүүл мэндийн байгуллагын хувь	30.4 (2015 оны байдлаар)	30.4	30.4	50
Зорилт 4	Хүн амд жендерийн мэдрэмжтэй эрүүл мэндийн боловсрол олгон эрүүл зан үйлийг төлөвшүүлж, эх, хүүхдийн эрүүл мэндийг хамгаалахад гэр бүлийн гишүүд, иргэдийн оролцоо, үүрэг хариуцлагыг нэмгэдүүлнэ.	ХДХВ/ДОХ-ын талаар цогц мэдлэгтэй 15-24 насны залуучуудын хувь Эрэгтэй Эмэгтэй	22.8 2014 оны байдлаар 20.7 (2014 оны байдлаар)	22.8	21.4	50
		15-19 насны охидын төрөлтийн түвшин /15-19 насны 1000 охидод/	40.4 (оны байдлаар 2014	23.1	32.6	30
		Осол гэмтлээс шалтгаалсан хүүхдийн эндэгдлийн тохиолдол	210	168	374	116
		5 хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдэлд уушгины хатгалгаа өвчний шалтгаант нас баралтын эзлэх хувь	9	12.9	10.8	10
		6 сар хүртэл эхийн сүүгээр дагнан хооллосон хүүхдийн эзлэх хувь	47.1 2014 оны байдлаар)	47.1	58.3	60
Зорилт 5	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний бүртгэл, мэдээлэл, тандалт, судалгаа, хяналт, шинжилгээ, үнэлгээг сайжруулна.	Тав хүртлэх хүүхдийн батлагдсан маягтын дагуу цахим хэлбэрээр мэдээлж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагын эзлэх хувь	Бүх байгууллага	Бүх байгуул -лага	Бүх байгуул-лага	Бүх байгуул-лага
		Тав хүртлэх хүүхдийн төрөлхийн гажгийг батлагдсан маягтын дагуу цахим хэлбэрээр мэдээлж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагын эзлэх хувь	Бүх байгууллага	Бүх байгуул-лага	Бүх байгуул-лага	Бүх байгуул-лага
		Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламжийн тандалтыг хэрэгжүүлж байгаа эмнэлгийн хувь	Бүх байгууллага	Бүх байгуул-лага	Бүх байгуул-лага	Бүх байгуул-лага

“ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС СЭРГИЙЛЭХ, ХЯНАХ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2017 оны 11-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2017-2021 он
Гол зорилт	"Халдварт өвчнийг тандах, сэргийлэх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээг уян хатан, чанартай, хүртээмжтэй, шуурхай зохион байгуулах чадавхийг бэхжүүлэхэд бусад салбарын оролцоог нэмэгдүүлэх, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах замаар халдварт өвчний тархалтыг бууруулахад оршино"

№	Шалгуур үзүүлэлтүүд		2015 оны суурь түвшин	Хүрэх үр дүн		
				2017 оны түвшин	2018 оны түвшин	2020 он
Зорилт 1. Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалтыг эрчимжүүлэх, дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх замаар тарилгаар сэргийлэгддэг халдварт өвчний тохиолдол, эндэгдлийг бууруулах						
1	Товлолын дархлаажуулалтын хамралтыг >95%-д хүрсэн сум хорооны хувь		80	65.2	57.1	95
2	Товлолын дархлаажуулалтын бүрэн тунгийн хамралт үндэсний түвшинд		76%	99.6%	98.8%	88%
3	Товлолын дархлаажуулалтын тун хоорондын завсардалт үндэсний түвшинд					
	Тавт 3-УГУ		3%	0.2%	2.6%	1.5%
	1 УГУ1-ГепА1		6.7%	0.3%	8.6%	2.0%
	ГепА1-ГепА2		8%	0.1%	0.0%	2.0%
4	Цочмог сул саажилтын тандалт, лабораторийн шалгуур үзүүлэлтийн тоо		18	6	6	19
5	Улаанбурхан өвчний дэгдэлт болон сэжигтэй тохиолдлыг лабораториор баталгаажуулсан аймаг, дүүргийн хувь		20	100	77	100
6	Шинээр нэвтрүүлсэн вакцин, биобэлдмэлийн тоо		0	1	1	3
Зорилт 2. Хепатитийн вирүст халдвараас урьдчилан сэргийлэх, халдварыг эрт илрүүлэх, хүн амын дундах вирусийн халдварын тархалтыг хязгаарлах, өвчлөл, нас баралтыг бууруулах						
1	Хепатитийн вирүст халдвартай иргэдийг бүртгэх мэдээллийн цахим сүлжээнд холбогдсон нэгжийн тоо		0	62	62	30
2	Хепатитийн В вирүст халдварын эсрэг дархлаажуулалтад 24 цагийн дотор хамрагдсан нярай хүүхдийн хувь		93	98	98	95
3	Хепатитийн В вирүст халдварын эсрэг дархлаажуулалтад хамрагдсан эрүүл мэндийн ажилтны хувь		80	82	83	90
4	Хепатитийн вирүст халдварын өвчлөл (5 жилийн дундажаар, промилиэр	Хепатитийн вирүст халдвар (нийт)	3.0	1.7	2.3	13
5		Хепатитийн А вирүст халдвар	0.3	0.2	0.3	10
6		Хепатитийн В вирүст халдвар	1.6	1	1.3	0.5
7		Хепатитийн С вирүст халдвар	0.4	0.3	0.4	0.5
8	Ариутгалын чанарыг биологийн индикатороор, уурын тархалтыг тестээр хянадаг системтэй эрүүл мэндийн байгууллагын эзлэх хувь		30	Биологийн хяналт 60 уурын тархалт 80	65	70
Зорилт 3. Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвар, цар тахал, томуу, томуу төст өвчний тандалтыг өргөжүүлэх замаар хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг ханган орчны бохирдолтой холбоотой халдварт өвчний дэгдэлтээс сэргийлэх, тандах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэх						
1	Сүрьеэгийн бүх хэлбэрийн бүртгэгдсэн тохиолдол, /100.000 хүн амд/		154.7	136.6	125.3	158.9
2	Сүрьеэгийн нас баралт, /100.000 хүн амд/		8.5	7.1	7.4	6.5
3	Бүх хэлбэрийн сүрьеэгийн илрүүлэлтийн хувь		37	32.00	32.00	45
4	Уушгины нян судлалын шинжилгээгээр батлагдсан сүрьеэгийн шинэ тохиолдлын эмчилгээний үр дүн		84.2%	84.80%	85.00%	90%
5	Эмэнд тэсвэртэй сүрьеэтэй байж болзошгүй тохиолдлоос эмийн мэдрэг чанар тодорхойлох шинжилгээнд хамрагдсан хувь		61	85	86	90
6	Олон эмэнд болон рифампицинд тэсвэртэй сүрьеэгийн тохиолдлын эмчилгээний үр дүн		52.8%	63.5%	64.4%	71%
Зорилт 4. Сүрьеэ өвчний илрүүлэлт, оношилгоо, эмчилгээнд шинэлэг аргыг нэвтрүүлж, салбар хоорондын олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлнэ.						
1	Сүрьеэгийн бүх хэлбэрийн бүртгэгдсэн тохиолдол /100.000 хүн амд/		154.7	136.6	125.3	158.9
2	Сүрьеэгийн нас баралт /100.000 хүн амд/		8.5	7.1	7.4	6.5
3	Бүх хэлбэрийн сүрьеэгийн илрүүлэлтийн хувь		37	32.0	32.0	45

4	Уушгины нян судлалын шинжилгээгээр батлагдсан сүрьеэгийн шинэ тохиолдлын эмчилгээний үр дүн	84.2%	84.8%	85.9%	90%
5	Эмэнд тэсвэртэй сүрьеэтэй байж болзошгүй тохиолдлоос эмийн мэдрэг чанар тодорхойлох шинжилгээнд хамрагдсан хувь	61	85	86	90
6	Олон эмэнд болон рифампицинд тэсвэртэй сүрьеэгийн тохиолдлын эмчилгээний үр дүн	52.8%	63.5%	64.4%	71%
Зорилт 5. БЗДХ, ХДХВ-ын халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж халдварын тархалтыг бууруулна.					
1	Эмэгтэй биеэ үнэлэгчдийн дундах тэмбүүгийн халдварын тархалт	29.7% / ХТС 2014 он/	24.5%	24.5%	24%
2	Эрчүүдтэй бэлгийн хавьталд ордог эрчүүдийн дундах тэмбүүгийн халдварын тархалт	7.1% /ХТС 2014 он/	9.2%	9.2%	4%
3	Ретровирусын эсрэг эмчилгээнд хамрагдах заалттай ХДХВ-ын халдвартай хүмүүсийн эмчилгээнд хамрагдсан байдал	83%/2015 он/	90.0%	87.0%	90%<
4	15-24 насны залуучуудын дундах тэмбүүгийн тохиолдлын түвшин (10000 хүн амд)	66%	53.1%	50.8%	46%
5	Лабораторийн шинжилгээгээр ХДХВ-ын халдвар авсан нь тогтоогдсон хүмүүсийн хувь	48 /2015 он/	32.0	37.0	90
Зорилт 6. Зоонозын шалтгаант болон дамжуулагчаар дамжих, зоонозын анзаарагддаггүй зарим өвчний тандалтын тогтолцоог өргөжүүлэх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний чадавхийг сайжруулах					
1	Нутагшмал, шинээр болон сэргэн тархаж байгаа зоонозын өвчний байгалийн голомтын идэвхийг тогтоосон хувь	40	52	60	70
2	Зоонозын өвчний шинэ тохиолдлын түвшин (10000 хүн амд)	0.07	1.5	0.9	0.5
3	Хүний бруцеллёзыг тандаж, оношилж, эмчилдэг сумын эрүүл мэндийн төвийн эзлэх хувь	50	50	50	100
4	Бруцеллёзын халдварын оношилгоонд фермент холбоот эсрэг биеийн урвалын аргыг ашигладаг нэгдсэн эмнэлэг, бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвийн эзлэх хувь	0	5.0	10.0	100
5	Орон нутгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн лабораторийн шинжилгээгээр эерэг гарсан сорьцыг үндэсний лавлагаа лабораторид баталгаажуулсан хувь	30	100	100	80
6	Зоонозын халдварт өвчний оношилгооны чиглэлээр чанарын хяналт явуулдаг лабораторийн тоо	0	1	1	1
Зорилт 7. Талбарын тархвар судлалын сургалтын хөтөлбөрийг сайжруулах, эрсдэлийн үеийн мэдээлэл, харилцаа холбооны чадавхийг бэхжүүлэх					
1	Шинээр байгуулсан талбарын тархвар судлалын сургалтын нэгжийн тоо	0	1	3	2
2	Талбарын тархвар судлаачдын гүйцэтгэсэн судалгаа, тайлан, зөвлөмжийн тоо	4	9	15	20
Үр дүнгийн үзүүлэлт					
1	Сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдол /10000 хүн амд/	14.1	12.2	12.5	10.0
2	Сүрьеэгийн нас баралт /100.000 хүн амд/	8.5	7.1	7.4	6.5
3	Хепатит А вирусийн цочмог халдварын өвчлөл (10000 хүн амд)	9.1	0.16	0.1	8.0
4	Хепатит В вирусийн цочмог халдварын өвчлөл (10000 хүн амд)	1.6	1.1	0.8	1.3
5	Цусан суулга (10000 хүн амд)	9.2	13.2	19.7	7.0
6	Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт тэмбүү, заг хүйтэн, трихомониаз өвчнүүд /10000 хүн амд/	56.3	49.5	51.1	10.0
7	Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундах тэмбүүгийн халдварын тархалтын хувь	3	2.4	2.0	2
8	Төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдлын тоо	52	59	49	34
9	Хүний бруцеллёзын өвчлөл (10000 хүн амд)	1.0	0.5	0.3	0.5

“ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНӨӨС СЭРГИЙЛЭХ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2017 оны 289-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2017-2021 он
Гол зорилт	Зонхилон тохиолдож байгаа халдварт бус өвчлөл, тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлсийн тархалтыг иргэн, гэр бүл, байгууллага, хамт олон, нийгмийн олон талт хамтын ажиллагаанд тулгуурлан зогсоох, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, өвчний эрт үеийн хяналт, тандалтыг сайжруулахад энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.

№	Шалгуур үзүүлэлтүүд	Суурь үзүүлэлт 2016 он	2018 оны түвшин	Хүрэх үр дүн	
				2019 он	2021 он
	Халдварт бус өвчнөөс сэргийлэх шалгуур үзүүлэлт				
	I.Халдварт бус өвчний анхдагч эрсдэлт хүчин зүйлийн үзүүлэлт				
1	Хүн амын тамхины хэрэглээ, хувиарь	27.1	27.1*	27	26
2	Сүүлийн 30 хоногт тамхийг 1-2 хэрэглэсэн 13-15 насны хүүхэд, хувиар	5.9	5.9**	5.4	4.9
3	Сүүлийн 30 хоногт тамхийг 1-2 хэрэглэсэн 16-17 насны хүүхэд, хувиар	17.5	17.5**	16.0	14.5
4	Сүүлийн 30 хоногт ажлын байрандаа тамхины утаанд өртөгсөд, хувиар	25.5	25.5*	23.4	21.3
5	15- аас дээш насны нэг хүнд ногдох бүртгэгдсэн согтууруулах ундаа, литр (архинд шилжүүлсэнээр)	7.2	9.8***	7.0	6.9
6	Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэгчид, хувиар	10.3	10.3*	10	9.6
7	Согтууруулах ундааг 1-2 удаа хэтрүүлэн хэрэглэж үзсэн сурагчид, 15-17 нас, хувиар	23.1	23.1**	22.3	21.6
8	25-64 насны хүн амын давсны хоногийн дундаж хэрэглээ (гр/хоног)	11.1	11.1***	10	8.9
9	Хөдөлгөөний хомсдолтой хүн ам, хувиар	22.3	22.3*	21.6	20.3
	II. Халдварт бус өвчний завсрын эрсдэлт хүчин зүйлийн үзүүлэлт				
1	Илүүдэл жин, таргалалттай хүн амын эзлэх хувь (БЖИ>25кг/м)	54.4	54.4*	49.9	45.3
2	Цусны даралт ихсэлт(артерийн дээд даралт >140, доод даралт>90ба даралт бууруулах эм хэрэглэж байгаа)- ийн тархалт хувиар	27.5	27.5*	25.2	22.9
3	Цусан дахь нийт холестерины хэмжээ 5 ммол/л ба түүнээс их хүн амын эзлэх хувь	61.9	61.9*	56.7	51.9
4	Захын цусан дахь нийт глюкозын 5.6-6.0 ммол/л хэмжээтэй байгаа хүн амын эзлэх хувь	8.3	8.3*	7.6	6.9
5	Цусан дахь глюкозын хэмжээ ихэссэн (6.1 молл/лба түүнээс их), глюкоз бууруулах эм хэрэглэж байгаа хүн ам, хувиар	6.9	6.9*	6.3	5.8
	III.Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэлт, өвчлөлийн үзүүлэлт				
1	Умайн хүзүүний хорт хавдарыг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам хувиар (30-60нас)	44.9	37.9	46.3	51.9
2	Хөхний хорт хавдарыг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам (30-60 нас), /бодит тоогоор/	286921	3885.28	291121	307921
3	Элэгний хорт хавдарыг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам хувиар (40-65нас)	30.0	54.17	30.0	70.0
4	Элэгний хорт хавдар эрт үе шатандаа оношлогдсүн хувь (I, II үеийн эзлэх хувь)	18.9	23.1	20.7	28.0
5	Умайн хүзүүний хорт хавдарыг эрт үе шатандаа оношлогдсон хувиар (I үеийн эзлэх хувь)	37.5	37.9	42.5	62.5
6	Цусны даралт ихсэх өвчинг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам, хувиар (40-64 нас)	65.1	71.7	69	79.5
7	Чихрийн шижинг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам, хувиар (40-64 нас)	60.3	67.8	65.0	77.5
	Б.Хөтөлбөрийн үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт				
1	Хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралт (10000 хүн амд)	13.8	15.6	11.6	10.5
2	Зүрх судасны тогтолцооны шалтгаант нас баралт (10000 хүн амд)	17.8	18.9	17.6	17.4
3	Бөөрний сувганцрын үрэвсэлт өвчний улмаас эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн үйлчлүүлэгч, хувиар	63.9	62.9	63.5	62

* ХБӨ, ОГ- эрсдэлт хүчин зүйлийн тархалтын судалгаа, 2013 он
** Сургуульд суурилсан хүүхдийн эрүүл мэндийн судалгаа, 2013 он
*** Хүн амын давсны хэрэглээний судалгаа, 2013 он

“СЭТГЭЦИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД” ҮНДЭСНИЙ ХОЁР ДАХЬ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2009 оны 303 дугаар тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2010-2019 он
	Нэгдүгээр үе шат-2010-2014 он
	Хоёрдугаар үе шат-2015-2019 он
Гол зорилт	Хүн амын сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих, сэтгэцийн эрүүл мэндийн анхан шатны болон нийгэм хамт олонд тулгуурласан тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлэх замаар сэтгэц, зан үйлийн эмгэгийн тархалтыг бууруулах нөхцөл бүрдүүлэхэд оршино.

№	Үзүүлэлтүүд	2010 оны түвшин	2011 оны түвшин	2012 оны түвшин	2013 оны түвшин	2014 оны түвшин	2015 оны түвшин	2016 оны түвшин	2017 оны түвшин	2018 оны түвшин	2019 онд хүрэх түвшин
Сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг боловсронгуй болгож хүртээмж, чанарыг сайжруулах талаар											
1	Сэтгэцийн төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлгийн орны тоо (10000 хүн амд)	2.2	2.2	2.2	2.1	2.3	2.4	2.5	1.61	1.61	15%-иар буурна
2	Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн сэтгэцийн орны тоо (10000 хүн амд)	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	15%-иар нэмэгдэнэ
3	Нийгэм хамт олны дунд ажиллаж байгаа гэр төвийн тоо	12	14	14	14	14	12	12	12	12	16
4	Аймаг, дүүргийн сэтгэцийн эмчийн тоо (10000 хүн амд)	0.1	0.43	0.4	0.4	0.1	0.2	0.2	0.2	0.37	0.3
5	Сэтгэцийн эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний талаарх сургалтад хамрагдсан сум, өрхийн эмчийн эзлэх хувь	32.0	32.0	25.0	25.0	25.0	50.0	80.0	80	80	85.0
6	Анагаах ухааны болон сувилахуйн сургалтын хөтөлбөрт сэтгэцийн эрүүл мэндийн хичээлийн цагийн эзлэх хувь	5.5	5.5	5.5	2.7	5.5	5.5	5.5	5.5	5.5	15.0
7	Зайлшгүй шаардлагатай эмийн үндэсний жагсаалтад орсон сэтгэц нөлөөт эмээр хангагдсан аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, сум, өрхийн эмнэлгийн эзлэх хувь	41.0	45.0	41.0	20.0	29.0	29.0	29.0	29	29	100.0

“ОСОЛ ГЭМТЛЭЭС СЭРГИЙЛЭХ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2018 оны 163 дугаар тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2018-2022 он
Гол зорилт	Осол, гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, түүний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах талаар иргэдийн мэдлэг, ойлголтыг дээшлүүлэх, аюулгүй орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, осол, гэмтлийн үед үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах замаар осол, гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, нас баралтыг бууруулах

Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин 2017 он	2018 он	2020 он	Мэдээллийн эх сурвалж
Үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт						
Зорилго: Осол гэмтэлээс урьдчилан сэргийлэх, түүний эрсдэл хүчин зүйлийг бууруулах талаар иргэдийн мэдлэг ойлголтыг дээшүүлэх, аюулгүй байдалыг бүрдүүлэх, гэмтлийн үеийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах замаар хүн амын осол, гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, нас баралтыг бууруулах энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.	Осол гэмтэл, гадны шалтгаант өвчлөлийн түвшин	10 000 хүн тутамд	369.6	443.2	303.1	ЭМХТ
	Осол гэмтэл гадны шалтгаант нас баралтын түвшин	10 000 хүн тутамд	8.4	9.4	6.9	ГССҮТ
Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт						
Зорилт:1 Осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх талаарх иргэдийн мэдлэг, ойлголтыг дээшлүүлж зөв зохистой зан үйлийг төлөвшүүлэх	0-19 насны залуучуудын осол, гэмтлийн шалтгаант өвчлөлийн түвшин	10 000 хүн тутамд	327	424.6	238.1	ГССҮТ
	0-19 насны залуучуудын осол,гэмтлийн шалтгаант нас баралтын түвшин	10 000 хүн тутамд	3.1	3.0	2.1	
	Түлэгдэлтийн шалтгаант 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн түвшин	10 000 хүн тутамд	80.2	115.3	65.8	
	Түлэгдэлтийн шалтгаант 5 хүртлэх насны хүүхдийннас баралтын түвшин	10 000 хүн тутамд	0.6	0.6	0.5	
Зорилт:2 Осол, гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, түүний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах, аюулгүй нөхцөлийг бүрдүүлэхэд салбар дундын болон иргэн, хамт олон,байгууллага, аж ахуй нэгжийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	Зам тээврийн ослын тоо	Бодит тоо	36591	20345	32931	
	Зам тээврийн шалтгаант осол, гэмтлийн тохиолдлын түвшин	10 000 хүн тутамд	56.4	65.2	50	
	Зам тээврийн осолын шалтгаант нас баралтын түвшин	10 000 хүн тутамд	1.7	1.7	1.2	
	Уналтаас шалтгаалсан осол, гэмтлийн өвчлөлийн түвшин	10 000 хүн тутамд	137.8	176.8	105	
	Түлэгдэлтийн шалтгаант өвчлөлийн түвшин	10 000 хүн тутамд	18.2	20.4	14.9	
	Нохой болон бусад амьтанд хазуулсан шалтгаант осол, гэмтлийн өвчлөлийн түвшин	10 000 хүн тутамд	22.1	27.2	20	
Зорилт:3 Осол гэмтлийн үед үзүүлэх яаралтай болон гэмтлийн дараахь сэргээн засах тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна	Гэмтлийн үеийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх ор бүхий тасагтай эмнэлгийн тоо	Бодит тоо	18	22		ЭМХТ
	Осол гэмтлийн улмаас хөдөлмөрийн чадвар алдсан, хөгжлийн бэрхшээлтэй болсон иргэдийн бүртгэл мэдээллийн сан бүрдүүлэх	Бодит тоо	0	1	1	Нийгмийн хамгаалалын статистик үзүүлэлт

БҮЛЭГ 13

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЗАРИМ ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЗАРИМ ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 2018 ОН

№	Аймаг/ хотын нэр	2018 оны жилийн эцсийн хүн амын тоо	10 000 хүн амд					Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо	Нэг их эмчид ногдох хүний тоо	Нэг их эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	Нэг их эмчид ногдох сувилагчийн тоо	Жилд нэг иргэний үзүүлсэн дундаж тоо	1000 хүн амд			1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1000 амьд төрөлтөд	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	
			Орны тоо	Их эмч	Сувилагч	Эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан-Бүгд	Бүх ажиллагсад						Төрөлт	Нас баралт	Цэвэр өсөлт		Мөн насны 1000 хүүхдэд	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Архангай	96720	54.3	19.4	30.0	30.1	132.4	184.3	516.0	1.6	1.5	3.2	18.2	5.4	12.8	19.6	3.9	25.3
2	Баян-Өлгий	105090	76.9	20.7	31.9	25.6	128.4	130.0	482.1	1.2	1.5	3.4	28.4	4.9	23.5	17.8	5.3	25.0
3	Баянхонгор	88356	67.3	23.0	33.9	32.5	136.7	148.6	434.7	1.4	1.5	3.2	23.6	5.8	17.9	11.6	3.6	18.8
4	Булган	62214	60.7	17.9	30.9	29.9	123.1	164.7	557.8	1.7	1.7	2.9	12.7	5.3	7.4	16.6	2.7	22.9
5	Говь-Алтай	58471	78.6	33.4	44.1	43.6	189.4	127.2	299.8	1.3	1.3	4.0	22.2	5.4	16.9	16.3	4.0	19.4
6	Говьсүмбэр	17796	71.1	36.1	37.3	33.2	159.9	140.7	276.9	0.9	1.0	6.3	26.9	3.7	23.3	2.1	1.3	6.4
7	Дархан-Уул	105923	73.9	26.3	35.5	25.3	135.1	135.2	380.3	1.0	1.4	5.9	23.4	5.6	17.8	10.8	2.7	13.7
8	Дорноговь	69304	71.3	35.1	36.3	31.2	167.0	140.3	284.6	0.9	1.0	5.1	19.9	5.8	14.1	11.7	2.7	16.0
9	Дорнод	80984	68.8	23.2	34.5	25.1	129.9	145.2	430.3	1.1	1.5	4.8	24.2	5.4	18.8	4.1	1.3	6.6
10	Дундговь	46628	66.3	29.4	33.0	31.1	152.8	150.8	340.2	1.1	1.1	3.8	19.6	5.7	13.9	7.7	2.2	13.2
11	Завхан	72779	78.8	24.5	38.7	39.5	154.1	126.9	407.8	1.6	1.6	4.3	19.7	5.1	14.6	13.3	3.6	20.3
12	Орхон	105987	70.8	33.6	42.6	27.1	155.3	141.3	297.8	0.8	1.3	5.8	26.9	5.1	21.8	6.5	2.1	9.5
13	Өвөрхангай	117112	71.7	22.8	28.6	25.1	124.7	139.5	438.4	1.1	1.3	3.2	20.7	5.7	15.0	15.0	3.4	19.1
14	Өмнөговь	66722	99.3	29.2	27.9	31.3	136.8	100.7	342.1	1.1	1.0	4.7	23.0	4.8	18.2	14.8	2.9	16.1
15	Сүхбаатар	62322	67.1	25.3	35.8	29.0	129.7	149.0	394.7	1.1	1.4	3.8	21.1	5.7	15.3	10.7	2.7	16.1
16	Сэлэнгэ	111403	73.5	23.0	29.9	25.3	119.2	136.1	434.3	1.1	1.3	3.6	15.6	4.9	10.8	10.6	1.7	12.3
17	Төв	95662	53.5	22.9	30.7	21.8	139.4	186.9	436.6	1.0	1.3	3.0	12.1	5.0	7.1	18.3	2.7	26.2
18	Увс	84309	70.7	21.8	34.2	38.4	137.8	141.3	459.2	1.8	1.6	4.6	23.0	5.5	17.5	14.1	3.6	19.9
19	Ховд	88330	64.0	27.2	34.2	33.2	141.5	156.1	367.8	1.2	1.3	4.0	26.8	4.7	22.1	14.9	4.1	19.1
20	Хөвсгөл	133964	67.0	19.5	29.8	32.5	118.9	149.2	512.5	1.7	1.5	3.1	21.6	6.0	15.7	18.0	4.4	23.6
21	Хэнтий	77028	63.6	23.4	31.4	24.6	133.8	157.1	426.9	1.1	1.3	4.3	19.0	4.7	14.3	11.6	2.4	15.1
22	**Аймгийн дундаж**	**1747104**	**69.6**	**24.7**	**33.4**	**29.6**	**137.3**	**143.7**	**404.3**	**1.2**	1.4	**4.0**	**21.3**	**5.3**	**16.0**	**13.1**	**3.2**	**17.7**
23	Улаанбаатар	1491375	89.8	48.2	45.9	18.9	199.5	111.3	207.5	0.4	1.0	7.3	28.4	5.7	22.7	13.6	3.6	16.1
24	**Улсын дундаж**	**3238479**	**78.8**	**35.4**	**39.1**	**24.8**	**165.5**	**127.0**	**282.8**	**0.7**	1.1	**5.5**	**24.5**	**5.5**	**19.1**	**13.4**	**3.4**	**16.9**

Хүн амын төрөлт, нас баралт, цэвэр өсөлт /2009-2018 он/

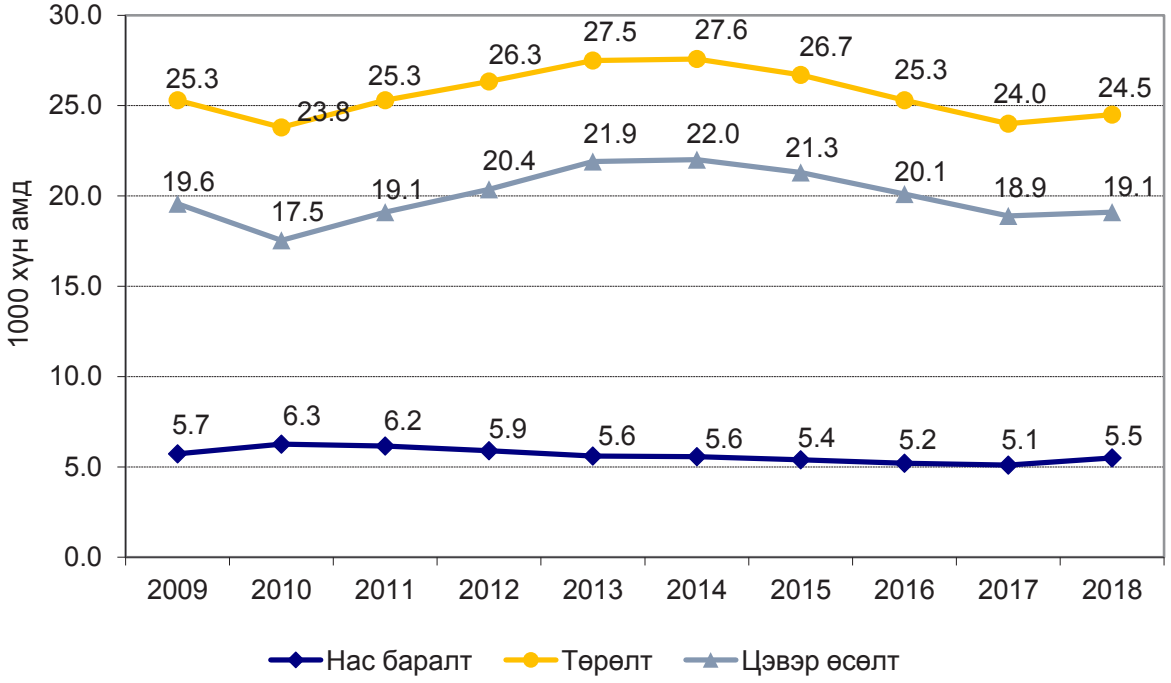

Нялхсын болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /2009-2018 он/

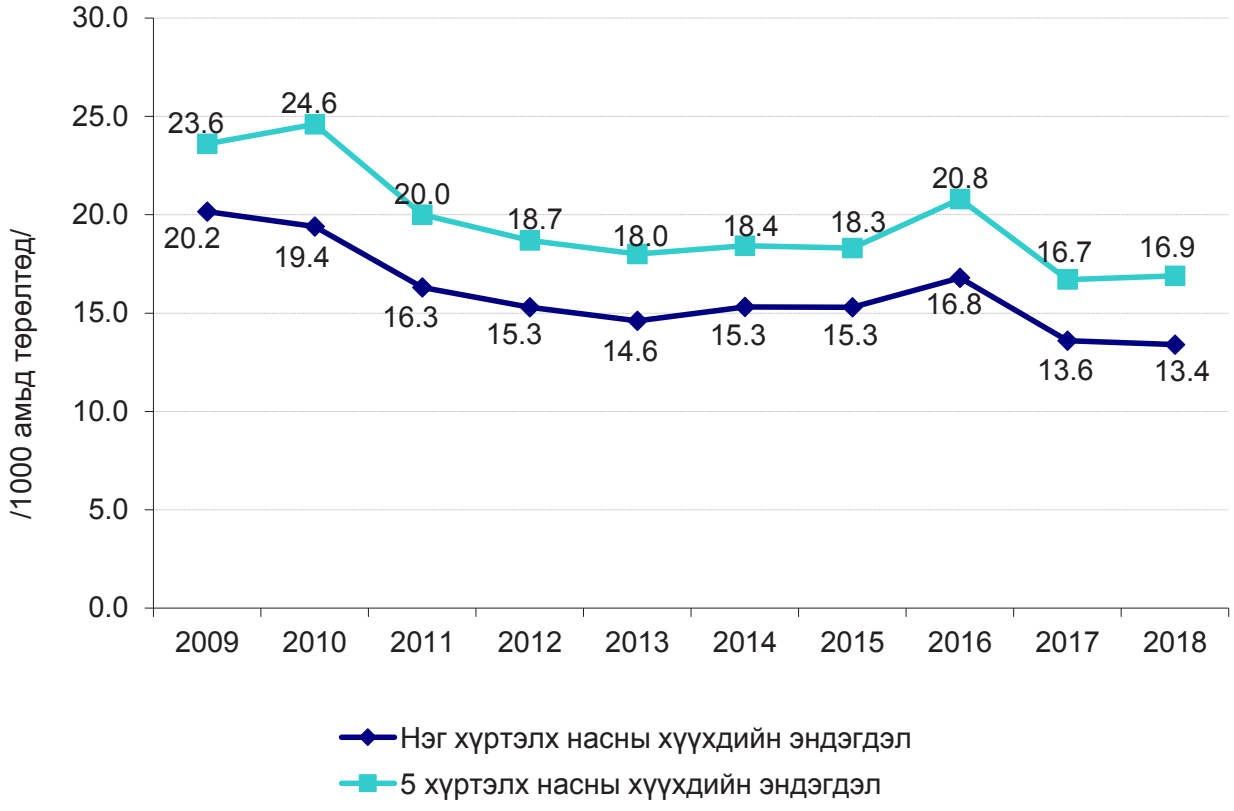

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ШАЛТГААН, ХҮЙСЭЭР, 2018 ОН

Өвчний бүлэг ӨОУА-10	Бүгд		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	5963	18.88	3456	22.24	2507	15.62
Хавдар	4308	13.64	2375	15.28	1933	12.04
Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан	2923	9.25	2322	14.94	601	3.74
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	1187	3.76	659	4.24	528	3.29
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	752	2.38	455	2.93	297	1.85
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	573	1.81	346	2.23	227	1.41
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	276	0.87	186	1.20	90	0.56
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	347	1.10	167	1.07	180	1.12
Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	295	0.93	151	0.97	144	0.90
Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	212	0.67	114	0.73	98	0.61
Бусад	495	1.57	206	1.33	289	1.80
Бүгд	**17331**	**54.86**	**10437**	**67.17**	**6894**	**42.95**

Нас баралтын зонхилох шалтгаан, хүйсээр, хувиар, 2018 он

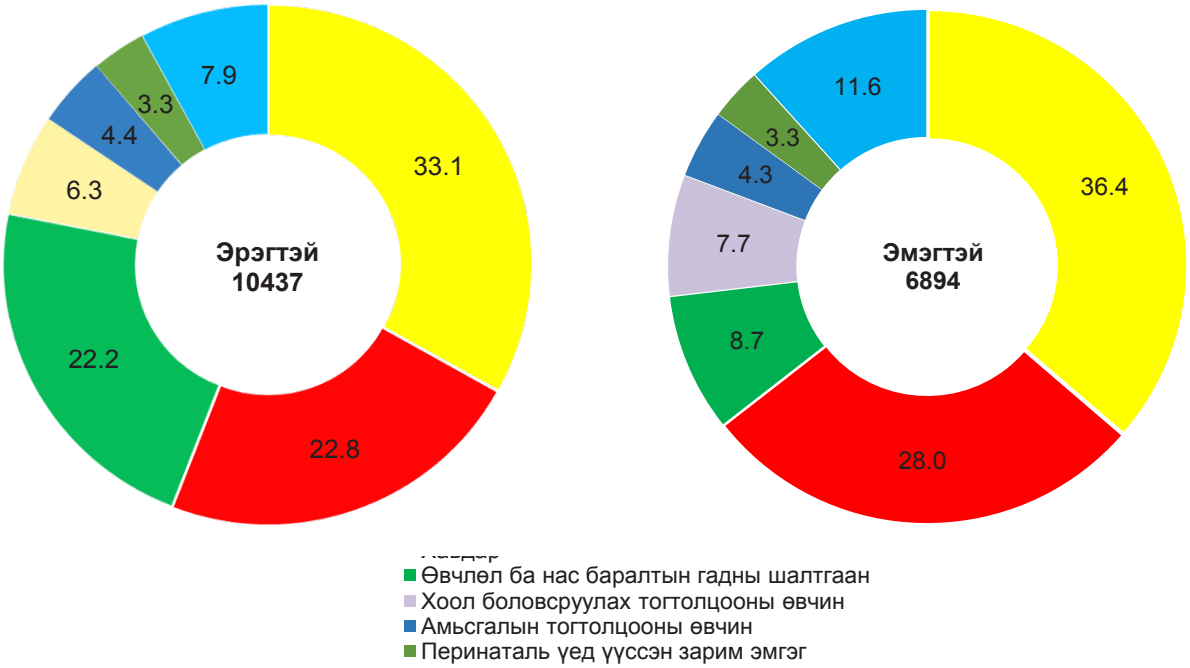

Хүн амын нас баралтын эхний 5 шалтгаан, хувиар /2009-2018 он/

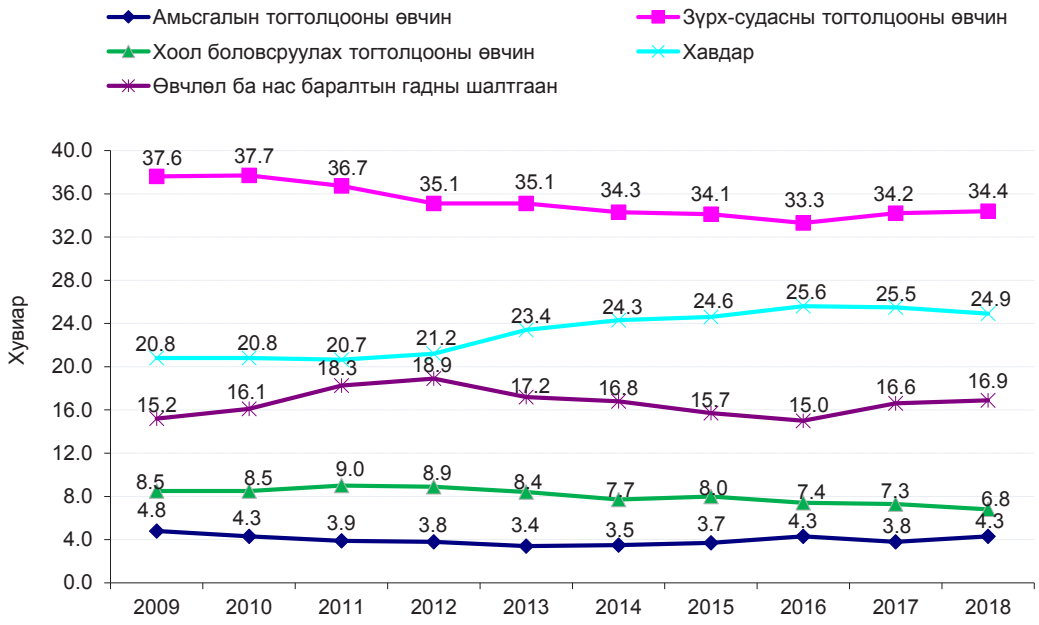

НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ 5 ШАЛТГААН /АЙМГААР/, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	10 000 хүн амд				
		Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Хавдар	Өвчлөл ба нас баралтны гадны шалтгаан	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин
1	Архангай	20.22	13.83	7.65	3.14	2.30
2	Баян-Өлгий	20.74	9.35	4.97	2.82	4.19
3	Баянхонгор	22.55	11.96	7.18	5.35	2.73
4	Булган	23.74	15.34	5.81	1.94	1.62
5	Говь-Алтай	23.68	15.55	5.88	1.73	1.04
6	Говьсүмбэр	11.47	8.60	6.31	5.16	2.29
7	Дархан-Уул	23.58	15.14	7.47	2.91	1.07
8	Дорноговь	12.63	11.91	15.54	5.95	3.19
9	Дорнод	16.93	17.31	9.02	3.96	2.35
10	Дундговь	21.24	18.24	8.58	3.00	2.15
11	Завхан	22.04	13.09	4.96	3.03	1.65
12	Орхон	18.45	13.57	9.47	2.44	0.88
13	Өвөрхангай	26.17	10.85	7.66	4.73	2.32
14	Өмнөговь	16.77	8.16	7.42	5.94	2.67
15	Сүхбаатар	16.62	17.27	8.55	3.07	1.45
16	Сэлэнгэ	19.63	13.85	5.60	3.30	1.83
17	Төв	20.90	12.66	7.07	2.22	2.74
18	Увс	18.41	19.37	6.50	1.93	1.68
19	Ховд	20.82	10.92	5.12	2.39	1.82
20	Хөвсгөл	29.04	11.78	9.31	3.00	1.65
21	Хэнтий	16.92	11.71	5.47	3.25	4.68
22	**Аймгийн дундаж**	**20.88**	**13.27**	**7.42**	**3.32**	**2.20**
23	Улаанбаатар	16.46	14.08	11.46	4.28	2.60
24	**Улсын дундаж**	**18.88**	**13.64**	**9.25**	**3.76**	**2.38**

5 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ШАЛТГААН, 2018 ОН

Өвчний бүлэг /ӨОУА-10/	0-1 хүртэлх нас		5 хүртэлх нас	
	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	573	55.3	573	43.7
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	109	10.5	164	12.5
Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	172	16.6	193	14.7
Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан	67	6.5	182	13.9
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	21	2.0	33	2.5
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	23	2.2	58	4.4
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	26	2.5	31	2.4
Бусад	46	4.4	76	5.9
Бүгд	**1037**	**100.0**	**1310**	**100.0**

НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ 5 ШАЛТГААН, ХУВИАР /2014-2018 ОН/

Шалтгаан	2014	2015	2016	2017	2018
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	55.3	59.6	44.3	55.4	55.3
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	14.2	12.1	16.4	12.1	10.5
Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	13.3	10.4	12.5	14.7	16.6
Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан	6.6	5.6	5.8	6.4	6.5
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	2.7	2.9	2.4	3.4	2.0
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	4.2	3.7	4.8	1.7	2.2
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	1.2	2.6	10.7	2.1	2.5

- Тэргүүлэх шалтгаан
- Хоёрдугаар шалтгаан
- Гуравдугаар шалтгаан
- Дөрөвдүгээр шалтгаан
- Тавдугаар шалтгаан

НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, 2018 ОН

Шалтгаан	Үзүүлэлт
Нялхсын эндэгдэл /1000 амьд төрсөн хүүхдэд/	13.4
Нярайн эрт үеийн нас баралт /1000 амьд төрсөн хүүхдэд/	6.3
Нярайн хожуу үеийн нас баралт /1000 амьд төрсөн хүүхдэд/	2.4
Нярайн нас баралт /1000 амьд төрсөн хүүхдэд/	8.7
Перинаталь нас баралт /амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд/	11.9

Нярайн эндэгдэл /2014-2018 он/

НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, 2018 ОН

№	Айма,хотын нэр	Перинаталь нас баралт (амьд,амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Амьгүй төрөлт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд	Нярайн эрт үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн хожуу үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)
А	Б	1	2	3	4	5
1	Архангай	13.2	5.7	9.8	7.5	2.3
2	Баян-Өлгий	12.2	7.5	8.2	4.8	3.4
3	Баянхонгор	9.1	5.8	7.2	3.4	3.9
4	Булган	16.5	6.3	10.2	10.2	0.0
5	Говь-Алтай	13.1	6.9	9.3	6.2	3.1
6	Говьсүмбэр	2.1	2.1	2.1	0.0	2.1
7	Дархан-Уул	9.9	2.5	7.9	7.5	0.4
8	Дорноговь	11.6	4.4	9.5	7.3	2.2
9	Дорнод	6.6	5.1	2.0	1.5	0.5
10	Дундговь	5.5	3.3	3.3	2.2	1.1
11	Завхан	9.1	3.5	7.7	5.6	2.1
12	Орхон	8.3	4.0	4.7	4.4	0.4
13	Өвөрхангай	12.8	5.4	10.4	7.5	2.9
14	Өмнөговь	12.2	0.6	12.9	11.6	1.3
15	Сүхбаатар	9.1	4.6	6.9	4.6	2.3
16	Сэлэнгэ	7.6	2.3	5.9	5.3	0.6
17	Төв	10.4	2.6	10.5	7.8	2.6
18	Увс	9.4	3.6	9.4	5.8	3.7
19	Ховд	14.3	7.2	9.3	7.2	2.1
20	Хөвсгөл	14.2	5.2	11.5	9.0	2.4
21	Хэнтий	10.9	5.4	6.2	5.5	0.7
22	**Аймгийн дундаж**	**10.8**	**4.7**	**8.1**	**6.1**	**2.0**
23	Улаанбаатар	12.8	6.4	9.2	6.4	2.8
24	**Улсын дундаж**	**11.9**	**5.6**	**8.7**	**6.3**	**2.4**

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, 10 000 ХҮН АМД /2014-2018 ОН/

Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	10 000 хүн амд				
	2014	2015	2016	2017	2018
Балнад	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сальмонеллёз	0.3	0.5	0.6	0.6	1.0
Цусан суулга	7.9	9.2	9.3	13.2	19.7
Сүрьеэ	14.2	14.4	13.2	12.4	11.0
Тарваган тахал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Боом	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бруцеллёз	0.9	1.0	0.5	0.5	0.3
Улаан эсэргэнэ	0.9	2.5	4.5	5.9	2.9
Менингококкт халдвар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Салхинцэцэг	15.8	19.0	22.3	31.5	25.6
Улаанбурхан	0.0	79.2	99.0	0.1	0.0
Улаанууд	0.0	0.2	0.2	0.0	0.0
Вирүст хепатит	3.9	3.0	1.9	1.7	1.5
Вирүст хепатит А	1.1	0.3	0.1	0.2	0.1
Вирүст хепатит В	2.0	1.6	1.2	1.0	0.8
Вирүст хепатит С	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3
Гахай хавдар	1.5	0.8	1.1	0.7	1.0
Мөөгөнцөр	6.5	5.8	4.6	4.8	5.5
Тэмбүү	23.5	25.9	20.3	21.8	19.4
Заг хүйтэн	15.5	16.8	14.3	14.5	17.2
Трихомониаз	13.0	13.6	14.3	13.9	14.1

Сүрьеэгийн өвчлөл /2009-2018 он/

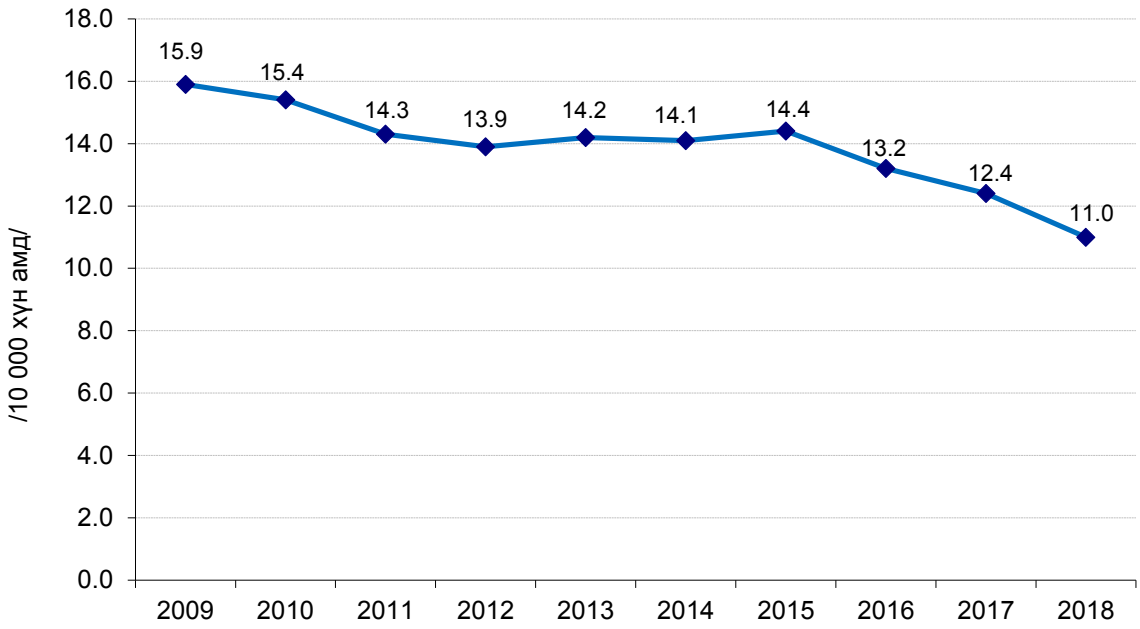

Тэмбүү, заг хүйтний өвчлөл /2009-2018 он/

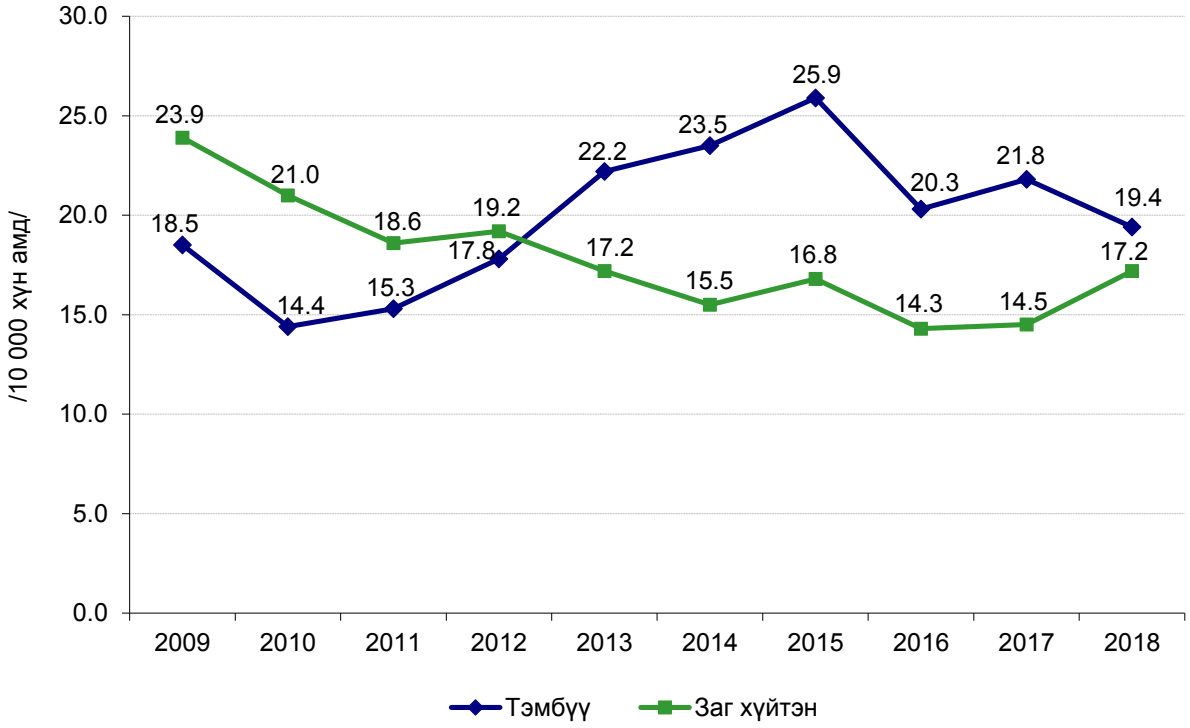

ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТАРХАЛТ, ТОХИОЛДЛЫН ТОО, НАС БАРАЛТ, 2018 ОН

Хорт хавдар	№	Тархалт		Тохиолдлын тоо						Нас баралт					
				Бодит тоо			10 000 хүн амд			Бодит тоо			10 000 хүн амд		
		Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Уруул амны хөндий, залгиур	1	953	3.0	157	62	95	0.5	0.4	0.6	64	44	20	0.2	0.3	0.1
Улаан хоолой	2	955	3.0	390	214	176	1.2	1.4	1.1	307	172	135	1.0	1.1	0.8
Ходоод	3	3018	9.6	901	593	308	2.9	3.8	1.9	705	472	233	2.2	3.0	1.5
Бүдүүн гэдэс	4	696	2.2	171	84	87	0.5	0.5	0.5	108	55	53	0.3	0.4	0.3
Шулуун гэдэс, хошного	5	212	0.7	48	22	26	0.2	0.1	0.2	31	13	18	0.1	0.1	0.1
Элэг	6	6531	20.7	2195	1194	1001	6.9	7.7	6.2	1837	990	847	5.8	6.4	5.3
Нойр булчирхайн өмөн	7	318	1.0	150	84	66	0.5	0.5	0.4	118	69	49	0.4	0.4	0.3
Хоол боловсруулах замын бусад	8	141	0.4	39	15	24	0.1	0.1	0.1	39	13	26	0.1	0.1	0.2
Төвөнх	9	148	0.5	15	12	3	0.0	0.1	0.0	15	14	1	0.0	0.1	0.0
Хамрын хөндийн дайвар	10	60	0.2	10	7	3	0.0	0.0	0.0	11	8	3	0.0	0.1	0.0
Уушги	11	1024	3.2	517	387	130	1.6	2.5	0.8	436	339	97	1.4	2.2	0.6
Амьсгалын эрхтний бусад	12	49	0.2	18	7	11	0.1	0.0	0.1	9	6	3	0.0	0.0	0.0
Яс ба үений мөгөөрс	13	265	0.8	47	25	22	0.1	0.2	0.1	26	15	11	0.1	0.1	0.1
Арьс	14	336	1.1	49	12	37	0.2	0.1	0.2	26	8	18	0.1	0.1	0.1
Гялтан ба зөөлөн эд	15	185	0.6	31	15	16	0.1	0.1	0.1	22	11	11	0.1	0.1	0.1
Хөх	16	1646	5.2	245	3	242	0.8	0.0	1.5	88	1	87	0.3	0.0	0.5
Умайн хүзүү	17	3912	12.4	372	0	372	1.2	0.0	2.3	146	0	146	0.5	0.0	0.9
Умай	18	207	0.7	26	0	26	0.1	0.0	0.2	9	0	9	0.0	0.0	0.1
Өндгөвч	19	548	1.7	92	0	92	0.3	0.0	0.6	64	0	64	0.2	0.0	0.4
Эм бэлэг эрхтний бусад	20	119	0.4	10	0	10	0.0	0.0	0.1	7	0	7	0.0	0.0	0.0
Эр бэлэг эрхтэн	21	294	0.9	45	45	0	0.1	0.3	0.0	21	21	0	0.1	0.1	0.0
Давсаг	22	220	0.7	44	29	15	0.1	0.2	0.1	19	13	6	0.1	0.1	0.0
Бөөрний	23	900	2.8	151	79	72	0.5	0.5	0.4	62	32	30	0.2	0.2	0.2
Шээсний замын бусад	24	52	0.2	9	6	3	0.0	0.0	0.0	2	0	2	0.0	0.0	0.0
Нүд ба түүний дайврын	25	82	0.3	12	6	6	0.0	0.0	0.0	5	3	2	0.0	0.0	0.0
Тархины	26	348	1.1	77	41	36	0.2	0.3	0.2	64	32	32	0.2	0.2	0.2
Лейкеми	27	618	2.0	164	86	78	0.5	0.6	0.5	109	62	47	0.3	0.4	0.3
Бусад	28	289	0.9	88	42	46	0.3	0.3	0.3	62	30	32	0.2	0.2	0.2
Бүгд	**29**	**24126**	**76.4**	**6073**	**3070**	**3003**	**19.2**	**19.8**	**18.7**	**4412**	**2423**	**1989**	**14.0**	**15.6**	**12.4**

* Мэдээллийн эх сурвалж: Хавдар судлалын үндэсний төвийн тайлан, 2018

ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТАРХАЛТ, ТОХИОЛДЛЫН ТОО, НАС БАРАЛТ, АЙМГААР, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Тархалт		Тохиолдлын тоо						Нас баралт					
				Бодит тоо			10 000 хүн амд			Бодит тоо			10 000 хүн амд		
		Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Архангай	682	71.4	176	98	78	18.4	20.5	16.4	148	85	63	15.50	17.8	13.2
2	Баян-Өлгий	498	1.6	179	99	80	0.6	0.6	0.5	104	64	40	0.33	0.4	0.2
3	Баянхонгор	469	53.4	153	71	82	17.4	16.4	18.4	118	61	57	13.44	14.1	12.8
4	Булган	538	86.9	114	56	58	18.4	17.8	19.0	106	58	48	17.12	18.5	15.7
5	Говь-Алтай	569	98.3	144	70	74	24.9	24.3	25.5	104	55	49	17.97	19.1	16.9
6	Говьсүмбэр	115	65.9	29	16	13	16.6	18.3	14.9	22	15	7	12.61	17.2	8.0
7	Дархан-Уул	994	96.5	267	115	152	25.9	22.7	29.0	196	114	82	19.02	22.5	15.6
8	Дорноговь	456	66.2	111	59	52	16.1	17.1	15.1	99	57	42	14.37	16.5	12.2
9	Дорнод	701	86.6	204	108	96	25.2	26.5	23.9	162	89	73	20.02	21.8	18.2
10	Дундговь	382	82.0	87	48	39	18.7	20.5	16.8	93	47	46	19.96	20.1	19.9
11	Завхан	704	97.0	159	88	71	21.9	24.3	19.5	115	60	55	15.84	16.6	15.1
12	Орхон	1095	106.9	252	124	128	24.6	24.7	24.5	163	80	83	15.91	15.9	15.9
13	Өвөрхангай	929	80.0	269	128	141	23.2	22.1	24.2	179	93	86	15.41	16.1	14.7
14	Өмнөговь	460	68.3	110	58	52	16.3	17.0	15.7	59	35	24	8.76	10.2	7.2
15	Сүхбаатар	480	77.5	148	85	63	23.9	27.2	20.5	114	73	41	18.40	23.4	13.3
16	Сэлэнгэ	1071	98.2	276	134	142	25.3	24.3	26.4	164	90	74	15.04	16.3	13.8
17	Төв	930	98.1	227	117	110	24.0	24.1	23.8	181	102	79	19.10	21.0	17.1
18	Увс	626	75.3	198	121	77	23.8	28.9	18.6	152	95	57	18.29	22.7	13.8
19	Ховд	632	71.9	168	98	70	19.1	22.3	15.9	120	66	54	13.65	15.0	12.3
20	Хөвсгөл	920	69.0	269	156	113	20.2	23.6	16.8	184	110	74	13.81	16.6	11.0
21	Хэнтий	605	78.7	178	86	92	23.2	22.2	24.2	107	60	47	13.92	15.5	12.4
22	**Аймгийн дундаж**	**13856**	**80.2**	**3718**	**1935**	**1783**	**21.5**	**22.4**	**20.7**	**2690**	**1509**	**1181**	**15.57**	**17.4**	**13.7**
23	Улаанбаатар	10270	71.8	2355	1135	1220	16.5	16.5	16.4	1722	914	808	12.03	13.3	10.9
24	**Улсын дундаж**	**24126**	**76.4**	**6073**	**3070**	**3003**	**19.2**	**19.8**	**18.7**	**4412**	**2423**	**1989**	**13.97**	**15.6**	**12.4**

* Мэдээллийн эх сурвалж: Хавдар судлалын үндэсний төвийн тайлан, 2018

ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ 5 ШАЛТГААН, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	10 000 хүн амд				
		Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
1	Архангай	2312.12	1382.18	1467.45	1794.09	235.92
2	Баян-Өлгий	1067.03	902.24	806.21	883.34	140.63
3	Баянхонгор	2625.03	2261.25	1328.69	1558.07	157.52
4	Булган	1956.03	1722.47	1150.85	1615.06	167.50
5	Говь-Алтай	1526.44	1461.29	953.68	1004.84	340.82
6	Говьсүмбэр	1919.28	875.37	630.59	628.30	552.63
7	Дархан-Уул	1764.15	1497.80	681.75	1580.28	231.81
8	Дорноговь	3814.25	2534.99	1108.22	1206.52	524.86
9	Дорнод	1538.92	1936.32	614.08	549.07	249.32
10	Дундговь	1639.41	1539.20	805.54	912.84	199.35
11	Завхан	1473.50	2111.41	1170.73	1167.42	198.77
12	Орхон	1443.95	508.62	461.18	579.98	209.60
13	Өвөрхангай	1287.31	1486.16	936.00	916.46	274.35
14	Өмнөговь	2830.79	2892.08	947.26	1047.87	312.24
15	Сүхбаатар	2166.64	1292.62	468.64	859.65	235.61
16	Сэлэнгэ	1269.13	716.53	751.02	864.86	154.66
17	Төв	2317.18	1928.70	1096.43	2124.37	133.19
18	Увс	1848.37	1443.13	1022.97	1336.41	147.15
19	Ховд	1708.32	1793.07	1244.75	1346.23	139.13
20	Хөвсгөл	1424.08	1233.25	809.26	1214.56	171.77
21	Хэнтий	1708.31	1209.62	733.32	1327.27	252.08
22	**Аймгийн дундаж**	**1829.40**	**1525.23**	**919.54**	**1194.49**	**219.69**
23	Улаанбаатар	1571.05	1576.46	947.89	1095.09	1026.48
24	**Улсын дундаж**	**1712.37**	**1548.44**	**932.38**	**1149.46**	**585.16**

ӨВЧЛӨЛИЙН БҮТЭЦ, 2018 ОН

№	ӨОУА-10 нэршил	Хүн амын өвчлөл			Стационартын өвчлөл		
		Бодит тоо	10 000 хүн амд	Хувь	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Хувь
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	540946	1712.37	17.81	147121	465.71	16.30
2	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	489159	1548.44	16.10	107851	341.40	11.95
3	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	294544	932.38	9.70	101208	320.37	11.21
4	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	363120	1149.46	11.95	133284	421.91	14.77
5	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	184856	585.16	6.09	34827	110.25	3.86
6	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	74210	234.91	2.44	23368	73.97	2.59
7	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	198297	627.71	6.53	68067	215.47	7.54
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	143592	454.54	4.73	46151	146.09	5.11
9	Жирэмслэлт, төрөлт, төрсний дараах үе	129436	409.73	4.26	124007	392.55	13.74
10	Бусад	619652	1961.51	20.40	116555	368.96	12.92
11	**Бүгд**	**3037812**	**9616.22**	**100.0**	**902439**	**2856.68**	**100.0**

Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан 10 000 хүн амд, /2009-2018 он/

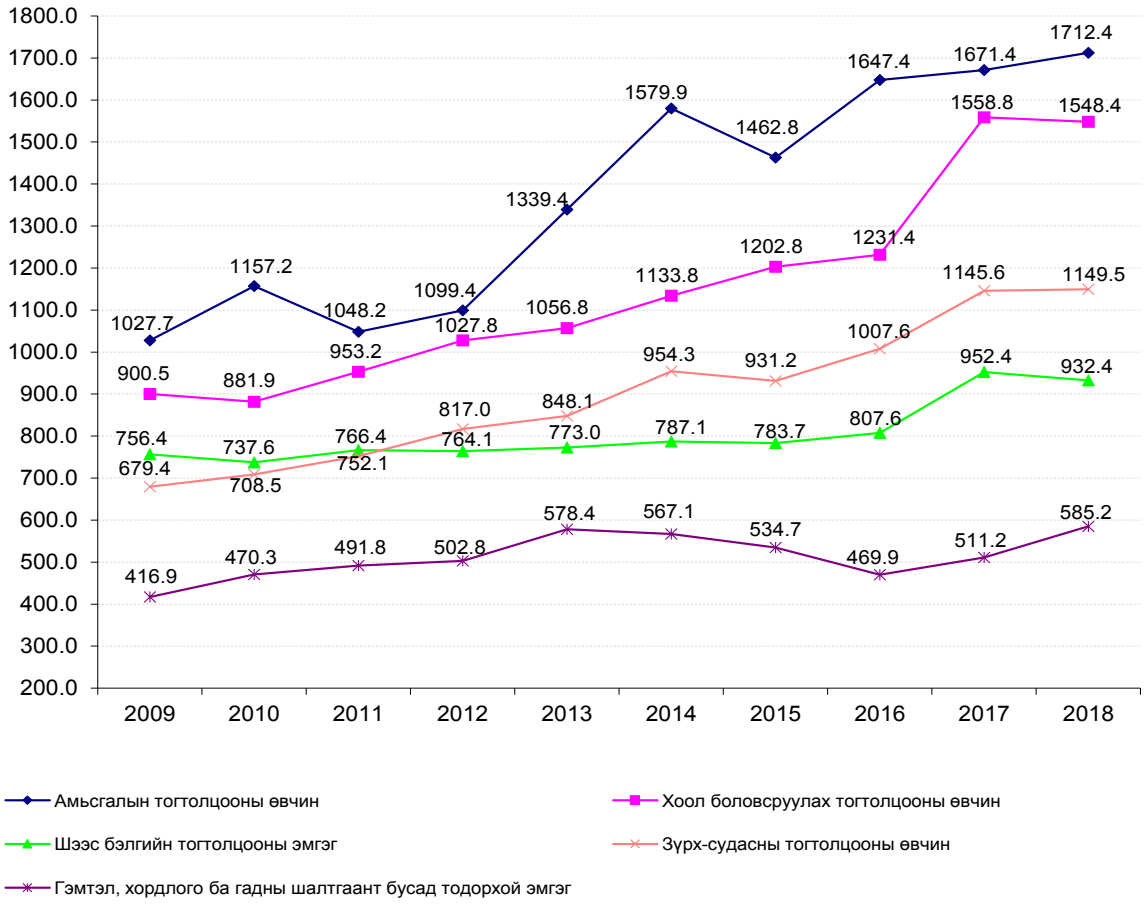

ЖИРЭМСНИЙ ХЯНАЛТ, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Бүгд хяналтад авсан			6 ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Өсвөр насны жирэмслэлтийн эзлэх хувь	Хожуу жирэмслэлтийн эзлэх хувь
		Эхний 3 сартайд	4-6 сартайд	7 ба түүнээс дээш сартайд				
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
1	Архангай	88.3	10.9	0.7	64.1	8.9	5.6	16.4
2	Баян-Өлгий	83.1	15.5	1.4	67.5	10.7	0.9	16.6
3	Баянхонгор	85.0	13.9	1.1	47.0	2.6	7.1	14.0
4	Булган	87.3	10.6	2.1	90.4	1.9	6.4	18.5
5	Говь-Алтай	86.2	13.2	0.6	85.5	0.5	4.3	16.2
6	Говьсүмбэр	93.4	6.4	0.3	86.0	0.6	6.6	16.6
7	Дархан-Уул	86.2	11.9	1.9	86.8	7.4	6.6	19.2
8	Дорноговь	89.0	9.9	1.1	77.7	11.7	6.0	17.0
9	Дорнод	92.0	7.4	0.6	67.0	2.5	6.6	21.0
10	Дундговь	90.3	9.4	0.4	84.1	0.0	5.3	18.3
11	Завхан	86.4	13.2	0.4	79.2	3.2	2.9	16.1
12	Орхон	91.1	8.7	0.2	56.3	2.0	3.9	18.3
13	Өвөрхангай	87.3	11.9	0.7	89.2	3.4	6.4	15.8
14	Өмнөговь	86.1	13.0	0.9	90.8	0.2	5.9	16.3
15	Сүхбаатар	88.2	11.2	0.6	93.6	1.2	6.7	16.7
16	Сэлэнгэ	84.2	14.6	1.1	70.7	2.0	5.1	19.4
17	Төв	84.7	13.6	1.6	62.1	3.7	4.9	17.9
18	Увс	95.6	4.1	0.4	72.9	2.6	2.1	16.5
19	Ховд	90.5	8.5	0.9	85.1	9.2	3.2	17.8
20	Хөвсгөл	87.0	12.3	0.7	100.0	2.1	5.2	16.5
21	Хэнтий	89.5	9.9	0.6	78.2	1.7	6.4	17.1
22	**Аймгийн дундаж**	**87.7**	**11.3**	**0.9**	**76.3**	**4.2**	**5.0**	**17.2**
23	Улаанбаатар	88.5	10.3	1.2	91.9	2.7	4.4	17.4
24	**Улсын дундаж**	**88.1**	**10.8**	**1.1**	**84.3**	**3.4**	**4.7**	**17.3**

Жирэмсний хяналт, 2009-2018 он

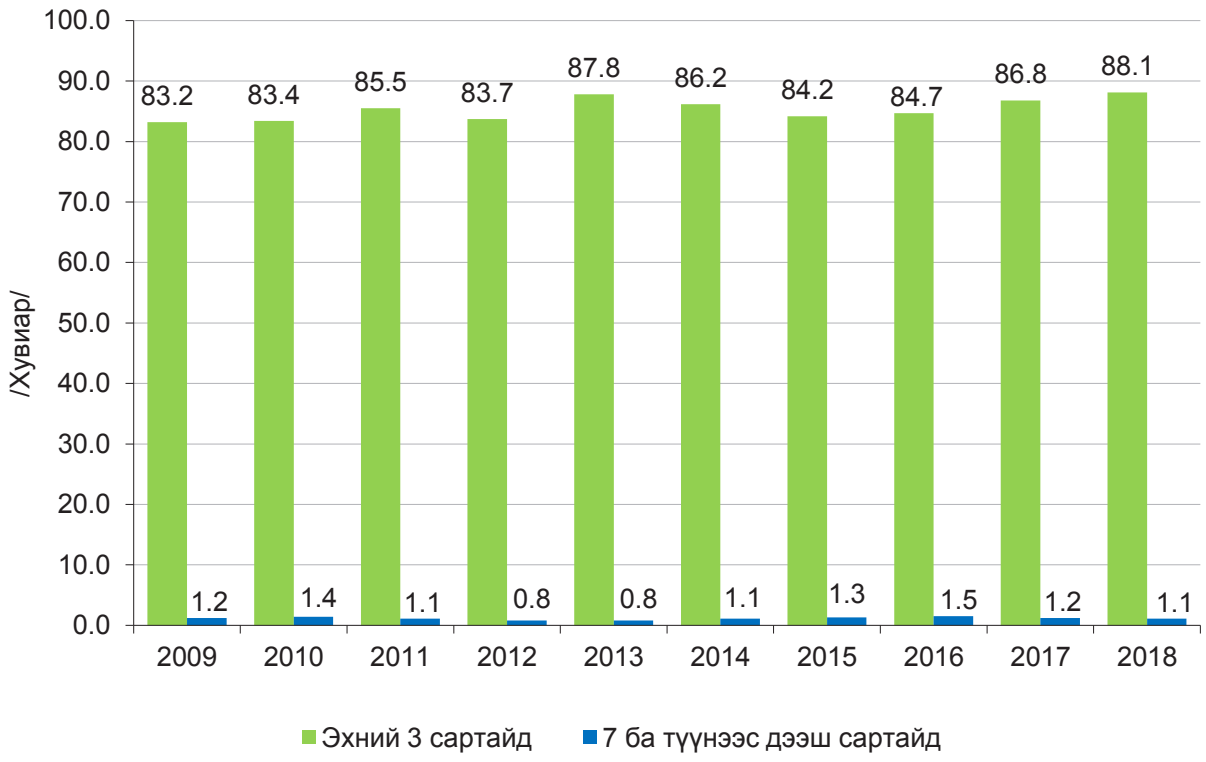

Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэл, хувиар, 2018 он

ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ /100 000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД/, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Бүгд	100 000 амьд төрөлт тутмаас		
			БОЭТ	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэг	Хөдөөгийн эмнэлгүүд
А	Б	1	2	3	4
1	Архангай	115.1	0.0	68.5	359.7
2	Баян-Өлгий	0.0	0.0	0.0	0.0
3	Баянхонгор	0.0	0.0	0.0	0.0
4	Булган	0.0	0.0	0.0	0.0
5	Говь-Алтай	0.0	0.0	0.0	0.0
6	Говьсүмбэр	0.0	0.0	0.0	0.0
7	Дархан-Уул	83.1	0.0	83.2	0.0
8	Дорноговь	0.0	0.0	0.0	0.0
9	Дорнод	0.0	0.0	0.0	0.0
10	Дундговь	0.0	0.0	0.0	0.0
11	Завхан	0.0	0.0	0.0	0.0
12	Орхон	0.0	0.0	0.0	0.0
13	Өвөрхангай	0.0	0.0	0.0	0.0
14	Өмнөговь	0.0	0.0	0.0	0.0
15	Сүхбаатар	0.0	0.0	0.0	0.0
16	Сэлэнгэ	58.6	0.0	0.0	0.0
17	Төв	0.0	0.0	0.0	0.0
18	Увс	0.0	0.0	0.0	0.0
19	Ховд	127.4	50.5	0.0	534.8
20	Хөвсгөл	34.7	0.0	42.6	0.0
21	Хэнтий	0.0	0.0	0.0	0.0
22	**Аймгийн дундаж**	**24.4**	**10.4**	**18.6**	**52.8**
23	**Улаанбаатар**	29.5	0.0	0.0	0
24	**Улсын дундаж**	**27.1**	**10.4**	**17.5**	**52.8**

ЭХИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ШАЛТГААН, ХУВИАР, 2018 ОН

ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ, 100 000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД, 2009-2018 ОН

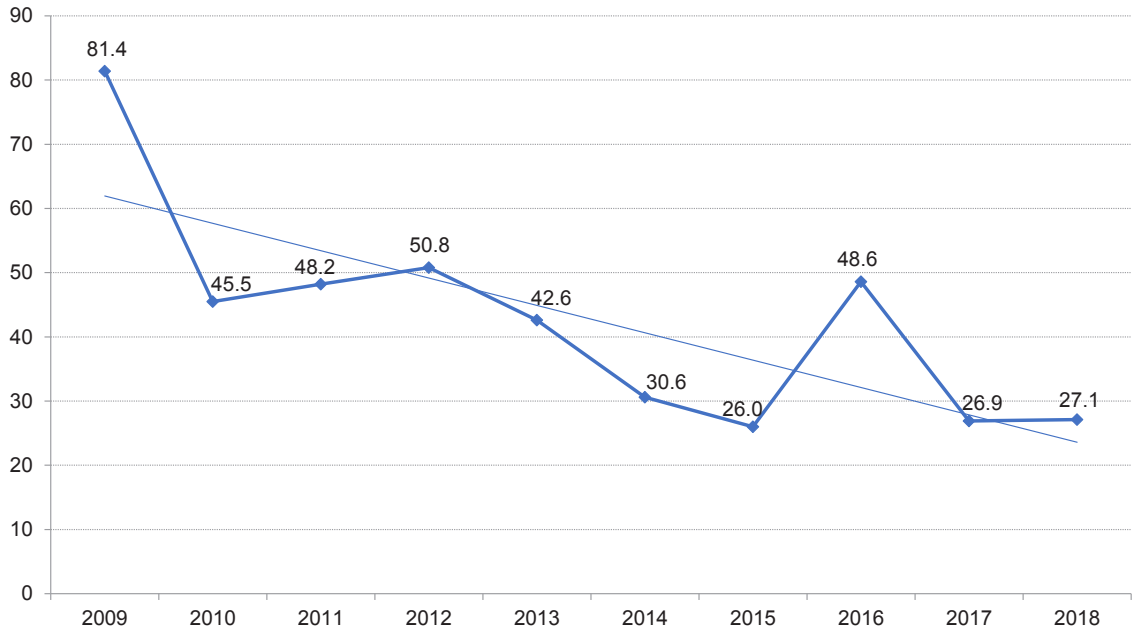

ЖИРЭМСЛЭЛТЭЭС СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭРЭГЛЭДЭГ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	ЖСА хэрэглэдэг эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Үүнээс					
			Бэлдмэл (эм)	Тариа	Норплант	Бэлгэвч	Ерөндөг	Стерилизаци
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
1	Архангай	44.9	23.5	7.7	2.2	24.9	36.0	2.7
2	Баян-Өлгий	41.9	22.3	7.0	1.4	36.4	29.8	0.5
3	Баянхонгор	58.9	12.5	5.5	2.2	9.1	62.3	4.5
4	Булган	33.8	17.2	10.3	3.1	17.9	44.0	3.3
5	Говь-Алтай	50.4	17.2	16.7	3.4	11.0	44.7	2.1
6	Говьсүмбэр	55.5	41.7	21.6	3.3	12.0	11.8	1.5
7	Дархан-Уул	61.6	25.4	15.7	3.0	22.4	27.0	0.9
8	Дорноговь	47.9	22.6	10.8	4.8	31.1	25.2	2.2
9	Дорнод	63.6	17.2	8.2	3.8	12.9	40.5	4.1
10	Дундговь	47.8	16.4	13.2	2.1	23.1	35.3	2.0
11	Завхан	61.3	22.9	16.6	1.7	19.1	30.2	1.3
12	Орхон	56.1	21.6	11.6	1.4	34.2	29.8	1.4
13	Өвөрхангай	55.1	23.8	16.3	1.7	16.1	34.5	3.8
14	Өмнөговь	72.7	29.5	18.0	3.0	19.9	25.0	3.4
15	Сүхбаатар	55.5	8.5	11.8	1.7	5.2	65.5	7.4
16	Сэлэнгэ	68.2	23.5	10.1	6.5	27.6	27.4	2.8
17	Төв	47.7	25.7	9.9	1.3	25.0	37.4	0.1
18	Увс	35.0	25.6	14.2	7.6	13.3	22.0	2.0
19	Ховд	39.0	23.8	15.4	2.0	18.9	29.0	6.1
20	Хөвсгөл	58.5	18.2	7.9	2.3	17.1	45.5	3.1
21	Хэнтий	30.3	22.8	11.6	1.5	18.7	37.5	2.1
22	**Аймгийн дундаж**	**52.2**	**21.5**	**11.8**	**2.8**	**20.5**	**35.9**	**2.8**
23	**Улаанбаатар**	58.3	19.3	7.0	2.5	34.4	19.2	1.0
24	**Улсын дундаж**	**55.1**	**20.4**	**9.4**	**2.7**	**27.4**	**27.7**	**1.9**

Үр хөндөлт, 2009-2018 он

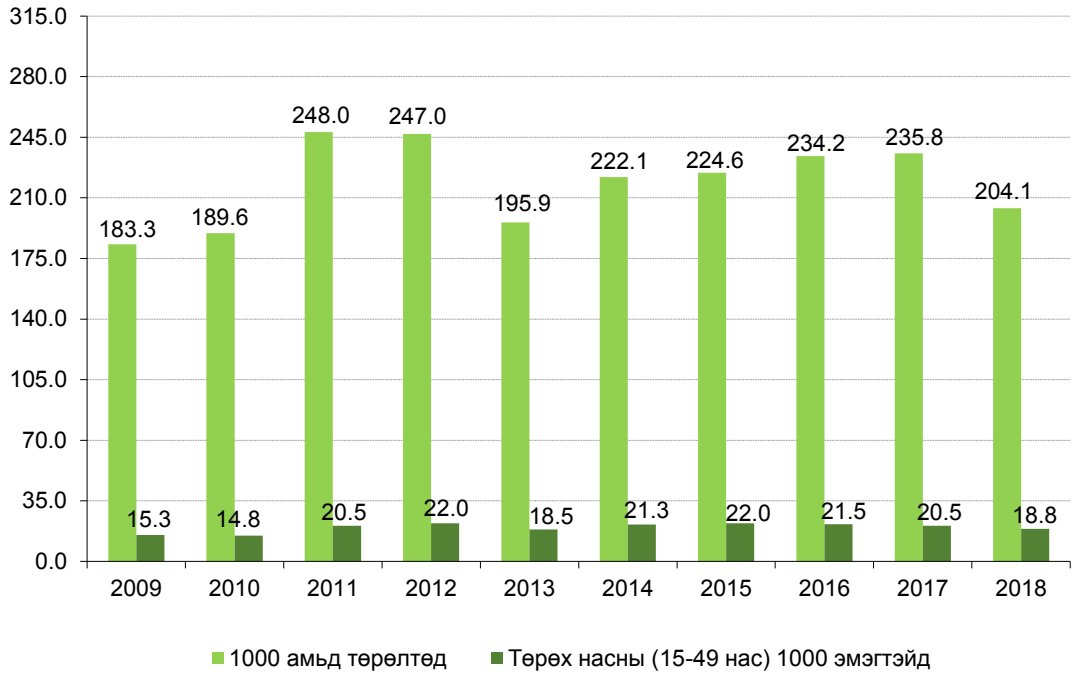

Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга, хувиар, 2018 он

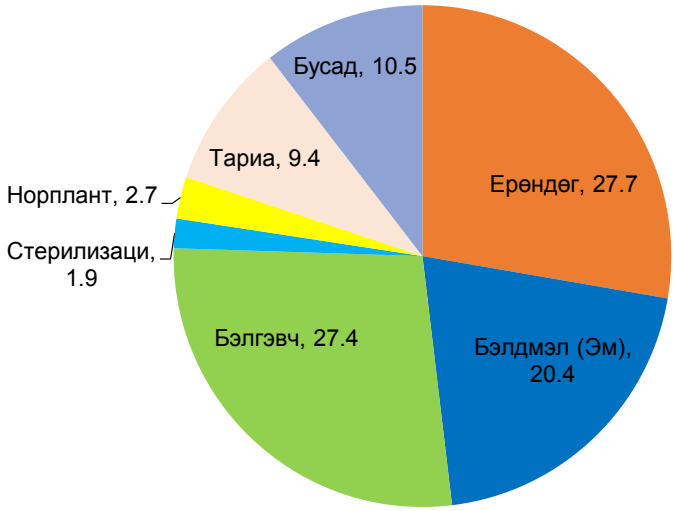

ҮР ХӨНДӨЛТ, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Үр хөндөлт		Бүгд	Үр хөндөлт насаар				Хожуу үр хөндөлт	
		Төрөх насны 1000 эмэгтэйд 15-49 нас	1000 амьд төрөлтөд		20-иос доош насны		35-аас дээш насны		Бодит тоо	1000 амьд төрөлтөд
					Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь		
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Архангай	10.2	146.1	254	11	4.3	110	43.3	24	13.8
2	Баян-Өлгий	9.7	90.4	264	4	1.5	103	39.0	1	0.3
3	Баянхонгор	20.3	231.0	479	49	10.2	126	26.3	26	12.5
4	Булган	1.2	22.9	18	1	5.6	7	38.9	10	12.7
5	Говь-Алтай	3.3	39.7	51	10	19.6	13	25.5	2	1.6
6	Говьсүмбэр	7.8	74.5	35	2	5.7	12	34.3	0	0.0
7	Дархан-Уул	24.4	274.5	661	23	3.5	182	27.5	2	0.8
8	Дорноговь	16.4	217.4	298	26	8.7	66	22.1	3	2.2
9	Дорнод	22.0	228.4	447	27	6.0	120	26.8	30	15.3
10	Дундговь	6.1	80.0	73	8	11.0	27	37.0	3	3.3
11	Завхан	4.1	54.5	78	3	3.8	32	41.0	5	3.5
12	Орхон	9.7	95.6	263	13	4.9	65	24.7	7	2.5
13	Өвөрхангай	5.5	69.9	168	19	11.3	47	28.0	21	8.7
14	Өмнөговь	45.3	525.1	815	43	5.3	213	26.1	13	8.4
15	Сүхбаатар	5.0	62.0	81	16	19.8	17	21.0	0	0.0
16	Сэлэнгэ	0.7	10.6	18	4	22.2	7	38.9	0	0.0
17	Төв	2.7	54.1	62	14	22.6	14	22.6	22	19.2
18	Увс	16.9	187.8	359	21	5.8	125	34.8	31	16.2
19	Ховд	2.6	25.5	60	6	10.0	25	41.7	0	0.0
20	Хөвсгөл	1.4	16.7	48	11	22.9	17	35.4	18	6.2
21	Хэнтий	11.0	147.9	216	19	8.8	62	28.7	17	11.6
22	**Аймгийн дундаж**	**10.6**	**128.9**	**4748**	**330**	**7.0**	**1390**	**29.3**	**235**	**6.4**
23	Улаанбаатар	28.2	272.1	11074	554	5.0	2742	24.8	539	13.2
24	**Улсын дундаж**	**18.8**	**204.1**	**15822**	**884**	**5.6**	**4132**	**26.1**	**774**	**10.0**

ТӨРӨЛТ, ТӨРӨХ ҮЕД ҮЗҮҮЛСЭН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ /АЙМГААР/, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Төрөлтийн эзлэх хувь						Эмнэлгийн тусламжгүй төрсөн төрөлтийн эзлэх хувь	20-иос доош насны төрөлтийн эзлэх хувь	35-аас дээш насны төрөлтийн эзлэх хувь	2500 граммаас доош жинтэй төрсөн хүүхдийн эзлэх хувь
		Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Сумын эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбарт	Гэртээ				
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Архангай	83.9	0.0	0.0	16.0	0.0	0.1	0.1	5.9	13.6	3.9
2	Баян-Өлгий	81.8	0.0	0.0	18.0	0.0	0.1	0.0	1.3	14.6	4.8
3	Баянхонгор	90.3	0.0	0.0	9.5	0.0	0.2	0.0	7.7	13.5	4.7
4	Булган	80.6	0.0	0.0	19.2	0.0	0.3	0.1	5.8	15.6	3.1
5	Говь-Алтай	92.1	0.0	0.0	7.1	0.0	0.8	0.2	4.7	14.9	5.1
6	Говьсүмбэр	99.6	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	4.9	13.6	1.1
7	Дархан-Уул	99.2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.6	0.3	6.3	16.2	3.4
8	Дорноговь	80.6	0.0	18.3	0.8	0.0	0.3	0.1	6.2	15.1	2.2
9	Дорнод	96.3	0.0	0.0	3.3	0.0	0.4	0.0	5.5	17.7	3.0
10	Дундговь	91.3	0.0	0.0	8.5	0.0	0.2	0.0	6.1	11.9	3.1
11	Завхан	63.0	0.0	25.0	11.7	0.0	0.3	0.2	3.5	16.5	4.0
12	Орхон	99.6	0.0	0.0	0.1	0.0	0.3	0.2	4.5	17.6	3.8
13	Өвөрхангай	73.4	0.2	10.6	15.4	0.0	0.4	0.2	6.7	13.9	3.4
14	Өмнөговь	80.6	0.0	0.0	19.1	0.0	0.3	0.1	6.3	13.1	4.7
15	Сүхбаатар	94.8	0.0	0.0	4.8	0.0	0.3	0.1	4.3	15.3	3.5
16	Сэлэнгэ	52.0	0.0	34.5	13.3	0.0	0.1	0.1	4.8	16.5	2.2
17	Төв	77.7	0.0	0.0	21.9	0.0	0.4	0.1	5.2	17.7	3.9
18	Увс	86.9	0.0	0.0	12.6	0.0	0.5	0.2	2.6	14.9	3.8
19	Ховд	83.7	0.0	8.6	7.2	0.0	0.6	0.4	2.7	14.5	4.0
20	Хөвсгөл	81.0	0.0	0.0	18.5	0.0	0.5	0.2	6.0	13.3	3.7
21	Хэнтий	79.9	0.0	8.2	11.7	0.0	0.3	0.1	8.3	16.6	3.0
22	**Аймгийн дундаж**	**84.2**	**0.0**	**4.8**	**10.6**	**0.0**	**0.4**	**0.2**	**5.1**	**15.1**	**3.7**
23	Улаанбаатар	94.7	4.8	0.0	0.0	0.0	0.4	0.1	4.3	18.1	5.1
24	**Улсын дундаж**	**89.7**	**2.5**	**2.3**	**5.0**	**0.0**	**0.4**	**0.1**	**4.7**	**16.7**	**4.4**

1 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ӨРГӨН ВАКЦИНЖУУЛАЛТЫН ХАМРАГДАЛТ, ХУВИАР, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Хамрагдсан хувь			
		СХТ + Геп В +ХиВ-ийн тавт вакцин	Улаанбурхан, гахай хавдар, улаанууд	А.Гепатит	СТ-ийн хоргүйсгүүр
А	Б	1	2	3	4
1	Архангай	99.9	99.0	99.0	98.7
2	Баян-Өлгий	99.8	99.7	99.7	93.4
3	Баянхонгор	98.5	98.3	98.3	74.3
4	Булган	91.4	87.5	87.5	98.0
5	Говь-Алтай	99.6	99.2	99.2	99.4
6	Говьсүмбэр	100.0	100.0	100.0	100.0
7	Дархан-Уул	99.2	100.0	100.0	96.5
8	Дорноговь	99.4	98.3	98.0	94.6
9	Дорнод	99.9	100.0	100.0	95.6
10	Дундговь	98.4	96.0	96.0	99.5
11	Завхан	99.5	99.7	99.7	99.8
12	Орхон	95.9	95.4	95.4	92.7
13	Өвөрхангай	99.1	98.9	98.9	97.9
14	Өмнөговь	99.6	99.0	99.0	99.6
15	Сүхбаатар	100.0	99.9	100.0	96.9
16	Сэлэнгэ	99.3	99.0	90.4	99.8
17	Төв	99.3	99.9	99.9	74.0
18	Увс	99.8	99.8	99.8	93.8
19	Ховд	98.9	98.9	98.9	99.5
20	Хөвсгөл	97.5	98.6	100.0	97.9
21	Хэнтий	98.2	96.4	96.4	94.3
22	**Аймгийн дундаж**	**98.8**	**98.5**	**98.1**	**94.3**
23	Улаанбаатар	98.3	98.3	98.3	92.8
24	**Улсын дундаж**	**98.6**	**98.4**	**98.2**	**93.7**

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ШАТЛАЛААР, 2018 ОН

Эрүүл мэндийн байгууллагууд		№	Удирдах ажилтан	НЭМ-ийн мэргэжилтэн	Үүнээс: статистикч их эмч	Эм зүйч	Био анагаахын мэргэжилтэн	Их эмч -Бүгд	Хүүхэд их эмч	Уламжлалт анагаахын их эмч	Нүүр амны их эмч	Сувилагч бүгд	Дипломын	Бакалаврын	Туслах	Эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан-Бүгд	Эх баригч	Багийн бага эмч	Бусад бага эмч	Лаборант	Техникч	Эм найрлагч	Бусад	Мэдээллийн технологийн инженер	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженер	Бусад дэд мэргэжилтэн	Бусад ажилтан	Нийт ажиллагчид	
																												Бүгд	Үүнээс: Эмэгтэй
А		Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Анхдагч шатлалын эмнэлгүүд	Бүгд	1	60	142	5	31	1	2044	1842	164	38	2814	1767	961	86	2388	378	920	553	273	3	171	90	0	0	241	2800	10521	8530
	Бага эмчийн ортой салбар	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	5	2	0	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	8	21	16
	Их эмчийн ортой салбар	3	0	0	0	0	0	10	8	2	0	25	21	4	0	10	2	2	5	0	0	1	0	0	0	0	33	78	56
	Өрхийн эрүүл мэндийн төв	4	56	106	3	0	1	1000	936	63	1	940	582	348	10	91	21	13	48	8	0	0	1	0	0	107	465	2766	2455
	Тосгоны эмнэлэг	5	2	1	0	1	0	55	48	3	4	96	66	30	0	65	15	6	21	12	0	11	0	0	0	23	130	373	289
	Сумын эрүүл мэндийн төв	6	1	30	1	26	0	742	654	78	10	1461	919	481	61	1873	279	754	409	214	1	141	75	0	0	66	1774	5973	4713
	Сум дундын эмнэлэг	7	1	5	1	4	0	237	196	18	23	285	174	96	15	343	61	139	70	39	2	18	14	0	0	45	390	1310	1001
Хоёрдогч шатлалын эмнэлгүүд	Бүгд	8	128	131	27	70	9	2197	2016	76	105	2931	1657	1197	77	1104	259	13	238	316	97	68	113	52	43	343	2044	9052	7693
	Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	9	84	94	9	33	0	869	781	38	50	981	496	444	41	327	44	0	67	105	36	20	55	24	17	168	677	3274	2819
	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	10	7	6	2	5	2	165	147	12	6	167	107	56	4	115	34	13	30	20	7	6	5	2	3	19	163	654	545
	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	11	37	31	16	32	7	1163	1088	26	49	1783	1054	697	32	662	181	0	141	191	54	42	53	26	23	156	1204	5124	4329
Гуравдагч шатлалын эмнэлгүүд	Бүгд	12	68	113	22	109	36	1739	1648	43	48	2765	1131	1460	174	771	158	0	78	213	173	37	112	51	55	334	1997	8038	6675
	Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	13	14	10	5	20	5	481	442	12	27	730	383	321	26	279	89	0	41	78	28	13	30	12	10	47	442	2050	1737
	Төв эмнэлэг, Тусгай мэргэжлийн төвүүд	14	54	103	17	89	31	1258	1206	31	21	2035	748	1139	148	492	69	0	37	135	145	24	82	39	45	287	1555	5988	4938
Амаржих газрууд		15	13	14	1	9	0	198	195	3	0	203	78	93	32	214	162	0	17	17	3	3	12	6	5	50	215	927	809
Төмөр замын салбар эмнэлгүүд		16	0	0	0	0	0	5	5	0	0	3	3	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	12	10
Ортой хувийн эмнэлэг		17	147	33	17	71	24	1379	1127	202	50	1499	798	663	38	473	38	0	65	122	98	43	107	31	30	521	1226	5434	4411
Үүдэн хувийн эмнэлэг (клиник)		18	233	22	0	10	56	2315	1154	167	994	981	479	395	107	523	3	0	62	105	209	1	143	20	24	453	647	5284	4371
Эрүүл мэндийн яам		19	18	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	4	8	96	71
Эрдэм шинжилгээний байгууллагууд		20	12	51	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	8	17	103	80
Эрүүл мэндийн газар		21	44	303	17	12	1	25	22	2	1	22	10	12	0	49	0	0	39	2	0	3	5	21	4	153	152	786	568
Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв		22	8	37	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	6	11	8	80	56
Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төв, салбар төвүүд		23	14	3	1	0	6	49	46	3	0	8	6	1	1	78	0	0	15	48	0	0	15	3	1	88	106	356	210
Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төв, аймаг дүүрэг дэх цусны төвүүд		24	5	2	1	0	1	10	10	0	0	22	13	9	0	8	0	0	0	5	1	0	2	2	1	10	10	71	53
Яаралтай тусламжийн төв, дүүргүүд дэх салбар		25	4	1	1	1	0	168	168	0	0	25	21	4	0	10	0	0	0	0	0	10	0	1	1	31	164	406	165
Сувилал		26	49	11	4	2	0	284	153	129	2	295	184	97	14	78	0	0	42	3	3	2	28	9	6	187	767	1688	1258
Эм ханган нийлүүлэх байгууллага		27	17	0	0	107	1	21	20	0	1	1	0	1	0	121	0	0	0	0	0	121	0	1	4	40	120	433	339
Эмийн үйлдвэр		28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Хувийн эмийн сан		29	134	0	0	1699	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1454	0	0	1	0	0	1453	0	7	0	450	989	4734	4264
Бусад		30	40	16	4	5	2	125	65	36	24	148	90	55	3	59	0	0	13	12	11	7	16	4	2	69	218	688	527
Эрүүл мэндийн салбарын ажиллагчид бүгд		31	994	942	100	2126	157	10560	8472	825	1263	11717	6237	4948	532	7332	998	933	1125	1116	598	1919	643	216	182	2993	11490	48709	40090
Улсын анагаах ухааны сургууль, коллеж		32	27	4	0	10	23	89	69	11	9	33	13	17	3	18	4	0	3	5	3	1	2	10	1	562	93	870	636
Хувийн анагаах ухааны сургууль, коллеж		33	57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	6	0	403	104	572	378
Бусад эмнэлгүүд /хилийн цэрэг, хорихын эмнэлэг, Батлан хамгаалах, хууль сахиулах алба хаагчдын нэгдсэн эмнэлэг, төмөр замын төв эмнэлэг		34	4	2	2	0	0	89	85	4	0	84	56	28	0	68	0	0	47	3	0	3	15	0	0	1	24	272	198
Бусад (Сургууль, цэцэрлэг, уул уурхай, үйлдвэр, албан газар гэх мэт)		35	23	32	5	24	0	431	382	27	22	510	231	274	5	406	12	0	302	36	24	11	21	6	6	70	343	1851	1513
Бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид бүгд		36	111	38	7	34	23	609	536	42	31	627	300	319	8	494	16	0	352	46	27	15	38	22	7	1036	564	3565	2725
Нийт дүн		37	1105	980	107	2160	180	11169	9008	867	1294	12344	6537	5267	540	7826	1014	933	1477	1162	625	1934	681	238	189	4029	12054	52274	42815

10 000 ХҮН АМД НОГДОХ ИХ ЭМЧ, МЭРГЭЖЛЭЭР, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Хүний их эмч -Бүгд	Ерөнхий мэргэжлийн	Үндсэн ба тусгай мэргэжлийн	Үүнээс																									Улаанбаатар анагаахын	Нүүр амны	Бүгд
					Дотрын	Хүүхдийн	Үүнээс: Нярайн	Мэс заслын	Гэмтлийн	Сэхээн амьдруулахын	Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	Мэдрэлийн	Эх барих эмэгтэйчүүдийн	Хавдрын	Сэтгэцийн	Нүдний	Чих хамар хоолойн	Арьсны	Харшлын	Халдвартын	Сүрьеэгийн	ДОХ/БЗДХ-ын	Сэргээн засахын	Хөнгөвчлөхийн	Настны	Эмгэг судлалын	Дүрс оношилгооны	Лабораторын	Бусад			
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1	Архангай	16.2	5.9	10.4	1.7	2.4	0.2	0.8	0.1	0.0	0.4	0.4	1.8	0.1	0.2	0.1	0.2	0.1	0.0	0.7	0.3	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.5	0.6	0.0	2.0	1.2	19.4
2	Баян-Өлгий	18.6	6.8	11.8	2.2	1.4	0.2	1.2	0.3	0.0	0.5	0.4	2.3	0.2	0.2	0.3	0.5	0.3	0.0	0.6	0.4	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.3	0.2	0.8	1.1	1.1	20.7
3	Баянхонгор	18.0	6.5	11.5	1.9	2.1	0.2	0.8	0.3	0.0	0.7	0.6	1.9	0.2	0.1	0.3	0.2	0.1	0.1	0.6	0.2	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.5	0.3	0.3	3.4	1.6	23.0
4	Булган	15.2	6.1	9.0	1.1	1.1	0.2	0.6	0.2	0.2	0.6	0.5	1.3	0.2	0.0	0.2	0.3	0.2	0.0	0.8	0.3	0.2	0.0	0.0	0.2	0.2	0.5	0.2	0.8	1.9	0.8	17.9
5	Говь-Алтай	29.7	11.8	18.0	2.6	2.6	0.3	1.4	0.5	0.2	0.5	0.7	2.1	0.3	0.2	0.5	0.5	0.3	0.2	0.9	0.2	0.2	0.3	0.0	0.2	0.5	0.7	0.9	1.9	1.4	2.2	33.4
6	Говьсүмбэр	33.8	13.8	20.1	2.3	1.7	0.6	1.1	0.0	0.6	1.1	1.1	2.3	0.6	0.0	0.6	1.1	0.0	0.0	1.1	0.6	0.6	0.6	0.0	0.6	0.6	1.7	1.1	1.7	1.1	1.1	36.1
7	Дархан-Уул	20.9	8.1	12.8	2.1	1.6	0.3	0.7	0.5	0.1	0.6	1.0	1.2	0.1	0.4	0.3	0.5	0.4	0.0	1.3	0.5	0.1	0.4	0.2	0.0	0.2	0.5	0.4	0.5	1.6	3.9	26.3
8	Дорноговь	31.2	13.5	17.7	2.8	2.0	0.3	1.3	0.6	0.1	0.6	0.4	2.5	0.3	0.1	0.6	0.9	0.3	0.0	1.3	0.4	0.4	0.3	0.0	0.0	0.1	1.3	1.0	1.2	2.2	1.7	35.1
9	Дорнод	20.6	6.8	13.8	1.7	1.6	0.1	1.0	0.4	0.4	0.5	0.6	1.7	0.2	0.4	0.5	0.4	0.2	0.0	1.2	0.6	0.2	0.4	0.0	0.1	0.1	1.0	0.6	0.7	0.9	1.7	23.2
10	Дундговь	27.0	15.9	11.2	1.3	1.5	0.2	0.6	0.2	0.0	0.2	0.6	1.5	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.0	1.1	0.4	0.2	0.2	0.0	0.2	0.2	1.3	0.2	0.9	0.9	1.5	29.4
11	Завхан	21.5	8.0	13.5	1.8	2.9	0.4	0.7	0.4	0.1	0.8	1.0	1.9	0.1	0.3	0.1	0.3	0.1	0.0	0.8	0.3	0.1	0.3	0.1	0.1	0.3	0.6	0.4	0.3	1.8	1.2	24.5
12	Орхон	27.4	6.9	20.5	3.2	1.9	0.7	1.6	1.2	0.4	1.0	1.0	2.1	0.2	0.6	0.8	0.4	0.2	0.0	0.5	0.2	0.1	0.6	0.1	0.1	0.2	1.9	1.0	1.8	2.9	3.2	33.6
13	Өвөрхангай	17.9	5.9	12.0	1.9	1.8	0.2	0.9	0.4	0.1	0.7	0.9	1.7	0.1	0.2	0.3	0.3	0.3	0.0	0.8	0.2	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.5	0.3	0.7	3.2	1.7	22.8
14	Өмнөговь	24.6	7.7	16.9	2.4	3.4	0.3	1.3	0.6	0.0	0.7	0.4	1.9	0.1	0.3	0.6	0.3	0.0	0.1	1.2	0.4	0.1	0.3	0.0	0.1	0.6	0.9	0.4	1.0	1.8	2.8	29.2
15	Сүхбаатар	23.4	8.9	14.5	2.3	2.4	0.3	0.8	0.3	0.0	0.8	0.3	2.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.0	1.1	0.3	0.2	0.3	0.0	0.2	0.2	0.8	0.5	0.6	0.5	1.5	25.3
16	Сэлэнгэ	19.4	8.3	11.1	1.4	2.2	0.2	0.9	0.3	0.3	0.3	0.5	1.5	0.1	0.2	0.1	0.6	0.2	0.0	1.2	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.3	0.5	0.8	0.0	2.0	1.7	23.0
17	Төв	19.0	7.6	11.4	1.5	2.1	0.1	0.6	0.5	0.1	0.2	0.8	1.4	0.1	0.2	0.3	0.2	0.2	0.0	1.3	0.5	0.3	0.3	0.1	0.1	0.1	0.4	0.4	0.3	3.4	0.5	22.9
18	Увс	18.4	7.8	10.6	1.6	1.2	0.2	0.8	0.2	0.0	0.5	0.5	1.7	0.1	0.2	0.4	0.2	0.1	0.1	0.7	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.5	0.5	0.7	1.7	1.7	21.8
19	Ховд	23.3	7.5	15.8	2.5	2.5	0.6	1.5	0.7	0.8	0.1	0.7	2.3	0.3	0.3	0.2	0.5	0.1	0.1	0.6	0.3	0.2	0.2	0.1	0.0	0.5	0.9	0.7	0.2	1.9	1.9	27.2
20	Хөвсгөл	15.8	4.6	11.2	1.8	2.6	0.3	0.7	0.2	0.1	0.3	0.5	1.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.0	0.6	0.2	0.2	0.3	0.1	0.1	0.2	0.6	0.2	1.0	2.5	1.3	19.5
21	Хэнтий	20.7	7.7	13.0	1.3	2.6	0.5	0.8	0.5	0.0	1.2	0.5	1.6	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.0	1.2	0.3	0.3	0.1	0.1	0.1	0.3	0.5	0.5	0.3	2.0	0.8	23.4
22	**Аймгийн дундаж**	**21.0**	**7.7**	**13.3**	**2.0**	**2.1**	**0.3**	**0.9**	**0.4**	**0.2**	**0.6**	**0.6**	**1.8**	**0.2**	**0.2**	**0.3**	**0.4**	**0.2**	**0.0**	**0.9**	**0.3**	**0.2**	**0.2**	**0.1**	**0.1**	**0.2**	**0.7**	**0.5**	**0.7**	**2.0**	**1.7**	**24.7**
23	Улаанбаатар	37.6	7.5	30.1	4.9	2.4	0.6	2.5	1.2	0.5	1.6	1.5	3.4	0.3	0.7	0.8	0.8	0.9	0.1	1.1	0.3	0.3	0.7	0.2	0.1	0.3	2.8	1.9	1.6	3.6	7.0	48.2
24	**Улсын дундаж**	**28.5**	**7.6**	**20.9**	**3.3**	**2.2**	**0.4**	**1.6**	**0.8**	**0.3**	**1.0**	**1.0**	**2.5**	**0.2**	**0.5**	**0.5**	**0.5**	**0.5**	**0.1**	**1.0**	**0.3**	**0.2**	**0.4**	**0.1**	**0.1**	**0.2**	**1.6**	**1.1**	**1.1**	**2.7**	**4.1**	**35.4**

Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагсад, 10 000 хүн амд, 2009-2018 он

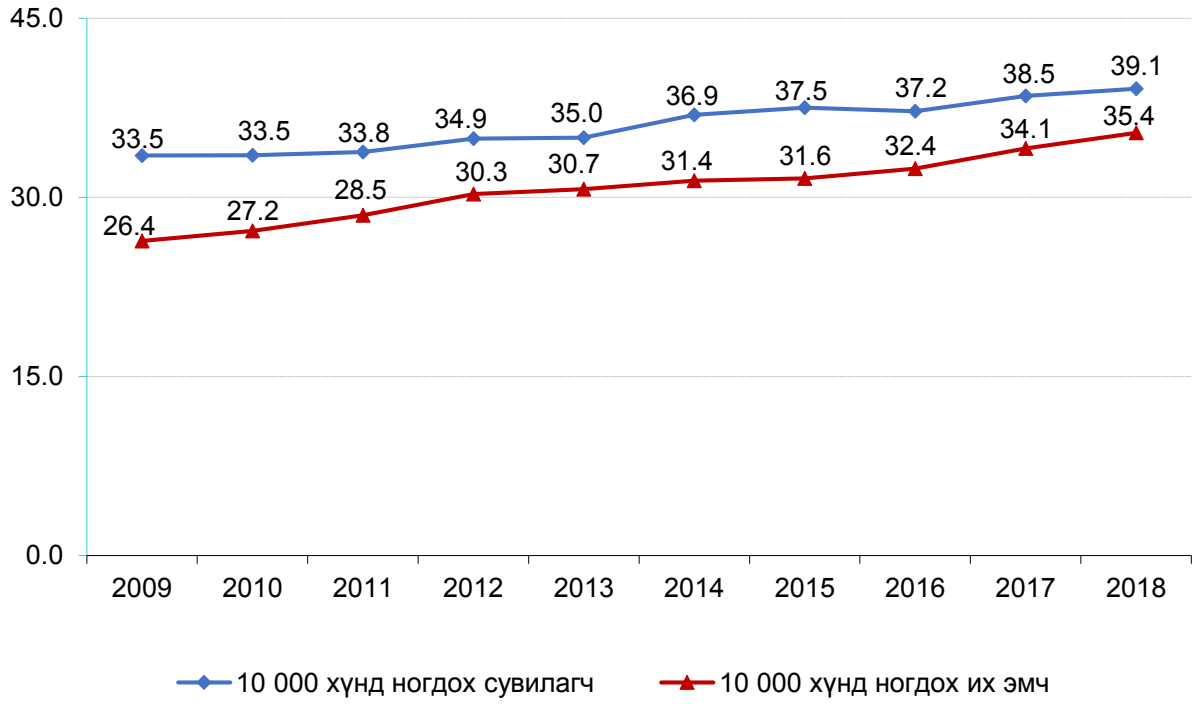

10 000 хүн амд ногдох их эмч, мэргэжлээр, 2009-2018 он

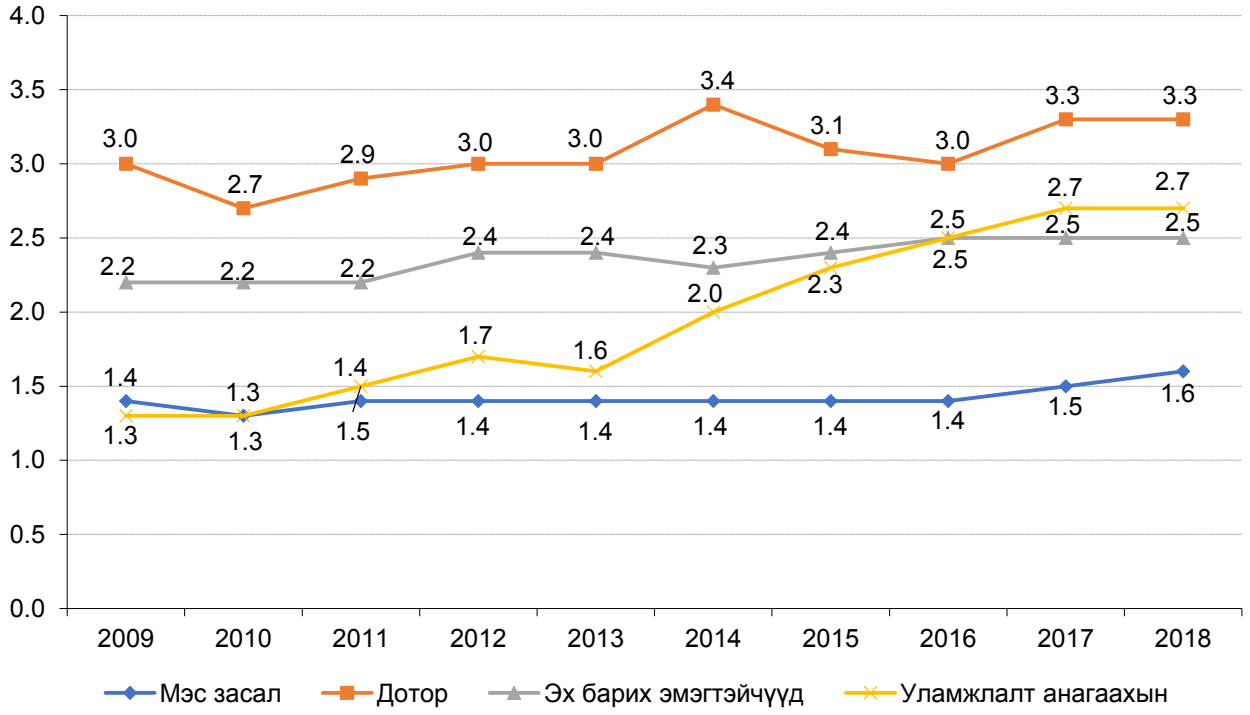

10 000 ХҮН АМД НОГДОХ СУВИЛАГЧ, МЭРГЭЖЛЭЭР, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Сувилагч-Бүгд	Ерөнхий мэргэжлийн	Үндсэн ба төрөлжсөн мэргэжлийн	Үүнээс																						Улаанжалт анагаахын сувилагч	Нүүр амны сувилагч	Бүгд
					Дотрын	Хүүхдийн	Үүнээс: Нярайн	Мэс заслын	Гэмтлийн	Сэхээн амьдруулахын	Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	Мэдрэлийн	Эх барих эмэгтэйчүүдийн	Хавдрын	Сэтгэцийн	Нүдний	Чих хамар хоолойн	Арьсны	Харшлийн	Халдвартын	Сурьеэгийн	ДОХ/БЭДХ-ын	Сэргээн засах эмчилгээний	Хөнгөвчлөх эмчилгээний	Настны	Бусад			
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1	Архангай	28.4	18.2	10.2	1.2	2.1	0.9	1.7	0.0	1.0	0.2	0.6	0.4	0.1	0.5	0.1	0.1	0.0	0.0	1.4	0.6	0.1	0.5	0.2	0.0	0.0	1.4	0.2	**30.0**
2	Баян-Өлгий	30.9	20.2	10.7	0.0	2.5	1.8	1.9	0.1	0.4	0.7	0.3	0.1	0.0	0.2	0.2	0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.8	0.2	0.1	3.0	0.9	0.2	**31.9**
3	Баянхонгор	32.8	20.2	12.6	0.0	2.4	1.0	1.9	0.3	0.7	1.7	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.3	0.0	0.0	0.8	0.0	0.3	0.9	0.7	0.1	1.7	0.8	0.3	**33.9**
4	Булган	29.4	16.8	12.6	1.5	1.9	1.0	2.4	0.0	0.0	1.0	0.8	0.2	0.0	0.6	0.2	0.2	0.2	0.0	1.8	0.8	0.0	0.0	0.2	0.0	1.8	1.3	0.2	**30.9**
5	Говь-Алтай	42.2	20.9	21.3	1.9	5.2	1.9	1.9	0.5	0.5	1.7	1.0	0.0	0.3	0.5	0.2	0.2	0.0	0.2	2.9	1.2	0.2	1.2	0.3	0.2	2.4	1.9	0.0	**44.1**
6	Говьсүмбэр	36.1	17.8	18.3	2.3	4.6	2.3	1.7	0.0	0.6	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0	2.9	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	2.9	0.6	0.6	**37.3**
7	Дархан-Уул	33.8	11.0	22.8	1.5	3.7	0.8	1.3	1.1	0.0	1.8	0.8	1.0	0.0	1.7	0.2	0.6	0.1	0.0	2.3	1.2	0.1	1.5	0.2	0.5	4.7	1.0	0.8	**35.5**
8	Дорноговь	35.4	19.2	16.3	0.3	2.0	0.9	2.5	0.4	0.3	1.9	0.3	0.1	0.0	0.0	0.3	0.1	0.1	0.0	1.3	0.4	0.1	1.7	0.3	0.1	4.4	0.6	0.3	**36.3**
9	Дорнод	33.5	17.6	15.9	2.5	1.7	0.6	1.6	0.5	1.0	0.4	0.7	0.5	0.5	1.1	0.7	0.2	0.6	0.0	2.6	1.1	0.0	1.2	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	**34.5**
10	Дундговь	32.4	19.1	13.3	1.9	4.1	1.3	2.1	0.2	0.9	0.4	0.9	0.0	0.2	0.2	0.2	0.2	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	0.4	0.2	0.0	0.2	0.4	0.2	**33.0**
11	Завхан	36.1	18.9	17.2	0.6	5.0	1.8	2.8	0.4	1.0	1.2	0.1	0.1	0.7	0.3	0.3	0.1	0.0	0.0	0.8	0.3	0.3	0.8	0.7	0.1	2.2	2.3	0.3	**38.7**
12	Орхон	39.4	26.6	12.9	0.6	1.5	0.8	2.1	0.5	1.5	2.2	0.1	0.4	0.1	0.2	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	1.6	0.2	0.0	1.7	2.3	0.8	**42.6**
13	Өвөрхангай	26.6	13.7	12.9	1.5	2.6	1.0	1.7	0.6	0.5	1.4	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3	0.4	0.0	0.0	0.6	0.1	0.0	0.2	0.3	0.1	2.5	1.6	0.3	**28.6**
14	Өмнөговь	27.0	11.0	16.0	1.2	3.6	1.2	2.2	0.6	0.7	0.7	0.4	0.0	0.1	0.3	0.1	0.1	0.0	0.0	1.0	0.1	0.1	0.4	0.1	0.1	4.0	0.6	0.3	**27.9**
15	Сүхбаатар	35.3	18.9	16.5	0.5	3.1	0.8	1.0	0.2	0.6	0.6	0.3	0.2	0.0	1.0	0.2	0.2	0.0	0.0	0.8	0.3	0.0	1.9	0.0	0.2	5.8	0.2	0.3	**35.8**
16	Сэлэнгэ	28.2	18.6	9.5	0.1	2.7	1.3	1.4	0.2	0.2	1.6	0.0	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3	0.0	0.0	0.3	0.2	0.1	0.7	0.1	0.1	1.0	1.2	0.6	**29.9**
17	Төв	29.3	18.0	11.3	1.1	2.2	0.5	0.9	0.1	0.2	0.4	0.4	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	1.4	0.6	0.1	1.8	0.0	0.0	2.0	1.2	0.2	**30.7**
18	Увс	32.7	20.3	12.4	0.2	3.5	1.0	1.6	0.8	0.7	0.6	0.2	1.3	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.0	1.2	0.6	0.2	0.5	0.2	0.2	0.4	1.1	0.4	**34.2**
19	Ховд	32.2	14.7	17.5	0.0	4.2	2.3	3.1	0.3	0.3	1.5	0.5	2.0	0.2	1.0	0.2	0.2	0.5	0.0	0.2	0.0	0.2	0.3	0.1	0.1	2.6	1.6	0.5	**34.2**
20	Хөвсгөл	28.1	9.4	18.7	1.4	3.2	0.8	1.8	0.0	0.6	0.8	0.8	0.5	0.1	0.6	0.1	0.1	0.3	0.0	1.0	0.5	0.0	2.0	0.1	0.2	5.1	1.4	0.3	**29.8**
21	Хэнтий	30.2	19.9	10.3	0.8	2.2	0.8	1.7	0.0	0.9	0.5	0.7	0.5	0.1	0.1	0.1	0.7	0.0	0.0	0.3	0.1	0.1	0.8	0.1	0.0	0.8	0.9	0.3	**31.4**
22	**Аймгийн дундаж**	**31.8**	**17.4**	**14.5**	**0.9**	**2.9**	**1.1**	**1.8**	**0.3**	**0.6**	**1.1**	**0.4**	**0.4**	**0.1**	**0.5**	**0.2**	**0.2**	**0.1**	**0.0**	**1.1**	**0.4**	**0.1**	**1.0**	**0.2**	**0.1**	**2.4**	**1.2**	**0.3**	**33.4**
23	Улаанбаатар	41.9	13.0	28.8	6.3	3.5	1.2	3.5	0.4	1.4	2.7	0.8	1.6	0.5	0.7	0.4	0.5	0.4	0.0	1.4	0.5	0.2	1.7	0.3	0.1	2.6	1.4	2.6	**45.9**
24	**Улсын дундаж**	**36.4**	**15.4**	**21.0**	**3.4**	**3.2**	**1.1**	**2.6**	**0.4**	**0.9**	**1.8**	**0.6**	**0.9**	**0.3**	**0.6**	**0.3**	**0.4**	**0.2**	**0.0**	**1.2**	**0.4**	**0.2**	**1.3**	**0.2**	**0.1**	**2.5**	**1.3**	**1.4**	**39.1**

ДУНДАЖ ОР ХОНОГ, ТАСГААР, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Эмнэлгийн тасгаар																							Бүгд
		Дотор	Мэс засал	Төрөх	Эмэгтэйчүүд	Хүүхэд	Халдварт	Арьс харшил	Сүрьеэ	Мэдрэл	Сэтгэц	Гэмтэл	Нефролог	Уролог	Эрчимт эмчилгээ, сэхээн амьдруулах	Нүд	Чих, хамар хоолой	Шүд	Эрүү нүүр	Хавдар	Уламжлалт эмчилгээ	БЗДХ	Хөнгөвчлөх эмчилгээ	Бусад	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	**24**
1	Архангай	7.5	5.7	4.1	7.2	6.6	8.3	0.0	21.0	8.5	10.1	6.6	0.0	0.0	0.0	4.0	7.2	0.0	6.0	8.5	8.7	0.0	0.0	0.0	**6.9**
2	Баян-Өлгий	7.4	6.4	4.6	5.4	5.9	12.3	7.6	43.0	8.1	9.4	6.6	0.0	0.0	0.0	8.4	7.7	0.0	7.5	5.9	8.1	0.0	7.9	8.4	**7.0**
3	Баянхонгор	7.2	6.4	5.5	4.8	6.9	7.0	7.4	26.2	8.3	7.8	8.4	0.0	0.0	0.0	7.1	5.5	0.0	5.7	6.6	7.7	0.0	7.6	7.0	**6.9**
4	Булган	6.9	6.2	5.3	8.3	6.2	9.5	8.7	17.1	8.3	8.5	0.0	0.0	0.0	0.0	5.9	4.9	0.0	5.6	6.7	7.7	0.0	0.0	0.0	**7.0**
5	Говь-Алтай	8.0	5.5	4.0	6.6	7.2	7.8	9.8	16.2	8.1	8.3	9.4	0.0	0.0	0.0	4.3	7.2	0.0	5.3	0.0	7.2	0.0	7.2	0.0	**7.3**
6	Говьсүмбэр	8.4	7.2	5.0	6.1	6.0	11.3	7.3	0.0	8.1	0.0	7.4	0.0	0.0	0.0	0.0	7.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.6	9.0	**7.2**
7	Дархан-Уул	7.7	4.7	4.1	5.2	6.1	8.6	8.0	31.4	8.6	9.9	7.9	0.0	0.0	0.0	4.8	5.7	0.0	5.4	6.2	9.0	0.0	5.8	0.0	**7.1**
8	Дорноговь	8.1	5.9	4.4	3.8	6.4	9.6	0.0	39.8	8.4	7.2	6.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.9	0.0	7.4	6.7	**7.1**
9	Дорнод	7.5	5.9	4.3	6.0	6.1	7.6	9.6	39.3	8.8	10.5	7.6	0.0	0.0	0.0	8.6	7.1	0.0	0.0	7.9	8.9	0.0	9.5	0.0	**7.4**
10	Дундговь	8.0	6.0	4.7	5.2	6.7	8.5	8.5	33.3	8.6	4.1	6.0	0.0	0.0	0.0	6.3	6.2	0.0	6.9	6.1	8.0	0.0	8.4	0.0	**7.2**
11	Завхан	8.0	5.5	5.3	7.0	6.5	8.2	9.0	25.2	8.9	8.8	6.7	0.0	0.0	0.0	2.9	5.3	0.0	5.6	0.0	8.6	0.0	0.0	0.0	**7.5**
12	Орхон	7.3	4.9	4.6	6.8	6.4	8.5	0.0	24.6	8.4	8.4	8.6	0.0	0.0	0.0	4.0	6.6	0.0	0.0	0.0	8.4	0.0	8.6	5.7	**7.1**
13	Өвөрхангай	7.6	6.6	2.9	8.8	6.5	7.2	8.5	27.2	9.1	9.7	9.6	0.0	0.0	0.0	6.1	6.8	0.0	7.0	8.5	8.3	0.0	8.1	0.0	**7.1**
14	Өмнөговь	7.9	5.5	3.5	3.8	5.8	6.5	9.2	21.6	9.3	6.3	6.6	0.0	0.0	0.0	5.5	5.5	0.0	3.4	0.0	8.0	0.0	9.4	6.6	**6.5**
15	Сүхбаатар	8.5	5.6	4.4	5.4	7.6	8.3	8.8	31.4	8.8	9.9	7.2	0.0	0.0	0.0	8.4	6.1	0.0	5.8	8.4	9.4	0.0	0.0	0.0	**7.7**
16	Сэлэнгэ	8.2	6.4	3.8	6.8	6.7	7.6	8.8	45.2	9.7	9.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	28.2	0.0	7.3	21.9	8.9	0.0	8.2	9.2	**7.7**
17	Төв	7.4	7.0	5.9	4.7	6.4	9.1	9.0	39.3	8.6	0.0	8.7	0.0	0.0	0.0	7.0	8.2	0.0	6.9	7.7	9.0	0.0	0.0	37.8	**7.5**
18	Увс	7.4	5.6	3.7	6.3	6.3	8.1	9.6	10.2	8.6	10.8	6.2	0.0	0.0	0.0	5.9	5.5	0.0	6.2	7.4	9.2	0.0	0.0	0.0	**6.4**
19	Ховд	7.6	6.6	3.9	7.7	6.7	9.1	8.6	12.5	9.0	11.2	8.8	0.0	0.0	0.0	5.2	7.2	0.0	6.2	0.0	7.6	0.0	6.8	9.1	**7.3**
20	Хөвсгөл	7.5	4.6	2.7	5.9	6.2	7.0	7.6	33.8	7.3	12.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10.1	0.0	6.5	0.0	**6.6**
21	Хэнтий	7.6	6.9	5.0	8.2	7.0	9.2	8.9	18.0	8.9	0.0	7.5	0.0	0.0	0.0	8.7	8.2	0.0	0.0	8.4	7.7	0.0	8.6	9.0	**7.4**
22	**Аймгийн дундаж**	7.6	5.8	4.2	6.0	6.5	8.3	8.5	28.7	8.5	9.5	7.8	0.0	0.0	0.0	6.0	7.1	0.0	6.5	7.6	8.4	0.0	7.8	7.2	7.1
23	Улаанбаатар	7.5	6.0	3.8	6.9	6.2	7.1	8.7	29.2	7.7	27.0	8.6	8.9	5.8	0.0	3.8	5.8	0.0	5.1	5.2	8.0	0.0	6.7	8.0	**7.1**
24	**Улсын дундаж**	7.6	5.9	3.9	6.4	6.3	7.6	8.6	29.0	8.0	19.6	8.4	8.9	5.8	0.0	4.4	6.3	0.0	5.4	5.6	8.2	0.0	7.2	7.7	7.1

ЭМНЭЛГИЙН ОРНЫ АШИГЛАЛТ, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Бүгд				Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэг				Хөдөөгийн эмнэлэг			
		Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Архангай	279.4	84.7	6.9	40.3	309.1	93.7	7.3	42.6	237.0	71.8	6.4	37.1
2	Баян-Өлгий	240.5	72.9	7.0	34.5	261.3	79.2	7.4	35.5	200.0	60.6	6.1	32.6
3	Баянхонгор	244.8	74.2	6.9	35.4	278.0	84.2	7.0	39.8	186.0	56.4	6.7	27.6
4	Булган	233.7	70.8	7.0	33.5	266.4	80.7	7.4	36.0	189.5	57.4	6.3	30.1
5	Говь-Алтай	230.4	69.8	7.3	31.5	271.5	82.3	7.4	36.6	178.4	54.1	7.1	25.1
6	Говьсүмбэр	299.3	90.7	7.2	41.6	314.4	95.3	7.3	43.2	236.1	71.6	6.8	34.7
7	Дархан-Уул	292.1	88.5	7.1	40.9	295.3	89.5	7.1	41.4	255.1	77.3	7.1	35.7
8	Дорноговь	245.7	74.4	7.1	34.5	264.5	80.2	7.2	36.6	213.6	64.7	6.9	30.9
9	Дорнод	256.7	77.8	7.4	34.5	269.2	81.6	7.8	34.5	210.8	63.9	6.1	34.7
10	Дундговь	259.2	78.6	7.2	36.0	303.2	91.9	7.3	41.3	186.1	56.4	6.8	27.2
11	Завхан	227.4	68.9	7.5	30.3	270.8	82.1	7.9	34.3	180.5	54.7	7.0	25.9
12	Орхон	247.4	75.0	7.1	34.8	248.2	75.2	7.1	34.9	195.0	59.1	7.3	26.8
13	Өвөрхангай	210.1	63.7	7.1	29.6	253.1	76.7	7.4	34.1	168.0	50.9	6.7	25.1
14	Өмнөговь	147.1	44.6	6.5	22.6	142.1	43.1	6.5	21.8	157.9	47.8	6.5	24.3
15	Сүхбаатар	262.8	79.6	7.7	34.2	313.5	95.0	7.8	40.1	187.3	56.8	7.4	25.4
16	Сэлэнгэ	221.2	67.0	7.7	28.7	265.1	80.3	8.2	32.2	193.2	58.5	7.3	26.5
17	Төв	230.5	69.9	7.5	30.7	248.0	75.2	8.2	30.2	212.7	64.5	6.8	31.2
18	Увс	229.3	69.5	6.4	35.9	225.2	68.3	6.3	35.9	235.8	71.5	6.6	35.8
19	Ховд	307.0	93.0	7.3	42.3	327.0	99.1	7.6	43.1	270.8	82.1	6.7	40.7
20	Хөвсгөл	221.2	67.0	6.6	33.5	259.7	78.7	6.8	38.5	160.3	48.6	6.3	25.6
21	Хэнтий	252.9	76.6	7.4	34.1	250.6	75.9	7.8	32.2	256.2	77.6	7.0	36.6
22	**Аймгийн дундаж**	**240.3**	**72.8**	**7.1**	**33.8**	**263.8**	**80.0**	**7.3**	**36.1**	**199.0**	**60.3**	**6.7**	**29.6**
23	Улаанбаатар	276.0	83.6	7.1	39.0	276.3	83.7	7.1	39.0	228.5	69.2	6.6	34.5
24	**Улсын дундаж**	**258.7**	**78.4**	**7.1**	**36.5**	**271.6**	**82.3**	**7.2**	**37.9**	**199.5**	**60.4**	**6.7**	**29.7**

ЭМНЭЛГИЙН ОРНЫ ТОО, ТАСГААР, 10 000 ХҮН АМД, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Эмнэлгийн тасгаар																							Бүгд
		Дотор	Мэс засал	Төрөх	Эмэгтэйчүүд	Хүүхэд	Халдварт	Арьс харшил	Сүрьеэ	Мэдрэл	Сэтгэц	Гэмтэл	Нефролог	Уролог	Эрчимт эмчилгээ, сэхээн амьдруулах	Нүд	Чих, хамар хоолой	Шүд	Эрүү нүүр	Хавдар	Уламжлалт эмчилгээ	БЗДХ	Хөнгөвчлөх эмчилгээ	Бусад	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Архангай	22.2	2.6	6.8	2.9	9.1	3.4	0.0	0.7	2.9	0.6	1.0	0.0	0.0	0.2	0.2	0.2	0.0	0.2	0.4	0.6	0.0	0.0	0.0	**54.3**
2	Баян-Өлгий	28.1	4.4	7.4	2.9	7.9	2.1	1.0	1.0	5.2	1.5	1.0	0.0	0.0	0.8	1.0	1.8	0.0	1.1	0.6	1.8	0.0	1.5	6.1	**76.9**
3	Баянхонгор	20.8	2.3	6.8	3.5	11.7	3.5	1.1	0.9	5.1	1.3	1.1	0.0	0.0	0.6	1.3	0.1	0.0	0.1	0.2	3.4	0.0	0.9	2.4	**67.3**
4	Булган	20.8	4.2	5.5	3.2	9.2	4.5	0.8	1.1	4.7	0.6	0.0	0.0	0.0	0.3	0.2	0.2	0.0	0.2	0.3	4.2	0.0	0.0	0.6	**60.7**
5	Говь-Алтай	26.8	5.9	7.4	3.8	11.9	7.3	1.0	0.7	5.4	0.3	1.7	0.0	0.0	0.7	0.3	0.3	0.0	0.3	0.0	4.0	0.0	0.7	0.0	**78.6**
6	Говьсүмбэр	21.2	5.7	4.0	6.9	12.0	4.0	2.3	0.0	4.6	0.0	2.9	0.0	0.0	0.6	0.0	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	2.9	**71.1**
7	Дархан-Уул	20.4	3.6	3.9	3.7	10.8	2.1	2.5	2.5	5.0	2.1	3.3	0.0	0.0	0.8	0.5	1.7	0.0	0.4	0.2	9.1	0.0	1.3	0.0	**73.9**
8	Дорноговь	20.8	4.2	5.4	3.0	12.5	3.8	0.0	1.5	8.0	1.7	0.3	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.5	0.0	1.9	1.7	**71.3**
9	Дорнод	20.0	2.7	7.8	2.5	8.9	4.0	1.2	3.7	4.0	2.2	1.9	0.0	0.0	1.0	1.2	0.4	0.0	0.0	0.7	3.1	0.0	1.1	2.5	**68.8**
10	Дундговь	22.7	2.6	7.7	1.5	13.3	4.7	0.6	1.1	2.1	0.2	1.5	0.0	0.0	1.1	0.2	0.4	0.0	0.2	0.2	4.9	0.0	1.1	0.0	**66.3**
11	Завхан	29.3	4.3	8.0	2.3	11.3	5.0	0.8	1.1	7.3	1.5	0.7	0.0	0.0	0.7	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	5.1	0.0	1.0	0.0	**78.8**
12	Орхон	20.8	4.3	7.7	2.0	5.8	3.9	0.0	1.8	5.7	3.3	3.4	0.0	0.0	1.4	0.1	1.5	0.0	0.0	0.0	3.9	0.0	3.4	2.0	**70.8**
13	Өвөрхангай	24.7	4.7	6.2	5.4	13.2	4.9	0.9	0.9	1.5	1.0	2.1	0.0	0.0	0.3	0.3	0.6	0.0	0.4	0.3	3.7	0.0	0.7	0.0	**71.7**
14	Өмнөговь	28.3	5.6	7.7	7.4	14.5	4.2	1.3	1.8	7.7	3.3	1.8	0.0	0.0	0.7	0.3	0.4	0.0	0.1	0.0	10.1	0.0	2.2	1.6	**99.3**
15	Сүхбаатар	24.2	2.3	5.0	3.7	10.8	4.0	1.5	1.9	6.0	1.1	1.9	0.0	0.0	0.5	0.3	0.3	0.0	0.2	0.3	1.9	0.0	0.5	0.6	**67.1**
16	Сэлэнгэ	28.5	3.5	6.2	5.2	13.3	4.2	0.4	2.8	3.2	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.5	0.0	0.1	0.1	1.8	0.0	0.4	2.2	**73.5**
17	Төв	15.2	2.0	5.7	2.2	8.9	5.1	1.1	2.1	4.7	0.4	0.6	0.0	0.0	0.4	0.3	0.3	0.0	0.2	0.5	2.1	0.0	0.0	1.6	**53.5**
18	Увс	27.4	3.2	7.8	3.4	11.3	3.7	1.2	1.3	2.4	1.2	1.0	0.0	0.0	0.5	1.1	0.2	0.0	0.1	1.0	1.2	0.0	0.0	2.6	**70.7**
19	Ховд	17.9	4.0	6.3	4.0	10.6	3.9	1.5	0.9	5.8	1.4	0.7	0.0	0.0	0.5	0.2	0.8	0.0	0.2	0.0	3.3	0.0	0.6	1.7	**64.0**
20	Хөвсгөл	23.2	4.3	5.6	2.3	11.1	3.4	1.1	0.8	4.1	0.8	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.4	0.0	0.5	5.3	**67.0**
21	Хэнтий	15.2	5.6	6.5	2.7	10.9	4.2	1.0	1.3	3.1	1.8	1.2	0.0	0.0	0.3	0.5	1.8	0.0	0.0	0.4	4.2	0.0	1.0	1.8	**63.6**
22	**Аймгийн дундаж**	**22.8**	**3.8**	**6.5**	**3.4**	**10.7**	**4.0**	**1.0**	**1.5**	**4.6**	**1.4**	**1.3**	**0.0**	**0.0**	**0.6**	**0.4**	**0.6**	**0.0**	**0.2**	**0.3**	**3.8**	**0.0**	**0.9**	**1.9**	**69.6**
23	Улаанбаатар	26.3	7.4	5.0	4.3	9.9	2.4	1.8	1.8	7.0	3.8	4.9	1.1	0.5	1.7	1.1	1.0	0.0	0.4	0.8	6.0	0.0	1.0	1.5	**89.8**
24	**Улсын дундаж**	**24.4**	**5.4**	**5.8**	**3.8**	**10.4**	**3.3**	**1.3**	**1.6**	**5.7**	**2.5**	**2.9**	**0.5**	**0.2**	**1.1**	**0.7**	**0.8**	**0.0**	**0.3**	**0.5**	**4.8**	**0.0**	**1.0**	**1.7**	**78.8**

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГУУД БАЙРШЛААР, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Өрхийн эрүүл мэндийн төв	Тосгоны эрүүл мэндийн төв	Сумын эрүүл мэндийн төв	Сум дундын эмнэлэг	Дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	Бусийн оношилгоо эмчилгээний төв	Төв эмнэлэг, Тусгай мэргэжлийн төв	Амаржих газрууд	Төмөр замын салбар эмнэлгүүд	Ортой хувийн эмнэлэг	Үүдэн хувийн эмнэлэг	Эрүүл мэндийн яам	Эрдэм шинжилгээний байгууллагууд	Эрүүл мэндийн газар	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв	Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төв, салбар төвүүд	Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төв, аймаг дүүрэг дэх цусны төвүүд	Яаралтай тусламжийн төв, дүүргүүд дэх салбар	Улсын анагаах ухааны сургууль, коллеж	Хувийн анагаах ухааны сургууль, коллеж	Сувилал	Эм хангах нийлүүлэх байгууллага	Эмийн үйлдвэр	Хувийн эмийн сан	Бусад /хилийн цэрэг, хорихын эмнэлэг, Батлан хамгаалах, хууль сахиулах алба хаагчдын нэгдсэн эмнэлэг, төмөр замын төв эмнэлэг	Бүгд
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	**24**	**25**	**26**	**27**	**28**
1	Архангай	5	0	17	2	0	0	1	0	0	0	0	7	9	0	0	1	0	1	0	0	0	0	3	4	0	47	0	**97**
2	Баян-Өлгий	4	2	9	3	0	0	1	0	0	0	0	5	11	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2	3	0	30	1	**73**
3	Баянхонгор	5	1	16	3	0	0	1	0	0	0	0	7	30	0	0	1	0	1	0	0	0	0	3	5	0	23	0	**96**
4	Булган	2	1	13	2	0	0	1	0	0	0	0	4	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	2	0	32	2	**67**
5	Говь-Алтай	3	2	14	3	0	0	1	0	0	0	0	3	12	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	4	0	13	3	**61**
6	Говьсүмбэр	1	0	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	10	0	**21**
7	Дархан-Уул	5	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	12	45	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2	0	0	47	0	**117**
8	Дорноговь	5	0	12	1	0	1	1	0	0	0	0	5	21	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	4	0	24	5	**84**
9	Дорнод	3	0	10	3	0	0	0	1	0	0	0	4	19	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	4	0	13	1	**59**
10	Дундговь	2	0	13	2	0	0	1	0	0	0	0	2	19	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	10	1	**53**
11	Завхан	3	0	19	3	0	1	1	0	0	0	0	3	14	0	0	1	0	1	0	0	0	0	5	3	0	25	1	**80**
12	Орхон	8	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	12	56	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	8	0	56	1	**145**
13	Өвөрхангай	4	0	16	1	0	1	0	1	0	0	0	5	27	0	0	1	0	1	0	0	0	0	5	2	0	46	3	**113**
14	Өмнөговь	4	0	11	3	0	0	0	1	0	0	0	6	19	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	4	0	41	3	**94**
15	Сүхбаатар	3	0	11	1	0	0	1	0	0	0	0	3	15	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	10	2	**49**
16	Сэлэнгэ	7	6	14	1	0	1	1	0	0	0	0	6	15	0	0	1	0	1	0	0	0	0	3	3	0	34	1	**94**
17	Төв	1	0	26	0	0	0	1	0	0	0	0	1	14	0	0	1	0	0	0	0	0	0	12	0	0	15	0	**71**
18	Увс	4	0	15	3	0	0	1	0	0	0	0	3	11	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	5	0	22	2	**68**
19	Ховд	6	0	14	1	0	1	0	1	0	0	0	7	13	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	5	0	22	3	**75**
20	Хөвсгөл	5	0	20	5	0	0	1	0	0	0	0	11	31	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	6	0	40	5	**127**
21	Хэнтий	4	2	17	2	0	1	1	0	0	0	0	0	17	0	0	1	0	1	0	0	0	0	5	2	0	27	2	82
22	**Аймгийн дундаж**	**84**	**14**	**273**	**39**	**0**	**6**	**16**	**5**	**0**	**0**	**1**	**106**	**405**	**0**	**0**	**21**	**0**	**13**	**0**	**0**	**3**	**0**	**49**	**68**	**0**	**587**	**36**	**1726**
23	Улаанбаатар	135	5	0	0	12	0	0	0	13	3	0	137	935	1	1	1	1	1	1	4	1	5	58	369	47	873	14	2617
24	**Улсын дундаж**	**219**	**19**	**273**	**39**	**12**	**6**	**16**	**5**	**13**	**3**	**1**	**243**	**1340**	**1**	**1**	**22**	**1**	**14**	**1**	**4**	**4**	**5**	**107**	**437**	**47**	**1460**	**50**	**4343**

АЙМАГ ХОТЫН НЭГДСЭН ЭМНЭЛГҮҮДЭД ХИЙГДСЭН ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНДСЭН ОНОШИЙН ЗӨРҮҮНИЙ ХУВЬ, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Нийт нас баралт	Эмгэг судлалын задлан шинжилгээний тоо	Задлан шинжилгээний хувь	Үндсэн оношийн зөрүү	Үндсэн оношийн зөрүүний хувь
А	Б	1	2	3	4	5
1	Архангай	35	31	91.4	6	19.4
2	Баян-Өлгий	88	8	9.1	3	37.5
3	Баянхонгор	72	39	58.3	3	7.7
4	Булган	20	13	65.0	0	0.0
5	Говь-Алтай	35	23	65.7	1	4.3
6	Говьсүмбэр	7	4	71.4	1	25.0
7	Дархан-Уул	92	46	68.5	2	4.3
8	Дорноговь	49	48	100.0	0	0.0
9	Дорнод	99	52	61.6	4	7.7
10	Дундговь	37	16	48.6	2	12.5
11	Завхан	48	21	50.0	4	19.0
12	Орхон	112	66	65.2	2	3.0
13	Өвөрхангай	76	41	65.8	2	4.9
14	Өмнөговь	44	26	72.7	2	7.7
15	Сүхбаатар	42	29	78.6	0	0.0
16	Сэлэнгэ	19	15	78.9	0	0.0
17	Төв	35	22	62.9	5	22.7
18	Увс	43	36	93.0	5	13.9
19	Ховд	69	40	66.7	2	5.0
20	Хөвсгөл	110	63	65.5	6	9.5
21	Хэнтий	27	14	55.6	2	14.3
22	**Аймгийн дундаж**	**1159**	**653**	**63.5**	**52**	**8.0**
23	Улаанбаатар	2714	1551	60.4	93	6.0
24	**Улсын дундаж**	**3873**	**2204**	**61.3**	**145**	**6.6**

ХАГАЛГААНЫ ДАРААХ ХҮНДРЭЛ, НАС БАРАЛТЫН ХУВЬ, 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо	Хүндрэлийн хувь	Нас баралтын хувь
А	Б	1	2	3
1	Архангай	1545	0.0	0.0
2	Баян-Өлгий	1888	0.1	0.1
3	Баянхонгор	2232	0.3	0.0
4	Булган	762	0.0	0.0
5	Говь-Алтай	1794	0.1	0.1
6	Говьсүмбэр	378	0.0	0.0
7	Дархан-Уул	3236	0.0	0.0
8	Дорноговь	1740	0.0	0.0
9	Дорнод	1768	0.3	0.3
10	Дундговь	704	0.9	0.1
11	Завхан	1128	0.0	0.3
12	Орхон	3176	0.3	0.2
13	Өвөрхангай	2441	0.4	0.1
14	Өмнөговь	2167	0.0	0.0
15	Сүхбаатар	814	0.0	0.0
16	Сэлэнгэ	7285	0.1	0.0
17	Төв	1032	0.3	0.0
18	Увс	1507	0.6	0.0
19	Ховд	2031	0.1	0.0
20	Хөвсгөл	2304	0.1	0.0
21	Хэнтий	1199	0.3	0.0
22	**Аймгийн дундаж**	**41131**	**0.2**	**0.1**
23	Улаанбаатар	196839	0.2	0.1
24	**Улсын дундаж**	**237970**	**0.2**	**0.1**

Задлан шинжилгээ, оношийн тохирооны хувь, /2014-2018 он/

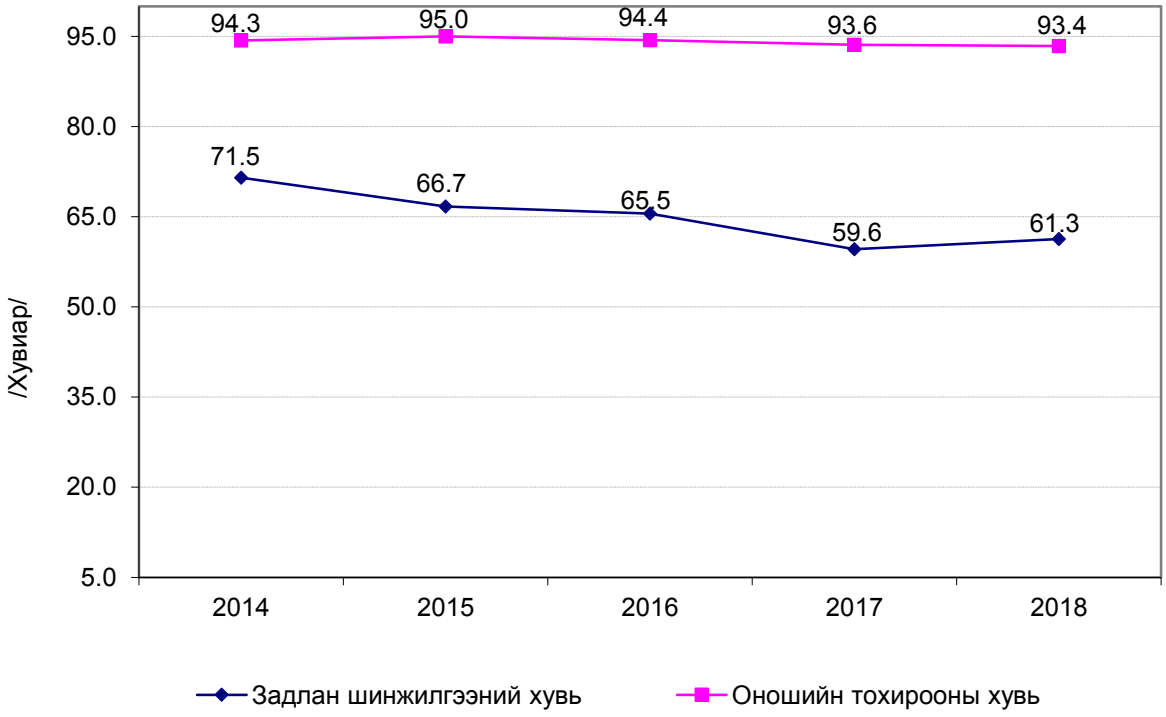

Мэс заслын хагалгааны үзүүлэлт, /2014-2018 он/

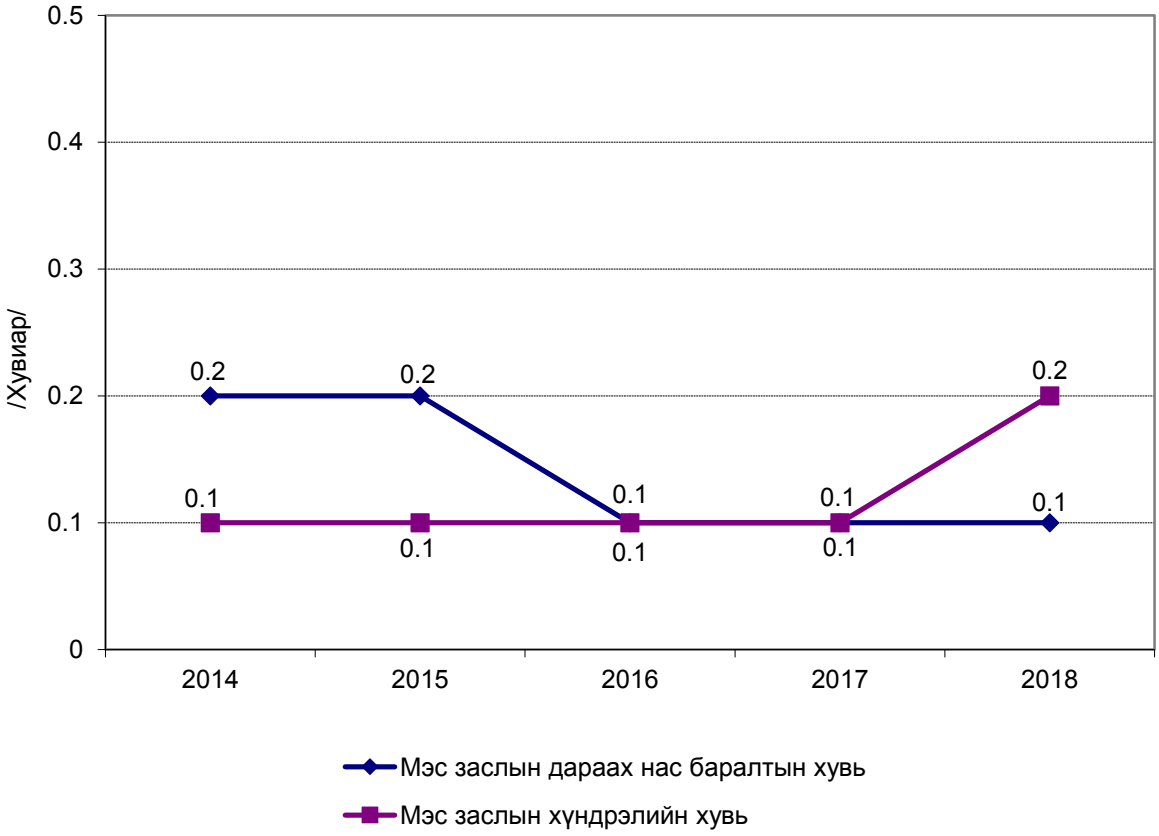

СТАЦИОНАРТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД, (10 000 ХҮН АМД), 2018 ОН

№	Аймаг хотын нэр	Бүгд	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Үүнээс						Хавдар	Үүнээс						Цус, цус төлжүүлэх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан эмгэг	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	Үүнээс	Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин
				Сүрьеэгийн өвчлөл	Вируст хепатитын өвчлөл	Бруцеллёзын өвчлөл	Тэмбүүгийн өвчлөл	Заг хүйтний өвчлөл	Трихоманиазын өвчлөл		Элэгний хорт хавдар	Улаан хоолойн хорт хавдар	Хододны хорт хавдар	Уушигны хорт хавдар	Умайн хүзүүний хорт хавдар	Хөхний хорт хавдар			Чихрийн шижин					
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	Архангай	2179.0	60.3	10.4	3.4	29.9	0.0	0.1	0.0	28.3	12.7	2.1	2.8	1.6	0.6	0.2	5.6	34.6	12.3	25.1	139.4	17.0	13.1	424.7
2	Баян-Өлгий	2642.4	25.0	3.9	5.7	3.8	0.0	0.0	0.0	63.1	13.4	7.8	8.3	3.5	0.8	2.7	18.9	49.3	11.7	27.4	244.1	15.2	20.3	432.0
3	Баянхонгор	2380.4	51.4	10.0	3.9	12.0	0.1	0.0	0.0	42.0	15.9	2.1	6.4	3.2	2.2	0.2	7.5	32.3	11.2	16.6	165.3	62.2	8.7	401.7
4	Булган	2028.2	37.5	6.3	3.7	13.4	0.0	0.2	0.0	41.2	15.5	1.5	7.3	3.6	2.6	1.6	8.1	59.1	23.1	9.4	208.8	3.1	13.4	428.4
5	Говь-Алтай	2464.9	85.7	3.6	2.2	22.5	0.0	0.0	0.0	52.7	19.9	1.2	7.3	4.8	1.2	0.3	13.3	43.0	25.8	32.8	246.5	21.6	15.7	334.8
6	Говьсүмбэр	2948.3	129.6	24.1	19.5	57.9	0.0	0.0	0.0	28.1	12.6	0.6	3.4	1.1	0.0	0.0	8.0	31.5	22.4	2.3	114.7	8.6	24.1	331.3
7	Дархан-Уул	3018.8	88.7	24.1	12.7	24.0	0.0	0.0	0.0	35.6	9.9	1.5	4.2	4.4	1.6	1.1	6.1	137.8	90.6	80.9	184.4	9.6	41.1	489.4
8	Дорноговь	2453.7	46.3	10.9	2.0	24.1	0.0	0.0	0.0	30.6	12.9	0.7	3.2	1.6	0.4	0.4	7.5	34.0	18.3	10.6	315.1	8.6	7.0	288.1
9	Дорнод	2368.2	96.8	18.2	1.7	38.8	0.1	0.0	0.0	41.8	16.7	1.1	4.3	2.5	2.7	2.2	9.1	57.4	27.6	72.7	144.1	36.2	13.3	323.4
10	Дундговь	2385.9	26.0	7.7	2.6	7.1	0.2	0.0	0.0	28.8	10.9	1.3	1.9	1.1	1.3	1.5	7.7	29.6	15.0	11.4	137.8	7.3	6.7	377.9
11	Завхан	2371.1	91.1	2.3	18.0	33.3	0.0	0.1	0.0	33.7	15.3	0.3	2.6	2.5	0.1	0.0	6.5	28.9	16.8	20.0	335.7	4.5	4.0	372.1
12	Орхон	2451.7	101.1	7.7	4.8	35.4	0.0	0.0	0.0	45.7	15.4	1.4	5.2	1.8	1.5	1.3	7.7	55.0	41.9	87.4	140.5	4.5	16.1	437.4
13	Өвөрхангай	2114.1	51.4	4.1	6.6	8.0	0.0	0.0	0.0	49.8	11.5	2.7	4.9	2.0	1.1	0.5	6.5	30.0	11.6	26.0	103.0	11.2	10.2	314.1
14	Өмнөговь	2236.1	26.1	3.7	3.1	2.8	0.0	0.1	0.0	23.6	8.3	0.9	1.3	1.8	0.7	0.0	6.5	38.1	18.8	47.0	199.0	10.5	3.9	267.9
15	Сүхбаатар	2187.5	86.2	16.0	3.9	38.1	0.0	0.0	0.0	30.3	11.8	2.1	1.9	2.3	0.8	1.1	9.0	33.4	17.3	50.5	186.4	9.5	5.0	292.1
16	Сэлэнгэ	2132.0	39.6	18.2	1.7	8.6	0.1	0.0	0.0	26.1	7.8	0.6	4.0	1.2	1.9	0.6	6.4	36.1	29.4	30.4	121.4	2.7	17.5	379.7
17	Төв	1640.7	58.6	15.7	15.7	10.3	0.0	0.0	0.0	27.4	8.2	0.7	2.4	1.8	1.7	0.6	5.6	23.1	17.1	21.7	131.5	3.4	4.4	289.7
18	Увс	2529.1	68.0	19.5	4.7	24.3	0.0	0.0	0.0	57.8	14.3	4.6	15.8	4.9	0.8	2.9	9.9	26.0	15.6	30.1	208.4	29.2	12.9	447.8
19	Ховд	2701.0	46.9	14.7	3.9	8.8	0.0	0.0	0.0	57.0	15.5	1.8	10.0	2.7	0.8	2.4	11.0	32.2	17.2	52.1	186.7	15.9	24.1	412.3
20	Хөвсгөл	2233.6	52.4	6.9	2.1	21.5	0.0	0.0	0.0	38.4	10.1	1.7	4.8	2.6	2.2	1.5	9.0	36.7	11.9	35.0	183.8	1.3	10.4	420.4
21	Хэнтий	2159.2	91.5	19.1	6.1	48.4	0.0	0.0	0.1	35.1	17.6	0.1	2.7	1.2	1.0	0.4	6.5	24.7	11.8	27.2	210.6	14.7	37.5	260.7
22	**Аймгийн дундаж**	**2340.8**	**62.2**	**11.5**	**5.7**	**20.8**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**39.9**	**12.9**	**1.9**	**5.2**	**2.5**	**1.3**	**1.1**	**8.4**	**43.0**	**22.9**	**36.8**	**183.2**	**14.0**	**15.0**	**375.4**
23	Улаанбаатар	3479.6	88.2	14.9	3.9	4.2	0.1	0.0	0.0	142.7	27.4	3.1	17.2	5.9	5.6	13.9	12.8	74.4	48.2	68.9	254.4	47.8	15.9	478.1
24	**Улсын дундаж**	**2856.7**	**74.0**	**13.0**	**4.9**	**13.3**	**0.1**	**0.0**	**0.0**	**86.5**	**19.5**	**2.5**	**10.6**	**4.1**	**3.3**	**6.9**	**10.4**	**57.2**	**34.3**	**51.3**	**215.5**	**29.3**	**15.4**	**421.9**

СТАЦИОНАРТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД, (10 000 ХҮН АМД), 2018 ОН

№	Аймаг хотын нэр	Үүнээс					Үүнээс						Үүнээс						Үүнээс						
		Цочмог болон архаг хэрлэгийн гаралтай өвчлөл	Цусны даралт ихсэх өвчлөл	Зүрхний ишеми өвчлөл	Тархинд цус харвалт өвчлөл	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Томуу, томуу төст өвчлөл	Хатгаа өвчлөл	Амьсгалын дээд замын цочмог үрэвсэлт өвчлөл	Гуурсан хоолойн багтраа	Уушигны архаг бөглөрөлт өвчлөл	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Ходоодны шархлаа өвчлөл	Элэгний архаг үрэвсэл	Архины шалтгаант өвчлөл	Арьс ба арьсан доорх эсэгийн өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Бөөрний цочмог болон архаг дутмагшил	Бөөрний сувганцрын эдийн цочмог болон архаг нефрит	Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үе	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг, зовиур, эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
А	Б	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
1	Архангай	26.2	191.5	109.3	12.6	310.7	2.8	176.8	7.9	6.2	18.3	229.9	7.2	10.9	0.0	35.6	67.9	404.5	0.4	302.5	304.4	6.7	5.8	0.0	65.4
2	Баян-Өлгий	6.3	268.5	43.3	13.0	410.4	49.2	186.2	0.4	7.9	66.6	339.4	4.2	12.4	1.0	40.4	140.9	318.3	4.7	255.4	425.0	4.5	10.6	0.0	57.7
3	Баянхонгор	22.9	177.7	65.0	9.2	370.3	1.5	224.4	29.8	11.6	17.5	235.5	10.6	13.2	0.0	68.5	127.3	341.7	3.1	238.5	367.8	25.4	8.4	0.0	47.8
4	Булган	29.2	122.6	130.2	10.8	333.1	1.3	171.9	9.0	12.0	35.7	186.2	4.7	10.8	0.6	59.0	63.0	310.3	1.9	217.7	200.1	11.8	1.6	0.0	54.3
5	Говь-Алтай	19.2	101.5	126.9	8.6	267.9	11.2	82.1	10.9	16.4	43.0	363.8	13.5	22.6	0.9	124.1	109.4	276.2	1.7	174.0	329.8	41.3	12.4	0.0	93.8
6	Говьсүмбэр	37.3	66.5	139.3	6.3	792.2	16.6	519.4	0.0	8.0	47.0	346.8	4.0	0.0	0.0	146.2	120.4	316.4	1.7	225.3	437.4	21.2	0.0	0.0	89.4
7	Дархан-Уул	24.5	247.6	78.9	11.1	498.6	1.7	298.9	3.3	12.9	10.0	287.3	9.7	4.1	0.0	110.7	186.7	359.1	1.6	221.9	354.2	25.3	3.1	0.0	120.1
8	Дорноговь	17.4	63.0	106.1	8.1	528.6	3.2	358.3	0.1	11.2	41.8	270.8	8.1	29.0	0.1	52.0	215.9	195.0	4.2	126.0	336.0	18.0	2.8	0.0	87.0
9	Дорнод	17.4	110.6	120.4	4.4	431.9	2.0	240.7	16.2	15.7	29.0	245.1	6.3	14.3	0.4	93.6	156.7	220.4	1.1	153.9	325.2	1.4	3.1	0.0	96.0
10	Дундговь	25.3	109.0	117.6	9.0	545.7	16.3	403.4	2.6	15.4	29.0	279.2	2.1	29.0	0.2	53.6	177.9	300.6	1.9	234.5	317.2	17.0	6.7	0.0	55.1
11	Завхан	7.2	136.6	109.6	17.5	290.8	2.8	144.6	6.3	10.7	25.8	232.0	6.2	8.4	0.0	82.6	147.1	317.5	2.6	252.5	315.2	31.0	9.1	0.0	49.3
12	Орхон	14.1	176.8	158.2	6.4	322.3	2.1	107.3	3.5	6.3	31.4	224.9	8.1	23.3	0.3	33.4	194.8	277.6	0.8	227.1	337.6	46.2	4.1	0.0	115.6
13	Өвөрхангай	26.8	134.5	67.9	12.3	396.8	10.4	220.6	2.5	5.5	27.1	248.4	7.3	13.6	0.2	66.4	50.4	370.2	10.6	242.9	268.2	15.0	4.6	0.0	91.9
14	Өмнөговь	22.3	96.2	78.1	5.2	389.3	9.2	263.7	1.3	9.3	27.8	236.6	5.2	21.8	0.3	54.8	153.7	197.8	1.5	117.7	469.1	13.2	6.7	0.0	92.3
15	Сүхбаатар	10.7	109.4	68.9	6.1	452.8	4.4	319.2	4.0	17.3	33.1	203.2	2.7	18.9	0.3	82.1	131.0	209.8	1.3	137.8	291.3	3.2	7.9	0.0	103.6
16	Сэлэнгэ	15.5	159.4	125.1	6.5	478.4	10.3	232.9	3.9	19.8	28.8	186.8	5.4	8.3	0.3	42.1	83.9	386.6	2.2	286.9	241.1	18.9	2.5	0.0	31.8
17	Төв	13.0	83.3	90.9	10.1	347.9	23.4	206.4	1.4	13.6	21.2	135.4	5.8	5.9	0.4	57.4	68.1	231.4	0.8	178.6	193.7	6.2	3.4	0.0	31.8
18	Увс	57.2	146.1	154.6	11.9	401.6	6.3	277.5	2.4	13.0	23.7	281.2	5.4	19.3	0.0	77.4	81.2	335.7	1.0	261.0	365.1	18.2	3.9	0.0	75.0
19	Ховд	27.4	124.3	120.9	11.4	492.3	10.9	318.0	2.0	11.0	29.2	291.6	8.2	3.3	0.2	93.6	200.8	323.3	8.8	231.0	362.7	15.1	5.9	0.0	77.5
20	Хөвсгөл	24.0	168.1	166.4	12.7	338.9	2.6	235.9	2.0	7.4	12.7	251.0	5.1	29.8	0.2	55.7	61.9	329.7	1.0	273.7	320.7	14.6	6.1	0.0	67.6
21	Хэнтий	12.4	98.8	60.4	8.5	445.6	13.1	195.1	4.9	11.1	59.3	224.6	10.4	8.3	0.3	63.9	151.2	222.5	0.7	129.4	270.7	9.5	2.2	0.0	60.5
22	**Аймгийн дундаж**	**21.1**	**147.7**	**106.0**	**9.9**	**404.0**	**9.5**	**232.0**	**5.4**	**11.3**	**29.7**	**247.3**	**6.8**	**14.8**	**0.3**	**66.5**	**124.1**	**304.7**	**2.7**	**220.7**	**320.3**	**17.1**	**5.3**	**0.0**	**73.7**
23	Улаанбаатар	14.0	196.4	101.2	14.7	540.3	1.5	252.7	6.1	10.7	52.0	455.0	15.7	50.9	2.6	100.9	172.7	339.3	8.9	178.1	479.8	34.7	19.0	0.4	154.4
24	**Улсын дундаж**	**17.9**	**169.8**	**103.9**	**12.1**	**465.7**	**5.9**	**241.4**	**5.7**	**11.0**	**39.8**	**341.4**	**10.9**	**31.2**	**1.3**	**82.1**	**146.1**	**320.4**	**5.5**	**201.4**	**392.5**	**25.1**	**11.5**	**0.2**	**110.2**

АМБУЛАТОРТ БҮРТГЭГДСЭН ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛ (10 000 ХҮН АМД), 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Бүгд	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Үүнээс						Хавдар	Үүнээс						Цус, цус төлжүүлэх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан эмгэг	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	Үүнээс	Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин	Зурх-судасны тогтолцооны өвчин	Үүнээс			
				Сурьеэгийн өвчлөл	Вируст хепатитын өвчлөл	Бруцеллёзын өвчлөл	Тэмбүүгийн өвчлөл	Заг хүйтний өвчлөл	Трихомониазын өвчлөл		Элэгний хорт хавдар	Улаан хоолойн хорт хавдар	Ходоодны хорт хавдар	Уушигны хорт хавдар	Умайн хүзүүний хорт хавдар	Хөхний хорт хавдар			Чихрийн шижин						Цочмог болон архаг хэрлэгийн гаралтай өвчлөл	Цусны даралт ихсэх өвчлөл	Зүрхний ишеми өвчлөл	Тархинд цус харвалт өвчлөл
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Архангай	9686.9	121.2	17.0	4.3	31.3	17.6	2.4	7.0	104.7	35.9	6.8	14.1	6.3	4.9	2.1	54.6	239.1	69.2	51.1	381.4	374.5	215.6	1794.1	83.2	1172.8	367.9	16.7
2	Баян-Өлгий	6040.1	55.1	7.4	8.0	3.9	4.0	8.6	2.9	139.6	22.5	14.8	13.0	5.3	2.3	3.6	70.4	100.3	15.6	47.6	580.6	96.2	103.8	883.3	14.9	610.8	74.2	15.4
3	Баянхонгор	12146.8	360.0	17.1	5.9	12.4	29.3	37.4	53.1	71.3	20.0	2.3	6.8	3.6	2.4	0.2	23.9	144.6	32.5	90.8	715.7	774.8	369.4	1558.1	120.0	777.9	213.0	13.4
4	Булган	9119.7	104.7	12.1	4.8	14.1	4.5	5.7	13.4	74.1	22.5	2.4	10.3	5.2	4.0	1.8	22.3	159.6	87.5	32.3	702.3	341.8	283.0	1615.1	77.2	902.6	380.5	14.9
5	Говь-Алтай	8198.2	181.6	6.4	2.9	22.8	28.3	5.0	4.3	104.4	28.9	2.8	13.0	6.9	2.4	0.5	33.4	116.7	55.1	64.5	695.1	314.6	215.9	1004.8	99.2	442.1	297.8	11.4
6	Говьсүмбэр	6770.8	279.8	45.3	21.2	57.9	33.2	22.9	6.3	43.6	18.3	1.7	4.6	2.3	0.6	0.6	48.2	59.0	36.1	11.5	213.3	129.0	112.4	628.3	64.8	247.1	192.0	6.9
7	Дархан-Уул	8779.5	204.4	37.8	13.7	24.2	11.4	4.9	7.8	69.4	16.7	2.6	7.1	6.6	3.5	1.6	33.7	203.8	111.3	103.4	335.5	390.3	294.5	1580.3	67.8	1130.4	163.9	16.5
8	Дорноговь	13643.6	153.3	25.4	3.3	24.1	18.0	27.9	13.6	65.9	17.9	1.3	5.5	2.8	0.6	0.6	29.0	112.2	49.2	59.2	1007.5	501.3	380.1	1206.5	51.5	639.0	269.9	10.2
9	Дорнод	7736.5	479.6	33.6	2.2	42.3	28.6	130.8	51.2	85.3	18.8	1.2	4.7	3.1	2.7	2.2	23.9	124.5	69.5	181.2	226.0	457.6	193.1	549.1	44.6	225.7	175.4	5.8
10	Дундговь	7403.3	113.3	14.6	4.9	7.7	14.6	4.1	10.9	42.1	16.5	2.6	2.6	2.6	1.5	1.5	8.6	80.9	33.7	40.3	400.8	386.5	169.7	912.8	79.8	377.5	235.6	10.1
11	Завхан	9295.7	155.1	8.5	18.7	34.6	10.6	11.6	0.6	46.8	17.4	0.3	2.9	3.0	0.3	0.0	15.2	112.1	45.6	84.7	850.6	624.1	205.5	1167.4	28.5	632.4	315.9	24.1
12	Орхон	5075.3	191.2	15.1	5.5	35.5	15.5	2.9	11.2	70.4	22.4	2.1	7.6	2.4	2.0	1.6	24.5	71.0	46.4	96.7	227.0	110.3	120.2	580.0	17.4	244.3	193.9	6.9
13	Өвөрхангай	7334.2	138.3	7.6	7.1	8.4	15.9	9.6	7.5	107.0	19.7	4.5	7.3	3.7	2.2	1.3	16.8	94.0	34.3	81.1	512.3	297.6	185.9	916.5	75.8	503.9	135.8	15.8
14	Өмнөговь	11884.0	120.2	6.8	4.6	2.8	11.4	9.9	9.3	53.0	13.2	1.9	2.1	3.0	1.5	0.4	38.6	171.4	69.3	143.1	843.1	573.7	343.7	1047.9	80.9	560.5	266.5	7.0
15	Сүхбаатар	7417.0	195.6	26.3	5.2	38.6	31.6	17.1	9.5	57.8	20.3	2.6	3.2	3.2	1.1	1.8	23.4	75.2	27.6	94.4	596.8	217.4	135.2	859.7	19.5	550.1	119.3	6.6
16	Сэлэнгэ	5291.5	113.6	31.9	1.8	9.0	20.7	9.0	20.4	43.0	13.1	1.2	5.7	2.6	2.9	0.9	15.6	96.2	63.3	43.7	285.7	31.3	139.5	864.9	28.4	497.6	199.2	8.8
17	Төв	10587.1	128.8	25.3	15.9	11.0	13.6	7.8	8.3	71.6	13.2	0.8	4.2	3.7	1.9	1.1	30.7	117.0	66.9	83.7	653.6	503.0	165.8	2124.4	105.1	1341.5	334.8	14.9
18	Увс	8990.5	141.9	24.2	6.1	24.3	15.5	11.8	8.7	95.4	24.7	7.3	21.9	6.5	0.8	3.6	27.0	58.2	23.9	139.1	745.6	494.5	246.9	1336.4	158.9	586.2	393.6	18.3
19	Ховд	9417.6	118.4	19.8	4.9	8.9	17.2	5.1	8.3	97.8	22.1	3.4	13.3	4.4	1.9	3.0	37.3	144.2	66.2	61.8	533.4	277.9	345.5	1346.2	74.7	721.3	271.4	13.3
20	Хөвсгөл	7998.7	263.5	14.9	3.0	21.8	45.9	65.9	13.2	80.4	21.8	2.9	8.4	4.0	4.0	1.8	28.2	92.2	22.4	78.4	734.9	561.8	109.6	1214.6	60.7	617.7	387.8	15.2
21	Хэнтий	7692.8	174.5	32.5	6.8	48.9	21.9	7.8	9.2	67.9	28.5	0.7	4.3	2.3	2.3	1.4	26.3	80.3	33.8	106.2	566.6	168.5	176.9	1327.3	37.0	890.5	211.3	13.9
22	**Аймгийн дундаж**	**8508.6**	**178.7**	**19.7**	**6.7**	**21.3**	**19.5**	**20.3**	**13.6**	**79.1**	**20.8**	**3.4**	**8.1**	**4.1**	**2.4**	**1.6**	**30.1**	**119.3**	**50.6**	**83.5**	**560.7**	**366.2**	**211.8**	**1194.5**	**65.2**	**677.5**	**247.7**	**13.1**
23	Улаанбаатар	10953.7	302.7	29.4	5.9	4.3	19.7	13.6	15.0	349.9	54.9	8.3	38.9	13.3	19.6	28.7	40.1	296.8	121.8	138.2	708.6	510.3	277.1	1095.1	47.4	458.6	233.7	17.4
24	**Улсын дундаж**	**9616.2**	**234.9**	**24.1**	**6.4**	**13.6**	**19.6**	**17.3**	**14.2**	**201.8**	**36.2**	**5.6**	**22.1**	**8.2**	**10.2**	**13.9**	**34.6**	**199.7**	**82.9**	**108.3**	**627.7**	**431.4**	**241.4**	**1149.5**	**57.1**	**578.3**	**241.4**	**15.1**

АМБУЛАТОРТ БҮРТГЭГДСЭН ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛ (10 000 ХҮН АМД), 2018 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Үүнээс					Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Үүнээс			Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Үүнээс		Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үе	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	Өөр булэгт ангилаагүй шинж тэмдэг, зовиур, эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
			Томуу, томуу төст өвчлөл	Хатгаа өвчлөл	Амьсгалын дээд замын цочмог үрэвсэлт өвчлөл	Гуурсан хоолойн багтраа	Уушигны архаг бөглөрөлт өвчлөл		Ходоодны шархлаа өвчлөл	Элэгний архаг үрэвсэл	Архины шалтгаант өвчлөл				Бөөрний цочмог болон архаг дутмагшил	Бөөрний сувганцрын эдийн цочмог болон архаг нефрит					
А	Б	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
1	Архангай	2312.1	201.6	338.4	482.4	14.4	39.9	1382.2	26.1	44.9	0.4	348.9	248.8	1467.5	0.4	931.9	313.0	21.8	20.4	0.0	235.9
2	Баян-Өлгий	1067.0	319.0	227.2	9.9	10.0	114.9	902.2	7.5	74.6	2.8	194.0	297.2	806.2	5.6	603.4	440.1	8.6	33.5	73.6	140.6
3	Баянхонгор	2625.0	59.1	454.3	587.5	41.7	60.4	2261.2	41.7	87.6	0.2	536.1	669.1	1328.7	9.2	926.5	372.4	39.6	48.4	0.0	157.5
4	Булган	1956.0	109.5	341.1	124.4	34.7	213.4	1722.5	23.3	50.6	1.8	277.7	247.3	1150.8	12.1	751.7	215.6	31.7	13.2	2.3	167.5
5	Говь-Алтай	1526.4	240.9	118.0	351.2	29.2	107.5	1461.3	32.7	38.2	1.0	497.2	243.7	953.7	4.0	476.3	341.2	65.5	37.5	0.0	340.8
6	Говьсүмбэр	1919.3	362.9	656.4	35.0	12.6	105.5	875.4	19.5	0.6	0.6	521.1	280.3	630.6	2.9	413.9	442.0	24.7	0.0	0.0	552.6
7	Дархан-Уул	1764.2	232.7	482.1	89.5	29.3	48.8	1497.8	13.3	5.3	0.3	629.8	353.1	681.8	2.6	450.9	372.2	28.2	5.3	0.0	231.8
8	Дорноговь	3814.2	317.7	818.6	224.0	39.3	165.5	2535.0	24.0	53.4	1.7	815.1	881.6	1108.2	7.5	513.5	362.8	68.5	18.1	0.0	524.9
9	Дорнод	1538.9	222.6	325.0	190.0	19.7	48.6	1936.3	9.1	49.7	0.6	476.8	250.6	614.1	2.0	305.1	335.1	2.3	12.7	0.2	249.3
10	Дундговь	1639.4	241.8	620.8	95.7	27.5	92.7	1539.2	12.2	86.9	0.2	292.7	416.1	805.5	4.9	638.6	319.9	20.4	15.7	0.0	199.3
11	Завхан	1473.5	121.9	202.2	458.4	18.2	59.2	2111.4	18.6	13.6	0.4	303.7	374.1	1170.7	7.9	766.0	321.2	57.2	23.4	0.0	198.8
12	Орхон	1444.0	305.1	132.8	63.3	13.0	79.4	508.6	11.3	26.4	0.6	284.0	265.8	461.2	0.8	351.3	350.3	50.4	10.2	0.0	209.6
13	Өвөрхангай	1287.3	149.6	341.5	36.4	13.4	72.5	1486.2	16.9	165.1	0.4	408.3	203.8	936.0	18.4	502.6	329.6	19.4	39.8	0.0	274.4
14	Өмнөговь	2830.8	498.5	529.7	175.1	23.6	93.0	2892.1	20.2	92.6	1.2	494.3	492.7	947.3	5.3	482.0	509.2	50.5	20.3	0.0	312.2
15	Сүхбаатар	2166.6	161.1	469.4	163.5	33.1	56.6	1292.6	9.8	97.6	0.3	433.5	247.6	468.6	2.6	338.6	292.3	6.9	17.9	0.0	235.6
16	Сэлэнгэ	1269.1	192.9	311.6	29.2	31.6	85.4	716.5	11.7	13.8	0.6	246.9	249.4	751.0	3.2	576.4	243.1	22.6	4.8	0.0	154.7
17	Төв	2317.2	554.4	338.1	108.2	42.7	93.5	1928.7	29.1	48.9	0.6	567.5	438.3	1096.4	5.7	660.1	199.1	8.2	19.7	0.2	133.2
18	Увс	1848.4	114.4	408.9	348.7	22.9	45.8	1443.1	9.9	28.2	0.2	459.6	324.1	1023.0	2.5	608.8	377.8	26.4	23.2	32.7	147.2
19	Ховд	1708.3	99.5	516.2	34.4	27.6	133.1	1793.1	16.5	9.7	0.6	359.4	808.6	1244.8	15.1	741.5	364.9	22.6	14.1	0.0	139.1
20	Хөвсгөл	1424.1	146.6	363.4	77.9	17.0	62.6	1233.2	9.5	124.6	0.3	381.4	258.7	809.3	1.6	545.8	502.2	19.7	33.8	1.1	171.8
21	Хэнтий	1708.3	322.3	280.8	62.6	34.0	159.8	1209.6	21.1	33.6	1.2	319.2	458.2	733.3	1.8	458.6	284.2	16.0	17.3	0.0	252.1
22	**Аймгийн дундаж**	**1829.4**	**229.5**	**372.9**	**172.6**	**25.0**	**87.8**	**1525.2**	**17.7**	**58.4**	**0.8**	**412.7**	**374.5**	**919.5**	**5.6**	**580.1**	**348.1**	**27.8**	**21.7**	**6.1**	**219.7**
23	Улаанбаатар	1571.0	37.7	318.6	88.8	21.8	142.9	1576.5	30.4	98.8	3.0	819.1	551.2	947.9	20.6	377.6	484.2	82.4	90.6	85.3	1026.5
24	**Улсын дундаж**	**1712.4**	**142.6**	**348.3**	**134.7**	**23.6**	**112.8**	**1548.4**	**23.4**	**76.7**	**1.8**	**596.8**	**454.5**	**932.4**	**12.4**	**488.4**	**409.7**	**52.6**	**52.9**	**42.0**	**585.2**

Амбулаторт бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл, 10 000 хүн амд, 2018 он

Стационарт хэвтэн эмчлүүлэгчид, 10 000 хүн амд, 2018 он

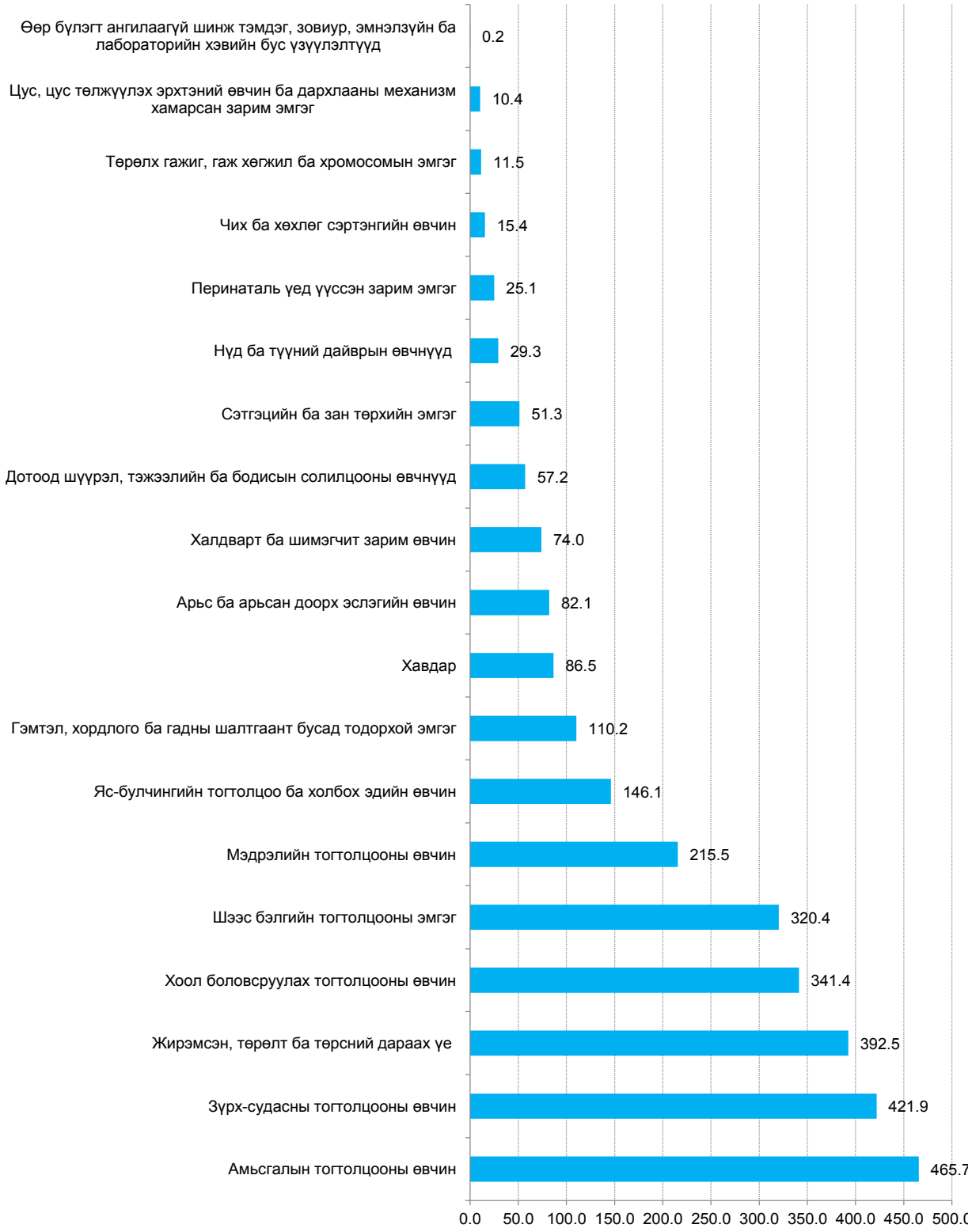

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

10 000 хүн амд ногдох их эмчийн тоо

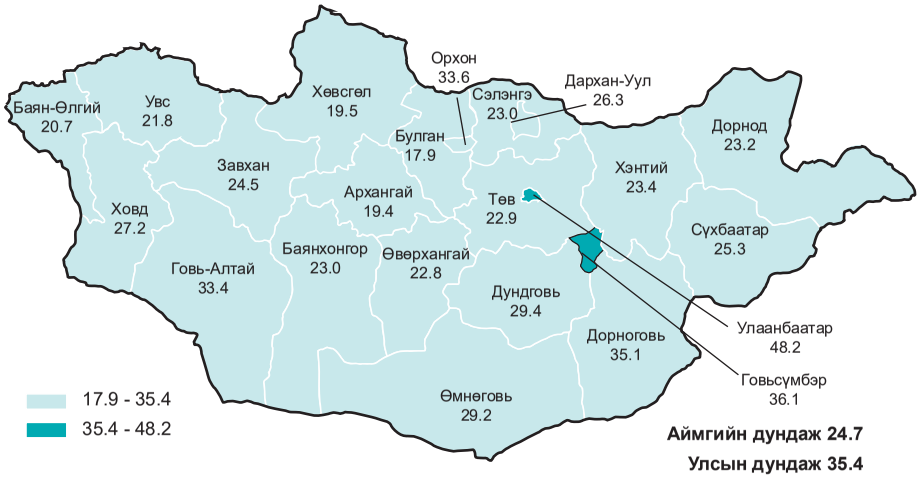

Нэг их эмчид ногдох хүний тоо

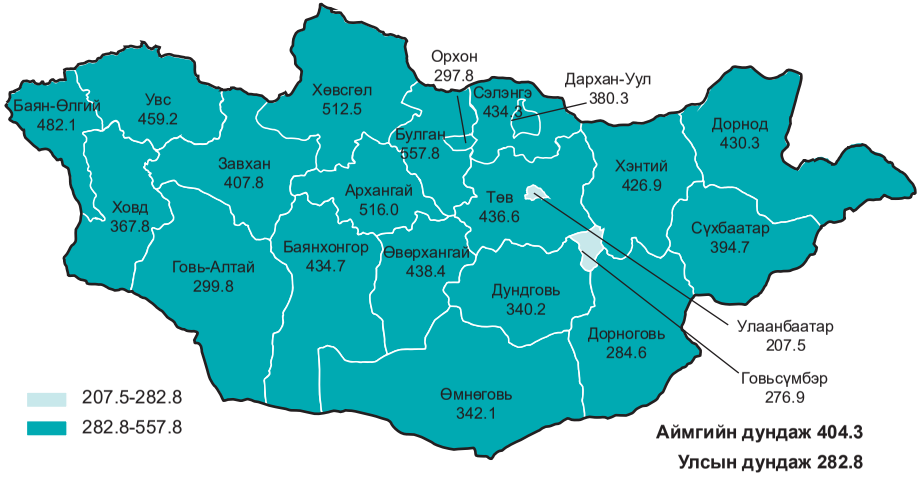

10 000 хүн амд ногдох сувилагчийн тоо

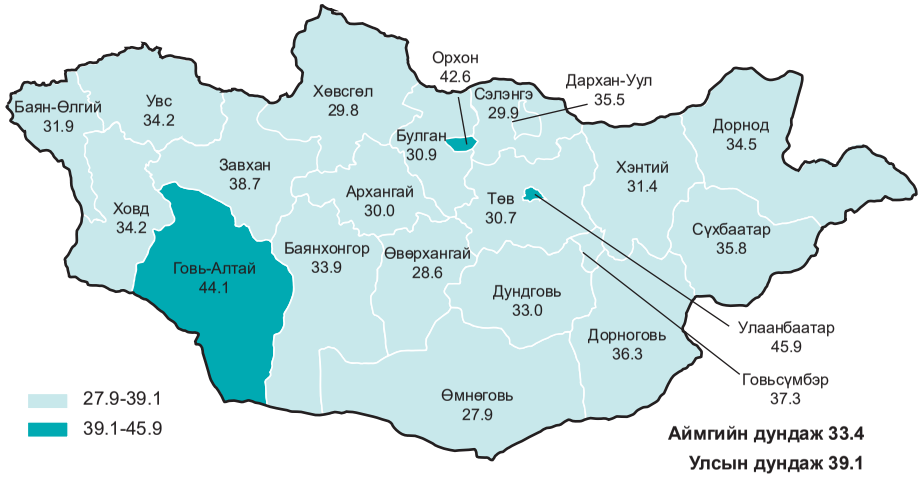

Их эмч сувилагчийн харьцаа

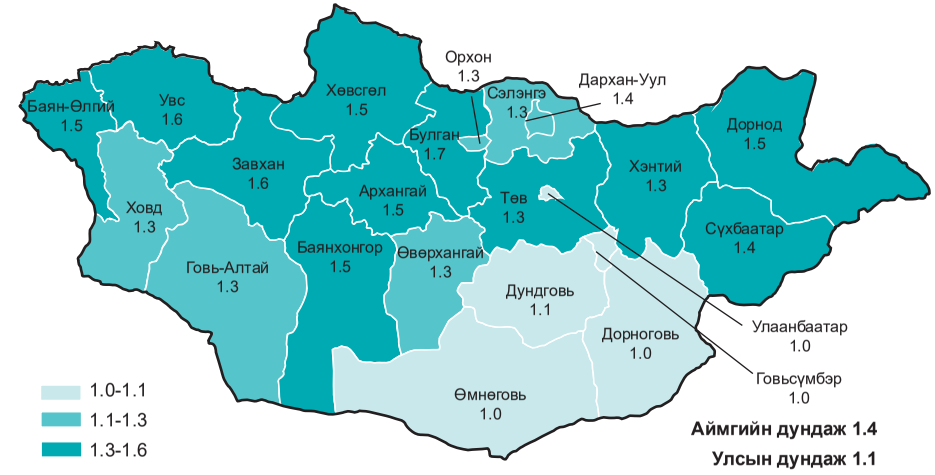

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд

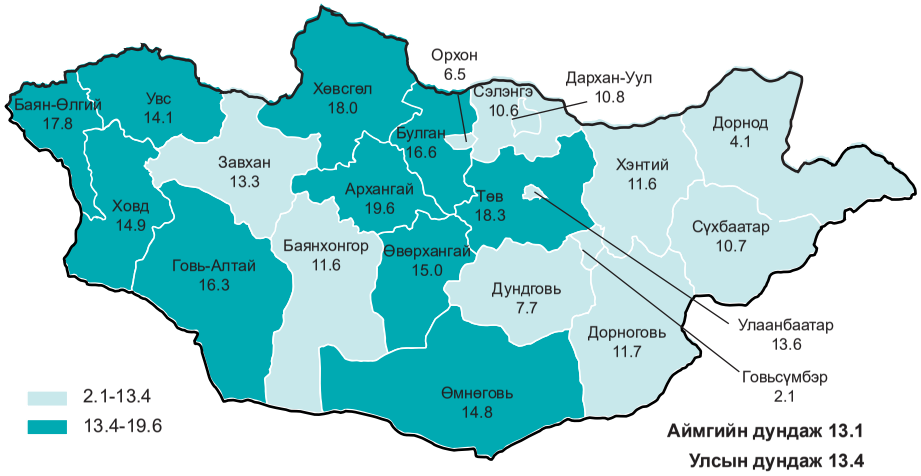

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд

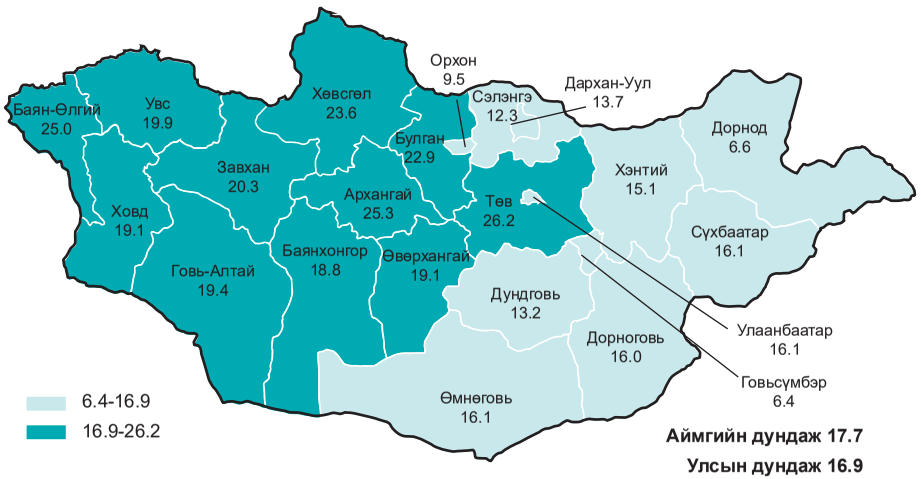

Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд

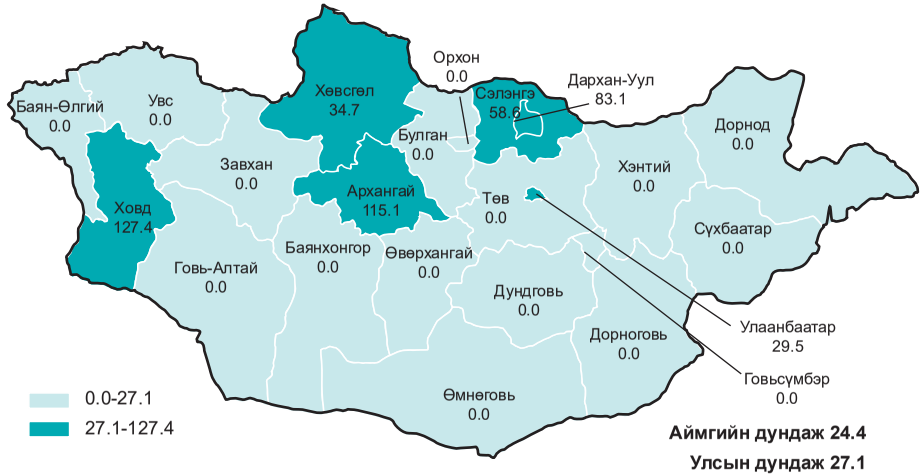

Амьгүй төрөлт /1000 амьд, амьгүй төрөлтөд/

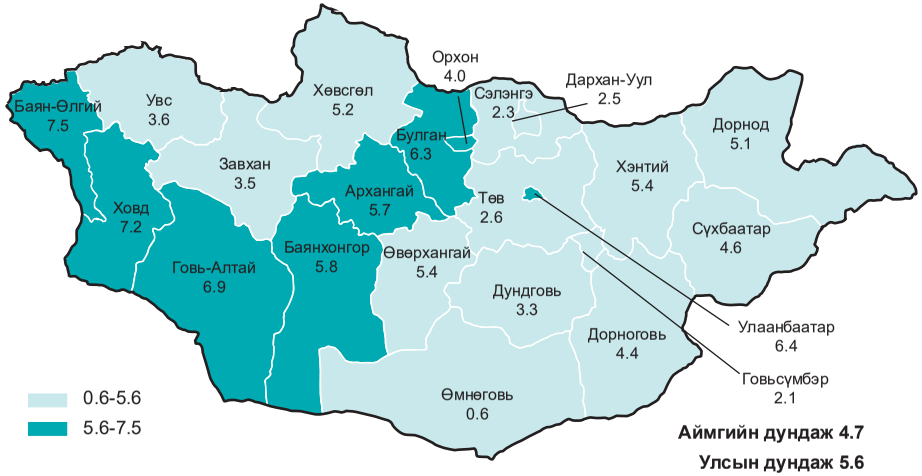

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2500 граммаас доош жинтэй төрсөн хүүхдийн эзлэх хувь

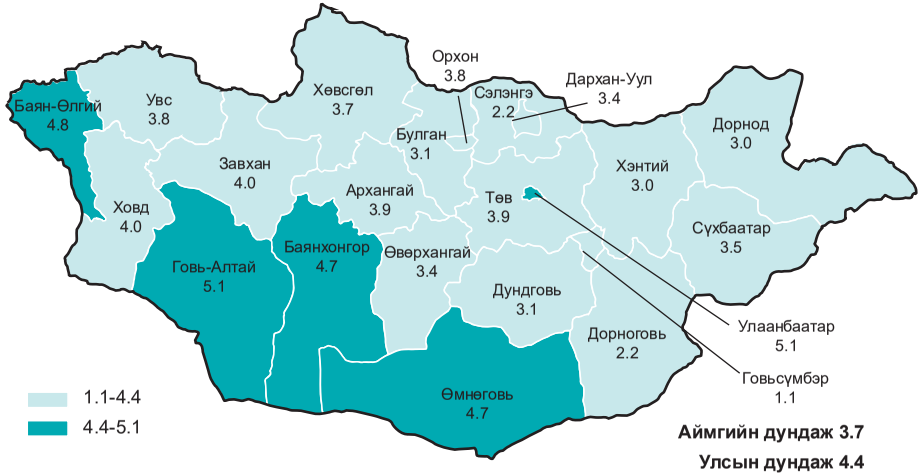

Перинаталь эндэгдэл
/амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд/

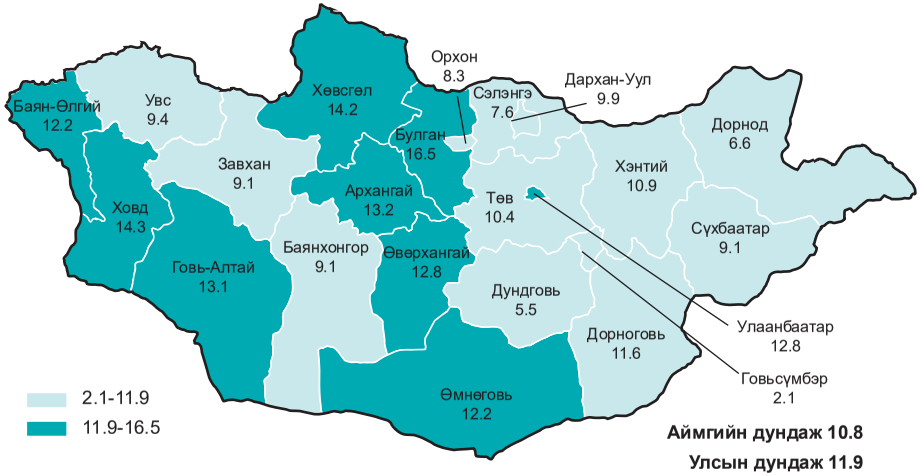

Нярайн эрт үеийн нас баралтын түвшин
/амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/

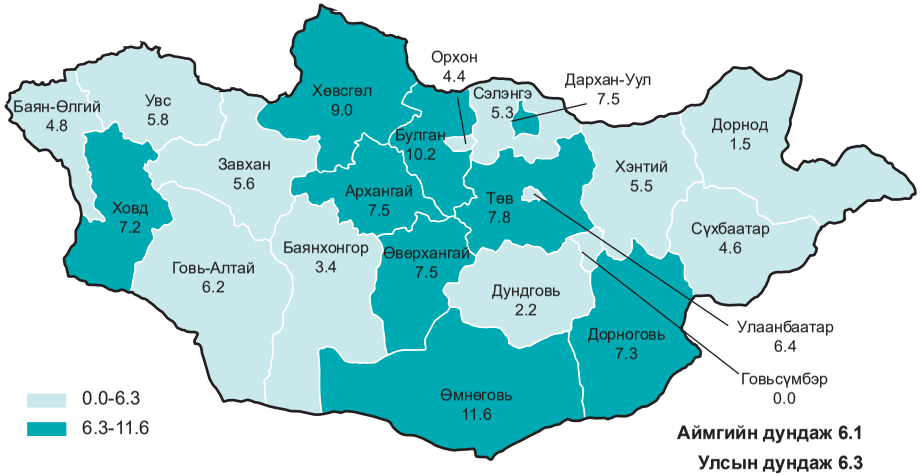

Нярайн хожуу үеийн нас баралтын түвшин
/амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Жилд нэг иргэний үзүүлсэн дундаж тоо

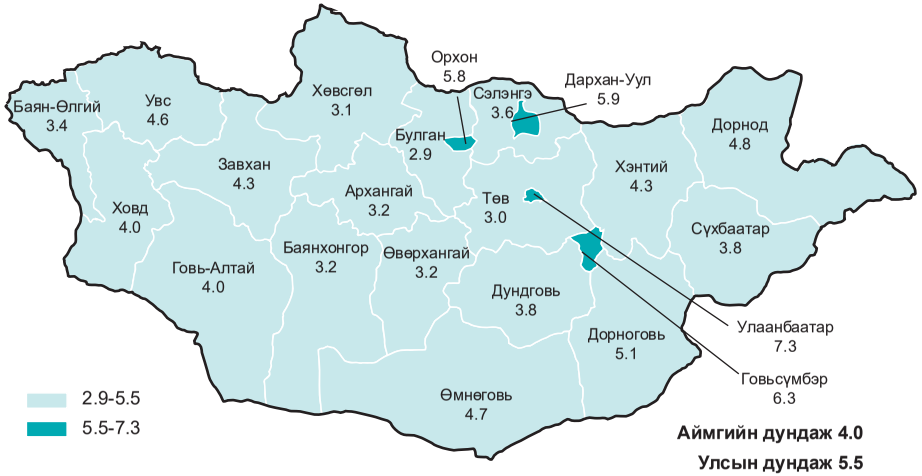

Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь

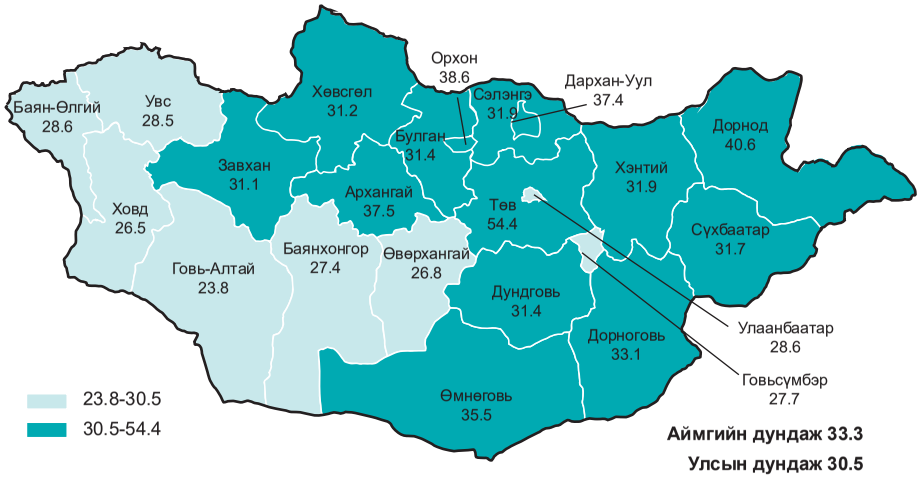

Орны фонд ашиглалтын хувь

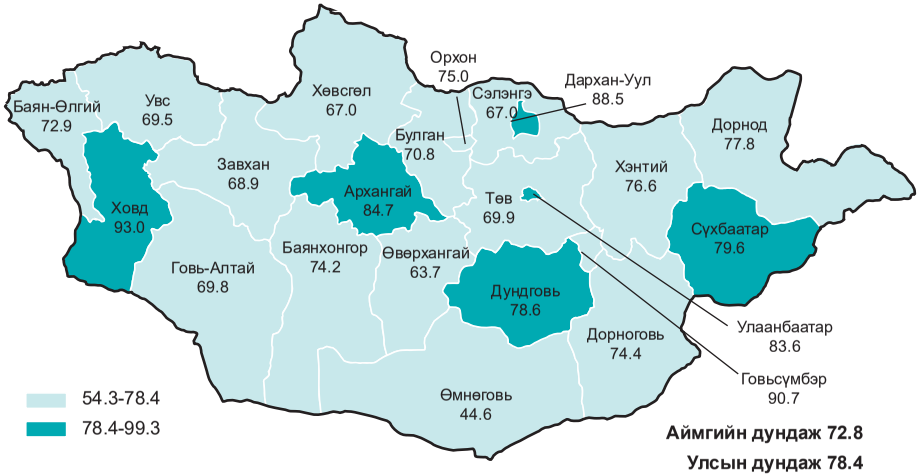

ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН, 10 000 ХҮН АМД

Амьсгалын тогтолцооны өвчин

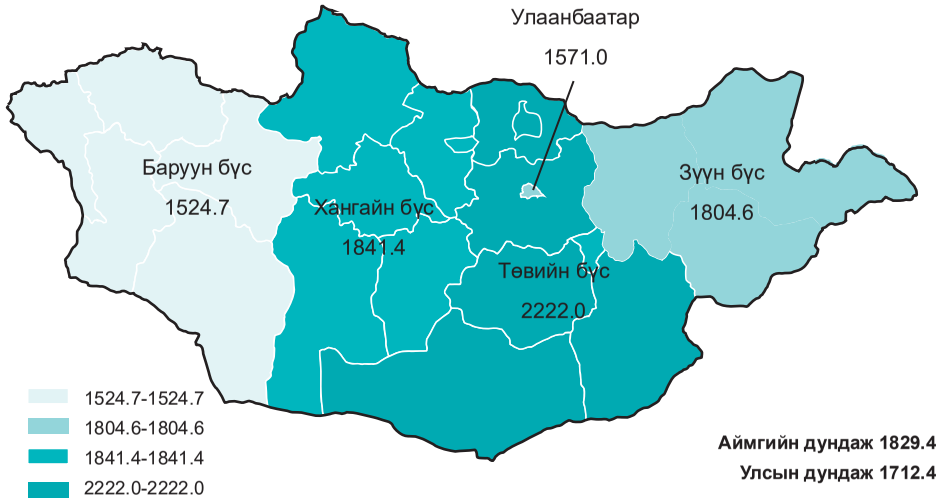

Аймгийн дундаж 1829.4
Улсын дундаж 1712.4

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин

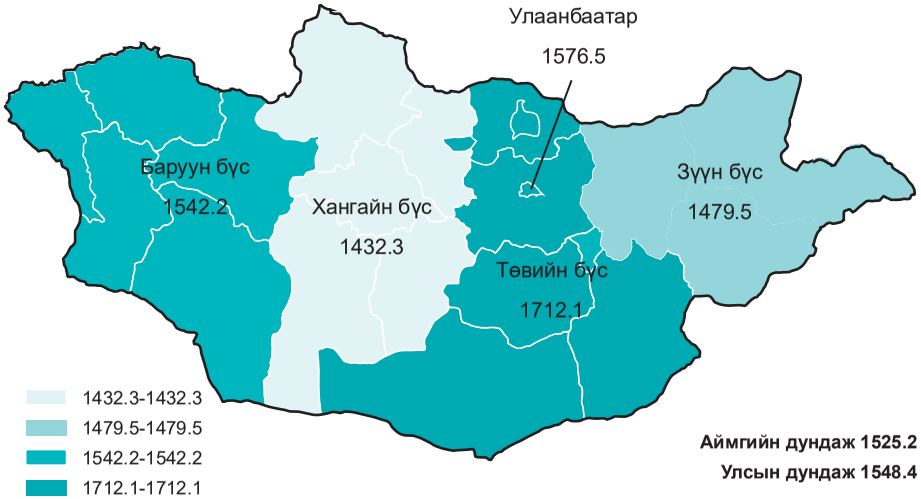

Аймгийн дундаж 1525.2
Улсын дундаж 1548.4

Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин

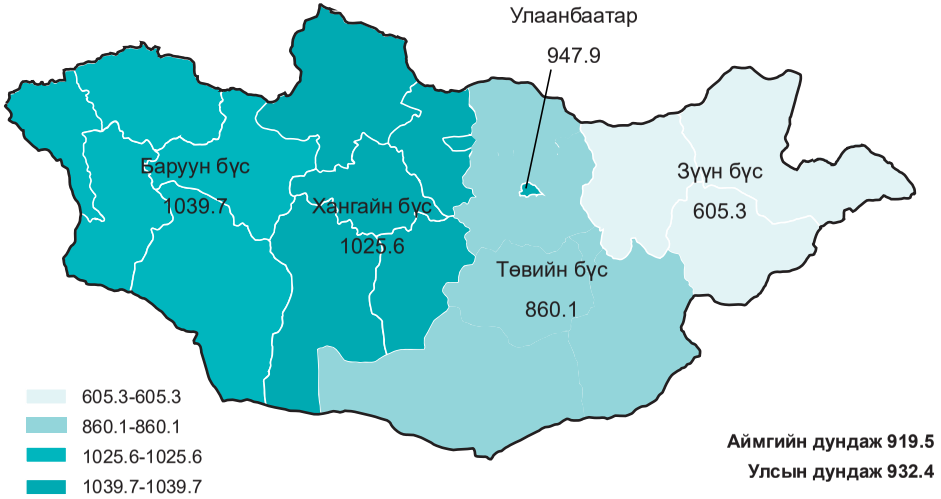

Аймгийн дундаж 919.5
Улсын дундаж 932.4

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин

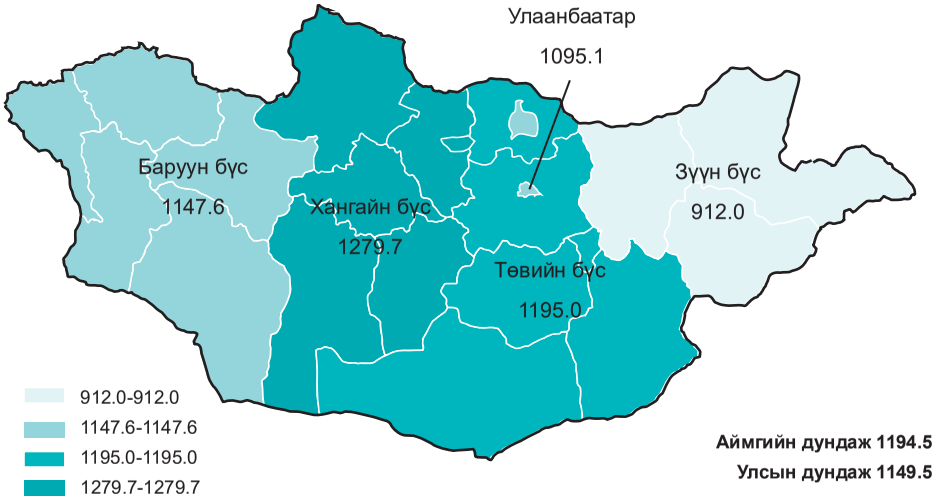

Аймгийн дундаж 1194.5
Улсын дундаж 1149.5

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН, 10 000 ХҮН АМД

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчний нас баралт

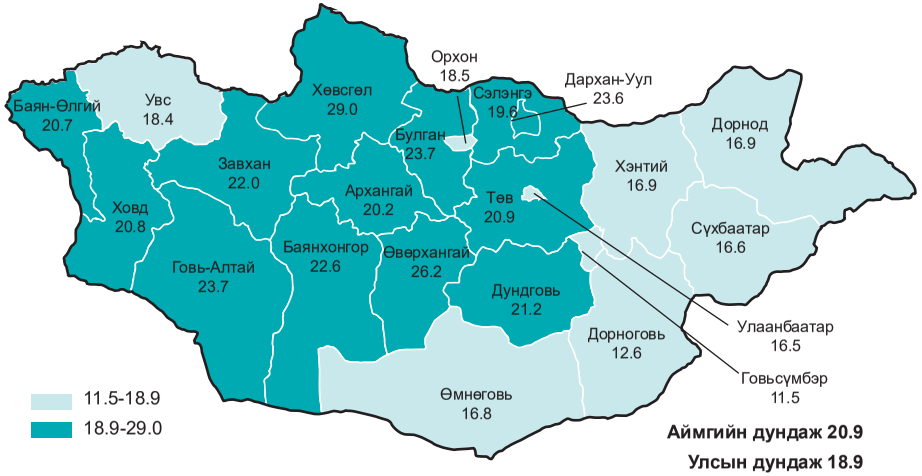

Хавдар

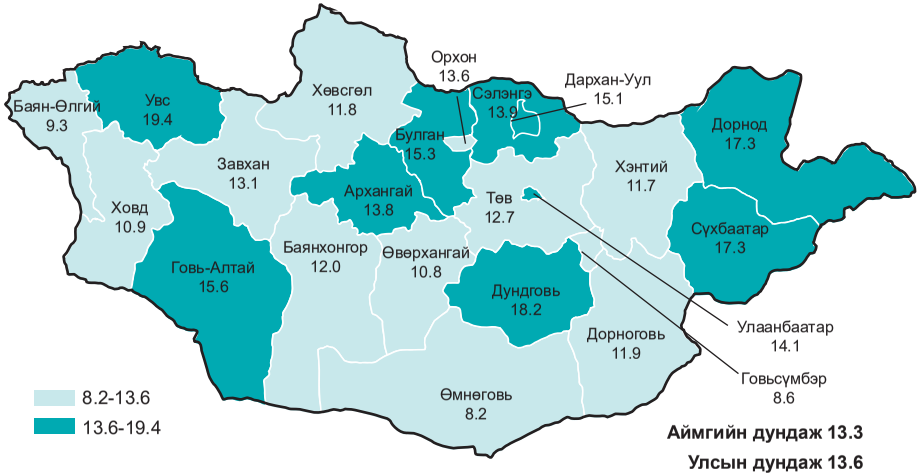

Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан

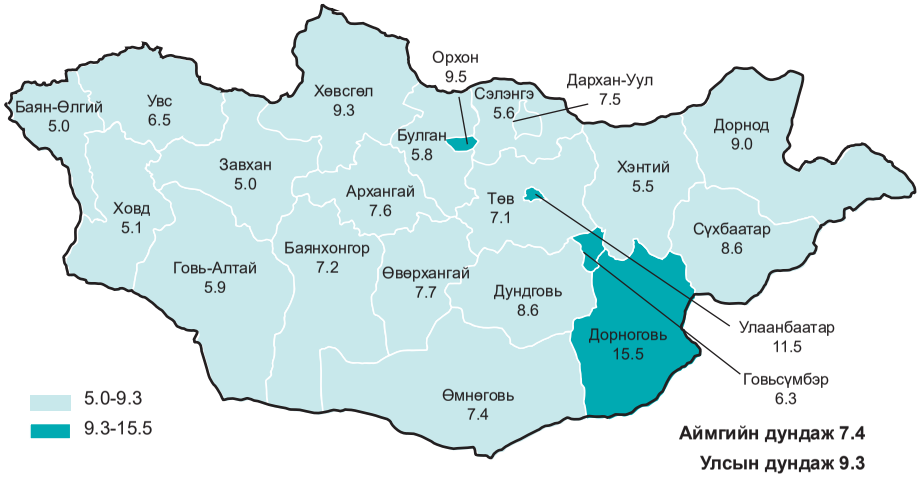

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний нас баралт

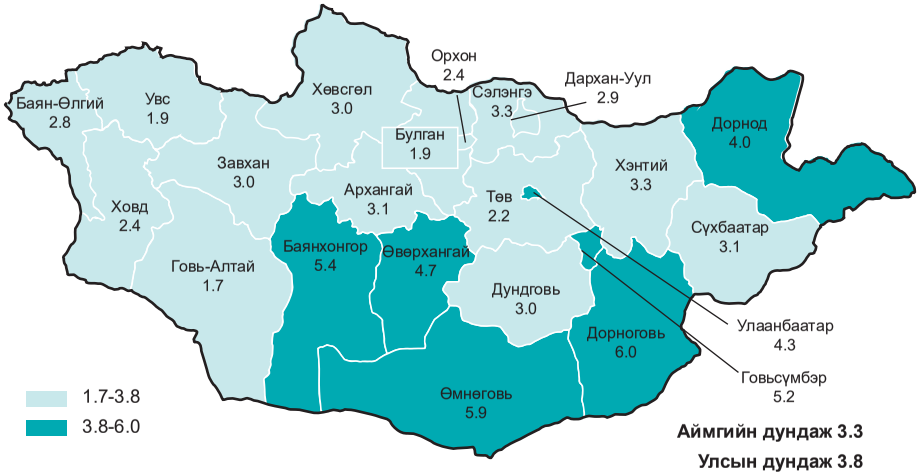

ЗАРИМ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, 10 000 ХҮН АМД

Вирүст хепатит

Салхинцэцэг

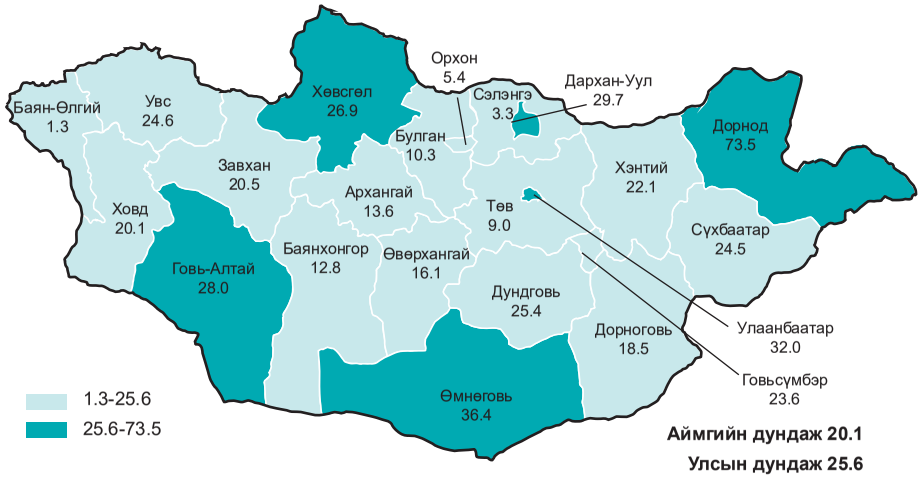

Сүрьеэ

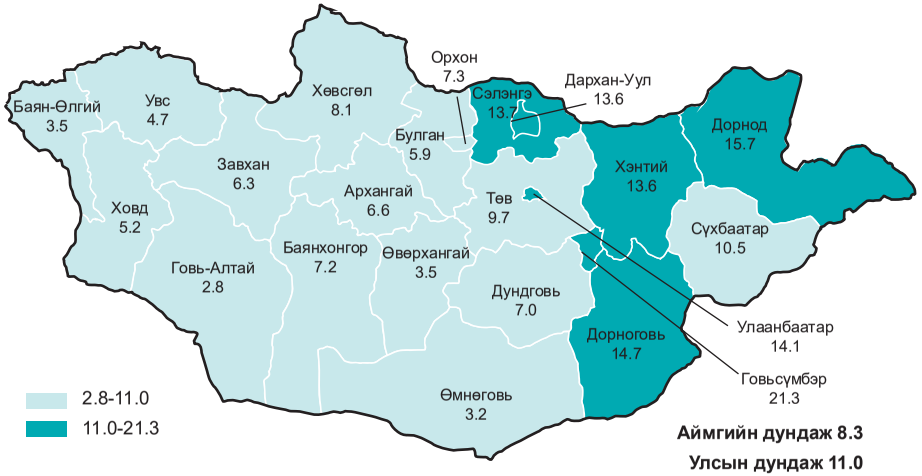

Бруцеллёз

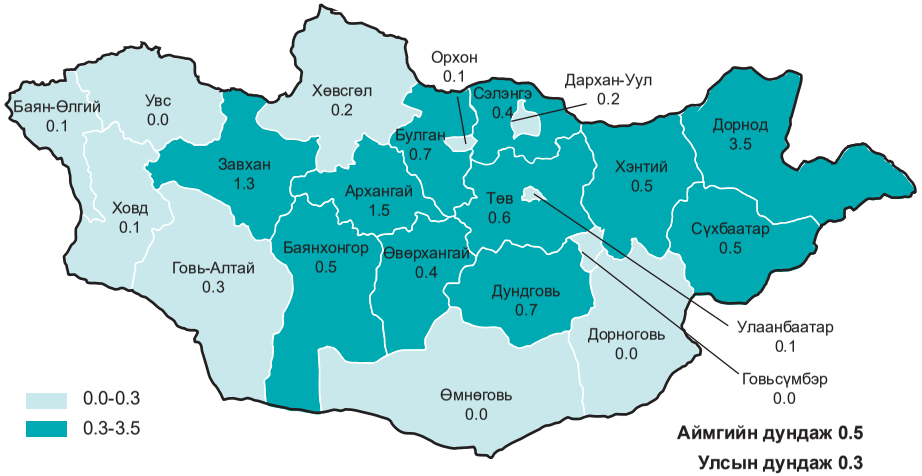

ЗОНХИЛОН ТОХИОЛДОХ БЭЛГИЙН ЗАМЫН ХАЛДВАР, 10 000 ХҮН АМД

Тэмбүү

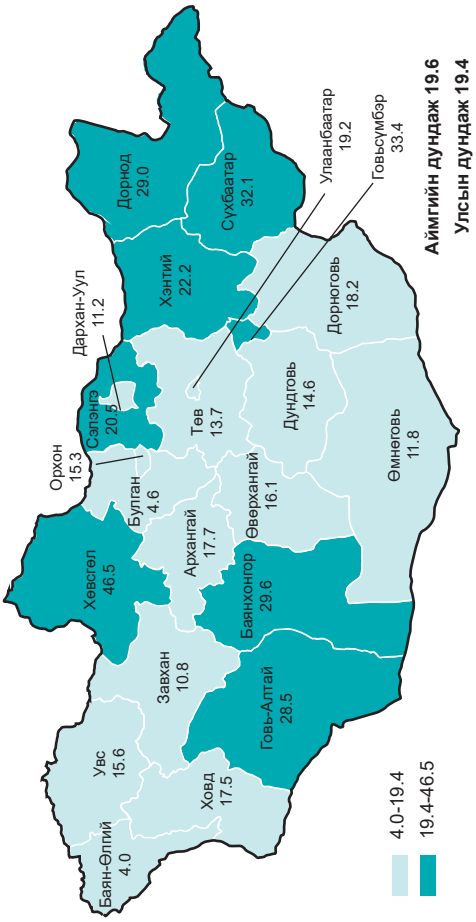

Заг хүйтэн

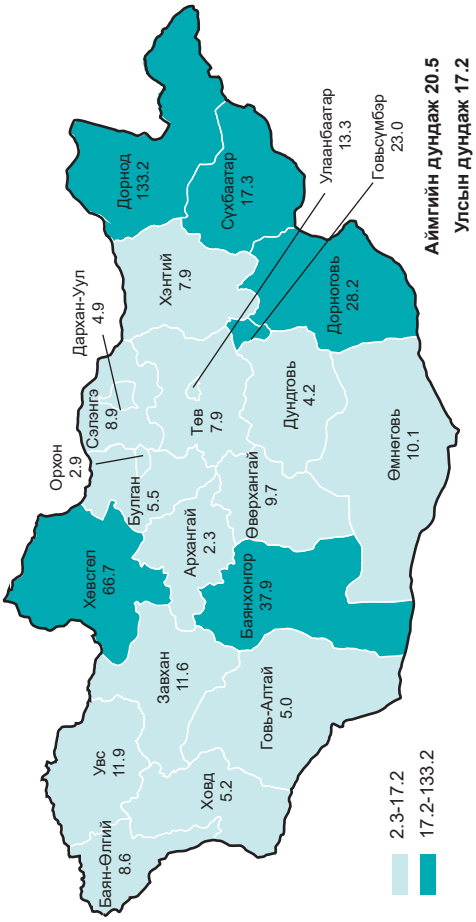

Трихомониаз

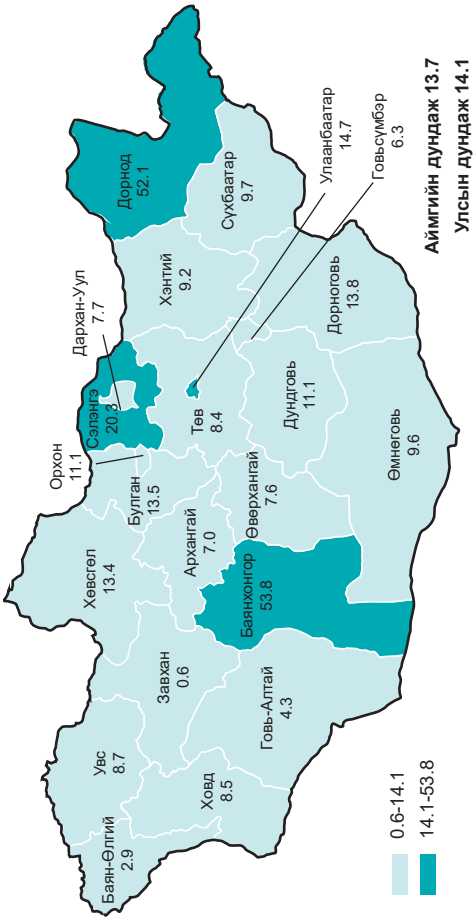

ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛ, 10 000 ХҮН АМД

Элэгний хорт хавдрын өвчлөл

Ходоодны хорт хавдрын өвчлөл

Улаан хоолойн хорт хавдрын өвчлөл

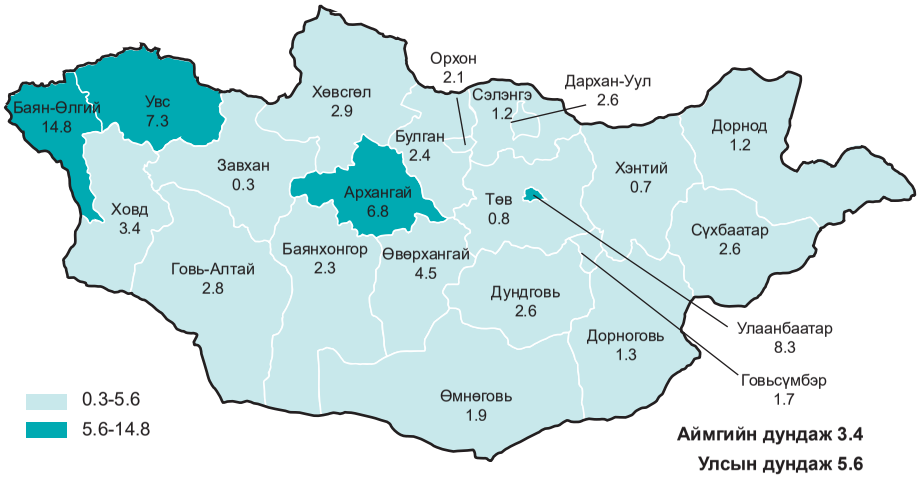

Уушгины хорт хавдрын өвчлөл

ХОРТ ХАВДРЫН НАС БАРАЛТ, 10 000 ХҮН АМД

Элэгний хорт хавдрын нас баралт

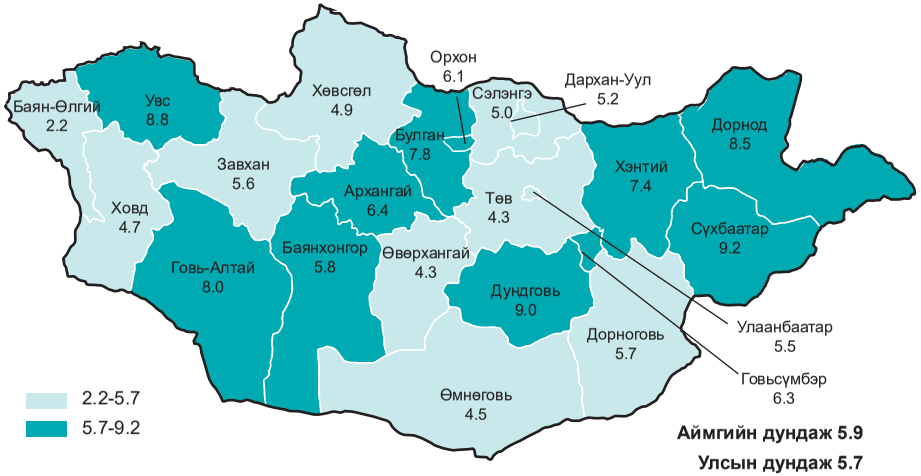

Ходоодны хорт хавдрын нас баралт

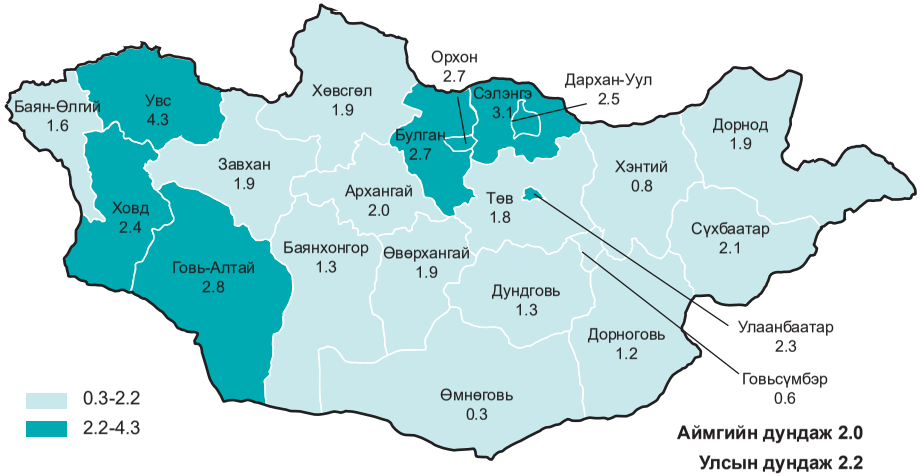

Улаан хоолойн хорт хавдрын нас баралт

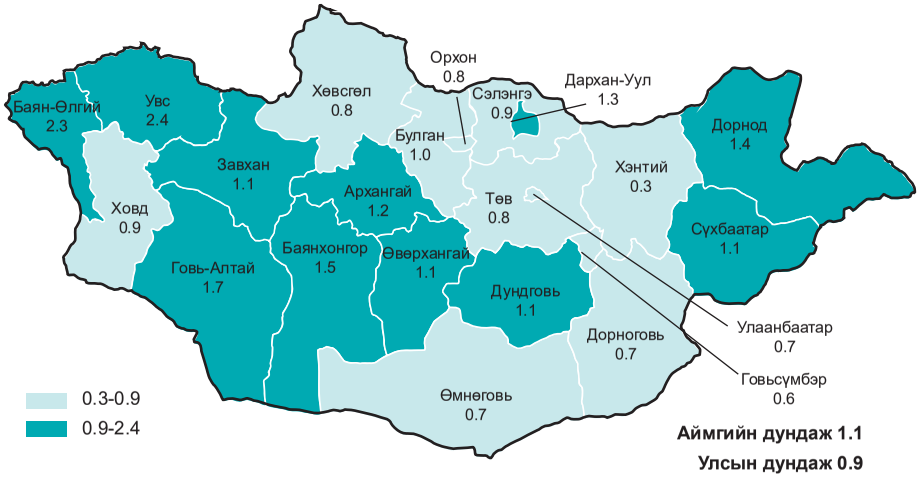

Уушгины хорт хавдрын нас баралт

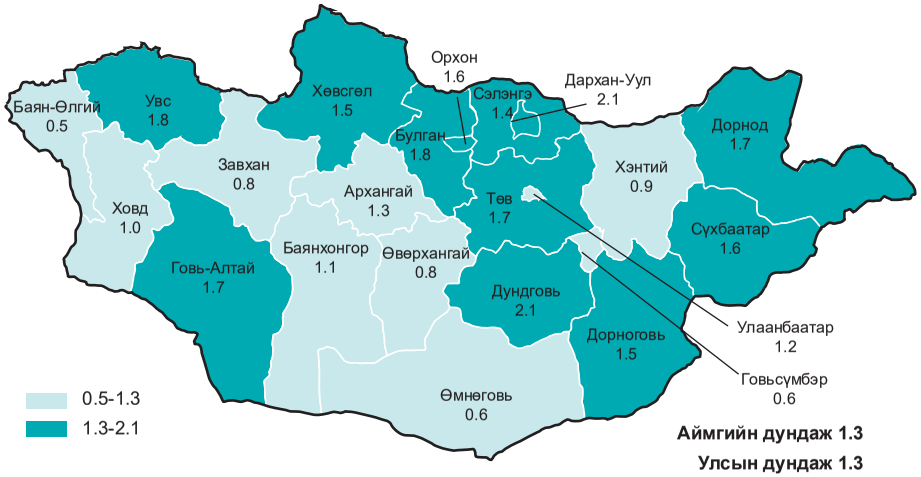

ТЭМДЭГЛЭЛ

ТЭМДЭГЛЭЛ